Dr Slobodan D. Jovanović

Tamaš Serda, Margareta Lotrean, Andrea Bučko, Elena Čief, Marta Jakab, Karmen Lepar

Englesko-srpsko-mađarsko-rumunsko-slovačko-rusinski osnovni rečnik pravne struke

Fokus – Forum za interkulturnu komunikaciju

Beograd, 2014.

Slobodan D. Jovanović i saradnici
Tamaš Serda, Margareta Lotrean, Andrea Bučko, Elena Čief, Marta Jakab, Karmen Lepar

Englesko-srpsko-mađarsko-rumunsko-slovačko-rusinski
OSNOVNI REČNIK PRAVNE STRUKE

Recenzenti
prof. dr Ljiljana Jovković,
Univerzitet u Beogradu
prof. dr Miroslav Milosavljević,
Fakultet za pravne i poslovne studije „Dr Lazar Vrkatić“, Novi Sad,
Univerzitet UNION, Beograd

Urednik
mr Maja Matić

Izdavač
Fokus – Forum za interkulturnu komunikaciju

Za Izdavača
doc. dr Nenad Tomović,
Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu

ISBN 978-86-88761-05-5

CONTENTS – SADRŽAJ – TARTALOM – CUPRINS – ОВSAH – ЗМИСТ

PREDGOVOR / **4**

VOCABULARY AS PER INDIVIDUAL AREAS – REČNIK PO OBLASTIMA – TÉMAKÖR SZERINTI SZÓTÁR – DICȚIONAR DIN DIFERITE DOMENII – SLOVNÍK PODĽA OBLASTÍ – СЛОВНЇК ПО ОБЛАСЦОХ / **7**

1
THE PRACTICE OF LAW – PRAVNA PRAKSA I STUPANJE U KARIJERU NA POLJU PRAVA – ÜGYVÉDI JOGGYAKORLAT – PRACTICAREA LEGII – PRAX ZÁKONA – ВЕЖБАНЄ ПРАВА / **8**

2
COMPANY LAW – ZAKON O PREDUZEĆIMA – TÁRSASÁGI JOG – DREPTUL SOCIETĂȚILOR COMERCIALE – ZÁKON O OBCHODNÝCH SPOLOČNOSTIACH/PRÁVO SPOLOČNOSTI – ФИРМОВО ПРАВИЛО
Company formation and management – Stvaranje preduzeća i upravljanje preduzećima – Vállalat megalakítása és vezetése – Formarea si administararea companiilor – Vznik spoločnosti a jej spravovanie – Фирмово розвиванє и управянє / **24**

3
COMPANY LAW – ZAKON O PREDUZEĆIMA – TÁRSASÁGI JOG – DREPTUL SOCIETĂȚILOR COMERCIALE – ZÁKON O OBCHODNÝCH SPOLOČNOSTIACH/PRÁVO SPOLOČNOSTI – ФИРМОВО ПРАВИЛО
Capitalisation – Kapitalizacija preduzeća – Tőkésítés – Capitalizare – Kapitalizácia – Капитализация / **30**

4
COMPANY LAW – ZAKON O PREDUZEĆIMA – TÁRSASÁGI JOG – DREPTUL SOCIETĂȚILOR COMERCIALE – ZÁKON O OBCHODNÝCH SPOLOČNOSTIACH/PRÁVO SPOLOČNOSTI – ФИРМОВО ПРАВИЛО
Fundamental changes in a company – Fundamentalne promene u vezi s preduzećem – Alapvető változások a vállalatban – Schimbările fundamentale într-o companie – Zásadné zmeny v kompánii – Фундаментални пременки у фирми / **35**

5
CONTRACTS – UGOVORI – SZERZŐDÉS – CONTRACTE – ZMLUVY – КОНТРАКТИ
Contract formation – Stvaranje ugovora – Szerződés létrhozása – Formarea contractelor – Vznik zmluvy – Формованє контракту / **44**

6
CONTRACTS – UGOVORI – SZERZŐDÉS – CONTRACTE – ZMLUVY – КОНТРАКТИ
Remedies – Pravni lek – Jogorvoslás – Remedii – Opravné prostriedky – Плаценє чкоди / **50**

7
CONTRACTS – UGOVORI – SZERZŐDÉS – CONTRACTE – ZMLUVY – КОНТРАКТИ
Assignment and third – party rights – Prenošenje ugovora na treća lica i pravo trećih lica – Harmadik személy (fél)feladatai és jogai – Cesiune şi drepturile terţilor – Poverenie a práva tretej strany – Додзелєнє и право трецей особи / **55**

8
EMPLOYMENT LAW – ZAKON O RADU – MUNKAJOG – DREPTUL DE MUNCĂ – ZÁKON O ZAMESTNANÍ – РОБОТНЕ ПРАВО / **61**

9
SALE OF GOODS – PRODAJA ROBE – ÁRUKERESKEDELEM – VîNZAREA DE BUNURI – PREDAJ TOVARU – ПРЕДАВАНЄ РОБИ / **66**

10
REAL PROPERTY LAW – ZAKON O NEPOKRETNOSTIMA – INGATLANJOG – LEGEA PROPRIEĂTĂŢII REALE – PRÁVO NEHNUTEĽNOSTI – НЄРУХОМИ МАЄТКОВИ ЗАКОН / 72

11
INTELLECTUAL PROPERTY – INTELEKTUALNA SVOJINA – SZERZŐI TULAJDON – PROPRIETATEA INTELECTUALĂ – INTELEKTUÁLNE VLASTNÍCTVO – ИНТЕЛЕКТУАЛНИ МАЄТОК / **78**

12
NEGOTIABLE INSTRUMENTS – HARTIJE OD VREDNOSTI – FORGATHATÓ ÉRTÉKPAPÍROK – INSTRUMENTE NEGOCIABILE – CENNÉ PAPIERE PREVODITEĽNÉ RUBOPISOM – ПАПЕРИ ОД ВРЕДНОСЦИ / **82**

13
SECURED TRANSACTIONS – OBEZBEĐIVANJE TRANSAKCIJA – BÍZTOSÍTOTT ÜGYLETEK – TRANZACŢII SECURIZATE – ZABEZPEČENÉ TRANSAKCIE – ОБЕЗБЕДЗОВАНЄ ДЇЯЛНОСЦОХ / **87**

14
DEBTOR-CREDITOR – ODNOSI DUŽNIKA I POVERILACA – ADÓS-HITELEZŐ – DEBITOR-CREDITOR – DLŽNÍK-VERITEĽ – ДЛУЖНЇК-ПОЖИЧКОДАВАТЕЛЬ / **93**

15
COMPETITION LAW – ZAKON O KONKURENCIJI – VERSENYTÖRVÉNY – DREPTUL CONCURENȚEI – SÚŤAŽNÉ PRÁVO – ПРОЦИВТРУСТОВСКИ ЗАКОН / **98**

16
TRANSNATIONAL COMMERCIAL LAW – ZAKON O MEĐUNARODNOJ TRGOVINI – NEMZETKÖZI KERESKEDELMI JOG – DREPTUL COMERCIAL TRANSNAȚIONAL – MEDZINÁRODNÉ OBCHODNÉ PRÁVO – ТРАНСНАЦИОНАЛНЕ ТАРГОВИНСКЕ ПРАВО / **105**

LEGAL TERMS IN ALPHABETICAL ORDER – PRAVNI TERMINI IZLOŽENI ALFABETSKI – JOGI KIFEJEZÉSEK ABC SORRENDBE – TERMENI LEGALI ÎN ORDINE ALFABETICĂ – PRÁVNICKÉ TERMÍNY PODĽA ABECEDNÉHO PORADIA – ПРАВНИ ТЕРМИНИ НАПИСАНИ ПО АЗБУКИ / **119**

LITERATURE – LITERATURA – FELHASZNÁLT IRODALOM – BIBLIOGRAFIE – LITERATÚRA – ЛИТЕРАТУРА / **227**

DICTIONARIES – REČNICI – SZÓTÁRAK – DICȚIONARE – SLOVNÍKY – СЛОВНЇКИ / **228**

P R E D G O V O R

Engleski jezik pravne struke – *English for Legal Purposes, Legal English, English for Law* – opštiji je od ostalih specijalizovanih registara, pošto se odnosi ne samo na prekršajna i krivična dela i sudske postupke, nego i na sve propise koji tretiraju, na primer, rad u preduzećima, pitanja zaštite životne sredine, problematiku međunarodnih odnosa,... Kako pravo utiče na sve sfere savremenog života, prirodno je očekivati da je ta istina naročito izražena u višenacionalnim odnosno višekulturnim društvenim sredinama kakva je AP Vojvodina, gde je sâma zvanična upotreba različitih jezika predmet zakonske regulative. Cilj stvaranja rečnika koji je pred nama zato je i bio da pokaže praksom potkrepljeno uverenje da vladanje različitim jezicima u akademskoj sredini znači bogatstvo koje je vidljivo i na polju usvajanja vokabulara engleskog jezika pravne struke.

Na Fakultetu za pravne i poslovne studije „Dr Lazar Vrkatić“ u Novom Sadu u okviru Studijskog programa Engleski jezik proučava se i predmet *Engleski jezik pravne struke.* Cilj ovog velikog predmeta podeljenog u tri obavezna kursa jeste da se kod studenata pokrene formiranje osnovnog vokabulara koje će voditi sposobnosti komuniciranja na terenu engleskog jezika pravne struke i uvođenju u studije međunarodnog prava. Složenost celog kursa zahteva detaljno objašnjavanje i usvajanje osnovnog rečnika, najvažnijih pojmova i sistema, sa ciljem da se dođe i do uočavanja i shvatanja sličnosti i razlika između anglo-američkog i srpskog pravnog sistema, pojmova i postupaka.

U redovnom radu na ovoj složenoj materiji studentima se preporučuje veliki broj dopunskih i dodatnih materijala upravo sa ciljem nalaženja pojašnjenja različitih pojmova, jer čoveku nije od presudnog značaja to što je u stanju da proizvodi gramatički korektne rečenice ukoliko ne poseduje rečnik koji mu je neophodan da bi preneo ono što želi. Namnožena i prošerena polja primene u primeru engleskog jezika danas pojačavaju shvatanje: istina je da bez vladanja gramatikom vrlo malo može da se postigne u komunikaciji, ali bez vokabulara *ništa* nije moguće preneti i postići. Svest o ovakvom stanju je od samog početka razlog da izvođač nastave s razumevanjem i uvažavanjem prihvata primedbe studenata da brojni preporučeni rečnici i specijalizovani rečnici koji tretiraju vokabular engleskog jezika pravne struke ne zadovoljavaju potrebe, bar ne u potpunosti. Činjenica je da prevodni rečnici nisu lako dostupni, da pojedina pitanja tretiraju na različite načine (u zavisnosti od vremena i okolnosti u kojima su kompilirani i objavljivani), a da monolingvalni rečnici najčešće ostavljaju dilemu po pitanju prevodnog značenja. To je izvođača nastave opredelilo da pokuša da pruži svojim studentima i svim budućim potencijalnim korisnicima nekakav prevodni rečnik, skroman ali ipak dovoljno moćan da olakša shvatanje osnovnog leksičkog fonda.

Istina koju nije potrebno diskutovati jeste da se ljudi neprestano sporazumevaju a da gotovo i nema države, regiona ili neke manje društveno-kulturne celine koja nije višejezična. Tako je problematika vezana za jezik, za bilingvalnost, za rano učenje nematrenjeg jezika čvrsto ukorenjena i u AP Vojvodini. Suština je pristupiti drugoj kulturi obuhvatajući njena iskustva vlastitim iskustvima, povezujući i nadograđujući, i tako ostvarivati bit svake interkulturalne komunikacije. Na Fakultetu za pravne i poslovne studije „Dr Lazar Vrkatić“ vlada zdrava multikulturalna atmosfera u kojoj su svi svesni da dobijaju mnogo a da su kriterijumi znanja univerzalni. S tog polazišta u tumačenje značenja elemenata vokabulara pravnog engleskog jezika uključili su se studenti čiji maternji jezik nije srpski, već jedan od drugih službenih jezika u zvaničnoj upotrebi na teritoriji AP Vojvodine. Počev od jesenjeg semestra univerzitetske 2010/2011. godine na ovom projektu angažovani su: student Tamaš Serda, s tumačenjima reči i izraza na mađarskom jeziku, potom studentkinje Margareta Lotrean – sa zadatkom da se ovlada prevodnim rešenjima na rumunskom jeziku, i Andrea Bučko – zadužena za nalaženje termina na rusinskom jeziku. U proleće 2012. priključile su se studentkinje Elena Čief i Marta Jakab, angažovane na

prikupljanju termina na slovačkom jeziku, i Karmen Lepar, radi upotpunjenja građe na mađarskom jeziku.

Veliko pregalaštvo navedenih studenata, ispoljeno u redovnom radu od oktobra 2010. do juna 2013. godine, dovelo je do razrade vremenom sve ozbiljnijeg englesko-srpsko-mađarsko-rumunsko-slovačko-rusinskog rečnika koji nudi reči i izraze značajne za poznavanje i praćenje oblasti: Pravna praksa i stupanje u karijeru na polju prava; Stvaranje preduzeća i upravljanje preduzećima, Kapitalizacija preduzeća, Fundamentalne promene u vezi s preduzećem i u okviru preduzeća, Stvaranje ugovora, Pravni lek u vezi s kršenjem ugovora, Prenošenje ugovora na treća lica i pravo trećih lica, Zakon o zapošljavanju, Prodaja robe, Zakon o nepokretnostima, Intelektualna svojina, Hartije od vrednosti, Obezbeđivanje transakcija, Odnosi dužnika i poverilaca, Zakon o konkurenciji, Zakon o međunarodnoj trgovini.

Izloženi materijal govori o velikom požrtvovanju i zalaganju koje su ispoljili uključeni saradnici. Zahvaljujući njihovoj upornosti i istrajnosti došlo se do proizvoda koji predstavlja osnovu s koje može i treba da se krene u dograđivanje i obogaćivanje stručnog vokabulara, što će neminovno značiti i širenje znanja iz brojnih posmatranih oblasti pravne struke. S takvim ciljem svi koji su učestvovali u stvaranju i opremanju ovog pionirskog izdanja nadaju se i dobronamernoj kritici, primedbama i sugestijama koje bi doprinele da neka sledeća prezentacija materije bude još obimnija, preciznija i stručnija.

dr Slobodan D. Jovanović

VOCABULARY AS PER INDIVIDUAL AREAS
REČNIK PO OBLASTIMA
TÉMAKÖR SZERINTI SZÓTÁR
DICȚIONAR DIN DIFERITE DOMENII
SLOVNÍK PODĽA OBLASTÍ
СЛОВНїК ПО ОБЛАСЦОХ

1

THE PRACTICE OF LAW
PRAVNA PRAKSA I STUPANJE U KARIJERU NA POLJU PRAVA
ÜGYVÉDI JOGGYAKORLAT
PRACTICAREA LEGII
PRAX ZÁKONA
ВЕЖБАНЄ ПРАВА

advocate – person who pleads the cause of another in a court of law – ***advokat, branilac, lice koje pred sudom vodi parnicu u nečije ime***
Hu: ügyvéd; az a személy, aki bíróság előtt más személy nevében hivatkozik
Ro: adept, susținător, avocat
Slo: advokát, zástanca, právnik poskytujúci právnu pomoc, obhájca
Рус: провкатор (адвокат), бранїтель, особа котра пред судом водзи парнїцу у дачийо мено

affidavit – written statement that somebody makes after they have sworn officially to tell the truth, which might be used as proof in court – ***afidavit, pisana izjava koju lice sastavlja pošto je položilo zakletvu a koja može da se primeni kao dokaz na sudu***
Hu: eskü alatt tett írásos nyilatkozat, befogadó nyilatkozat; írásos nyilatkozat, arról, hogy valaki eskü alatt igazságot mond, mely a későbbiekben bízonyitékként használható
Ro: affidavit – o declarație scrisă sub juramânt, dată în fața unei autorități cum ar fi un judecător sau un notar public
Slo: čestné prehlásenie, prísažné vyhlásenie, miestoprísažné vyhlásenie, vzor zmluvy, v ktorom žiadateľ vypisuje čestné vyhlásenie o pravdivosti svojich údajov
Рус: афидавит, писана виява котру особа составя после датей пришаги и котра ше може применїц як доказ на суду

answer – principal pleading by the defendant in response to a complaint – ***odgovor, osnovno/glavno obraćanje optuženog u odgovor na tužbu; protivtužba, protivzahtev, tužba tuženog protiv tužioca***
Hu: válasz, alperesi ellenkérelem, válaszirat; az alperes hivatkozása a panasz válaszolására
Ro: răspuns – o declarație scrisă de către reclamat pentru a replica unei plângeri civile arătând ce probe va folosi apărarea
Slo: odpoveď, riešenie, výsledok, písomné alebo ústne oznámenie vyžiadané otázkou
Рус: одвит, основне/главне обрацанє обвинєного у одвиту на тужбу; процивтужба, процивзахтев/процив вимаганє, тужба обтуженого процив тужителя

appellant (US also **petitioner**) – person who appeals a decision to a higher court – ***podnosilac žalbe; tužilac u drugostepenom postupku***
Hu: fellebbezõ, ügy áttételét kérelmezõ fél
Ro: apelant – cineva care apelează o decizie Tribunalului
Slo: sťažujúca sa strana, odvolávajúci sa, apelačný, odvolateľ
Рус: подношитель жалби; тужитель у другоступньовим поступку

appelate court – the court where a case is reviewed which has already been heard in a lower court – ***apelacioni sud, sud na kom se revidira predmet koji je već pretresan na nižem sudu***
Hu: fellebbviteli bíróság; az a bíróság, ahol egy ügyet felülvizsgálnak, amely már egyszer meghallgatáson volt elsőfokú bíróságnál
Ro: curtea de apel – un Tribunal care poate revizui cum a fost folosită legea în hotărârea luată într-un tribunal
Slo: apelačný súd, odvolací súd, súdny dvor, ktorý je oprávnený vypočuť odvolanie súdu prvého stupňa
Рус: апелацийни суд, суд на котрим ше ревидує предмет хтори уж роспатрени на нїзшим суду

bailiff – officer of the court whose duties include keeping order and assisting the judge and jurors – ***sudski službenik u čije dužnosti spada održavanje reda u sudnici i asistiranje sudiji i porotnicima***
Hu: bírósági végrehajtó, gondnok, fõmegbízott, ispán, számadó, sáfár; a bíróság tisztviselője, kinek feladati közé tartozik a rendtartás és segíti a bírót és az esküt
Ro: funcționar administrativ – o persoană însărcinată cu Securitatea la Tribunal. Aceştia sunt selectați de șerifi
Slo: súdny vykonávateľ, súdny sluha, súdny zriadenec, pracovník ktorý zabezpečuje, aby boli vykonané niektoré úkony nariadené alebo potrebné pre súdne pojednávanie
Рус: судски службенїк до чиїх длужносцох спада отримованє шора у суднїци и помаганє (асистиранє) судиї и поротнїком

Bar – the legal profession – ***pravna, pravnička, struka; advokatura***
Hu: ügyvédi kamara, jogi akadály, bíróság
Ro: toți avocații calificați să practice legea
Slo: právnické povolanie
Рус: правна, правнїцка, занїманє (струка); адвокатура

Bar association – a professional body of lawyers – ***advokatsko udruženje, advokatska komora***
Hu: ügyvédi kamara
Ro: un organism profesional al avocaților
Slo: advokátska komora, zoznam advokátov
Рус: провокаторске (адвокатске) здруженє, адвокатска комора

bar examination – examination conducted at regular intervals to determine whether a candidate is qualified to practice law in a given jurisdiction – ***advokatski ispit, ispit koji***

se sprovodi u redovnim rokovima u cilju utvrđivanja sposobnosti kandidata za bavljenje pravnom strukom, advokaturom, u datom pravnom sistemu
Hu: ügyvédi vizsga, mely elvégezendő rendszeres időközönként, annak érdekében, hogy meghatározzák/kiderítsék, hogy egy jelölt jogot gyakorlohat-e
Ro: examinarea de către barou – un Examen de Stat dat pentru a fi admis şi licenţiat pentru a practica legea
Slo: bar vyšetrenie, vyšetrenie vykonané v pravidelných intervaloch, či uchádzač je spôsobilý vykonávať advokáciu v danej jurisdikcii
Рус: адвокатски испит, испит котри ше запровадзує у порядних рокох у цилю утвердзованя способносци кандидата за роботу у правним фаху, провокаторством, у датим правним систему

Bar Vocational Course – the stage in a legal education the completion of which is marked by a ceremony referred to as the **call to the Bar** – ***stručni advokatski kurs, stadijum u pravničkom obrazovanju čije se okončanje obeležava svečanim prijemom u advokatsku komoru***
Hu: szakmai ügyvédi tanfolyam; a jogi oktatás végső stádiuma, mellyel ünnepi fogadás történik az ügyvédi kamarába
Ro: etapă în educaţia juridică a cărei finalizare este marcată de o ceremonie de admitere oficială la bar
Slo: bar odborný kurz (bar odborného kurzu alebo BVC), absolventský kurz pre tých, ktorí chcú byť povolaní do baru, teda k praxi ako advokát
Рус: фахови адвокатски курс, ниво у правнїцким образованю чийо ше законченє означує зоз святочним приманьом до адвокатскей комори

barrister – member of one of the two classes of lawyer found in many common law jurisdictions with split legal professions; **barristers** specialise in courtroom advocacy, drafting legal pleadings and giving expert legal opinions – ***pripadnik jedne od dve klase advokata koje se sreću u mnogim zakonodavnim sistemima opšteg prava s dvojnošću pravne struke;*** **advokat koji zastupa pred sudom** ***specijalista je za zastupanje u sudnici, za sastavljanje odbrane i pružanje stručnog pravnog savetodavstva***
Hu: tárgyaló ügyvéd; a két ügyvédi osztály egyik tagja, mely megtalálható a legtöbb szokásjogban gyakorolt jogi szakmánál; a tárgyaló ügyvédek a tárgyalóteremben specializálódnak pártolást ill. ügyfélvédelmet, perbeli védekezéseket készítenek elő és jogi szakértői véleményeket adnak.
Ro: pledant, avocat
Slo: advokát s vyššou právomocou (vo Veľkej Británii), oprávnený zastupovať na vyšších súdoch
Рус: припаднїк єдней од двох класох адвокатох котри ше стретаю у велїх законодавних системох опщого права зоз двойносцу правного фаху; адвокат котри заступа пред судом фаховец є за заступанє у суднїци, за злучованє одбрани и даванє фахового правного совитодавства

barristers' chambers – a set customarily consisting of 20-60 barristers, who normally band together into 'chambers' to share clerks and other facilities – ***poslovna advokatska komora, skupina obično 20-60*** **advokata koji nastupaju pred sudom** ***a koji se udružuju u „komore" da bi imali jedinstvene zajedničke službe i druge uslove***

Hu: tárgyaló ügyvédi kamara; 20-60 tárgyaló ügyvédek csoportja, akik 'kamarát' alkotnak, hogy megosszák egymás hivatalnokait és létesítményeit
Ro: un grup de de obicei 20-60 avocați care apar în fața instanței şi se grupează în „camere" pentru a avea servicii partajate unice şi alte cerințe
Slo: advokátska komora
Рус: дїловна адвокатска комора, обично збир од 20 до 60 адвокатох котри ше зявюю пред судом и котри ше здружую до ћкоморохъ же би мали єдинствену заєднїцку службу и други условия

brief – document or set of documents containing the details about a court case – ***podnesak, predstavka, izvod; document ili komplet dokumenata koja se odnose na neki sudski slučaj***
Hu: tényállás összefoglalás; okiratok összesége, melyek egy bírósági ügy részleteit tartalmazzák
Ro: declarație – declarație scrisă pe care o dă fiecare parte la Tribunal care spune de ce ar trebui Tribunalul să decidă că au dreptate
Slo: výťah, krátky výpis, písomný doklad, prípravný spis, oprávnenie zastupovať na súde,výťah zo žaloby
Рус: поднєсок, представка, вивод; документ лєбо комплет документох котри ше одноша на даяки судски случай

case – dispute between opposing parties, being resolved by a court of law – ***slučaj, parnica; spor između protivstavljenih strana koji se rešava pred sudom***
Hu: eset, vitás/peres ügy, per; szembenálló felek vitája, mely bíróság előtt oldódik meg
Ro: caz – un proces legal; o plângere adusă în fața unui tribunal criminal, de trafic sau civil
Slo: súdny proces
Рус: случай, парнїца, розправа медзи процивнима боками котра ше ришує пред судом

case law (also **common law**, **judge-made law**) – legal system which is the foundation of the legal systems of most of the English-speaking countries of the world, based on customs, usage and court decisions; set of reported judicial decisions of selected appellate courts and other courts of first instance which make new interpretations of the law and, therefore, can be cited as precedents; body of law formed through judicial/court decisions, as opposed to law formed through statutes or written legislation – ***pravni sistem koji je osnova pravnih sistema većine zemalja engleskog govornog područja, zasnovan na običajima, ustaljenoj praksi i sudskim odlukama; opšte pravo, za razliku od specijalnog zakonodavstva; zakonska materija formirana sudijskim/sudskim odlukama, za razliku od zakona donetih statutima/zakonskim aktima ili pisanim zakonodavstvom***
Hu: precedensjog; jogrendszer, amely a jogrendszer alapja a világ legtöbb angol nyelvű országában, mely szokáson, használaton és bírói döntéseken alapul; bírógási határozat döntése a fellebviteli bíróságnál és más elsőfokú bíróságnál, melynek a törvény új értelmezést ad, beidézhető mint eset; joganyag, mely bírói/bírósági határozatok alapján alakul meg; az alapszabályon és az írásbeli jogszabályok alapuló törvény ellentéte.
Ro: jurisprudență – lege elaborată prin decizii anterioare, în cazuri similare

Slo: precedentné právo, nepísané, precedenčné právo, sudcovské právo, vytvárané súdnymi rozhodnutiami záväznými ako precedens pre ďalšiu súdnu prax
Рус: правни систем котри основа правних системох у векшини жемох английского бешедного подручя, засновани на обичайох, устаємнєней пракси и судских одлукох; обще право, за розлику специялного законодавства; законска за розлику од специялного законодавства; законска материя формована судийним/судским ришеньом, за розлику од закона принєшеним зоз статутом/законским актом або писаним законодавством

civil law – legal system developed from Roman codified law, established by a state for its regulation; area of the law concerned with non-criminal matters, rights and remedies – ***građansko pravo; pravni sistem razrađen iz rimskog kodifikovanog prava koji uspostavlja država u cilju sopstvenog uređivanja; oblast prava koja se bavi ne-krivičnim pitanjima, pravima i pravnim sredstvima/lekovima***
Hu: (kontinentális/nem angolszász) polgári jog; jogrendszer, mely a római kodifikált törvény által alakult ki, állam által lett létrehozva, annak szabályozására; jogi terület, mely a nem büntetőjog, általános jogok és a jogorvoslat területein érintett
Ro: drept civil – acea ramură ce reglementează raporturile patrimoniale şi nepatrimoniale stabilite între persoane fizice şi persoane juridice aflate pe poziţii de egalitate juridică. Este acel drept ce reglementează unele raporturi patrimoniale în care părţile figurează ca subiecte egale în drepturi, şi unele raporturi nepatrimoniale legate de individualitatea persoanei, condiţia juridică a persoanei fizice şi a altor subiecte de drept civil în calitatea lor de participanţi la raporturile juridice civile.
Slo: občianske právo, civilné právo, všeobecná časť súkromného práva, upravuje právo vo vzťahu k občanovi (osobné a osobnostné právo)
Рус: гражданске право; правни систем розробени зоз римского кодификованого права котри запровадзує держава у цилю особного ушореня; обласц права котра ше бави зоз нє-виновнима питанями, правом и правнима средствами/лїками

claim – to demand by or as by virtue of a right; demand as a right or as due; to assert and demand the recognition of (a right, title, possession, etc.); assert one's right to; to require as due or fitting – ***zahtevati, po nekom svojstvu ili pravu; potraživati kao po pravu ili dužnoj obavezi; tvrditi i zahtevati uvažavanje nekog prava, titule, poseda, itd.; polagati pravo na nešto; potraživati kao nešto što pripada ili odgovara***
Hu: igény, állítás, követelés, kereset
Ro: pretenţie; a ridica pretenţii; a formula acţiune (civilă) în pretenţii
Slo: nárokovať, činiť si nároky, požadovať, právny nárok, pohľadávka, je to nárok veriteľa(právnickej osoby, alebo fyzickej osoby) na peňažné, alebo vecné plnenie zo strany dlžníka
Рус: вимагац, глєдац, по даяким свойству або праву; поглєдовац як по праву або длужней обовязки; утвердзиц и глєдац уважованє даякого права, титули, маєтка итд.; покладац право на дацо; поглєдовац як дацо цо припада або одвитує

claimant (US **plaintiff**) – person who initiates a civil lawsuit – ***podnosilac zahteva, tužilac, tražilac, stranka koja podnosi tužbu, stranka koja pokreće građansku parnicu***
Hu: igényjogosult, panaszos, felperes; az a személy, aki polgári pert kezdeményez

Ro: solicitant, reclamant – persoană care inițiază un proces civil
Slo: navrhovateľ, uchádzač, sťažovateľ, žiadateľ, reklamujúca strana, kto uplatňuje nárok
Рус: подношитель вимаганя, тужитель поглєдованя, странка котра подноши жалбу, странка котра порушує грађанску парнїцу

clerk – employee who takes records, files papers and issues processes – ***činovnik, službenik; zapisničar, pisar u sudu***
Hu: bírósági fogalmazó, irodavezetõ, eladó, kereskedelmi alkalmazott; munkás, aki nyilvántartásokat valamint dokumentumok és más folyamatok rendezését végzi
Ro: funcționar – ofițer al Tribunalului care înregistrează dezbateri, moțiuni, judecăți etc., redactează procese și ține evidența procedurilor tribunalului
Slo: súdny úradník, tajomník, sekretár, pisár
Рус: чиновнїк, службенїк; записнїчар, писар у суду

client – person or group that uses the professional advice or services of a lawyer – ***osoba ili grupa koja koristi stručno savetodavstvo ili usluge advokata, pravnika***
Hu: kliens, ügyfél; személy(ek), mely(ek) egy ügyvéd szakmai tanácsadását és szolgáltatását veszi igénybe
Ro: client – persoană sau grup care utilizează consiliere profesională sau serviciile unui avocat
Slo: účastník, klient
Рус: особа або ґрупа котра хаснує фахове совитованє або услуги адвоката, правнїка

common law (also **case law**, **judge-made law**) – legal system which is the foundation of the legal systems of most of the English-speaking countries of the world, based on customs, usage and court decisions; body of law formed through judicial/court decisions, as opposed to law formed through statutes or written legislation – ***pravni sistem koji je osnova pravnih sistema većine zemalja engleskog govornog područja, zasnovan na običajima, ustaljenoj praksi i sudskim odlukama; opšte pravo, za razliku od specijalnog zakonodavstva; zakonska materija formirana sudijskim/sudskim odlukama, za razliku od zakona donetih statutima/zakonskim aktima ili pisanim zakonodavstvom***
Hu: magánjog, polgári jog; joganyag, mely bírói döntések alapján keletkeztek, ellentétben az olyan jogszabállyal, amit rendelet vagy írásbeli jogszabály útján jöttek létre
Ro: drept cutumiar și jurisprudențial
Slo: zvykové právo, obyčajové právo, právna obyčaj, všeobecne akceptované a štátom (verejnou mocou) uznané pravidlo správania sa, ktoré sa vžilo do vedomia spoločnosti v dôsledku jeho logického, racionálneho základu, dlhodobého používania a opakovania úkonov, a ktoré je vymáhateľné štátom (verejnou mocou), ak sa porušuje
Рус: обще право, за розлику од специялного законодавства; законска материя формована судийним/судским ришеньом, за розлику од закона принєшеним зоз статутом/законским актом або писаним законодавством

complaint – in civil law, the first pleading filed on behalf of a plaintiff, initiating a lawsuit and setting forth the facts on which the claim is based – ***u građanskom pravu: prva pritužba uložena u ime tužioca, kojom se pokreće spor/parnica i iznose činjenice na kojima se zahtev/tužba zasniva***

Hu: panasz; polgári jogban, az első beadvány benyújtása a felperes nevében, per kezdeményezése és a tények megjelölése, melyeken a kereset alapul
Ro: plângere, reclamație – în dreptul civil, prima pledoarie depusă de un reclamant care inițiază un proces şi precizează faptele pe care se bazează cererea
Slo: sťažnosť, trestné oznámenie, žaloba
Рус: у гражданским праву: перша притужба уложена у мено тужителя, з котру ше порушує парнїца и виноша факти на котрих ше захтев/тужба заснує

court – place where justice is administered; judicial tribunal duly constituted for the hearing and determination of cases – ***sud, mesto na kom se presuđuje/dosuđuje pravda; sudijsko/sudsko veće propisno sastavljeno za pretresanje i presuđivanje slučajeva***
Hu: bíróság, udvartartás; az a hely, ahol az igazságszolgáltatás történik; igazságügyi törvényszék megfelelő formában létrehozott esetek megvizsgálása és döntéshozatala
Ro: judecătorie – judecător sau grup de judecători a căror sarcină este să judece cazuri şi să aplice dreptatea
Slo: súd, súdna sieň, súdny dvor
Рус: суд, место на котрим ше пресудзує/досудзує правду; судийна/судска рада формована за претресанє и пресудзованє случайох

criminal law (also **penal law, crown law**) – area of the law which deals with crimes and their punishments, including fines and/or imprisonment – ***krivično pravo, oblast prava koja se bavi krivicom i odgovarajućim kaznama, uključujući globu i lišavanje slobode***
Hu: büntetõjog; a jog azon ága, mely bűncselekményekkel és azok büntetéseivel foglalkozik, beleértve a pénzbírságot és a börtönbüntetést
Ro: drept penal – domeniul dreptului care se ocupă cu infracțiuni şi pedepsele lor, inclusiv amenzi sau închisoare
Slo: trestné právo
Рус: виновне право, обласц права котра ше занїма з виноватосцу и одвитуюцима карами , уключуюци кару и одреканє од шлєбоди

crown court (UK) – the court where serious criminal cases are heard by a judge and a jury – ***krivični sud; sud pred kojim ozbiljne slučajeve krivice pretresaju sudija i porota***
Hu: királyi bíróság; bíróság, melyen a súlyos bűncselekményeket tárgyalják bíró és esküdtszék jelenlétével
Ro: tribunal unde cazurile penale grave sunt audiate de către judecător şi juriu
Slo: korunný súd, pôrodný trestný súd
Рус: виновни суд, суд пред котрим озбильни случаї вини претресаю судия и поротнїк

defendant (also **respondent**) – person who is sued in a civil lawsuit – ***tuženi, osoba koja je tužena u građanskoj parnici***
Hu: alperes, vádlott; személy, aki polgári perben perelt
Ro: reclamat – într-un proces civil, persoană sau companie care este dată în judecată
Slo: obhajovací, obžalovaný, žalovaná strana, odporca
Рус: тужени, особа котра тужена у у гражданскей парнїци

draft – piece of writing or a plan intended to be amended and changed later – ***nacrt, pisani materijal ili plan koji će kasnije dobiti izmene i dopune***
Hu: tervezet, katonai összeírás, törvénytervezet, intézvényezett váltó, ,,intézvény"; írás vagy terv, melynek célja, hogy módosítsák vagy megváltoztassák a későbbiekben
Ro: proiect – material scris sau plan care urmează să fie modificat şi schimbat mai târziu
Slo: návrh, náčrt
Рус: нацрт, писани материял або план котри познєйше достанє вименки и дополнєня

expert witness – person who has specialised knowledge of a particular subject who is called to testify in court – ***sudski veštak, lice koje poseduje specijalizovano znanje iz neke oblasti koje se poziva da stručno svedoči pred sudom***
Hu: szakértő tanú; az a személy, aki különleges tudással rendelkezik az adott esetről, aki arra hivatott, hogy tanúskodjon a bíróságon
Ro: martor expert – calificat prin cunoştinţă, aptitudine, experienţă, instruire şi educaţie de a oferi o opinie ştiinţifică, tehnică sau specializată legată de subiectul despre care va trebui să mărturisească. Această cunoştinţă nu trebuie să fie posedată în general de o persoană obişnuită.
Slo: súdny znalec
Рус: судски вештак, особа котра ма специялне знанє зоз даякей обласци котра ше поволує же би фахово шведочела пред судом

file (v.) – to officially record something, especially in a court of law – ***zavesti, zvanično registrovati nešto, naročito podnesak sudu***
Hu: akta, dosszié; hivatalosan rögziteni valamit, különösen a bíróságon
Ro: când o persoană prezintă oficial un document la un ofiţer al tribunalului şi documentul devine evidenţă în dosarul său
Slo: registrovať, zaradiť, založiť
Рус: запровадзиц, званично реґистровац дацо, окреме поднєсок суду

high court – usually the highest court in a jurisdiction, the court of last resort – ***vrhovni sud, obično najviši sud u jednom pravnom sistemu, poslednja sudska instanca***
Hu: Legfelsőbb Bíróság; általában a legmagasabb bíróság a joghatóságnál, a bíróság legfelsőbb/utolsóbb fóruma
Ro: curtea supremă – de obicei cea mai înaltă instanţă într-un sistem juridic, ultima instanţă judecătorească
Slo: najvyšší súd
Рус: верховни суд, обично найвисши суд у єдним правним систему, остатня судска инстанса

Inn of Court (UK) – one of four institutions that barristers must join in order to practise law as a barrister – ***jedna od četiri institucije (u Londonu) kojima advokat mora da pristupi kako bi se bavio advokaturom kao advokat koji nastupa na sudu; zgrada advokatskih esnafa ili pravozastupničkih udruženja (Inner Temple, Middle Temple, Lincoln's Inn, Gray's Inn)***

Hu: egy a négy intézmény Angliában (Londonban), mely ügyvédi jogosultságot ad. Négy I. van, u. m.: the Inner Temple; the Middle Temple; Lincoln's Inn és Gray's Inn. Az ezekkel összefüggő jogi iskolák Inns of Chancery
Ro: una dintre cele patru instituții (în Londra) cărei trebuie să se alăture avocații cu scopul de a practica dreptul ca avocat pledant
Slo: profesionálne združenia advokátov v Anglicku a Walese, budova právnozastupiteľského združenia
Рус: єдна од штирох инситуцийох (у Лондону) ґу котрим адвокат муши приступиц же би ше занїмал зоз адвокатуру як адвокат котри наступа на суду; будинок адвокатских цехох (еснафох) або правозаступнїцких здруженьох

injunction – official order from a court for a person to do or stop doing something – ***sudski nalog; sudska zabrana***
Hu: ítélet, végzés, parancs; bíróság általi hivatalos megbízás a bíróságtól egy személynek, utasítás egy személynek, hogy tegyen vagy abba hagyjon valamit
Ro: ordin – ordin oficial de la o instanță pentru o persoană de a face sau a nu mai face ceva; interdicție; hotărâre judecătorească
Slo: súdny príkaz, súdny zákaz
Рус: судски налог; судска забрана

issue (v.) – to produce or provide something official – ***izdati, izdavati, emitovati, pustiti u opticaj***
Hu: emisszió, végkövetkeztetés, a vitás kérdés, főkérdés, eredmény, leszármazott; hivatalossá tenni valamit
Ro: a înmâna ceva oficial, ca şi în cazul în care tribunalul trimite un mandat
Slo: vydať, vydať cenné papiere, vychádzať
Рус: видац, видавац, емитовац, пущиц до обтоку

judge (n.) – public official who hears and decides cases in court – ***sudija, javni službenik koji pretresa i rešava slučajeve na sudu***
Hu: bíró; közhivatalnok, aki meghallgatja és dönt az esetekről a bíróság előtt
Ro: judecător – o persoană oficială publică selectată sau numită pentru a audia sau a decide cazurile în tribunal
Slo: sudca, rozhodca, posudzovateľ
Рус: судия, явни службенїк котри претреса и ришує случаї на суду

judge-made law (also **case law**, **common law**) – set of reported judicial decisions of selected appellate courts and other courts of first instance which make new interpretations of the law and, therefore, can be cited as precedents; body of law formed through judicial/court decisions, as opposed to law formed through statutes or written legislation – ***opšte pravo, za razliku od specijalnog zakonodavstva; zakonska materija formirana sudijskim/sudskim odlukama, za razliku od zakona donetih statutima/zakonskim aktima ili pisanim zakonodavstvom***
Hu: bíró alkotta jog; jelentett bírósági határozatok halmaza a kiválasztott fellebbviteli bíróságoknál és más első fokú bíróságoknál, melyek új értelmezést nyernek a törvénynél, ebből kifolyólag, beidézhetőek mint előzmény; joganyag, mely bírói/bírósági döntések

útján lett létrehozva, ellentétben a törvénnyel, amely alapszabályok és jogszabályok által lett létrehozva
Ro: jurisprudență – lege elaborată prin decizii anterioare, în cazuri similare
Slo: sudcovské právo
Рус: обще право, за розлику од специялного законодавства; законска материя формована судийним/судским ришеньом, за розлику од закона принєшеним зоз статутом/законским актом або писаним законодавством

juris doctor (J.D.) – (US) law degree (UK *L.L.B.*) – ***pravna titula, pravničko zvanje; pravnička diploma***
Hu: jogi titulus, jogász, jogi diploma
Ro: profesie juridică
Slo: doktor práv
Рус: правна титула, правнїцке званє; правнїцка диплома

juvenile court – court that hears cases involving children under a certain age – ***maloletnički sud, sud za maloletnike, sud koji pretresa slučajeve lica mlađih od 18 godina***
Hu: fiatalkorúak bírósága; bíróság, mely a gyerekek és egy bizonyos kor alatti személyek ügyeit vizsgálja
Ro: tribunal juvenil – tribunal cu jurisdicție asupra cazurilor implicând copii de o anumită vârstă, de obicei 18 ani. Cazurile implică de obicei copii delicvenți, dependenți şi neglijați.
Slo: súd pre mladistvých
Рус: малолїтнїцки суд, суд за малолїтнїкох, суд котри претреса случаї особох младших од 18 роки

law school – (US) graduate school offering courses in law leading to a law degree – ***visokoškolska institucija koja pruža pravno obrazovanje kojim se dolazi do diplome prava***
Hu: jogi kar/fakultás; felsőfokú intézmény, mely jogi vezetői tanfolyamokat és jogi diplomát kínál
Ro: facultatea de drept – cursuri postuniversitare în drept care oferă cursuri de drept prin care se ajunge la o licență în domeniul dreptului
Slo: právnická fakulta
Рус: високошколска институция котра дава правне образованє з котрим ше доходзи до дипломи права

Legal Practice Course (LPC) – (UK) course that must be completed before a person can be qualified as a solicitor; the first step to becoming a solicitor (the second being working as a trainee solicitor, and the last being successful completion of the Professional Skills Course) – ***Kurs pravne prakse; kurs koji mora da se završi da bi se pravnik kvalifikovao da radi sa strankama; prvi korak na putu da se postane advokat koji radi sa strankama (drugi je rad u svojstvu pripravnika na obuci, dok je poslednji uslov da se savlada Kurs za stručnu spremu)***
Hu: tanfolyam a jogi gyakorlatban; tanfolyam, amelyet be kell fejeznie egy személynek, mielőtt ügyvéddé válna; az első lépés, hogy valaki ügyvéd legyen (a második, hogy

dolgozzon, mint ügyvédi gyakornok/tanonc, és az utolsó a szakmai szakképzettségi tanfolyam sikeres teljesítése)
Ro: cursul pe care o persoană trebuie să îl termine înainte să fie calificată ca un avocat; primul pas este să devină solicitant (al doilea pas este să lucreze ca un avocat stagiar iar ultimul pas este să termine cu succes cursul competenței profesionale)
Slo: kurz na získanie diplomu v právnickej praxi
Рус: Курс правней струки, курс котри ше муши закончиц же би ше правнїк квалификовал же би робел зоз странками; перши крочай на драги же би постал адвокат котри роби зоз странками (друга робота у свойству приправнїка на обуки, док остатнє условиє же би ше звладал Курс за фахову приготовку)

LLB – **Legum Baccalaureus** – (UK) Bachelor of Laws, law degree (US *J.D.* – *juris doctor*) – ***Bakalaureat prava, pravna titula, pravničko zvanje; pravnička diploma***
Hu: Bakkalaureátusi jog, jogi titulus, jogi diploma, okleveles jogász, jogvégzett
Ro: licență în drept; profesie juridică
Slo: bakalár práv
Рус: Бакалауреат право, правна титула, правнїцке званє; правнїцка диплома

lower court (also **court of first instance**) – court whose decisions may be appealed to a higher court – ***niži sud, niža instanca, sud na čije odluke može da se žali višem sudu***
Hu: alsóbíróság, elsőfokú bíróság; bíróság, melynek határozatai fellebezhetőek egy magasabb fokú bíróságnál
Ro: instanță inferioară (Tribunalul de Primă Instanță)
Slo: súd prvého stupňa, súd prvej inštancie
Рус: нїзши суд, нїзша инстанца, суд на чийо ше одлуки може поносовац висшому суду

magistrate's court – court where small crimes are tried in the UK; court that has very limited powers – ***sud za prekršaje; sud pred kojim se sudi za sitna ogrešenja; sud vrlo ograničenih moći***
Hu: magisztrátusi bíróság; bíróság, ahol a kisebb bűncselekményeket büntetik az Egyesült Királyságban; bíróság, melynek hatásköre korlátozott
Ro: Tribunal de Magistrați sau Curte de Magistrați (instanță care tratează încalcări minore)
Slo: magistrátny súd
Рус: суд за прекораченя, суд пред котрим ше судзи за дробни (менши) гришеня , суд огранїченей моци

moot court – fictitious court where law students argue hypothetical cases – ***debatni sud, skup seminarskog tipa na kome studenti prava zastupaju zamišljene slučajeve***
Hu: vitás bíróság; olyan bíróság, ahol a joghallgatók hipotetikus esetekkel érvelnek
Ro: curte fictivă unde studenții facultății de dretp susțin cazuri ipotetice
Slo: akademický súd, fingovaný súd
Рус: дебатни суд, множество семинарскей файти на котрим студенти права заступаю задумани случаї

motion – an application to a court to obtain an order, ruling or decision – ***predlog, pokretanje; obraćanje sudu u cilju pribavljanja nekog naloga, presude ili odluke***
Hu: indítvány, (perbeli) kérelem; bíróság iránti kérelem, hogy határozatot vagy döntést érjen el
Ro: moțiune – cerere scrisă sau orală, făcută de către o parte față de o acțiune înainte, în timpul sau judecată, cerând ca judecătorul să ia o decizie în favoarea acestei părți
Slo: žiadosť na súd, posudok, návrh
Рус: предлог, порушованє; обрацанє суду у цилю здобуваня даякого налогу, пресудзеня або одлуки

notice – a document providing notification of a fact, claim or proceeding – ***upozorenje, opomena, obaveštenje, oglas, otkaz, naznaka; document kojim se naznačava neka činjenica, neki zahtev ili neki postupak***
Hu: értesítés, közlés, tudomás, figyelmeztetés, felmondás (munkaviszony); irat, mely tartalmazza egy tény bejelentését, követelést vagy eljárást
Ro: notificare – informație sau avertizment scris
Slo: vyhlásenie, vyhláška, varovanie, oznámenie
Рус: опомнуце, обвисцованє, оглас, отказ, назнака; документ котрим ше назначую даяки факти, даяки поглєдованя або даяки поступок

penal law (also **criminal law**) – area of the law which deals with crimes and their punishments, including fines and/or imprisonment – ***krivično pravo, oblast prava koja se bavi krivicom i odgovarajućim kaznama, uključujući globu i lišavanje slobode***
Hu: büntetőjog; a jog azon ága, amely bűncselekményekkel és azok büntetéseivel foglalkozik, beleértve a pénzbírságot és a börtönbüntetést
Ro: drept penal – domeniul dreptului care se ocupă cu infracțiuni şi pedepsele lor, inclusiv amenzi sau închisoare
Slo: trestné právo, jedno z odvetvia verejného práva, poskytuje ochranu spoločenským záujmom uvedeným v Trestnom zákone pred protiprávnymi konaniami tým, že určuje čo je trestným činom, vymedzuje podmienky a predpokladytrestnej zodpovednosti, ustanovujše tresty a ochranné opatrenia a vedie subjekty k plneniu zákonných povinností a zachovaniu pravidiel spolužitia
Рус: виновне право, обласц права котра ше занїма з виноватосцу и одвитуюцима карами, уключуюци кару и одреканє од шлєбоди

petitioner (US; also **appelant**) – person who appeals a decision to a higher court – ***podnosilac žalbe; tužilac u drugostepenom postupku***
Hu: javaslattevő, kérelmező; személy, aki fellebez egy határozatot a magasabb bíróságnál
Ro: petiționar – persoană care prezintă o petiție la tribunal
Slo: žiadateľ, poddávateľ žiadosti
Рус: подношитель жалби; тужитель у другоступньовим поступку

plaintiff (US) – person who initiates a civil lawsuit – ***tužilac, tužitelj, lice koje pokreće građansku parnicu***
Hu: felperes, panaszos; személy, aki polgári pert kezdeményez
Ro: reclamant – persoană sau companie care deschide un proces legal
Slo: žalobca, žalujúca strana, poddávateľ žaloby (v súdnom procese), navrhovateľ

Рус: тужитель, особа котра порушує гражданску парнїцу

pleading – a formal written statement setting forth the cause of action or the defence in a case – ***tužbeni zahtev; pismeno obraćanje; formalna pisana izjava koja izlaže slučaj za postupanje ili odbranu u nekom predmetu***
Hu: a perbeli elõadások rendje, szabályai; perbeli védekezés, védelem ellátása; hivatalos írásos nyilatkozat, mely meghatározza egy ügy végbementelét/annak védését
Ro: pledoarie – o declarație scrisă formală stabilind cauza acțiunii sau de apărare într-un caz
Slo: prehlásenie
Рус: тужбене вимаганє; писмене обрацанє, формална писана виява котра виклада випадок (случай) за поступанє або одбрану у даяким предмету

Professional Skills Course – compulsory course to be completed to qualify as a solicitor; law graduates, and non-law graduates who have completed the Common Professional Examination or a Graduate Diploma in Law, attend the PSC during the course of the training contract – ***Kurs za stručnu spremu; obavezan kurs kao kvalifikacija za advokata koji prima stranke; diplomirani pravnici i vlasnici diplome neke druge struke koji su obavili Zajednički stručni ispit ili stekli Diplomu prava pohađaju Kurs za stručnu spremu za vreme pripravničkog staža***
Hu: szakmai szakképzettségi tanfolyam; kötelező tanfolyam, melyet el kell végezni, hogy valaki ügyvéddé váljon; jogi diplomával rendelkező – és nem jogi diplomával rendelkező személyeknek, akik teljesítették az Általános Szakmai Vizsgát (CPE), vagy rendelkeznek jogi szakképesítéssel (GDL), részt vesznek a szakmai szakképzettségi tanfolyamon a szakmai képzés során
Ro: Cursul competenței profesionale – cursul obligatoriu pe care o persoană trebuie să îl completeze pentru a se califica ca avocat
Slo: kurz odborných zručností, kurz profesijných znalostí, posledná etapa povinného školenia aby sa niekto stal právnym zástupcom
Рус: Курс за фахову приготовку; обовязни курс як квалификация за адвоката котри прима странки; дипломовани правнїкове и власнїкове дипломи даякого другого фаху котри мали Заєднїцки фахови испит и здобули Диплому права ходзеня на Курс за фахову приготовку под час правнїцкого стажу

pupillage (UK) – one year of apprenticeship to become a barrister, which follows the completion of the Bar Vocational Course – ***štićeništvo, pripremni period, jedna godina obučavanja na putu da se postane advokat koji nastupa na sudu, pošto je prethodno savladan Stručni advokatski kurs***
Hu: tanoncidő; egy praktizáló ügyvéd (Barrister) melletti gyarkolati időt jelent. Eltart kb. 1 évig, melyet az egyéves kurzus, a szakmai ügyvédi tanfolyam követ
Ro: un an de ucenicie pentru a deveni avocat, urmează după completarea cursului pentru avocat profesional
Slo: poručníctvo, prípravné obdobie, záverečná fáza tréningu ako právnik
Рус: защицовац дакого, пририхтиюци период, єден рок ученя на драги же би постал адвокат котри наступа на суду, почим предходно звладал Фахови адвокатски курс

reasonably prudent person (also **reasonable person**) – fictitious person used as a standard for legal reasoning in negligence cases – ***razumno promišljeno lice, razumna osoba, zamišljena osoba koja se uzima kao merilo pri pravnom rezonovanju u slučajevima nehata, nemara, nebrižljivosti***
Hu: a feladat elvégzésére alkalmas, megbízható személy; kitalált személy, akit sablonként használnak jogi érvelésnél, gondatlansági eseteknél
Ro: persoană rațională – expresie folosită pentru a defini o persoană ipotetica care exercită calități de atenție, cunoaştere, inteligență şi judecată pe care societatea le cere membrilor săi pentru protejarea interesului propriu şi al intereselor altora
Slo: rozumný človek (historicky rozumný človek), je fikcia z všeobecného práva, ktorá predstavuje objektívny štandard, podľa ktorého môžu jednotlivci chápať správanie alebo merať
Рус: розумно роздумана особа, розумна особа, задумана особа котра ше бере як мерадло при правним резоноваю у випадку нєдзбалосци, нєосторожносц, безбрижносц

respondent (also **defendant**) – person who is sued in a civil lawsuit – ***tuženi, lice koje je tuženo u građanskoj parnici***
Hu: alperes; az a személy, akit polgári perben bepereltek
Ro: reclamat – într-un proces civil, persoană sau companie care este dată în judecată
Slo: žalovaný, obžalovaný, osoba, o ktorej v trestnom čine prebieha pred súdom trestné konanie
Рус: тужени, особа котра тужена у у гражданскей парнїци

serve (a document on someone) – to deliver a legal document to someone (which usually demands they go to a court of law or obey an order) – ***uslužiti, uručiti dokument nekome, predati neki pravni dokument nekom od koga se obično traži da se pojavi na sudu ili da uvaži neki nalog***
Hu: kézbesíteni/szolgáltatni okiratot valakinek, átadni valakinek egy jogi iratot, akitől elvárják, hogy megjelenjen a bíróságon, vagy, hogy a megbízást teljesítse
Ro: a servi (un document cuiva) – a oferi un document legal cuiva de la care se cere să apară în fața instanței sau să se supună unui ordin
Slo: doručiť úradnú listinu
Рус: услужиц, уручиц документ дакому, дац даяки прави документ дакому од кого ше обично глєда же би ше зявел на суду або прилапел даяки налог

small-claims court – court that handles civil claims for limited amounts of money – ***sud za sitna potraživanja, sud koji se bavi građanskim potraživanjima u vezi s ograničenim (malim) novčanim iznosima***
Hu: kis értékű követelések bírósága; bíróság, mely a polgári jogot kezeli, korlátozott mennyiségű pénznél
Ro: instanță care se ocupă de cererile civile pentru sume limitate de bani
Slo: súd drobných pohľadávok
Рус: суд за дробни поглєдованя, суд котри ше занїма з гражданскима поглєдованями у вязи з огранїченим (малим) пенєжним виносом

solicitor (UK) – lawyer who is qualified to give legal advice and prepare legal documents – ***advokat koji prima stranke, pruža pravne savete i priprema dokumenta, ali ne nastupa na sudu***
Hu: ügyvéd (rendes bíróságon nem tárgyaló); ügyvéd, aki arra jogosult, hogy jogi tanácsot adjon, valamint, hogy jogi okiratokat előkészítsen
Ro: solicitant – avocat care este calificat pentru a oferi consultanță juridică şi pentru a pregăti documente legale
Slo: právny poradca, právny zástupca
Рус: адвокат котри прима странки, дава правни совити и рихта документи алє нє наступа на суду

submit – to deliver a document formally for a decision to be made by others – ***podneti, priložiti neki dokument formalno, zvanično, da bi se o njemu donela odluka***
Hu: előterjeszt, indítványoz; egy okirat hivatlos kézbesítése egy mások által készített döntésre
Ro: a prezenta, a oferi un document oficial pentru o decizie care urmează să fie făcută de alții
Slo: predložiť k úvahe
Рус: подношиц, приложиц даяки документ формално, урядово, же би ше о нїм принєсла одлука

trainee solicitor (UK) – position of one who is completing the practical apprenticeship required for a person to qualify as a solicitor. It is the second step to becoming a solicitor (follows the completion of the Legal Practice Course and is followed by the Professional Skills Course) – ***pripravnik za advokata koji prima stranke, pozicija nekoga ko završava praktično obučavanje koje se traži kao kvalifikacija za advokata koji prima stranke. Reč je o drugom koraku na ovom putu, posle završetka Kursa pravne prakse a pre Kursa za stručnu spremu.***
Hu: ügyvéd jelölt/gyakornok; az a személy, aki az ügyfelet fogadja, és az a periódus, amikor befejeződik a gyakorlati tanoncidő, mely ahhoz kell, hogy egy személyből ügyvéd legyen. Az ügyvéddé (solicitor) vállás második lépése (melyet a jogi gyakorlatban lévő tanfolyam és a szakmai szakképzettségi tanfolyam követ).
Ro: avocat stagiar – pozițiune pentru o persoană care este necesară ca aceea persoană să se califice ca avocat. Este al doilea pas necesar pentru a deveni avocat.
Slo: advokátsky koncipient, perspektívny právnik, ktorý prechádza odbornú prípravu v advokátskej kancelárii aby sa mohol kvalikovať ako plnohodnotný právny zástupca
Рус: приправнїк за адвоката котри прима странки, позиция дакого хто закончує практичне обучованє котре ше глєда як квалификация за адвоката котри прима странки. Слово о другим крочаю на тей драги после законченя Курса правней пракси а и пред Курсом за фахову приготовку.

trial – law examination of evidence and applicable law by a competent tribunal to determine the issue of specified charges or claims – ***suđenje; pravno ispitivanje dokaza i primenljivog prava/zakona od strane kvalifikovanog sudskog veća da bi se utvrdilo pitanje navedenih optužbi ili potraživanja***

Hu: büntető tárgyalás, bűnper, bűnvádi eljárás, próba; a bizonyiték jogi kiviszgálása, alkalmazandó jog az illetékes bíróságnál, hogy meghatározzák a kérdésben levő vádakat vagy állításokat
Ro: judecată, proces – examinarea probelor şi a legislaţiei aplicabile de către un tribunal competent pentru a determina problema de taxe sau creanţe specificate
Slo: pojednávanie, súdne konanie
Рус: судзенє; правне випитованє доказох и применлївого права/закона з боку фаховей судскей ради же би ше утвердзело питанє о наведзених обтужбох або поглєдованьох

tribunal – body with either judicial or quasi-judicial functions – ***tribunal, sudsko veće, telo sa sudskim ili kvazi sudskim funkcijama***
Hu: törvényszék, bíróság; bírósági vagy kvázi-bírósági funkciókat ellátó szerv
Ro: tribunal – organism cu funcţii judiciare sau cvasi-judiciare
Slo: tribunál, sudcovská stolica, zbor sudcov
Рус: трибунал, судска рада, цело на судским або квази судских функцийох

writ – a document informing someone that they will be involved in a legal process and instructing them what they must do – ***podnesak, sudska naredba, sudski nalog; document kojim se lice obaveštava da će biti uključeno u sudski process i kojim se ono upućuje u obavezu svog postupanja***
Hu: bírói rendelkezés, végzés, törvényes rendelkezés, utasítás, bírói parancs; olyan okirat, amely arra szolgál, hogy értesítsenek valakit, hogy egy jogi folyamatban fog részt venni, és, hogy milyen utasításokat kell megtennie
Ro: mandate – un ordin de tribunal care spune că trebuie luată o anumită acţiune
Slo: súdna obsielka (práv), súdny príkaz, formálny písomný príkaz vydaný orgánom s administratívnou alebo súdnou príslušnosťou
Рус: поднєсок, судске накладанє, судски налог, документ з котрим ше особа обвисцує же будзе уключена до судского процесу и з котрим ше воно посила з обовязку свойого поступаня

2

COMPANY LAW
ZAKON O PREDUZEĆIMA
TÁRSASÁGI JOG
DREPTUL SOCIETĂȚILOR COMERCIALE
ZÁKON O OBCHODNÝCH SPOLOČNOSTIACH/PRÁVO SPOLOĆNOSTI
ФИРМОВО ПРАВИЛО

Company formation and management – Stvaranje preduzeća i upravljanje preduzećima – Vállalat megalakítása és vezetése – Formarea si administararea companiilor – Vznik spoločnosti a jej spravovanie – Фирмово розвиванє и управянє

accounts (US **financial statements**) – records or statements of money received and paid out – ***račun, obračun, izveštaj***
Hu: számla, kimutatás
Ro: cont, declarație financiară
Slo: konto, účet
Рус: рачун, обрахунок, обвисценє

annual general meeting (**AGM**) (US **annual meetings of the shareholders**) – yearly meeting of shareholders of a company where various company actions may be presented and voted upon – ***godišnja skupština akcionara, godišnja skupština preduzeća***
Hu: éves közgyűlés
Ro: întîlnire anuală generală (a acționarilor sau companiilor)
Slo: výročná plenárna schôdza
Рус: рочна скупштина акционерох, рочна скупштина подприємства

articles of association (US **bylaws**) – document that defines a company's internal organisation – ***statut, statut preduzeća (skup pravila o odnosima preduzeća, članova i direktora)***
Hu: alapító okirat
Ro: articole de asociație
Slo: interné predpisy, štatút, stanovy
Рус: статут, статут подприємства (множество правилох о одношеню подприємства, членох и директора)

articles/certificate **of incorporation**, US (**memorandum of association**, UK) – legal document that sets out the important elements of the corporation, including its name, address, objects and powers; one of the two fundamental documents upon which registration of a company is based – ***osnivački statut, akt o osnivanju preduzeća***
Hu: (cég) alapító okirat
Ro: certificat de încorporare
Slo: zakladacia listina, stanovy akciovej spoločnosti
Рус: снователни статут, акт о снованю подприємства

authorised (share) capital – total amount of stock a company may offer to its shareholders; also known as **nominal capital** (US **authorized shares**) – ***ovlašćeni kapital, ukupan iznos sredstava preduzeća do kog ono ima ovlašćenje da izdaje deonice***
Hu: alaptőke
Ro: capitalul autorizat
Slo: autorizovaný účastinný kapitál
Рус: овласцени капитал, вкупни винос средствох подприємства до котрого воно ма овласценє за видаванє акцийох

balance sheet – financial statement showing a company's assets, liabilities and equity on a given date – ***bilans, dokument koji pokazuje finansijsko stanje preduzeća na određeni dan/datum, a sadrži dve strane – aktivu (vrednost imovine) i pasivu (obaveze preduzeća) – koje se moraju slagati i biti u ravnoteži***
Hu: mérleg, kiegyenlítő papír (amely kimutatja a vállalkozás pénzűgyi helyzetét)
Ro: cont de bilanț, bilanțul de stare al unei companii
Slo: účtovná bilancia
Рус: биланс, документ котри указує финансийни стан подприємства на одредзени дзень/датум а облапя два боки – активу (вредносц маєтку) и пасиву (обовязки подприємства) – котри ше муша складац и буц у ровноваги

board of directors – group of individuals elected by shareholders to make the major decisions of the company – ***upravni odbor, organ koji je odgovoran za sprovođenje politike preduzeća a sastavljen je od direktora preduzeća i direktora pojedinih sektora***
Hu: igazgatótanács
Ro: consiliul de administrație
Slo: riaditeľská rada
Рус: управни одбор, орґан котри одвичателни за применьованє политики подприємства а составени є од директора подприємства и директорох поєдиних секторох

bonus (US **stock dividend**) – payment above what was due or expected – ***bonus, udeo u dobiti, dodatak koji se isplaćuje radnicima za ostvareni veći učinak; dividenda, dodatna novčana dobit koja se isplaćuje deoničarima ili vlasnicima polisa osiguranja***
Hu: bónusz, prémium
Ro: bonus, premiu
Slo: bonus, bonifikácia, dividenda

Рус: бонус, часц у приходу, додаток котри ше виплацує роботнїком за здобути векши приход; дивиденда, додатни пенєжни приход котри ше виплацує акционером лєбо власнїком полиси осиґураня

capitalisation issue, bonus issue, scrip issue (US **cash dividend**) – process whereby a company's money is converted into capital and then distributed to shareholders as new shares – ***bonificirana emisija hartija od vrednosti, koje se besplatno daju starim vlasnicima deonica srazmerno broju deonica koje oni poseduju***
Hu: részvénykibocsátás
Ro: hărtii de valoare, acțiuni gratuite care se dau proprietarilor vechi, în funcție de numărul de acțiuni pe care le posedează
Slo: prémiová akcia
Рус: бонифицирана емисия паперу од вредносци котра ше задармо дава старим (скорейшим) власнїком полиси осиґураня

certificate of incorporation (US generally no official certificate is issued; companies are formed upon the filing of the **articles**/certificate **of incorporation**) – document issued by a governmental authority granting a company status as a legal entity – ***uverenje, isprava, o osnivanju; uverenje o sticanju statusa pravnog lica; uverenje o upisu u sudski registar***
Hu: cégjegyzéki kivonat
Ro: certificat, documentele de instituire
Slo: zakladacia listina korporácie
Рус: потвердзенє, документ, о снованю; потвердзенє о здобуваню статуса правней особи, потвердзенє о упису до судского реґистру

company (US **corporation**) – a group of people who come together for the purpose of producing goods or offering a service, and whose regulation is governed by one of the Companies Acts. A company so organised is a separate body under the law – ***kompanija, društvo, preduzeće***
Hu: cég, vállalat, társaság
Ro: companie
Slo: podnik, korporácia, obchodná spoločnosť
Рус: компания, дружтво, подприємство

conflict of interest – clash between a person's personal interests and their public or fiduciary responsibilities – ***sukob interesa, nesklad/sukob ličnih interesa pojedinca i njegovih javnih ili povereničkih zaduženja i odgovornosti***
Hu: összeférhetetlenségi előírások
Ro: conflict de interese
Slo: rozpor záujmov
Рус: зраженє интересох, нєсклад/зраженє особних интересох поєдинца и його явних лєбо поверених задлуженьох и одвичательносцох

corporate veil – separation between the corporation and its shareholders such that the shareholders will not be held personally liable for corporate debts – ***korporacijski štit, ograda između preduzeća i deoničara zahvaljujući kojoj deoničari ne snose ličnu/pojedinačnu odgovornost za dugove preduzeća***

Hu: vállalati pajzs (kerítés a vállalat és a részvényesek között, amellyel a részvényesek nem viselnek személyes/egyéni felelősséget más vállakozások tartozásaiért)
Ro: voal corporativ (separare între societate şi acţionarii săi astfel încât acţionarii nu vor fi responsabili pentru datoriile corporative)
Slo: korporačná clona
Рус: корпорацийни щит, ограда медзи подприємством акционерох дзекуюци котрей акционере нє зноша особну/поєдинєчну одвичательносц за длуства подприємства

duty of care – obligation of a person to act with reasonable caution or prudence, the violation of which results in liability at law – ***zakonska dužnost/obaveza pažljivog/brižljivog postupanja pojedinca***
Hu: gondossági kötelezettség
Ro: obligaţie de diligenţă
Slo: zákonná povinnosť
Рус: законска длужносц/обовязка меркуюцого/брижного поступаня поєдинца

extraordinary general meeting (EGM) (US **special meeting of the shareholders**) – any meeting of the shareholders of a company other than the annual general meeting which is called to discuss certain special issues of a company – ***vanredna skupština preduzeća, vanredna skupština akcionara, koju sazivaju upravni odbor ili akcionari da bi se raspravljalo o nekim neodložnim pitanjima/problemima***
Hu: rendkívüli közgyűlés
Ro: adunare generală extraordinară
Slo: mimoriadna plenárna schôdza
Рус: позарядова скупштина подприємства, позарядова скупштина акционерох, котру зволує управни одбор лєбо акционере же би ше дискутовало о даяких нєобходних питаньох/проблемох

fiduciary duty – obligation to act solely in the best interest of another – ***povereničke dužnost, povereničke obaveza***
Hu: bizalmi kötelezettség
Ro: taxă fiduciară
Slo: fiduciárna povinnosť
Рус: поверенїцка длужносц, поверенїцка обовязка

fraud – deliberate misrepresentation or concealment of a material fact to gain an advantage – ***podvala, obmana, prevara; prevarant, varalica***
Hu: becsapás, megtévesztés, csalás
Ro: fraudă, inşelăciune
Slo: podvod, sprenevera, podvodník
Рус: подвальованє, обмана, спреводзка, спребодзкош, кламар

legal entity – individual or organisation that can enter into contracts, is responsible for its actions and can be sued for damages – ***pravno telo, pravno lice, pravni subjekt***
Hu: jogalany, jogi személy
Ro: entitate juridică
Slo: právnická osoba, právnické teleso

Рус: правне цело, правне лїцо, правни субєкт

legal person – artificial entity created by law and given legal rights and duties, for example a corporation – ***pravno lice, pravni subjekt***
Hu: jogi személy
Ro: persoană juridică
Slo: právnická osoba
Рус: правне лїцо, правни субєкт

lift (US **pierce**) **the corporate veil** (v.) – removing the separation between the corporation and its shareholders which protects the shareholders against being held personally liable for corporate debts – ***uklanjanje korporacijskog štita***
Hu: vállalati pajzs (fátyol) eltávolítása
Ro: eliminarea scutului corporative
Slo: preniknutie do tajomstva akciovej spoločnosti
Рус: склонїц корпорацийни щит

memorandum of association (US **articles of incorporation** or **certificate of incorporation**) – legal document that sets out the important elements of the corporation, including its name, address, objects and powers; one of the two fundamental documents upon which registration of a company is based – ***osnivački statut, akt o osnivanju preduzeća***
Hu: (cég) alapító okirat
Ro: memorandumul de asociere, act de formare a unei companii
Slo: zakladacia listina, stanovy akciovej spoločnosti
Рус: снователни статут, акт о снованю подприємства

nominal capital (also **authorised capital**) – total amount of stock a company may offer to its shareholders – ***ovlašćeni kapital, ukupan iznos sredstava preduzeća do kog ono ima ovlašćenje da izdaje deonice***
Hu: alaptőke
Ro: capitalul autorizat
Slo: povolená emisia akcií
Рус: овласцени капитал, вкупни винос средствох подприємства до котрого воно ма овласценє за видаванє акцийох

personal liability – state of being legally obliged out of one's own personal assets – ***lična materijalna odgovornost, materijalna odgovornost pojedinca***
Hu: személyi felelősség
Ro: responsabilitate personal
Slo: ručenie hnuteľným majetkom, osobná zodpovednosť za plnenie
Рус: особна материялна одвичательносц, материялна одвичательносц поєдинца

profit-and-loss account (US **profit-and-loss statement** or **income statement** or **operating statement**) – statement summarising a company's revenues and expenses over a period of time – ***račun uspeha (dobitka i gubitka); godišnji/periodični izveštaj o ukupnom prihodu i troškovima preduzeća; bilans poslovanja***

Hu: eredmény-kimutatás (nyereség és veszteség); évi/időszakos jelentés a teljes bevételről és a vállalkozás költségeiről
Ro: profit şi pierderi – raport periodic privind veniturile totale ale companiei şi a costurilor
Slo: účet hospodárskeho výsledku, účet ziskov a strát
Рус: рахунок успиху (добитку и утрату); рочни/периодични звит о вкупним приходу и трошеню подприємства; биланс дїловања

statutory forms – forms required by law – ***statutarni/zakonski obrasci***
Hu: jogi formák
Ro: forme legale
Slo: verejnoprávne/zákonné formuláre
Рус: статутарни/законски формулари

ultra vires – unauthorised, beyond a person's legal power – ***izvan/preko ovlašćenja, van pravne moći pojedinca***
Hu: a személy hatáskörén kívül eső
Ro: neautorizare, dincolo de puterea unei personae juridice
Slo: prekročenie právomoci
Рус: прейг/понад овласценя, з вонка правней моци поєдинца

3

COMPANY LAW
ZAKON O PREDUZEĆIMA
TÁRSASÁGI JOG
DREPTUL SOCIETĂȚILOR COMERCIALE
ZÁKON O OBCHODNÝCH SPOLOČNOSTIACH/PRÁVO SPOLOĆNOSTI
ФИРМОВО ПРАВИЛО

Capitalisation – Kapitalizacija preduzeća – Tőkésítés – Capitalizare – Kapitalizácia – Капитализация

authorised share capital (US **authorized shares**) – total amount of stock a company may offer to its shareholders; also known as **nominal capital** – ***ovlašćeni kapital (iznos sredstava preduzeća do kog ono ima ovlašćenje da izdaje deonice), nominalni kapital***
Hu: alaptőke, jegyzett tőke; össz tőke, melyet egy vállalat adhat ki részvényesei számára
Ro: capitalul autorizat
Slo: obežné prostriedky
Рус: овласцени капитал (винос средствох подприємства до котрого воно ма овласценє же би видавало акциї), номинални капитал

capitalisation – act of providing capital for a company through the issuance of securities – ***kapitalizacija (obezbeđivanje kapitala preduzeća emitovanjem hartija od vrednosti); uglavničenje***
Hu: kapitalizáció, tőkésítés; a kamatos kamatozás elvén működő betétek esetén azt a folymatot jelöli, mely során a kamat a tőke részévé válik (tőkésítésre kerül), majd később azzal együtt kamatozik
Ro: capitalizare bursieră
Slo: kapitalizácia
Рус: капитализация (обезпечованє капитала подприємства емитованє паперох од вредносци)

debenture (US **bond** or **secured debenture** – both are secured debt instruments; a **debenture** in the USA is a debt instrument which may be secured or unsecured, whereas in the UK, a **debenture** is usually a secured debt instrument evidenced by a document under seal – a **deed** – and protects the rights of the debenture holder) – UK instrument issued under seal which evidences a debt or security for a loan of a fixed sum

of money; a long-term debt not secured by any particular asset, but rather by the general earning capacity of the company (US *secured debt instrument*); (US unsecured debt) – ***obveznica kompanije, obligacija (hartija od vrednosti koja navodi uslove pod kojima se daje dugoročan zajam firmi na period od 10 do 30 godina s unapred određenom kamatnom stopom, a obezbeđuje se isključivo opštim bonitetom i ugledom emitenta***
Hu: – adóslevél; az adósáltal adósságáról a hitélező számára kiállított okirat; – járadékkötvény; államadósági kötvény, mely után az állam csak meghatározott állandó kamatot biztosít, anélkül, hogy a tőke visszafizetését is igérné; – vámvisszatérítési bizonylat; a behozatali, és a kiviteli forgalomban beszedett vámdíjakról és vámilletékekről szóló bizonylat
Ro: obligație, titlu de creanță, datorie neasigurată
Slo: list návratného cla, obligácia
Рус: обвезница компаниї, облиґация (паперох од вредносци котра наводзи условия под котрима ше дава длугорочна пожичка фирми на период од 10 до 30 роки зоз напредок одредзену каматну стопу, а обезпечує ше виключно з опщим бонитетом и углядом емитента

dividend – distribution of company profits to its shareholders – ***dividenda, udeo u dobitku, raspodela dobiti po deonici ili obveznici***
Hu: jutalék, osztandó, járalék; vállalat által megszerzett nyereség szétosztása a részvényesek között
Ro: dividende – parte din profitul unei societăți pe acțiuni care revine fiecărui acționar în raport cu acțiunile pe care le posedă
Slo: dividenda, podiel z konkurznej podstaty, kvóta z konkurznej podstaty
Рус: дивиденда, часц у добитку, розподзельованє добити по акциї або обвезници

fixed charge (US **security interest in specific assets** – also **chattel mortgage** prior to the Uniform Commercial Code) – grant of security for a loan on a specific asset or on specific assets whereby the creditor has first claim to recover upon default by the debtor – ***fiksna zaloga, fiksno opterećenje; hipoteka na pokretnu imovinu - obezbeđenje zajma specifičnim aktivnim sredstvima po kom poverilac ima prvenstveno pravo izmirivanja***
Hu: állandó kiadások; biztonsági támogatás kölcsönre vagy bizonyos vagyonra, s a hitelezőnek elsőbbsége van az adóssal szemben
Ro: taxă fixă
Slo: stále náklady, viazaný náboj
Рус: фиксна залога, фиксне обтерхованє; хипотека на рухоми маєток – обезпечованє пожички специфичнима активнима средствами по котрих повереніk ма першенствене право вимиреня

floating charge (US usually referred to as a **floating lien** and not often used, though possible, under the Uniform Commercial Code) – form of security interest over the debtor's assets which may change on a daily basis, such as stock; a grant of security for a loan on the company's assets in general, and not on any specific asset – ***fluktuirajuće opterećenje, promenljiva zaloga; vid obezbeđenja interesa u dužnikovim sredstvima koja mogu dnevno da variraju (na primer deonice); obezbeđenje zajma opštom aktivom preduzeća, a ne nekim specifikovanim sredstvima***

Hu: függő kiadások; az adós vagyonilletékének változásai napi szinten, mint részvénytulajdon; biztonsági kölcsön a vállalat nyereségére, és nem bármely más vagyonértékre
Ro: sarcină fluctuantă, variabile ipotecare
Slo: neinkasované bremeno
Рус: флуктурируюце обтерхованє, пременлїва залога; вид обезпечованя интересу у длужнїкових средствох котри можу дньово варирац (наприклад акциї); обезпечованє пожички з общу активу подприємства, а нє з даякима специфікованима средствами

issued share capital – shares of a company that are held by shareholders – ***emitovani akcijski kapital (u posedu deoničara, akcionara)***
Hu: kibocsátott részvénytőke; melyek a részvényesek tulajdona
Ro: capitalul social emis
Slo: povolená emisia akcií
Рус: емитовани акцийски капитал (у закупу акционерох)

loan capital – form of long-term borrowing – ***zajmovni kapital (vid dugoročnog zaduživanja, uzajmljivanja)***
Hu: kölcsöntőke (hosszabb időre)
Ro: împrumut de capital
Slo: požičaný kapitál
Рус: пожичкови капитал (вид длугорочного задлужованя)

memorandum of association (US **articles of incorporation** or **certificate of incorporation**) – legal document that sets out the important elements of the corporation, including its name, address, objects and powers; one of the two fundamental documents upon which registration of a company is based – ***statut preduzeća (koji sadrži određene elemente: ime, sedište, ciljeve udruživanja, delatnost, iznos kapitala, i sl. i prilaže se u registar preduzeća prilikom osnivanja preduzeća)***
Hu: alapítólevél; meghatározza a vállalat fontos elemeit; beleértve a nevét, címét, feladatát és hatáskörét
Ro: act constitutiv
Slo: stanovy akciovej spoločnosti, protokol o založení akciovej spoločnosti
Рус: статут подприємства (котре ма одредзени елементи: мено, шедзиско, цилї здружованя, дїялносц, винос капитала, и подобне и приклада ше до реґистру подприємства при снованю подприємства)

ordinary shares (US **common shares**) – shares that carry voting rights and dividend entitlements and which are the most common form of shares – ***obične deonice, osnovne deonice, prvobitne deonice - one koje donose pravo glasa/glasanja i pravo na dividendu, i najuobičajeniji su vid deonica***
Hu: törzsrészvény; szavazásra és nyereségarányos osztalékra jogosító részvényfajta
Ro: acțiuni ordinare
Slo: obyčajné akcie
Рус: обични акциї, основни акциї , першобутни акциї – тоти котри приноша право гласа/гласаня и право на дивиденду, и найуобичаєнши су вид акцийох

pre-emption rights (US **preemptive rights**) – rights of shareholders to maintain their proportionate ownership in a company by purchasing newly issued stock before it is offered to the public – ***preče pravo otkupa, pravo deoničara da održe svoje razmerno vlasništvo u preduzeću kupovanjem novoemitovanih deonica pre nego što se one izlože javnoj prodaji***
Hu: elővásárlási jog; részvényesek azon jogai, hogy fenntartsák vállalatbeli tulajdonukat, megvásárolva a frissen kibocsátott részvényeket, mielőtt azok nyilvánosság elé kerülnek
Ro: drept de preferință
Slo: zábranné právo, obranné právo
Рус: важнєйше право одкупу, права акционерох же би примали свойо розмирне власнїцство у подприємству купованьом новоемитованих акцийох скорей як ше вони виложа явному предаваню

preference shares (US **preferred shares**) – shares that are given preference in dividend entitlements over ordinary shares, but usually do not carry any voting rights – ***prioritetne hartije od vrednosti, povlašćene deonice, preferencijalne akcije (s pravom prvenstva kod raspodele dividende u odnosu na imaoce običnih akcija, ali obično bez prava glasa/glasanja)***
Hu: elsőbbségi részvény; részvényfajta, mely elsőbbséget élvez a többi részvénnyel szemben, de nem rendelkezik szavazati joggal
Ro: acțiuni privilegiate
Slo: preferenčná účastina, prioritné akcie
Рус: приоритетни папери од вредносци, повласцени акциї, преференциялни акциї (з правом першенства при дзелєню дивиденди у одношеню на тих цо маю обични акциї, алє обично без права гласа/гласаня)

rights issue – offer to existing shareholders to purchase additional new shares in the company – ***emisija deonica gde stari deoničari imaju pravo da razmerno broju deonica koje već poseduju kupe (nove) akcije (po cenema nižim od nominalnih)***
Hu: részvénykibocsátás egyik formája, amikor a jelenlegi részvényeseknek elsőbbségi joguk van az új részvények jegyzésére, meglévő részvényeik után meghatározott arányban és meghatározott áron
Ro: ofertă pentru acționarii existenți să achiziționeze acțiuni suplimentare noi în companie
Slo: právo súčasných akcionárov na nákupy za nižšiu cenu
Рус: емисия акцийох дзе стари (скорейши) акционере маю право же би розмирно числу акцийох хтори маю купя (нови) акциї (по ценох нїзших од номиналних)

share consolidation (US **reverse stock split**) – proportional exchange of existing shares in the corporation for a fewer number of shares, each with greater value – ***sjedinjavanje, objedinjavanje, konsolidovanje deonica (razmerna zamena postojećih deonica u korporaciji manjim brojem deonica, od kojih svaka ima veću vrednost)***
Hu: két vagy több részvény egyesülése, s így csökkentve az össz részvény számát
Ro: unificare, integrare, consolidare a acțiunilor
Slo: spätný akciový split

Рус: зєдиньованє, обєдиньованє, консултованє акцийох (розмирна черанка инующих акцийох у корпорациї меншим числом акцийох, од котрих кажда ма векшу вредносц)
share subdivision (US **stock split**) – exchange of a multiple of new shares for each old share such that shareholdings are in the same proportion afterwards – ***zamena većeg broja novih deonica za pojedinačne stare deonice posle koje se zadržava postojeća razmera deoničarskih udela***
Hu: részvény felosztás; új, nagyobb értékű észvények cseréje a régiekkel szemben, megtartva a részvényesek arányosságát a felosztás után
Ro: schimb de un multiplu de actiuni noi pentru fiecare actiune vechi, astfel încât participaţii sunt în aceeaşi proporţie ulterior
Slo: delenie akcií
Рус: черанка векшого числа нових акцийох за поєдинєчни стари акциї после котрого ше затримує існуюце дзелєнє акционичарских учасцох

special resolution – resolution on major decisions of a company (such as changing the company's articles or reducing its share capital) at a general meeting that must be passed by a certain majority, usually 75 per cent – ***specijalna rezolucija, rezolucija po pitanju velikih odluka preduzeća (poput izmene statuta preduzeća ili redukovanja akcijskog kapitala) na generalnoj skupštini, za čije je donošenje potrebna određena većina (obično 75 odsto)***
Hu: különleges határozat a vállalat fontos döntéseiről; (pl. változás a vállalat alapszabályán vagy a részvények csökkentésén) közgyűlés alkalmával, melyen 75%-os részvétel kötelező
Ro: rezoluţie specială, rezoluţia privind deciziile majore ale unei societăţi
Slo: osobitné uznesenie
Рус: специялна резолуция, резолуция по питаню вельких одлукох подприємства (як вименки статута подприємства або редуковаю акцийского капитала на ґенералней скупштини, за чийо приношенє потребна одредзена векшина (обично 75%)

subscriber – person who has purchased stock in the company by an agreement – ***pretplatnik na (novu) emisiju deonica***
Hu: részvényjegyző (részvényt vásárló)
Ro: abonat, semnatar
Slo: upisovateľ
Рус: предплатнїк на (нову) емисию акцийох

4

COMPANY LAW
ZAKON O PREDUZEĆIMA
TÁRSASÁGI JOG
DREPTUL SOCIETĂȚILOR COMERCIALE
ZÁKON O OBCHODNÝCH SPOLOČNOSTIACH/PRÁVO SPOLOĆNOSTI
ФИРМОВО ПРАВИЛО

Fundamental changes in a company – Fundamentalne promene u vezi s preduzećem – Alapvető változások a vállalatban – Schimbările fundamentale într-o companie – Zásadné zmeny v kompánii – Фундаментални пременки у фирми

absorbed – assimilated, included, incorporated, taken in – ***primljen, uključen, upijen, apsorbovan (kad prilikom fuzije/integracije jedna firma primi, upije, apsorbuje drugu)***
Hu: asszimilálódott, beleértve, beépített, elnyelt (amikor egy vállalat elnyeli a másikat fúzió által)
Ro: primit, inclus
Slo: absorbovaný
Рус: прияти, укључени, упити, апсорбовани (кед при фузиї/интеґрациї єдна фирма приме, упиє, апсорбує другу)

acquirer – company that gains control over another company – ***pribavljač; sticalac (preduzeće koje preuzima drugu kompaniju)***
Hu: felvásárló; vállalat, mely átvesz egy másik vállalatot
Ro: achizitor (companie care obține controlul asupra unei alte societăți)
Slo: nadobúdateľ
Рус: прибавяч, здобувач (подприємство котре пребера другу фирму)

acquired company (US **transferor**) – company that has been merged into another company and is therefore no longer in existence – ***preuzeta kompanija (ona koja se uliva, upija, utapa u drugu, i tako prestaje da postoji)***
Hu: felvásárolt vállalat; vállalat, mely egy mássikkal egyesül, és az eggyesülés után megszűnik
Ro: companie achiziționată (companie care a fost fuzionată într-o altă societate şi nu mai există)

Slo: postupiteľ, získaná spoločnosť
Рус: превжата фирма (тота котра ше улїва, упива до другей, и так престава исновац)

acquiring company (US **survivor**) – company that has gained control over another company through a merger and remains in existence after the merger – ***pribavljač, primalac, kompanija koja preuzima drugu kompaniju fuzijom i nastavlja da postoji***
Hu: átvevő vállalat, mely átveszi a másik vállalatot, és utánna is fennmarad
Ro: companie (firmă) achizitoare – compania care a cîştigat controlul asupra altei societăţi printr-o fuziune şi rămîne în existenţă după fuziune
Slo: nadobúdajúca spoločnosť
Рус: прибавяч, приматель, фирма котра пребера другу фирму зоз фузию и наставя исновац

acquisition of controlling shares – purchase of shares owned by shareholders who have a controlling interest – ***pribavljanje upravljačkih akcija, kupovina akcija od deoničara koji poseduju upravljački interes***
Hu: részvényszerzés, részvényfelvásárlás; részvények megvétele a részvényesektől, kiknek kontrolláló érdekeltsége van
Ro: achiziţia de acţiuni de control – achiziţionare de acţiuni deţinute de acţionarii care au un interes de control
Slo: získanie kontrolných akcií
Рус: прибавянє управяцких акцийох, купованє акцийох од акционерох котри маю руководзаци интерес

asset – any property that is owned and has value – ***posed, blago, imovina, potraživanje (bilo šta što se poseduje i ima vrednost)***
Hu: vagyon, vagyontárgy, birtok, követelés (bármi ami birtokolható és értéke van)
Ro: activă – orice proprietate care este deţinută şi are valoare
Slo: klad, kladná položka
Рус: маєток, благо, поглєдованє (тото цо ше ма у маєтку и ма вредносц)

cancellation – The act or an instance of canceling – ***otkazivanje, ukidanje, poništavanje, brisanje***
Hu: érvénytelenítés, felbontás, hatálytalanítás, törlés
Ro: anulare, desfacere, ştergere – actul de anulare
Slo: odvolanie, zrušenie, ukončenie, škrtnutie, vymazanie, konštitutívny prejav (vyhlásenie) jednej strany právneho pomeru že daný pomer bude v budúcnosti zrušený
Рус: отказованє, утаргованє, понїщованє, сцеранє

capital structure – distribution of a company's debt and stock – ***struktura kapitala (raspored/odnos dugova/obaveza kompanije i njenog imetka/paketa deonica)***
Hu: tőkeszerkezet; a vállalat által kibocsátott értékpapírok együttese (adósságok, a vállalat kötelességei)
Ro: structuri de capital – distribuţie a datoriilor şi stocului unei companii
Slo: kapitálová štruktúra (pomer medzi cudzími a vlastnými zdrojmi)

Рус: структура капиталу (розпорядок/однос длуства/обовязка фирми и єй маєтку/пакета акцийох)

Certificate of Incorporation on Change of Name – (UK) certificate issued by Companies House when a company wishes to change its name. A copy of the special resolution of the company authorising a change of name must be submitted to Companies House along with a fee. – ***Izvod/potvrda iz Registra preduzeća s unosom promene naziva. Primerak specijalne odluke kompanije kojom se odobrava promena naziva mora da se podnese Registru preduzeća, uz plaćanje odgovarajuće takse.***
Hu: cégbíróság által kiadott igazolás/bizonylat, a vállalat névváltoztatásának inditványozására; a vállalat különleges határozatának másolata, mellyel engedményezést kér a cégbíróságtól a névváltoztatásra, a megfelelő adóval mellékelve
Ro: Certificat Constitutiv privind Schimbările de Nume
Slo: výpis z obchodného registra o zmene názvu
Рус: Вивод/потвердзенє зоз Реґистра подприємства зоз уношеньом пременки мена. Прикладнїк специялней одлуки компаниї з котрим ше допущує пременка назви и муши ше поднєсц Реґистру подриємства, зоз плаценьом одвитуюцей такси.

common law (also **case law**, **judge-made law**) – body of law formed through judicial/court decisions, as opposed to law formed through statutes or written legislation – ***opšte pravo, za razliku od specijalnog zakonodavstva; zakonska materija formirana sudijskim/sudskim odlukama, za razliku od zakona donetih statutima/zakonskim aktima ili pisanim zakonodavstvom***
Hu: magánjog, polgári jog; joganyag, mely bírói döntések alapján keletkeztek, ellentétben az olyan jogszabállyal, amit rendelet vagy írásbeli jogszabály útján jöttek létre
Ro: drept cutumiar şi jurisprudenţial
Slo: zvykové právo, obyčajové právo
Рус: обще право, за розлику од специялного законодавства; законска материя формована судийним/судским ришеньом, за розлику од закона принєшеним зоз статутом/законским актом або писаним законодавством

Companies House – (UK) institution where all limited companies in the UK must be registered. It is an Executive Agency of the UK government Department of Trade and Industries (DTI) – ***Komora, Registar preduzeća – institucija kod koje sve kompanije s ograničenom odgovornošću u Velikoj Britaniji moraju da se registruju; reč je o Izvršnoj agenciji vladinog Ministarstva trgovine i industrije.***
Hu: cégbíróság, Kamara; olyan létesítmény az Egyesült Királyságban, ahol minden korlátolt felelősségű vállalatnak nyilvántartást kell vezetni. Az Egyesült Királyság végrehajtó bizottsága a Minisztérium kereskedelmi és ipari részlegénél.
Ro: instituţie în care toate societăţile cu răspundere limitată în Marea Britanie trebuie să fie înregistrate. Este o agenţie executivă a guvernului britanic Departamentul de Comerţ şi Industrie.
Slo: výkonná agentúra
Рус: Комора, Реґистер подприємства – институция при котрей ше шицки фирми зоз огранїчену одвичательносцу у Велькей Британиї муша реґистровац; слово о Вивершней аґенциї владового Министерства тарґовини и индустиї.

compulsory winding-up (US **involuntary bankruptcy**) – liquidation of a company after a petition to the court, usually by a creditor – ***prinudna likvidacija, prinudni stečaj (likvidacija kompanije posle zahteva upućenog sudu, koji obično podnosi neki od poverilaca)***
Hu: kényszerű likvidálás, csődeljárás; egy vállalat felszámolása egy bírósághoz intézett kérvénynek, melyet egy hitelező ad be
Ro: lichidare obligatorie
Slo: nedobrovoľný bankrot, nútená likvidácia
Рус: примушена ликвидация, примушена предликвидация (ликвидация фирми после вимаганя унапряменому суду, котри обично подноши дахто од повереніких)

consolidation – combining of two companies to form an entirely new company – ***konsolidacija, utvrđivanje; kombinovanje dva preduzeća u cilju formiranja jednog potpuno novog preduzeća***
Hu: konszolidáció, megszilárdulás; két vállalat eggyesülése, egy teljesen új vállalat megalakításának érdekében
Ro: consolidare, contopire, combinare, fuziune
Slo: konsolidácia, upevnenie, usporiadanie
Рус: консолидация, утвердзованє; комбинованє двох подприємствох у цилю формованя єдного подполно нового подприємства

constitutional amendment – change in a company's name, capital or objects – ***amandman osnivačkog akta (izmena/dopuna imena preduzeća, kapitala, raspoloživih objekata)***
Hu: alkotmánymódosítás; vállalatban történő változások: név, tőke, cél(ok)
Ro: amendament constituțional
Slo: dodatok k ústave
Рус: амандман сновательного акта (вименка/дополнєнє мена подприємства, капитала, розполагаюцих обєктох)

creditor – person or company who is owed a financial obligation – ***poverilac (lice ili preduzeće prema kom postoji dug, finansijska obaveza)***
Hu: hitelező; személy vagy vállalat, pénzügyi köteleséggel rendelkezve
Ro: creditor, datornic
Slo: veriteľ, fyzická alebo právnická osoba voči ktorej vykazuje dlžník peňažný záväzok, resp. ktorá mu poskytuje úver. V obchode je veriteľ najmä dodávateľ tovaru alebo služieb, pokým nie sú zaplatené.
Рус: повереніk (особа або подприємство ґу котрому иснує длуство, финансийна обовязка)

friendly takeover – situation where a company attempts to buy another company with approval of the board of directors of the company that is being bought – ***prijateljsko preuzimanje (situacija u kojoj preduzeće nastoji da kupi drugo preduzeće s odobrenjem/pristankom odbora direktora preduzeća koje je predmet kupovine)***
Hu: barátságos átvétel; szituáció, amikor egy vállalat egy másik vállalatot próbál megvenni a vásárolni szándékozó vállalat igazgatótanács jóváhagyásával

Ro: preluare controlului în mod prietenesc (situația în care o companie încearcă să cumpere o altă companie cu aprobarea consiliului de administrație al societății care este cumpărată)
Slo: priateľské prevzatie
Рус: товаришске пребераńє (ситуация у котрей подприємство сце купиц друге подприємство з одобреньом/приставаньом одбора директора подприємства котри предмет купованя)

gain control – to obtain the power to direct or have influence over the management of a company – ***stećі upravljački uticaj, moć da se upravljanje preduzećem usmerava ili da se nad njim vrši uticaj***
Hu: átvenni a vállalat irányítását, megszerezni a hatalmat, hogy befolyással legyünk a vállalat vezetőségére
Ro: cîştig de control (a obține puterea de a directa şi influența managementul unei companii)
Slo: regulácia zosilnenia, regulácia zisku
Рус: здобуц управяцки вплїв, моц же би ше управянє з подприємством унапрямело або же би ше над нїм окончовал вплїв

hostile takeover – situation where a company attempts to buy another company against its wishes – ***neprijateljsko/neželjeno preuzimanje (situacija u kojoj preduzeće nastoji da kupi neko drugo preduzeće protivno njegovoj želji i raspoloženju)***
Hu: ellenséges felvásárlás; szituáció, amikor egy vállalat egy másik vállalatot akar megvenni az akarata ellenére
Ro: preluarea controlului în mod nedorit (situația în care o companie încearcă să cumpere o altă companie împotriva voinței sale)
Slo: nepriateľské prevzatie
Рус: нєтоваришске/нєжадане пребераńє (ситуация у котрей подприємство сце купиц даяке друге подприємство процив його жаданя и розположеня)

insolvent – unable to pay one's debts – ***nesolventan, onaj koji nije u stanju da namiruje sopstvene dugove/obaveze***
Hu: fizetésképtelen; az aki nem tudja törleszteni az adósságait
Ro: insolvabil, falit (acela care nu este capabil sa îşi plătească datoriile sale)
Slo: insolventný dlžník, neschopný platiť, platobne neschopný
Рус: нєсолвентни, тот котри нє може вимириц свойо длуства/обовязки

liquidation – dissolution of a company whereby all assets are sold and the proceeds used to pay off debts – ***likvidacija, raspuštanje preduzeća pri kom se sva aktivna sredstva prodaju a prilivi se koriste za otplaćivanje/namirivanje dugova***
Hu: megszűnés, csőd, likvidálás, megsemmisítés; vállalat megszűnése, mely során az össz vagyoni illetéket eladják és a bevételt az adósságok kifizetésére fordítják
Ro: lichidare, dizolvare a unei societăți prin care toate activele sunt vîndute, iar veniturile utilizate pentru a plăti datoriile
Slo: likvidácia, uhradenie
Рус: ликвидация, розпущованє подприємства при котрому ше шицки активни средства предаваю а приходи ше хасную за одплацованє/ намирйованє длуствох

mergers – the joining of two companies resulting in the dissolution of one company and the survival of the other – ***integracija, fuzija, spajanje dva preduzeća kojim prestaje da postoji jedno preduzeće a nastavlja život drugo***
Hu: egyesülés, fúzió; két vállalat egyesülése, mely az egyik feloszlását, és a másik vállalat túlélését eredményezi
Ro: fuziuni, aderarea a două societăţi rezultate din dizolvarea unei societăţi şi supravieţuire a altor
Slo: zlúčenie podnikov, fúzia, včlenenie
Рус: интеґрация, фузия, спойованє двох подприємствох з котрим престава исновањє єдного подприємства а наставя живот друге

merger regulation – legislation aimed at limiting anticompetitive concentration of market power; law that seeks to ensure that the combination of companies will not have any anticompetitive effects – ***regulisanje integracija; zakonodavstvo kojim se ograničava protivkonkurentska koncentracija tržišne moći; zakon koji teži da obezbedi da kombinovanje preduzeća ne dovede do narušavanja konkurentnosti***
Hu: összefonódás-ellenőrzési rendelet; jogszabály, mely célja, hogy mérsékelje a versenyellenes koncentrációt a piaci arővel szemben. Törvény, melynek célja, hogy az összetársult vállalatoknak ne legyenek versenyellenes hatásai.
Ro: regulamentul privind concentrările economice – legislaţie ce vizează limitarea concentraţiei anticoncurenţiale ale puterii de piaţă. Legea care urmăreşte să asigure că o combinaţie de companii nu vor avea efecte anticoncurenţiale.
Slo: nariadenie o fúziách
Рус: реґуловањє интеґрацийох; законодавство з котрим ше ограњічує процивконкурентна концентрация тарґовацкей моци; закон котри сце обеспечиц же би комбинованє подприємства нє приведло до нарушованя конкуренциї

minority shareholder – shareholder who holds less than half the total shares outstanding and is therefore unable to control the business of the company – ***manjinski akcionar, deoničar koji drži manje od polovine ukupnih postojećih/raspoloživih deonica te stoga nije u mogućnosti da upravlja poslovanjem preduzeća***
Hu: kisebbségi részvényes; részvényes, kinek a teljes forgalomban lévő részvényekből kevesebb van, s ezért nem tudja kezelni a vállalat üzleti tevékenységeit
Ro: acţionar minoritar – acţionar care deţine mai puţin de jumătate din totalul de acţiuni şi, prin urmare, este în imposibilitatea de a controla afaceri ale companiei
Slo: minoritný akcionár, menšinový akcionár
Рус: меншински акционере, акционере котри маю менєй од половки вкупних постояцих/розполагаюцих акцийох та су нє у могучносци управяц зоз дїялносцу подприємства

objects – goals or purposes of a company – ***predmeti, opredeljeni ciljevi ili svrha postojanja preduzeća***
Hu: objektumok; a vállalat céljai, feladatai
Ro: obiecte, obiectivele sau scopurile unei societăţi
Slo: zámery
Рус: предмети, опредзелєни цилї або хасен иснованя подприємства

objects clause – section of a company's memorandum of association that outlines the company's objects – ***predmetna klauzula, odeljak statuta preduzeća u kom se izlažu predmeti (ciljevi, svrha postojanja) preduzeća***
Hu: objektumi záradék; (cég) alapító okirat egy része, amely körvonalazza a vállalat céljait
Ro: obiect clauză, secțiune de memorandum al unei societăți de asociații, care prezintă obiectele companiei
Slo: ustanovenie o predmete a účele činnosti spoločnosti
Рус: предметна клаузула, одзелєнє статута подприємства статута у котрим ше викладаю предмети (цилї, хасен иснованя) подприємства

Registrar of Companies – (UK) officer in charge of keeping the list of limited companies registered at the Companies House – ***Matičar preduzeća; beležnik, službenik zadužen za vođenje spiska preduzeća registrovanih kod Komore/Registra preduzeća***
Hu: vállalati iktató; tisztviselő aki bejegyzi a korlátolt felelősségű vállalatokat a cégbíróságnál (Kamaránál)
Ro: Registrarul Companiilor – ofițer responsabil pentru păstrarea listei de societăți cu răspundere limitată, înregistrată la Registrul companiei
Slo: registrátor spoločnosti
Рус: Матичар подприємства; новтаруш, службенїк задлужени за водзенє списох подприємства реґистрованых при Комори/Реґистра подприємства

sale of substantially all assets – form of acquisition whereby all or almost all assets and liabilities of a company are sold – ***prodaja suštinski sve aktive, forma akvizicije pri kojoj se prodaju sva ili skoro sva aktiva i pasiva preduzeća***
Hu: össz vagyoni illeték lényeges eladása; szerzemény egy fajtája, mely szerint a vállalat össz vagyoni illetéke és forrása eladásra kerül
Ro: vînzarea substanțială a tuturor activelor – sub formă de achiziție prin care toate sau aproape toate activele şi pasivele unei societăți sunt vîndute
Slo: speňaženie
Рус: предаванє сущних шицких активох, форма аквизициї при котрей ше предава шицка або скоро шицка актива и пасива подприємства

solvent – able to pay one's debts – ***solventan, sposoban da namiruje sopstvene dugove/obaveze***
Hu: fizetőképes; képes, hogy törlessze az adósságait
Ro: solvabil – capabil să îşi plătească datoriile
Slo: solventný, schopný platiť
Рус: солвентни, способни же би подмирйовал свойо длуства/обовязки

special resolution – resolution on major decisions of a company (such as changing the company's articles or reducing its share capital) at a general meeting that must be passed by a certain majority, usually 75 per cent – ***specijalna rezolucija, rezolucija po pitanju velikih odluka preduzeća (poput izmene statuta preduzeća ili redukovanja akcijskog kapitala) na generalnoj skupštini, za čije je donošenje potrebna određena većina (obično 75 odsto)***

Hu: különös határozat; határozat a vállalatban hozott fontos döntésekről (mint pl. a vállalat alapszabályán való változtatás vagy a jegyzett tőke/törzstőke csökkentése) közgyűlés alkalmával, amin egy bizonyos többség szükséges (általában 75 százalék)
Ro: rezoluție specială – rezoluție cu privire la deciziile majore ale unei societăți (cum ar fi schimbarea articolelor companiei sau reducerea capitalului social), la o adunare generală care trebuie să fie adoptată de majoritate (de obicei 75 la sută)
Slo: osobitné uznesenie
Рус: специялна резолуция, резолуция по питаню вельких длуствох подприємства (як вименки статута подприємства або редуковане акцийного капиталу) на ґенералней скупштини, за котре приношене потребна одредзена векшина (обично 75 одсто)

takeover bid (US **tender offer**) – offer by one company to purchase at minimum a controlling number of voting shares of another company – ***ponuda (na licitaciji) za preuzimanje; ponuda preduzeća da kupi najmanje upravljački paket deonica druge kompanije koje nose pravo glasa***
Hu: nyilvános vételi ajánlat; egy vállalat ajánlata egy másik vállalathoz, hogy megvegye annak legkisebb ellenőrző számú részvényeit szavazi joggal egyetemben
Ro: ofertă publică de preluare; oferită de o companie de achiziție la un număr minim de acțiuni de control de vot al altei societîți
Slo: ponuka na odkúpenie akcií, ponuka akcionárom na prevzatie akcií, ponuka prevzatia
Рус: понуканє (на лицитациї) за пребераńє; понуканє подприємства же би купело найменши управяцки пакет акцийох другей фирми котри ноша право гласа

target (n.) – company that is the object of a takeover attempt – ***cilj, meta; zadatak; preduzeće koje je predmet nastojanja da se izvrši preuzimanje***
Hu: cél, célpont, feladat; vállalat, mely az átvételi kísérlet tárgya
Ro: țintă; companie care este obiectul unei încercări de preluare
Slo: cieľ, terč, cieľová spoločnosť, spoločnosť na skúpenie akcií
Рус: циль, мета; задаток; подприємство котре ше намага же би ше вивершело пребераńє

voluntary liquidation (US also **dissolution** or **winding-up**) – termination of a company's business that is supported by company shareholders – ***(dobro)voljna likvidacija, obustavljanje poslovanja preduzeća uz podršku deoničara preduzeća***
Hu: önkéntes likvidáció (felszámolás); a vállalat üzletelésének megszűnése, a részvényesek támogatottságával
Ro: lichidare voluntară, încetarea activității unei societăți care este susținută de către acționarii societății
Slo: dobrovoľná likvidácia spoločnosti
Рус: (добро)дзечна ликвидация, застановйованє дїялносци подприємства зоз потримовку акционерох подприємства

winding-up – process of ending the carrying on of a business through the settlement of liabilities and the distribution or liquidation of assets – ***prestanak posla, likvidacija, poravnanje; proces obustavljanja poslovanja poravnavanjem pasive/obaveza i distribucijom ili likvidacijom aktive***

Hu: felszámolás, csőd, likvidáció; folyamat, mely egy üzlet felszámolását eredményezi, a kötelezettségek összehangolásán valamint a vagyontárgyak (illetékek) forgalmazásán vagy értekesítésén keresztül
Ro: lichidare, încheierea procesului de desfăşurare a unei afaceri prin decontarea pasivelor şi de distribuţie sau de lichidare a activelor
Slo: likvidácia podniku (spoločnosti), zrušenie
Рус: преставанє роботи, ликвидация, поровнованє; процес застановйованя дїялносци з поровнованьом пасиви/обовязка и дистрибуция або ликвидация активи

written resolution – written expression of an intention or opinion decided at a meeting – ***pisana rezolucija, rezolucija u formi pisanog dokumanta; pisani izraz namere ili mišljenja/stava do kog se došlo na sastanku***
Hu: írásbeli határozat; ülés alkalmával döntött írásbeli kinyilvánítás egy szándékról vagy egy véleményről
Ro: rezoluţie scrisă a unei intenţii sau opinii decisă la o reuniune
Slo: písomné uznesenie
Рус: писана резолуция, резолуция у форми писаного документа; писани вираз намири або думаня/става до котрого ше пришло на схадзки

5

CONTRACTS
UGOVORI
SZERZŐDÉS
CONTRACTELE
ZMLUVY
КОНТРАКТ

Contract formation – Stvaranje ugovora – Szerződés létrhozása – Formarea contractelor – Vznik zmluvy – Формованє контракту

assignment of rights – transfer of rights to another person such that the person to whom the rights have been transferred receives full benefits under the contract – ***ustupanje prava***
Hu: jogi engedményezés; amikor a jogosult személy átruházza a jogait más személyre, és az a személy rendelkezeni fog a szerződés előnyeivel
Ro: transferul/cesiunea drepturilor
Slo: prechod práv
Рус: уступйованє правох

consideration – something of value given by one party to another in order to induce the other to contract. In common law, consideration is a necessary element for an enforceable contract. – ***uvažavanje; obzir; protivnaknada; „mala pažnja“***
Hu: figyelembe vevés, megfontolás, előzékenység; érték, melyet egy vállalat ad egy másiknak, hogy ösztönözze azt hogy szerződésbe menjen. Szokásjogban, a figyelembe vevés nélkülözhetelen alkotóeleme a végrehajtási szerződésnek.
Ro: considerare; considerație; motiv; respect
Slo: stanovisko (postoj), ohľad (na niečo), pozornosť
Рус: уважованє; увага; процивнакнада; „ымала увага„

counter offer – new offer with new terms made as a reply to an offer received – ***protivponuda, kontraponuda***
Hu: ellenajánlat; pl. az eladó ellenajánlatot állít a vevő ajánlatával szemben (alku)
Ro: contra ofertă (oferta cu noi termeni făcut ca un răspuns la o ofertă primită)
Slo: protiponuka; Často sa stáva, že dobrému zamestnancovi, ktorý podal výpoveď, preloží doterajší zamestnávateľ protiponuku.
Рус: процивпонуканє, котрапонуканє

delegate (n.) (UK), **delegatee** (US) – third party in a delegation to whom the duties have been transferred – ***delegat; izaslanik, poslanik***
Hu: delegáció, küldöttség, küldönc (párt a delegációban aki(ik)re rá lettek ruházva a jogok)
Ro: delegat (terț într-o delegație la care drepturile au fost transferate)
Slo: delegát, zástupca, splnomocnenec
Рус: делеґат; висланїк, посланїк

delegate (v.) – to give (duties) to another, to entrust another (with duties) – ***ovlastiti***; ***delegirati*** *dužnosti*, ***preneti*** *dužnosti*
Hu: felhatalmazni, ráruházni valakire a kötelességet
Ro: a delega – a da taxe la altul, a încredința pe altcineva (cu taxe)
Slo: splnomocniť, delegovať
Рус: овласциц, делеґовац длужносци, пренєсц длужносци

delegation of duties – transfer of responsibilities to be performed under a contract to another – ***prenos*** *prava;* ***prenos*** *ovlašćenja;* ***prenos*** *ugovornih obaveza;* ***prenos*** *dužnosti*
Hu: jogátruházás, felhatalmazás; a kötelességek átvitele a szerződésben
Ro: delegarea atribuțiilor – transferul de responsabilități care vor fi efectuate în temeiul unui contract pentru un alt contract
Slo: prevod zmluvných práv
Рус: преношенє правох; преношенє овласценьох; преношенє контрактових обовязкох; преношенє длужносци

duress – unlawful threat or coercion used to force someone to enter into a contract – ***prisila, prinuda***; **under duress** – ***pod prisilom***, ***pod prinudom***
Hu: kényszer, bebörtönzés; kényszeríteni valakit, hogy szerződést kössön; **under duress** – erőszak hatására, kényszer hatására
Ro: constrîngere – amenințare ilegală sau constrângerea utilizate pentru a forța pe cineva să intre într-un contract; under duress – sub constrângere
Slo: vydieranie hrozbou násilím, nátlak, donucovanie hrozbou sily
Рус: примушенє, под примушеньом

enforceable contract – capable of being made effective. In the case of an agreement, it is one in which one party can legally compel the performance of the other party. – ***izvršiv***, *onaj koji je* ***na snazi***
Hu: végrehajtási szerződés, amely hatályban van. Megállapodás esetén, az amikor egy párt jogilag kényszerítheti a másik párt teljesítményét.
Ro: contract executor – să poată fi efectuat eficace
Slo: vykonateľný, vynútiteľný
Рус: вивершуюци, хевтот котри на моци

enforceable right – interest the law gives effect or force to – ***pravosnažno pravo***
Hu: törvényesen jogosult; kamat, érdek melyet a jog lehetővé tesz vagy kényszerít
Ro: drept executor
Slo: vymáhateľné právo
Рус: правомоцне право

essential terms – provisions required for a contract to exist – ***bitne odredbe; osnovne (neizostavne) odredbe***
Hu: fontos (kihagyhatatlan) rendeletek (amelyek a szerződés létrejöttéhez szükségesek)
Ro: condiţiile esenţiale – dispoziţiile necesare pentru un contract să existe
Slo: podstatné náležitosti zmluvy, základné podmienky
Рус: битни одредби; основни (нєвихабяюци) одредби

express contract – contract whose terms have been specifically outlined, either in writing or orally – ***izričit; jasan; izričito formulisan***
Hu: kifejezetten érthető szerződés; melynek feltételei le lettek vázolva írásban vagy szóban
Ro: contract expres – contract a cărui termeni au fost subliniaţi în mod particular, fie în scris sau oral
Slo: výslovná podmienka, výslovne stanovená podmienka, expresné zmluvné právo
Рус: виражени; ясни; виразно формуловани

formation – act of bringing a contract into existence – ***formiranje, stvaranje***
Hu: megalakítás, létrehozás; cselekedet, mely a szerződés létrejöttét eredményezi
Ro: formare, creare – act care aduce un contract în existenţă
Slo: formovanie, tvarovanie, vznik, akt alebo proces vytvárania niečoho
Рус: формованє, творенє

fraud in the inducement – act of misrepresenting or misleading someone so as to entice them to enter into a contract or agreement – ***podvalno (obmanjivačko, pretvorno) navođenje***; ***prevarant, varalica***
Hu: rosszra való rávezetés, félrevezetés; egy személy félrevezetése, hogy szerződést vagy megállapodást kössön
Ro: fraudă în inducere – act de declaraţie falsă sau care induce în eroare pe cineva, astfel încât să îi seducă pentru a intra într-un contract sau acord
Slo: podvod súvisiaci so sprievodnou transakciou, daňový únik v podnete
Рус: подвальованє (обманьовацке, претворне), наводзенє; спреводзкош

illegality of the subject matter – when the matter under consideration in the contract is unlawful and therefore unenforceable in a court of law – ***protivzakonitost, nezakonitost predmeta (ugovora)***
Hu: jogellenes, törvényellenes; amikor egy szempont a szerződésben jogellenes, s ebből kifolyólag végrehajthatatlan a bíróságon
Ro: nelegalitate a subiectului – în cazul în care aspectul avute în vedere în contract este nelegal şi, prin urmare, inaplicabil în instanţa de judecată
Slo: nezákonnosť, protiprávnosť
Рус: процивзаконїтосц, нєзаконїтосц предмету (контракту)

implied contract – contract whose terms have not been specifically outlined, but rather are presumed – ***koji se podrazumeva; prećutan***
Hu: érthető szerződés; melynek feltételei nem lettek vázolva, de magától érthetődőek
Ro: contract implicat (contract a cărui termeni nu au fost subliniaţi în mod particular, ci mai degrabă sunt consideraţi)

Slo: kvázi-kontrakt, mlčky uzavretý kontrakt
Рус: котри подрозумює, стримани

implied warranty – guarantee that is implied by law rather than promised by the seller – ***garancija koja se podrazumeva*** *(prema zakonu)*
Hu: jogi garancia; garancia, mely jogilag magába foglalt, s nem az eladó által ígért
Ro: garanţie implicită
Slo: mlčky predpokladaná záruka (výhrada)
Рус: ґаранция котра ше подрозумює (спрам закону)

indefinite – vague, not certain, not determined – ***neodređen; neizvestan; neutvrđen***
Hu: (meg)határozatlan, bizonytalan
Ro: nedefinit, nehotărît
Slo: neurčitý, nekonečný, bez stanovených medzí
Рус: нєодредзени; нєпредвидзени; нєутвердзени

instrument – written formal legal document – ***isprava, dokument; akt; alat***
Hu: okirat, ügyirat, vádirat
Ro: instrument – document juridic scris
Slo: písaný dokument, prístroj, prostriedok, náradie, písomný právny úkon
Рус: документ, акт; прибор

lack of legal capacity – absence of ability of a person to enter into contractual relations, to sue or be sued – ***pravna nesposobnost; lišenost prava na preduzimanje***
Hu: jogok megfosztása; egy személy képességeinek hiánya hogy elinditson (egy szerződési folyamatot)
Ro: lipsa de capacitate juridică – lipsa de capacitatea unei persoane de a intra în relaţii contractuale
Slo: spôsobilosť na právne úkony
Рус: правна нєспособносц; позбутосц правох на пребєранє

offer (n.) – indication of willingness to enter into a contract on specified terms, whereby, if accepted by the other person, a binding contract would result – ***ponuda; nuđenje***
Hu: ajánlat, kínálat; hajlandóságra való utalás, mely szerződés kötésről szól bizonyos feltételek mellett, és ha elfogadja a másik személy, akkor kötelezett érvényű szerződést eredményez
Ro: ofertă; a oferi; a ofera; a da – indicaţie de dorinţa de a intra într-un contract în condiţii specificate, în care, dacă sunt acceptate de către altă persoană, un contract cu caracter obligatoriu ar da rezultat
Slo: ponuka, návrh na uzavretie zmluvy
Рус: понуканє

offeree – party to whom an offer is made – ***ponuđena strana; primalac ponude***
Hu: céltársaság; párt; akinek az ajánlat lett inditványozva
Ro: partea oferită – partea căreia se face o ofertă
Slo: adresát ponuk, akceptant
Рус: понукнути бок; приматель понуканя

offeror – party that displays a willingness to enter into a contract on specified terms – ***ponudilac; predlagač, ponuđač, onaj koji nudi***
Hu: ajánlattevő (inditványozó) párt; mely jelzi, hogy haljandó szerződést kötni meghatározott feltételek mellett
Ro: ofertantul – partid care afişează o dorință de a intra într-un contract în condiții specificate
Slo: ponúkajúci, navrhovateľ, oferent
Рус: понукач; предкладатель, понукач, тот хтори понука

party – person or entity involved in an agreement – ***strana, strana u ugovoru; stranka***
Hu: oldal, párt, (ügy)fél; személy, mely részt vesz a megállapodásban
Ro: partid – persoană fizică sau juridică implicată într-un acord
Slo: strana, zmluvná strana
Рус: бок, бок у контракту; странка

real property – land, including anything attached to it – ***nekretnine, nepokretna imovina***
Hu: ingatlan; földterültet, s minden ami hozzá csatolódik
Ro: bunuri imobile – terenuri care includ orice ataşat la acestea
Slo: nehnuteľnosti, nehnuteľný majetok
Рус: нєрухомосц, нєрухоми маєток

rejection – refusal to accept an offer – ***odbacivanje, odbijanje, neprihvatanje***
Hu: elvetés, elutasítás; egy lehetséges ajánlat elfogadása
Ro: respingere – refuzul de a accepta o ofertă
Slo: odmietnutie, zamietnutie, zrušenie, vymietnutie
Рус: одруцованє, одбиванє, нєприлапйованє

Statute of Frauds – piece of legislation which declares that certain kinds of contracts, for example those regarding land, pending marriage and the sale of goods worth over a certain amount of money, will be invalid unless put into writing and signed by both parties. The original statute was enacted in England in 1677 and serves as a basis for the US statutes. – ***Statut (zakon) za obezbeđivanje vrednosti (važenja) ugovora***
Hu: törvény, amely biztosítja a szerződés érvényességét.
Jogszabály, amely kimondja, hogy bizonyos típusú szerződések amíg házastársi viszonyok allatt vannak, pl. ami a földeket illeti és az árucikkek szabadba való kibocsátását illeti bizonyos értékű összeg alatt, érvénytelenné válik, ha írásba foglalják, és ha mindkét fél aláírja. Az eredeti jogszbály 1677-ben Angliában lépett hatályba, és alapul szolgál az amerikai rendeleteknek.
Ro: Statutul a Fraudelor – act normativ care declară că anumite tipuri de contracte, de exemplu, cele cu privire la terenuri, până la căsătorie şi vînzarea de bunuri în valoare de peste o anumită sumă de bani, va fi invalid cu excepția cazului pus în scris şi semnat de către ambele părți. Statutul original a fost adoptată în Anglia în 1677 şi serveşte drept bază pentru statutul SUA
Slo: štatút podvodov
Рус: Статут (закон) за обезбедзованє вредносцох (важеня) контракту

subject matter – thing under consideration in a contract – ***predmet; biće; suština***
Hu: tárgy; lényeg; megfontolás, szempontba vétel egy szerződésben
Ro: subiect – lucrare care este cosnsiderată într-un contract
Slo: skutková podstata, predmet, podstata
Рус: предмет; єство; сущносц

third-party beneficiary – person who is not party to a contract, but still benefits from it and has legal rights to enforce it – ***pravo trećeg lica; treće lice kao korisnik (potražilac) prava iz ugovora***
Hu: harmadik személy jogai; harmadik személy, mint felperes a szerződésben levő jogosultságra
Ro: terț beneficiar – persoana care nu are parte la un contract, dar beneficiază încă de ea şi are drepturi legale să-l pună în aplicare
Slo: tretia oprávnená strana, obmyslená tretia strana
Рус: право трецей особи; треца особа як хасновательь (поглєдовач) права зоз контракту

third-party beneficiary contract – contract that provides for rights and duties to be conferred on a person who is not party to the contract – ***ugovor*** *(koji može biti)* ***u korist (i na račun) trećeg lica***
Hu: szerződés, amely a harmadik személy hasznára és kárára vállhat
Ro: contract de terț beneficiar – contract care prevede drepturile şi obligaţiile care urmează să fie atribuite la o persoană care nu are parte la contractu
Slo: zmluva o obmyslenej tretej strane, zmluva, ktorá môže byť užitočná aj na účet tretej oprávnenej osoby
Рус: контракт (котри може буц) на хасен (и на рахунок) трецей особи

6

CONTRACTS
UGOVORI
SZERZŐDÉS
CONTRACTE
ZMLUVY
КОНТРАКТ

Remedies – Pravni lek – Jogorvoslás – Remedii – Opravné prostriedky – Плаценє чкоди

'benefit of the bargain' damages ≈ expectation damages

breach of contract – failure to perform a contractual obligation or interference with another party's performance which incurs a right for the other party to claim damages – ***povreda ugovora; prekršaj, kršenje, raskid***
Hu: szerződésszegés; a szerződéses kötelezettség mulasztása (kudarca) vagy beavatkozása egy másik párt teljesítményére, s mely joggal illeti a másik pártot, hogy kértérítést igényeljen
Ro: încălcare a contractelor; infracțiune, întrerupere
Slo: nedodržanie zmluvy, porušenie kontraktu, porušenie zmluvy
Рус: повредзенє контракту; потупенє, тупенє, розтаргнуце

default – failure to perform a duty, whether legal or contractual; failure to pay a sum that is due – ***neispunjenje, nečinjenje; nenamirivanje, neispunjenje finansijske obaveze***
Hu: nem teljesítés, késedelem, fizetésképtelenség
Ro: neglijență, neîndeplinirea obligației, nerespectare
Slo: neplnenie, zanedbanie, odklad v platení, oneskoriť sa s platením
Рус: нєвиполнєнє, нєробенє; нєнамирйованє, нєвиполньованє финансийних обовязкох

expectation damages ≈ 'benefit of the bargain' damages – compensation for the loss of benefits that a person would have received had the contract been performed – ***odšteta na osnovu očekivane koristi; nadoknada neostvarene očekivane dobiti***
Hu: kártérítés a nyereség reményében; kártérítés, melyben egy személy részesülhet, ha teljesíti a szerződést
Ro: daune aşteptate – compensație pentru pierderea de beneficiile pe care o persoană ar fi primit dacă contractul a fost efectuat

Slo: odškodné
Рус: одчкодованє на основу обчекованого хасну; надополнєнє нєостваренога обчекованога добитку

foreseeability – reasonable anticipation of possible results of an action – ***predvidljivost; predvidljivost u okvirima razumnog očekivanja***
Hu: előreláthatóság; ésszerű előrelátás, egy cselekvés lehetséges kimenteleiről (eredményeiről)
Ro: previzibilitate; anticiparea rezonabilă a rezultatelor posibile a unei acțiuni
Slo: schopnosť predvídať, predvídateľnosť
Рус: предвидзованє; предвидзованє у рамикох розумного обчекованя

foreseeability rule – rule that states that damages are only recoverable when it can be established that the damage was reasonably anticipated by the breaching party at the time the contract was entered into – ***pravilo predvidljivosti; norma predvidljivog u okvirima razumnog očekivanja***
Hu: előreláthatósági szabály; szabály, amely kimondja, hogy a megsértett fél akkor ígényelheti vissza a károkat, ha megállapíthatók, hogy a károk ésszerűen előre lettek látva a szerződés kötés időpontjában
Ro: regula previzibilității – regulă care afirmă că daunele sunt recuperabile doar atunci cînd se poate stabili că prejudiciul a fost anticipat în mod rezonabil de către partea care a încălcat de la data la care contractul a fost încheiat
Slo: predvídateľnosť práva
Рус: правило предвидзеносци; норма предвидзеного у рамикох розумного обчекованя

general damages ≈ actual damages – compensation for proven injury or loss – ***stvarno obeštećenje; naknada dokazane štete ili gubitka***
Hu: általános kártérítés; kártérités a bizonyított kárra vagy veszteségre
Ro: daunele generale – compensație pentru prejudiciul dovedit sau pierdere
Slo: náhrada skutočnej škody, odškodnenie (skutočné)
Рус: правдиве одчкодованє; накнада доказаней чкоди або утратку

injured party – party that has suffered a violation of its legal rights – ***oštećeno lice, oštećena strana***
Hu: károsult párt; párt, amely kárt szenvedett a saját jogi jogai megsértésében
Ro: partea vătămată – partea care a suferit o încălcare a drepturilor sale legale
Slo: poškodený, poškodená strana
Рус: одчкодована особа, одчкодовани бок

liquidated damages ≈ stipulated damages – compensation that is agreed to in the contract – ***ugovorena odšteta; nadoknada predviđena ugovorom***
Hu: szerződési kötbér; kártérítés, mely kölcsönös megállapodás útján jött létre a szerződésben
Ro: daune lichidate; daune stipulate – compensarea care este stabilită în contract
Slo: zmluvná pokuta, stanovená náhrada škody

Рус: догварене одчкодованє; надокнадзенє предвидзене з контрактом

non-breaching party – party to the contract that has not violated its contractual obligations – ***strana dosledna ugovoru; ispravna strana***
Hu: fél, amely hűséges a szerződéshez
Ro: parte a contractului care nu şi-a încălcat obligaţiile contractuale
Slo: strana dodržiavajúca zmluvu, neporušujúca strana
Рус: бок дошлїдни контракту; правилни бок

non-monetary relief – remedy that is not money, but rather something else such as an injunction, a declaratory judgment, specific performance or modification of a contract – ***ne-novčana naknada; ne-novčani lek; oslobođenje; olakšica***
Hu: nem pénzbeli kompenzáció (kártérítés); hanem pl. végzés, megállapodási ítélet, meghatározott teljesítmény vagy a szerződés módosítása
Ro: descărcare; uşurare non-monetară; cale de atac care nu este de bani ci mai degrabă altceva, cum ar fi un ordin, o hotărîre judecătorească declarativă, performanţă specifică sau modificarea unui contract
Slo: nepeňažná podpora, úľava, uľahčenie
Рус: нє-пенєжне надополнєнє; нє-пенєжни лїк; ошлєбодзенє; олєгчанє

pecuniary compensation – remedy that involves compensating through money – ***novčana nadoknada***
Hu: pénzügyi kártérítés
Ro: compensare financiară/bănească
Slo: finančná kompenzácia, peňažné nahradenie, finančné vyrovnanie
Рус: пенєжне надополнєнє

punitive or **exemplary damages** – compensation designed to punish the breaching party for conduct found to be reprehensible, e.g. fraud – ***kaznena odšteta; presuđena naknada***
Hu: büntetőjogi kártérítés; kártérítés, mely bűnteti a sértett fél magatartását, ha bebizonyosodik hogy elítélendő dolgot hajtott végre, pl. csalt
Ro: daune pedepsitoare sau exemplare
Slo: trestajúce odškodnenie, náhrada škody plniaca represívnu funkciu
Рус: караце одчкодованє; пресудзене надополнєнє

reasonable reliance – dependence on a contract which is considered fair, sound thinking or common sense – ***razumno oslanjanje, razborito uzdanje***
Hu: értlelmi bizalom; a szerződés függősége, mely megbizhatónak tekinthető, értelmesnek tünhet vagy megítélendő a józan ész alapján
Ro: încredere rezonabilă, suport raţional
Slo: primerané spoľahnutie
Рус: розумна подпорка

reliance damages – compensation for losses incurred by the plaintiff due to his dependence on the contract being performed – ***potporno obeštećenje; naknada za gubitke koje je tužilac stekao pridržavajući se ugovora***

Hu: biztatási kártérítés; a felperes által elszenvedett károk pótlása (kifizetése), mely függ a szerződés végrehajtásától
Ro: compensații pentru pierderile suferite de către reclamant din cauza dependenței sale de contractul efectuat
Slo: odškodné z dodržiavania zmluvy
Рус: надополнєнє за утрату при котрей тужитель здобул притримуюци ше контракту

remedies; remedy – means of preventing, redressing or compensating a violation of a right – ***lek, sredstvo; pravni lek***
Hu: orvosság, jogorvoslat; a jog megértéséért járó orvoslás ill. kártérítés
Ro: remedii, leac, panaceu
Slo: liek, prostriedok, opravný prostriedok
Рус: лїк, средство; правни лїк

restitution damages – compensation which is equal to the amount of money the breaching party received under the breached contract – ***restituciona naknada; restituciona odšteta; povraćaj onoga što je prekršilac stekao povredom ugovora***
Hu: restitúciós kártérítés; melyet az elkövető szerzett a szerződés megszegésével
Ro: restituirea daunelor – compensare care este egală cu suma de bani primită în cadrul partidului care a încălcat un angajament în cadrul contractului încălcat
Slo: restitučné náhrady škody
Рус: реституционе надополнєнє; реституционе одчкодованє; врацанє того цо потупйовач здобул зоз повредзованьом контракту

special or **consequential damages** – damages that are awarded due to a particular wrong or particular circumstances – ***posebna (specijalna) odšteta; nematerijalno obeštećenje***
Hu: különleges kártérítés, nem vagyoni kártérítés; kártérítés, melyet egy adott hibás vagy különleges körülmények alkalmával ítélnek oda
Ro: daune speciale – daune care sunt acordare din cauza unei circumstanțe greşite sau particulare
Slo: následné škody, následné odškodnenie, konzekvenčné škody
Рус: окремне (специялне) одчкодованє; нєматериялне надополнєнє чкоди

specific performance – when a court orders the breaching party to perform its part of a contract – ***naloženo izvršenje; sudski naloženo ispunjenje ugovorne obaveze***
Hu: rendeleti végrehajtás; amikor a bíróság előírja a szerződésben lévő végrehajtandó feladatokat a sértett fél számára
Ro: performanță specifică – atunci cînd o instanță ordină partidului care a încălcat un angajament să efectueze partea sa a contractului
Slo: presné splnenie, konkrétne plnenie
Рус: наказане вивершенє; судски наказане виполнєнє контракту обовязки

stipulated damages ≈ liquidated damages

tort – wrong committed between private individuals for which the law provides a remedy – ***štetna radnja; nedozvoljena radnja; šteta, krivda, uvreda***

Hu: szerződésen kívüli károkozás, sérelem; magánszemélyek között történik, s melynek a törvény jogorvoslatot ír elő
Ro: delict civil; prejudiciu; ofensă; răspundere civilă
Slo: úmyselné porušenie práva, úmyselné ublíženie, urážka, bezprávie, krivda
Рус: чкодлїва робота; нєдозволєна робота; чкода, нєправда, увреда

7

CONTRACTS
UGOVORI
SZERZŐDÉSEK
CONTRACTELE
ZMLUVY
КОНТРАКТИ

Assignment and third-party rights – Prenošenje ugovora na treća lica i pravo trećih lica – Harmadik személy (fél)feladatai és jogai – Cesiune şi drepturile terţilor – Poverenie a práva tretej strany – Додзелєнє и право трецей особи

assign – to transfer (rights) to another – ***ustupiti/preneti prava na drugo lice***
Hu: (fel)jogosítani valakit jogokkal
Ro: a desemna; a aloca; a afecta
Slo: pririeknuť právo, postúpiť právo, previesť na iného, menovať
Рус: препущиц/пренєсц права на другу особу

assignee – person who receives an assignment – ***cesionar, onaj kome se ustupa***
Hu: illetékes, engedményes; az a személy aki megbízást kap
Ro: cesionar – persoană care primeşte o misiune
Slo: cesionár, postupník, zmocnenec, nadobúdateľ práva
Рус: цесионер, тот котрому ше препущує

assignment of contract – transfer of a contract to another person – ***ustupanje/prenos ugovora na drugo lice***
Hu: átruházási megállapodás; a szerződés átadása egy másik személynek
Ro: cesiune de contract – transferul contractului unei alte persoane
Slo: prenechanie objednávky
Рус: препущованє/преношенє контракту на другу особу

assignor – person who transfers his/her rights or duties to another – ***ustupalac, cedent***
Hu: káruházó; kötelességeket átvivő személy
Ro: cesionar – perosană care transferă drepturile sau obligaţiile sale unei alte persoane
Slo: prevodca, postupiteľ
Рус: уступитель

confer – to grant, to bestow – ***proglasiti, dodeliti (pravo), odobriti***
Hu: nyílvánít, átruház, részesít
Ro: a conferi; a acorda (drepturi)
Slo: udeliť (právo), priznať(právo), prideliť
Рус: преглашиц, додзелїц (право), одобриц

contractual **duties** – obligations owed or due to another by law, determined by virtue of a contract and/or deriving from a contract – *ugovorne* ***obaveze, dužnosti***
Hu: szerződési kötelezettség; a törvény által kíirt (meghozott), a szerződés értelméből vagy/és abból származó kötelezettségek
Ro: obligaţiile contractuale
Slo: zmluvné povinnosti
Рус: контрактни обовязки, длужносци

contractual **rights** – interests that are recognised and protected by law, determined by virtue of a contract and/or deriving from a contract – ***prava*** *koja proističu iz ugovora,* ***prava*** *na osnovu ugovora*
Hu: szerződéses jogok; a törvény által elismert, védett, a szerződés értelméből vagy/és abból származó (érdekek)
Ro: drepturile contractuale – interese care sunt recunoscute şi protejate prin lege, determinate în virtutea unui contract sau care rezultă dintr-un contract
Slo: zmluvné práva
Рус: права котри виходза зоз контракту, права на основу контракту

delegate (v.) – to give (duties) to another, to entrust another (with duties) – ***ovlastiti*** (zaduženjima); ***delegirati*** *dužnosti*, ***preneti*** *dužnosti*
Hu: felhatalmazni, ráruházni valakire a kötelességet
Ro: a delega – a da (obligaţii) unei persoane, a încredinţa o altă persoană (cu obligaţii)
Slo: splnomocniť
Рус: овласциц (задлуженосцами); делеґовац длужносци, пренєсц длужносци

delegate (n.) (UK), **delegatee** (US) – third party in a delegation to whom the duties have been transferred – ***delegat; izaslanik, poslanik (lice sa zaduženjima)***
Hu: delegáció, küldöttség, küldöncpárt; 3.-dik személy a delegációban aki(ik)re rá lettek ruházva a jogok
Ro: delegat – terţ într-o delegaţie la care drepturile au fost transferate
Slo: delegát, zástupca, splnomocnenec
Рус: делеґат; посланїк (особа зоз задлуженями)

delegation – transfer of duties to another person – ***delegacij*****a***; delegiranje dužnosti/ovlašćenja, prenos zaduženja na drugo lice***
Hu: bizottság, jogátruházás egy másik személyre
Ro: delegare – transferul obligaţiilor de către o altă persoană
Slo: delegovanie
Рус: делеґация; делеґованє длужносци/овласценя, пренос задлуженьох на другу особу

delegator – person who transfers his duties to another – ***delegant (onaj koji delegira)***
Hu: jogátruházó személy
Ro: delegatar – persoană care transferă îndatoririle sale unei alte persoane
Slo: delegant
Рус: делеґат (тот котри делеґує)

discharge – to release a person from an obligation – ***osloboditi obaveze; osloboditi krivice; iskrcati, istovariti; otpustiti; isplatiti; ispuniti obavezu***
Hu: mentesség, elbocsátás, kirakodás, szabadlábra helyezés; egy személy kötelezettségei alól való felmentés
Ro: anulare, dizolvare; concediere; achitarea plății; plată, lichidare, rambursare, stingere
Slo: zbaviť povinnosti, vyprázdniť, prepustiť
Рус: ошлєбодзиц обовязки; ошлєбодзиц нєправди; отпущиц; виплациц; виполнїиц обовязку

enforceable right – interest the law gives effect or force to – ***pravosnažno pravo***
Hu: törvényesen jogosult
Ro: drept executoriu – interesul pe care legea îl pune în aplicare sau vigoare
Slo: vymáhateľné právo
Рус: правомоцне право

impose – to place upon or enforce, e.g. to **impose** a penalty on someone – ***dosuditi, nametnuti***; *The **imposition** of the new tax was unpopular.*
Hu: (ki)ró, rárak; egy személyre bírságot ró, rárak, ráhelyez
Ro: a imposa; a plasa, de exemplu: a imposa o sancțiune cuiva
Slo: vnútiť, predpísať, uvaliť, zaviesť (úradne)
Рус: досудзиц, наруциц

incidental beneficiary – person who was not planned to benefit from a contract and is also not part to that contract. This person does not gain any rights under the contract – ***slučajan korisnik/beneficijar***
Hu: esetleges kezdeményező; az a személy, aki nem volt tervezve, hogy majd részesül a szerződésből, és nem is része a szerződésnek. Ez a személy nem szerez semmi jogot a szerződésből.
Ro: beneficiar accidental – persoană care nu a fost planificată să beneficieze de un contract şi nu face parte din contract; această persoană nu obține niciun drept în temeiul contractului
Slo: vedľajší beneficiár, obdarovaný veriteľ
Рус: случайни хасновательбенефициєр

intended beneficiary – person who was planned to benefit from a contract but is not party to that contract. As a result of this, this person obtains rights to enforce the contract. – ***namereni/nameravani korisnik/beneficijar***
Hu: tervezett kezdeményező; az a személy, aki nem volt tervezve, hogy majd részesül a szerződésből,de nem is része annak a szerződésnek. Ennek eredményéként, ez a személy jogokhoz jut a szerződés érvényesítéséért.

Ro: beneficiar – persoană care a fost planificată să beneficieze dintr-un contract dar nu face parte din acest contract. Această persoană obține dreptul de a executa contractul.
Slo: určený beneficiár
Рус: одредзени хасновательʹ/бенефициєр

intent – mental desire/willingness to act in a certain way – ***namera***; criminal **intent** – ***umišljaj***
Hu: szándék; elmebeli kívánság/hajlandóság, hogy cselekedjünk egy bizonyos módon; criminal **intent** – bűnös szándék
Ro: intenție; motiv; scop; spirit
Slo: úmysel, zámer; criminal **intent** – zločinný úmysel
Рус: намира; задумка

novation – substitution of an obligation with a new one, thereby cancelling the old obligation – ***novacija***
Hu: újítás; egy kötelezettség helyettesítése egy újjal, ami megszünteti a régit
Ro: novație – substituirea unei obligații cu alta, astfel încît obligația veche se anulează
Slo: obnovenie zmluvy, novácia
Рус: новация

obligee – person to whom a right is owed – ***primalac prava***
Hu: hitelező; az a személy, aki jogokkal él (más személytől kapja azokat)
Ro: creditor – persoană căreia i se datorează un drept
Slo: zaväzujúca strana, veriteľ, odškodnená strana v poistení
Рус: приматель правох

obligor – person who owes a right – ***dužnik/prenosilac prava, lice koje je obavezno da prenese prava***
Hu: kötelezett/adós ügyfél; az a személy, aki birtokolja a jogokat, és arra van kötelezve, hogy azokat továbbítsa
Ro: debitor – persoană care datorează un drept
Slo: zaviazaná strana, dlžník, odškodňujúca strana pri poistení
Рус: длужнїк/преношитель правох, особа котра обовязна же би пренєсла права

performance – completion of obligations required by contract – ***činidba (vršenje, izvršenje)***
Hu: véghezvitel; egy kötelezettség véghezvitele, melyet a szerződés ígényel
Ro: performanță; efectuare; realizare; îndeplinire
Slo: uskutočňovanie, vykonanie, zaplatenie dlhu
Рус: конченє (окончованє)

privity of contract – relationship between parties to a contract – ***relativno dejstvo ugovora, princip relativnog dejstva ugovora; međusobna upućenost, tajnost***
Hu: szerződéses érdekeltség; a szerződő felek közti kapcsolat
Ro: efectul relativ al contractului – relația între părțile la un contract
Slo: spoločenstvo záujmu založené zmluvou, zmluvné spoločenstvo záujmu

Рус: релативне дїйство контракта, принцип релативного дїйства контракта; медзисобна упознатосц, тайносц

promisee – person to whom a promise, or an assurance that something will or will not be done, is made – ***lice koje prima obećanje/uveravanje, tvrdnju***
Hu: szavatosságban részesülő személy
Ro: persoană căreia i se face o promisiune sau o asigurare că ceva va fi sau nu va fi făcut
Slo: ten, voči komu sa sľub robí, osoba, ktorej je urobený sľub, adresát sľubu
Рус: особа котра прима обецунку/прешвечованє, твердзенє

promisor – person who makes a promise or an assurance that they will or will not do something – ***lice koje daje obećanje, promisor***
Hu: szavatosságot adó személy, kezességet nyújtó személy, kezes
Ro: promitent – persoană care face o promisiune
Slo: osoba, ktorá robí sľub, sľubujúci
Рус: особа котра дава обецунку, промисор

release – to discharge a person from an obligation – ***oslobađanje (obaveze, dužnosti); puštanje iz zatvora***
Hu: (kötelezettségek alól való) mentesítés, szabadon bocsátás
Ro: descărcare; eliberare – a elibera o persoană de o obligaţie
Slo: prepustenie, oslobodenie
Рус: ошлєбодзенє (обовязки, длужносци); пущанє зоз гарешту

third-party beneficiary – person who is not party to a contract, but still benefits from it and has legal rights to enforce it – ***pravo trećeg lica; treće lice kao korisnik (potražilac) prava iz ugovora***
Hu: harmadik személy jogai; harmadik személy, mint felperes a szerződésben levő jogosultságra
Ro: terţ beneficiar – persoană care nu face parte dintr-un contract dar beneficiază de el şi are dreptul de a-l impune
Slo: obmyslená tretia strana
Рус: право трецей особи; треца особа як хасновательь (поглєдовач) права зоз контракту

third-party beneficiary contract – contract that provides for rights and duties to be conferred on a person who is not party to the contract – ***ugovor*** *(koji može biti)* ***u korist (i na račun) trećeg lica***
Hu: a harmadik személy javára és kárára szóló szerződés; szerződés, mely átruházza a jogokat és a kötelezettségeket egy személyre aki nem is része a szerződésnek
Ro: contract de terţ beneficiar – contract care prevede dreturile şi obligaţiile care urmează să fie atribuite unei persoane care nu face parte dintr-un contract
Slo: zmluva o obmyslenej tretej strane
Рус: контракт (котри може буц) на хасен (и на рахунок) трецей особи

vest (v.) – 1) to give full title to a property to a person – ***dati nekome imovinu, puno pravo na raspolaganje imovinom***; 2) to give a person an immediate fixed right – ***dati***

(osigurati, obezbediti) nekome puno neposredno pravo, vlast*; to vest a thing in a person, to vest a person with a thing – *zaogrnuti koga čime, dati/davati kome što; dati kome neku službu/zvanje, postaviti koga (u službu/zvanje), dati kome što u posed/državinu/baštinu; osigurati/obezbediti/obezbeđivati kome posed
Hu: 1) ingatlant adni valakinek, teljes rendelkezés az ingatlan felett; 2) közvetlen jog átadása egy személynek
Ro: a investi; a conferi, a atribui; a dobîndi
Slo: 1) prevádzať majetok; 2) dať okamžité právo na súčasné alebo budúce využívanie
Рус: 1) дац дакому маєток, полне право на розполаганє маєтку; 2) дац (осигурац, обезпечиц) дакому полне нєпоштредне право, власц

to vest a thing in a person, to vest a person with a thing –
Hu: rábíz, ráruház
Ro: a da ceva cuiva, a da cuiva un serviciu/vocație, a pune pe cineva în serviciu, a asigura cuiva o proprietate
Slo: poveriť niekoho, zveriť niekomu moc
Рус: заруциц дакого з дачим, дац/давац дакому дацо; дац дакому даяку службу/занїманє, поставиц дакого (до служби/занїманя), дац дакому дацо до маєтку/нашлїдство; осиґурац/обезпечиц/ обезпечовац дакому маєток

8

EMPLOYMENT LAW
ZAKON O RADU
MUNKAJOG
DREPTUL DE MUNCĂ
ZÁKON O ZAMESTNANÍ
РОБОТНЕ ПРАВО

arbitration – form of dispute resolution (an alternative to litigation through the court system) in which disputes are heard and decided by an impartial arbitrator or arbitrators, chosen by the parties to the dispute – ***arbitraža***
Hu: döntőbíráskodás, egyeztető eljárás, választott bírói eljárás, választott bírói döntés; a vitákat döntőbírók vagy bírák döntik el, melyeket a pártok választottak a viták idejére
Ro: arbitrare, arbitraj
Slo: arbitráž, posúdenie, rozhodcovské konanie
Рус: арбитража

collective bargaining – process of negotiation between trade unions (or labour unions) and employers, usually regarding the terms and conditions of employment – ***kolektivno pregovaranje***
Hu: kollektív alku; tárgyalási folyamat a szakszervezet és a munkadó között, az állás feltételeiről
Ro: negocieri colective
Slo: kolektívne vyjednávanie, jednanie o kolektívnej zmluve
Рус: колективне прегварянє

date of employment – day on which a person's employment begins – ***datum zaposlenja, datum pokretanja (započinjanja) radnog odnosa***
Hu: munkába állás időpontja
Ro: data de ocupare a forței de muncă
Slo: dátum zamestnania
Рус: датум занятосци, датум порушованя (розпочинаня) роботного одношеня

disability – condition of being unable to do something due to a physical or mental impairment – ***nesposobnost; poslovna nesposobnost, nesposobnost za rad***
Hu: alkalmatlanság, tehetetlenség, rokkantság; olyan feltétel, melyet képtelenség véghezvinni, testi vagy szellemi károsodás miatt
Ro: incapacitate, invaliditate; incapacitate de muncă
Slo: nespôsobilosť na prácu, pracovná neschopnosť

Рус: нєспособносц; пословна нєспособносц, нєспособносц за роботу

discriminatory dismissal – termination of an employee's employment contract based on a prejudice or bias – ***otpuštanje, otkaz, razrešenje (dužnosti) na nepravedan način to jest s (pristrasnim) pravljenjem razlike po nekom pitanju***
Hu: megkülönböztető elbocsátás; a dolgozó (munkás) állásának megszüntetése, mely előítéleten és elfogultságon alapul
Ro: concediere discriminatorie – încetarea contractului de muncă al unui angajat pe baza unui prejudiciu sau prejudecări
Slo: diskriminačné prepustenie zo zamestnania, diskriminačná výpoveď
Рус: одпущованє, одказ, розришенє (длужносци) на нєправедни способ то єст зоз (пристрасним) правеньом розлики по даяким питаню

employment tribunal – judicial body that resolves disputes between employers and employees – ***sud za radne odnose, sudsko telo koje raspravlja i razrešava sporove između poslodavaca i zaposlenih***
Hu: munkaügyi bíróság; igazságszolgáltatási szerv, mely eldönti a vitákat a munkáltatók között
Ro: tribunal pentru relații de muncă, organism judiciar care rezolvă litigiile dintre angajatori şi angajați
Slo: súd zamestnanosti
Рус: суд за роботни одношеня, судске цело котре розправя и розришує розправу медзи роботодавцами и занятима

genuine occupational qualification (**GOQ**) – limited circumstances where sex or marital status may be used as a job requirement – ***izvorna, prirodna, pojedincu svojstvena kvalifikacija za bavljenje određenim zanimanjem***
Hu: valódi szakmai képesítés; olyan korlátozott körülmények, amikor is a nem vagy a családi állapot mérvadó lehet a munkábaállás szempontjából
Ro: calificare profesională reală
Slo: prírodná kvalifikácia jedinca na zaoberanie sa určitou prácou
Рус: жридлова, природна, поєдинцу особена квалификация за роботу з одредзену занятосцу

holiday entitlement – right of an employee to take paid time off from his/her employment – ***pravo na (plaćeni) odmor, pravo na plaćene neradne (praznične) dane***
Hu: jogosultság a (fizetett) szabadságra; a dolgozó (munkás) joga, amikor fizetett szabadságot vehet ki
Ro: dreptul la concediu
Slo: nárok na dovolenku
Рус: право на (плацени) одпочивок, право на плацени нєроботни (шветочни) днї

injunction – official order from a court for a person to do or stop doing something – ***sudski nalog; sudska zabrana***
Hu: ítélet, végzés; bíróság általi hivatalos utasítás egy személynek, hogy tegyen vagy abba hagyjon valamit
Ro: ordin; interdicție; hotărâre judecătorească

Slo: súdny príkaz, súdny zákaz
Рус: судски налог; судска забрана

lockout – preventing people from entering a building by locking it, such that employees cannot work – ***lokaut, obustava rada sa sprečavenjem pristupa radnom prostoru***
Hu: kizárás; olyan állapot, amikor a dolgozó (munkás) nem közelítheti meg a munkahelyiséget
Ro: blocaj, întreruperea muncii prin prevenirea accesului la locul de muncă
Slo: vyradenie z práce, uzamknutie, výluka
Рус: застановенє роботи зоз спераньом приступу ґу роботному простору

picketing – demonstration outside a place of work in which people congregate to dissuade others from entering the building, usually done in attempt to persuade another party to meet certain demands. It is often done during a strike. – ***agitovanje štrajkačke straže, pritisak da se štrajk proširi i održi (do ispunjenja uslova; u cilju borbe za ispunjenje uslova štrajka)***
Hu: sztrájkőrség, sztrájkőr-állítás; munkahelyen kívüli tüntetés, amikor az emberek összegyűlnek, hogy lebeszéljék a többieket, hogy belépjenek az épületbe. Ez általában sztrájk alkalmával történik, és megpróbálják meggyőzni a másik pártot, hogy megfeleljenek bizonyos követelményeknek.
Ro: demonstrație în afara unui loc de muncă în care oamenii se aduna pentru a descuraja pe alții să intre în clădire, făcut în încercarea de a convinge o altă parte pentru a satisface anumite cereri. Aceasta este făcut de obicei în timpul unei greve.
Slo: piketovanie
Рус: аґитованє штрайковей стражи, прицисок же би ше штрайк преширел и отримал (до виполнєня условийох; и цилю борби за виполнєнє условийох штрайку)

race relations – social, political or personal connections with and between people with different distinguishing physical characteristics – ***(među)rasni odnosi***
Hu: faji kapcsolatok; emberek közötti társadalmi, politikai vagy személyes kapcsolatok eltérő fizikai tulajdonságokkal
Ro: relații rasiale – conexiuni sociale, politice sau personale cu şi între oameni cu diferite caracteristici distinctive fizice
Slo: spolunažívanie medzi rasami
Рус: (медзи)расни одношеня

redundancy – situation when workers are no longer needed at work and so dismissed – ***pojava viška (radne snage), situacija kad postoji tzv. tehnološki višak***
Hu: létszámfölösleg, többlet; olyan helyzet, amikor munkásokra már nincs szükség és ezért elbocsátják őket
Ro: exces, surplus – situație în care muncitorii nu mai sunt necesari la locul de muncă şi sunt concediați
Slo: nadbytok (zamestnaných)
Рус: зявенє звишка (роботней моци), ситуация кед існує тв. технолошки звишок

redundancy dismissal (UK); **layoff** (US) – termination of an employee's employment contract because their position ceases to exist – ***otpuštanje iz službe (radnog odnosa) obrazloženo tehnološkim viškom radne snage***
Hu: létszámcsökkentés, elbocsátott munkás; egy dolgozó (munkás) munkaszerződésének megszüntetése, mert a poziciója megszűnik
Ro: concediere – încetarea contractului de muncă al unui angajat din cauza poziției care încetează să mai existe
Slo: výpoveď z práce z dôvodu nadbytočnosti
Рус: одпущованє зоз служби (роботного одношеня) обгрунтоване з технолошким вишком роботней моци

sex discrimination – different treatment, usually awarding privileges to some and denying privileges to others, based on gender – ***polna diskriminacija, (nepravedno) pravljenje razlike na osnovu pola***
Hu: nemen alapuló megkülönböztetés; nemi különbségek alapján történő eltérő kezelés, mely általában némelyeknek kiváltságokat ítél oda, némelyeknek pedig azokat megtagadják
Ro: discriminare de sexe – tratament diferit, acordarea privilegiilor pentru unii şi negarea privilegiilor pentru alții, bazat pe gen
Slo: diskriminácia na základe pohlavia
Рус: полна дискриминация, (нєпоправдзе) правенє розлики на основу пола

strike (n.) – the act of stopping any normal activity as a form of protest – ***štrajk***
Hu: sztrájk; normális munkamenet megállítása egyfajta tiltakozás formájában
Ro: grevă
Slo: štrajk
Рус: штрайк

termination of employment – end of the work term or employment – ***istek (završetak, prekid) radnog odnosa***
Hu: munkaviszony megszüntetése
Ro: sfârşitul perioadei de muncă sau de angajare – încetarea contractului de muncă
Slo: ukončenie pracovného pomeru
Рус: законченє (законченє, претаргнуце) роботного одношеня

terms and conditions of employment – fixed period of time for which one is employed and the provisions under which employment is held – ***utvrđeni period i uslovi važenja zaposlenja (radnog odnosa)***
Hu: munkafeltételek (meghatározott érvényességi időre)
Ro: termenii şi condițiile de angajare – perioadă fixă de timp pentru care o persoană este angajată şi dispozițiile în temeiul cărei forța de muncă este deținută
Slo: podmienky zamestnania
Рус: утвердзени период и условия важеня занятосци (роботного одношеня)

trade union (UK); **labor union** (US) – association of employees formed to further their mutual interests with respect to their employment, for example working hours, wages, conditions, etc. – ***zanatlijsko udruženje, radničko udruženje, sindikat***

Hu: szakszervezet; dolgozók által alakított egyesület, mely a közös érdekeket szolgálja és tisztelettel van a munkára, pl. munkaidő, bérek, körülmények.
Ro: sindicat, uniunea forţei de muncă
Slo: cechový zväz, odborová organizácia, odbory
Рус: ремеселнїцке удруженє, роботнїцке удруженє, синдикат

unfair dismissal – unjust termination of an employee's employment contract. *The question is whether the employer acted reasonably in dismissing the employee.*
– ***nepravedan, neobrazložen otpust (otkaz radnog odnosa)***
Hu: tisztességtelen elbocsátás; egy dolgozó munkaszerződésének igazságtalan megszüntetése. *A kérdés az, hogy a munkáltató észszerűen járt-e el a dolgozó elbocsátásában.*
Ro: concediere injustă
Slo: nespravodlivé prepustenie
Рус: нєправедни, нєобгрунтоване одпущенє (одказ роботного одношеня)

9

SALE OF GOODS
PRODAJA ROBE
ÁRUKERESKEDELEM
VÎNZAREA DE BUNURI
PREDAJ TOVARU
ПРЕДАВАНЄ РОБИ

acceptance – taking or receiving of what is offered; viewing with approval; replying affirmatively – ***primanje, prihvatanje, prijem, akcept, prihvat***
Hu: elfogadvány, elfogadás, átvétel; a kínálat figyelembe való vétele vagy elfogadása – megtekintése jóváhagyással – igenlően való válaszadás
Ro: acceptare, aprobare
Slo: prijatie, súhlas, schválenie
Рус: приманє, прилапйованє, приєм, акцепт

apparent authority – power which an agent appears to have, or holds himself out as having, and which a third party reasonably believes actually exists, though not formally granted by its principal/employer – ***pravo za nastupanje, opunomoćenost u nastupu/kontaktu***
Hu: álképviselet; oly hatalom, mellyel úgy tünik, hogy egy ügynök rendelkezhet, vagy azt önmagának birtokolja, melynek létezését valójában a harmadik személy észszerűen elfogadja, bár hivatalosan felettes/munkáltató által nincs biztosítva (engedélyezve)
Ro: puterea pe care un agent pare să o aibă, sau deține că o are, şi pe care o terță parte crede că de fapt există, deşi nu este acordată în mod oficial de către angajatorul său
Slo: zdanlivá plná moc, navonok, očistom súhlasil s nárokom
Рус: право на наступенє, ополноваженє у наступу/контакту

delivery – formal act of transferring something or passing possession on to someone else – ***dostava, isporuka, predaja***
Hu: szállítás, kézbesítés, átadás; hivatalos cselekmény, egy személy javainak átvitele egy másik személyre
Ro: livrare, predare
Slo: dodávka, doručenie, dodanie
Рус: достава, випорука, придаванє

disclaimer – repudiation or denial of a legal right or claim – ***opovrgnuće; izuzeće***

Hu: cáfolat, lemondás, visszautasítás; törvényi jog vagy igény elutasítása ill. megtagadása
Ro: repudierea sau refuzul de un drept legal sau pretenție
Slo: poprenie, zrieknutie sa práva
Рус: побиванє, виокременє

disclaimer of warranties – statement which limits the liability of the seller for any defects of their goods – ***odricanje odgovornosti; izjava o neprihvatanju odgovornosti***
Hu: jótállási nyilatkozat, a jótállás korlátozása; nyilatkozat, mely korlátozza az eladó felelősségét az esetleges árui hiányosságokra
Ro: renunțare la garanții
Slo: zrieknutie sa záruk
Рус: одреканє одвичательносци; виява о нєприлапйованю одвичательносци

e/i**ncumbrance** – burden, hamper, impediment – ***teret, opterećenje (dugom, zaduženošću)***
Hu: jelzálog, teher, megterhelés
Ro: povară, împiedică, impediment
Slo: bremeno, zaťaženie
Рус: терха, обтерхованє (з длуством, задлуженосцу)

exclusion – keeping or leaving out; rejection, disregard – ***isključenje, isključenost***
Hu: kirekesztés, kizárás
Ro: excludere
Slo: vylúčenie, výlučnosť
Рус: виключенє, виключеносц

express warranty – guarantee that is created by the seller, whether oral or written – ***izričita (izražena, izjavljena) garancija, odgovornost***
Hu: kifejezett szavatosság; eladó által szóban vagy írásban létrehozott garancia
Ro: garanție creată de către vânzător, orală sau în scris
Slo: ručenie, výslovná záruka
Рус: виключна (виражена,виявена) ґаранция, одвичательносц

fitness for a particular purpose – If a buyer is buying property for a certain reason and the seller knows this, then this warranty exists by law to guarantee that the property is suitable for that certain reason. Sometimes referred to as ***warranty of fitness*** – ***jemstvo (garancija) podobnosti namene, svrhe***
Hu: bizonyos célra való alkalmasság; Ha a vevő ingatlant vásárol egy bizonyos célból és az eladó tisztában van ezzel, akkor ez a garancia létezik és ezt a törvény garantálja, hogy az ingatlan alkalmas azokra a bizonyos célokra. Néha az alkalmasság szavatosságának is említik.
Ro: adecvare pentru un anumit scop
Slo: vhodnosť pre určitý účel
Рус: ручєнє (ґаранция) подобносци наменки, хасен

good faith – state of mind whereby a person has an honest conviction that they are observing reasonable commercial standards or fair dealing – ***savesnost, načelo savesnosti i poštenja***
Hu: jóhiszeműség; olyan lelkiállapot, amikor egy személynek őszinte a meggyőződése, hogy őszintén betartják a kereskedelmi szabványokat vagy tisztességesen járnak el (viselkednek)
Ro: stare de spirit prin care o persoană are o convingere sinceră că sunt respectate standardele comerciale rezonabile sau juste care se ocupă
Slo: dobrá viera, nezákernosť
Рус: совисносц, начало совисносци и чесносци

good title – title that is valid and free from defects such as liens, litigation or other encumbrances – ***validno pravo, validan naslov, validan pravni osnov***
Hu: jogi érvényesség, érvényes cím; hiányosságtól mentesített érvényes cím, hasonlóan mint a zálogjog, bírósági eljárás vagy egyébb jelzálog
Ro: drept valabil, titlul valabil – titlul care este valabil şi gratuit de la defecte ca şi cum ar fi drept de retenție, litigii sau alte sarcini
Slo: spoľahlivý vlastnícky titul**,** spoľahlivá správa, spoľahlivý postoj
Рус: важаце право, важаци наслов, важаца правна основа

goods – items of personal property other than money (US *good* is possible to use in the singular) – ***roba; pokretna imovina***
Hu: árú, vagyon, javak, ingóság; (nem pénzbeli) személyes vagyoni illeték
Ro: bunuri, marfă
Slo: tovar, hnuteľný majetok, statky
Рус: роба; рухоми маєток

holder of title – person who owns the right to control and dispose of a particular piece of property – ***titular, osoba koja poseduje pravo upravljanja i raspolaganja određenom imovinom***
Hu: címzetes; az a személy, akinek ellenőrzési joga van, és rendelkezik egy bizonyos ingatlannal
Ro: persoană care posedă dreptul de a controla şi dispune de o anumită parte de proprietate
Slo: titulár
Рус: титулар, особа котра ма право управяня и розполаганя зоз одредзеним маєтком

implied warranty – guarantee that is implied by law rather than promised by the seller – ***prećutna (neiskazana) garancija, garancija koja se podrazumeva***
Hu: törvényi szavatosság; garancia, mely törvény által aláírt, és nem az eladó által ígért
Ro: garanție implicită – garanție care este implicată de lege mai degrabă decât promisă de către vânzător
Slo: mlčky predpokladaná výhrada, mlčky predpokladaná záruka
Рус: нєвиповедзєна (нєвиказана) ґаранция, ґаранция котра ше подрозумює

in the course of business – in the (regular) process of; in the (regular) process of following the desired direction, methods, or route of doing business – ***tokom poslovanja, u procesu (odvijanja) poslovanja, u (redovnom) poslovanju***
Hu: üzletmenet; a munka (rendszeres) folyamata, annak (rendszeres) folyamatának kívánt irányba való követése, módszere, menete
Ro: în cursul activității – în proces (regulat) de a urma direcția dorită, metode, sau calea de a face afaceri
Slo: v priebehu činnosti
Рус: у цеку дїялносци, у процесу (одбуваня) дїялносци, у (порядней) дїялносци

lien – right to keep/hold/preserve sth. in sbd's possession – ***pravo držanja (zadržavanja)***
Hu: zálogjog; őrizni/tartani/valamit valaki birtkában
Ro: dreptul de a păstra ceva in posesia cuiva
Slo: zadržiavacie právo
Рус: право триманя (затримованя)

merchant – person who is engaged in the buying and selling of goods for profit – ***trgovac, prodavac***
Hu: kereskedő; az a személy aki árut vesz és elad haszon (nyereség) szempontjából
Ro: comerciant, negustor
Slo: obchodník
Рус: тарґовец, предавач

merchantability – warranty implied by law that something is fit for the ordinary purposes for which it is used – ***podesnost za prodaju, podrazumevanje odgovaranja svrsi***
Hu: eladhatóság; jogi garancia, mely bíztositott abban, hogy általános célokra megfeleljen
Ro: garanția implicită prin lege că ceva este adecvat pentru scopurile obişnuite pentru care este utilizată
Slo: predajnosť, schopnosť predaja a kúpy, obchodovateľnosť
Рус: намесциц за предаванє, подрозумйованє одвитованя хасну

passage of title – exchange of ownership in a property – ***prenos pravnog osnova raspolaganja, promena naslova (vlasništva), prenos vlasništva***
Hu: tulajdonjog átvitele (változtatása); az ingatlan tulajdonjogainak változása
Ro: pasaj de titlu – schimbul de proprietate asupra unui imobil
Slo: priechod titulu
Рус: преношенє правней основи розполаганя, пременка наслову (власнїцства), преношенє власнїцства

passing of risk – the point at which the risk (e.g. of damage) passes from one party to another (and therefore also the responsibility, for example, for insuring goods) – ***prenos rizika (odgovornosti)***
Hu: kockázat átvitele; megtörtént dolog (pl. sérülés) kockázatának átivtele egy pártról a másikra (és ennek felelőssége, pl. az árúk biztosítása)
Ro: trecere de risc – punctul la care riscul (de exemplu, de daune) trece de la un partid la altul (şi la fel şi responsabilitatea pentru asigurarea bunurilor)

Slo: priechod zodpovednosti
Рус: преношенє ризику (одвичательносци)

quality – the degree of excellence; general excellence; the degree of maintaining the standards – ***kvalitet; mera vrednosti, osobine, svojstva***
Hu: minőség, tulajdonság; a kíválóság mértéke, általános kítünőség, a szabványok kezelésének mértéke
Ro: calitate, însuşire
Slo: kvalita, akosť, vlastnosť
Рус: квалитет; мира вредносци, прикмета, особлївосц

sale – the exchange of anything for money – ***prodaja***
Hu: eladás, elárusítás; bármely jellegű eladás, amiből pénz kovácsolható
Ro: vânzare
Slo: predaj
Рус: предаванє

Sale of Goods Act (1979) – (UK) Act governing the sale of goods in the United Kingdom – ***Propis (Zakon) o prodaji robe***
Hu: Árukereskedelmi törvény; törvény, mely az áruk adásvételét szabályozza az Egyesült Királyságban
Ro: Actul pentru vânzarea de bunuri
Slo: Zákon o predaji tovaru
Рус: Предписанє (Закон) о предаваню роби

sale by sample – sale by which the seller provides an example of the goods to the buyer which then leads to an understanding that the rest of the goods will be of the same standard as the example – ***prodaja putem (prilaganjem, predstavljanjem) uzoraka***
Hu: termékminta, minta szerinti vétel; olyan vétel, amikor az eladó példát mellékel a vásárlónak az árúról, mely azután megértéshez vezeti a két felet, valamint a többi árú szintén olyan színvonallal (minőséggel) fog rendelkezni mint a mellékelt péda
Ro: vânzare prin mostră
Slo: predaj vzoriek, predaj podľa vzorkov
Рус: предаванє прейґ (прикладаня, представяньом) прикладох

tangible chattel – property other than land that is capable of being touched or felt – ***supstancijalna (materijalna, fizička, stvarna) imovina***
Hu: kézzel fogható (érinthető) ingóság; olyan ingatlan, mely érínthető vagy érezhető és nem birtok
Ro: proprietate materială sau fizică
Slo: hmotný hnuteľný majetok
Рус: субстанциялни (материялна, физична, правдива) маєток

title – right to control or dispose of property or the right to ownership in property – ***pravo, pravni osnov, titula, naslov***
Hu: cím, jogcím, felirat, rang; ingatlan felett való rendelkezés vagy ellenőrzés, az ingatlan tulajdonának birtoklása

Ro: drept, titlu
Slo: právo, nárok, názov, pomenovanie
Рус: право, правна основа, титула, наслов

title deed – a document proving the legal right or ownership, particularly of property – ***isprava o vlasništvu, tapija***
Hu: birtoklevél; irat, mely bizonyítja a tulajdonjog törvényes jogát, különösen a vagyoni illetékről szóló részt
Ro: act/titlu de proprietate
Slo: nadobúdacia listina
Рус: документ о власнїцству, тапия

transfer (v.) – to convey or to pass property or a right to another by any method – ***preneti, prevesti (vlasništvo, pravo raspolaganja)***
Hu: átruházás, átutalás, átvitel; vagyontárgy jogainak átruházása, átadása bármilyen módszerrel
Ro: a transfera, a muta (proprietate)
Slo: prepísať, preniesť
Рус: пренєсц, превесц (власнїцство, право розполаганя)

United Nations Convention on the Contracts for the International Sale of Goods Act (**CISG**) – convention of the United Nations which sets forth rules governing contracts for the international sale of goods – ***Konvencija Ujedinjenih nacija kojom se regulišu ugovori u međunarodnoj prodaji***
Hu: bécsi vételi egyezmény; az ENSZ nemzetközi árukereskedelmi konvenciója, az áruk nemzetközi adásvételi szerződéseiről
Ro: Convenția Națiunilor Unite privind contractele pentru vânzarea internațională de mărfuri
Slo: Konvencia Zjednotených národov ktorou sa regulujú zmluvy v medzinárodnom predaji tovaru
Рус: Конвенция Зєдинєних нацийох з котрим ше реґулую контракти у медзинародним предаваню

warranty of title – guarantee that the seller has title to the property being sold, that there are no liens or encumbrances on the property other than those that have been disclosed, and that the transfer of property is valid – ***jemstvo vlasništva, potvrda vlasništva i prava raspolaganja/prodaje***
Hu: jogos tulajdonos; szavatosság a tulajdonjog átruházásáért és tehermentességéért
Ro: garanție de titlu
Slo: záruka titulu
Рус: ручєнє власнїцства, потвердзенє власнїцства и право розполаганя/предаваня

10

REAL PROPERTY LAW
ZAKON O NEPOKRETNOSTIMA
INGATLANJOG
LEGEA PROPRIEĂTĂȚII REALE
PRÁVO NEHNUTEĽNOSTI
НЄРУХОМИ МАЄТКОВИ ЗАКОН

easement – right enjoyed by a person other than the owner of a piece of land to use or control that land, or a part of that land. No property rights are conferred upon the person using the land of another. An example of an easement is crossing a part of another's land in order to access a public road. – ***službenost, zemljišna službenost; službenost prolaza***
Hu: használati jog, szolgalom, szolgalmi jog, enyhülés, csökkenés; olyan joggal illet meg egy személyt, mely megkülönbözteti őt egy másiktól, aki használja ill. ellenőrzi a földterületet, vagy annak egy részét. A személy nem lesz felruházva tulajdonjoggal, ha egy másik földterületet használ a jövőben. A használati jog példája amikor átlépnek egy földterületet, annak érdekében, hogy hozzájussonak egy közúthoz.
Ro: servitute
Slo: uľahčenie, právo prechodu
Рус: официйносц, ґрунтовна официйносц; официйносц преходу

escheat – reversion of land to the state if the land owner dies without a will or without any heirs – ***nasleđe bez naslednika, zaostavština bez naslednika***; ***povraćaj zaostavštine bez naslednika državi***
Hu: (jogi) háramlás, háramlott vagyon, vagyon mely visszaszáll az államra; földterület visszatérítése az államnak, miután a föld tulajdonosa elhunyt,s nincs végrendelet vagy egyébb örökös
Ro: reversia de teren la stat în cazul în care proprietarul terenului moare fără voință sau fără moştenitori
Slo: odúmrť, pripadnutie majetku štátu
Рус: нашлїдство без нашлїднїка, врацанє нашлїдства без нашлїднїка держави

exclusive possession – sole use and benefit of a property – ***isključivo vlasništvo, isključivi posed; isključivo posedovanje***
Hu: kizárólagos birtoklás; egyedüli használat és haszon az ingatlan felett
Ro: proprietatea exclusivă, posesia exclusivă
Slo: výlučná držba
Рус: виключне власнїцство, виключни маєток

fee simple – whole interest in a piece of real property; the broadest interest in property allowed by common law – ***imanje/dobro oslobođeno svakog danka, dobro čije otuđenje nije uslovljeno nikakvim opterećenjima/ograničenjima***
Hu: szabad tulajdon; teljeskörű érdeklődés egy darab ingatlanért, szokásjog által elfogadott, szélesen kiterjedő érdek az ingatlan felé
Ro: taxă simplă – întregul interes într-o bucată de bunuri imobile; cel mai larg interes în proprietate permis de dreptul comun
Slo: neobmedzený vlastnícky vzťah k pozemku
Рус: маєток/маєток ошлєбодзени каждого даваня, маєток чия одцудзеносц нє условює нїяке обтерхованє/огранїченє

fee tail – estate which lasts as long as the original grantee or any of his descendants live – ***(feudno) dobro koje nasleđuju samo naslednici iz prave linije; dobro/imanje koje traje dok žive prvobitni korisnik ili bilo koji od njegovih (direktnih) potomaka***
Hu: öröklési jog, mely kizárólag azokat illeti meg, akik az eredeti birtokos leszármazottai
Ro: bunuri care durează atâta timp cât beneficiarul lor original sau oricare dintre descedenții săi sunt vii
Slo: majetok s obmedzeným dedením
Рус: маєток котри нашлїдзую лєм нашлїднїки зоз правей линиї; маєток котри тирва док жиє першобутни хасновательбо дахто од його директних потомкох

financing measures – methods of securing funds or money – ***mere finansiranja, mere za finansiranje; mere/načini snabdevanja kapitalom/novcem***
Hu: pénzügyi/finanszírozási intézkedések; pénzeszközök ill a pénz biztosításának módszerei
Ro: măsuri financiare; măsuri pentru finansare; modurile de furnizare cu capital
Slo: finančné opatrenia
Рус: мири финансованя, мири за финансованє; мири/способи подмирйованя зоз капиталом/пенєжом

freehold estate – property whose duration of ownership or occupation is not determined – ***slobodan posed/imanje/dobro/vlasništvo, posed/imanje bez ograničenja trajanja vlasništva ili (prava) korišćenja***
Hu: szabad föld/birtok vagyon, mely annak tulajdonjogának vagy annak birtoklásának időtartama nincs meghatározva
Ro: proprietate a cărei durată de proprietate sau ocupare nu este determinată
Slo: vlastná nehnuteľnosť v doživotnej držbe
Рус: шлєбодни маєток/маєток/власнїцство, маєток без огранїченя тирваня власнїцства або (права) хаснованя

grantee – person to whom a grant of property is made – ***korisnik***; ***odobrenik; podarenik***
Hu: engedélyes, kedvezményezett, megajándékozott; személy, kinek vagyoni engedélyezés lett indítványozva
Ro: concesionar; utilizator
Slo: postupník, štipendista, oprávnený – komu je pridelený pozemok
Рус: хасновательодобритель; подарователь

hereditament – property which can be inherited; also refers to land in general – ***nasleđe; dobro koje se nasleđuje, koje može da se nasledi***
Hu: örökség; vagyon, melyet örökölni lehet
Ro: moştenire – proptietate care poate fi moştenită; se referă în general la teren
Slo: dedenie
Рус: нашлїдство; маєток котри ше нашлїдзує, котри ше може нашлїдзиц

inheritance – property which is transferred upon death to a person designated as an heir – ***nasledstvo, nasleđeno dobro; dobro koje pripada nasledniku; baština***
Hu: öröklés, örökség, hagyaték; vagyontárgy, mely átszáll az örökösre egy személy halála után, megjelölve azt a személyt örökösének
Ro: moştenire – proprietate care aparţine moştenirorului
Slo: dedičstvo
Рус: нашлїдство, нашлїдзени маєток; маєток котри припада нашлїднїку; тал

lease – contract for which the use and occupation of a property is conveyed to another, usually in exchange for a sum of money (rent) – ***ugovor o zakupu; zakup, najam; iznajmljivanje; zakupnina, arenda***
Hu: haszonbérleti szerződés, haszonbérlet, bérbeadás; szerződés, mely egy vagyon használatának és birtokba vételének átadása egy másiknak, általában pénzösszeg fejében (bérleti díj)
Ro: contract pentru care utilizarea şi ocuparea unei proprietăţi este transmisă unei alte persoane, de obicei în schimbul unei sume de bani
Slo: zmluva o árende, nájom, prenajať
Рус: контракт о закупу; пожичка; винаймйованє; аренда

leasehold – property whose duration of ownership or occupation is fixed or capable of being fixed – ***zakup zemlje; dobro čije posedovanje može da se odredi/ograniči/definiše***
Hu: bérbe adott birtok/ingatlan, bérbevétel, bérbeadás; vagyon, mely tulajdonjogának és bérbe vételének időtartama állandó vagy alkalmas, hogy állandóvá váljon
Ro: teren de închiriere; proprietate a cărei durată de proprietate sau de ocupaţie poate fi fixată
Slo: nájomný statok, nájom nehnuteľného majetku
Рус: аренда жеми; маєток котрому ше пошедованє може одредзиц/огранїчиц/дефиновац

licence – (UK) permission or authority to do something which would otherwise be illegal. No interest is transferred in this case. (US license) – ***licenca; dozvola, odobrenje, ovlašćenje, dopuštanje***
Hu: engedély, jogosítvány, felhatalmazás; beleegyezés vagy felhatalmazás indítványozása, mely annélkül az törvénytelen lenne. Ebben az esetben nem történik kamatátvitel.
Ro: licenţă; permisiune
Slo: licencia, oprávnenie, potvrdenie
Рус: лиценца; дозвола, одобренє, овласценє, допущенє

life estate – estate granted only for the life of the grantee – ***imanje/dobro koje se daje korisniku samo za njegovog života, samo dok je on (korisnik, odobrenik, podarenik) živ***
Hu: életfogytig tartó haszonélvezet
Ro: imobiliare acordate numai în timpul durării de viață a proprietarului
Slo: doživotný majetok, doživotné majetkové právo na nehnuteľnosť
Рус: маєток/котри ше дава хасновательо лєм за його живота, лєм док вон (хасновательо, одобрительо, подарователь) жиє

life tenant – person who holds a life estate or an estate *pur autre vie*, or for the benefit of another – ***pritežalac zemlje, onaj koji ima (ili drži u posedu) zemlju dok je on, ili neko drugi*** *(autre vie)****, živ***
Hu: életfogytiglanig bérlő/haszonélvező; személy, aki vagyonnal ill. birtokkal rendelkezik, vagy egy másikból haszont élvez
Ro: chiriaşul de viață – persoană care deține o proprietate până când el, sau altcineva trăieşte
Slo: doživotný držiteľ pozemku
Рус: тот котри ма (або ма маєток) жем док вон, або дахто други жиє

mortgage – transfer of legal title of a property, often land, to another as security for payment of a debt – ***hipoteka, mrtva zaloga***
Hu: jelzálog, teher; vagyon jogcímének átruházása (gyakran föld) egy másikra tartozás kifizetésének biztosítékaként
Ro: ipotecă
Slo: hypotéka, záloha
Рус: хипотека, нєрухома залога

personal property – (also *chattels* in common law) things that are movable (as opposed to *real property*) and capable of being owned – ***pokretnina, pokretno imanje, lična svojina, pokretne stvari koje (mogu da) su u vlasništvu pojedinačne osobe***
Hu: ingó vagyon, személyi tulajdon; (továbbá *ingóság* a munkajogban) ingó dolgok, (ellentétben az ingatlannal) melyek alkalmasak a birtkolásra/tulajdonvételre
Ro: proprietate personală, bunuri mobile
Slo: hnuteľný majetok, osobné vlastníctvo
Рус: рухоми маєток, особна власносц, рухоми предмети котри можу буц у власнїцству поєдинца

pur autre vie – estate granted only for the life of someone other than the grantee – ***imanje koje se korisniku daje samo za života neke druge određene osobe***
Hu: vagyon, melyet nem az engedményes vehet ígénybe, hanem egy másik személy (bérlő)
Ro: proprietate care este acordată utilizatorului numai prentru durata de viață a unei persoane specifice
Slo: majetok daný na dočasné používanie (počas života určitej osoby)
Рус: маєток котри ше хасновательо дава за живота даєдней другей одредзеней особи

real property (**realty**) – land, including anything attached to it – ***nepokretnost, nekretnin**a/e**, nepokretno dobro***
Hu: ingatlan, tulajdon
Ro: imobiliare, proprietăți
Slo: nehnuteľnosť, nehnuteľný majetok
Рус: нєрухомосц, нєрухоми маєток

remaindermen (**remainder-man**) – person who is entitled to what is left of an estate after the life tenant dies and the parts of the estate that are handed down in his will are carved out – ***osoba kojoj pripada ostatak imanja po odvajanju delova imanja koji su testamentom doživotnog uživaoca zaveštani drugima; naslednik po zaveštanju poseda u čije se uživanje dolazi posle prestanka uživanja drugoga poseda***
Hu: várományos, utóörökös; személy, aki jogosult az vagyonból megmaradó részekre miután az aktuális bérlő elhuny, és a vagyon részei amelyek benne vannak a végrenedeltbe szétosztásra kerülnek a személy számára
Ro: persoană care are dreptul la ceea ce rămâne dintr-un imobil după ce chiriaşul de viață moare şi părțile imobiliarului care sunt pronunțate în testamentul său sunt sculptate
Slo: čakateľ, substitučný dedič
Рус: особа котрей припада остаток маєтку после одвойованя часцох маєтку котри з тестаментом хаснованя завитовани другим; нашлїднїк по завитованю маєтку до котрого ше хаснованя приходзи после преставаня хаснованя другого маєтку

rent (n.) – money paid regularly for the lease of premises or equipment – ***najamnina, zakupnina; kirija; stanarina***
Hu: bérlés, bérleti díj, lakbér; haszonbérért való rendszeres fizetés (épület/helyiség vagy berendezés céljából)
Ro: chirie; redevențe
Slo: prenájom, starobný dôchodok
Рус: наємнїна, закупнїна, кирия

S*tatute of Frauds** – piece of legislation which declares that certain kinds of contracts, for example those regarding land, pending marriage and the sale of goods worth over a certain amount of money, will be invalid unless put into writing and signed by both parties. The original statute was enacted in England in 1677 and serves as a basis for the US statutes. – ***Statut (pisani zakon) za obezbeđivanje vrednosti (važenja) ugovora
Hu: törvény, amely biztosítja a szerződés érvényességét. Jogszabály, amely kimondja, hogy bizonyos típusú szerződések amíg házastársi viszonyok allatt vannak, pl. ami a földeket illeti és az árucikkek szabadba való kibocsátását illeti, bizonyos értékű összeg alatt, érvénytelenné válik, ha írásba foglalják, és ha mindkét fél aláírja. Az eredeti jogszbály 1677-ben Angliában lépett hatályba, és alapul szolgál az amerikai rendeleteknek.
Ro: Statutul de Fraude – legea de a oferi valoare (valabilitate) contractului
Slo: Štatút podvodov
Рус: Статут (закон) заобезпечованє вредносци (важеня) контракту

tenement – property which is the subject of tenure (a mode of occupying land whereby possession is held by a tenant, but absolute ownership lies in another person), i.e. land

– ***imanje/dobro koje je predmet zakupa od strane zakupca/kirajdžije***
Hu: bérlemény, bérelt lakás, bérlet; vagyon, mely a birtoklás időtartamának a tárgya (földbirtoklás egy módja, melyet a bérlő használ/birtokol, de a teljes birtoklás egy másik személy tulajdona), pl. föld
Ro: proprietate care face obiectul contractului de leasing de către locatar
Slo: najatý byt, pozemok, najomný dom
Рус: маєток/маєток котри предмет закупу з боку хасновательа

tenure – the holding or possession of a position, office, etc. (*He has legal* tenure *of the property.*) – ***vreme trajanja uživanja položaja ili poseda; mandat/rok vlasništva; rok trajanja zakupa od strane zakupca/kirajdžije***
Hu: birtoklás időtartama/használata
Ro: mandat – exploatația sau deținerea unei poziții, birou, etc.
Slo: trvanie držby, užívanie majetku
Рус: час тирваня хаснованя положеня або маєтку; мандат/рок власнїцства; рок тирваня закупу з боку хасновательа

term of years – fixed period of time for which an estate is granted – ***rok, određeni period na koji se neko imanje/dobro daje***
Hu: meghatározott határidő, mely a vagyon birtokbaadását jelzi
Ro: perioadă în care se dă un bun
Slo: právo na držbu
Рус: рок, одредзени период на котри ше даєден маєток дава

usufruct – right to use another person's property for a period of time, to be later restored to the owner with only ordinary wear and tear – ***plodouživanje, (vremenski ograničeno/određeno) pravo na upotrebu/uživanje tuđe svojine, koja se kasnije ima vratiti uz običnu/osnovnu naknadu amortizacije***
Hu: haszonélvezet; használati jog, egy másik személy vagyonáért egy meghatározott időre, amely később visszaadásra kerül használt állapotban
Ro: uzufruct – dreptul limitat de timp (fix) de a folosi proprietatea altor oameni care mai târziu să se întoarcă cu uzura obişnuită
Slo: užívacie právo
Рус: хасноване, (часово огранїчене/одредзене) право на хасноване/уживане цудзого маєтку котри ше каснєйше муши врациц зоз обичну/основну накнаду амортизациї

wear and tear – use or usage; damage or deterioration due to this (*Shoes have to be sturdy to withstand normal* wear and tear.) – ***oštećenost/pohabanost/izlizanost usled upotrebe; amortizacija; naknada ovakve oštećenosti, naknada amortizacije***
Hu: elhasználódás/kopás, értékcsökkentés; használat miatt történő cselekmény, mely károsodáshoz vezethet
Ro: a utiliza sau utilizare; daune sau deteriorări cauzate de aceasta
Slo: opotrebenie majetku, fyzické, normálnou prevádzkou, opotrebovanie vecí používaním
Рус: очкодованосц/сгайсканосц/вилїзаносц пре хасноване; амортизация; накнада такого одчкодованя, накнада амортизациї

11

INTELLECTUAL PROPERTY
INTELEKTUALNA SVOJINA
SZERZŐI TULAJDON
PROPRIETATEA INTELECTUALĂ
INTELEKTUÁLNE VLASTNÍCTVO
ИНТЕЛЕКТУАЛНИ МАЄТОК

copyright – exclusive right to reproduce and control an original work of art (music, visual art, film, literature, etc.) – ***autorsko pravo, pravo objavljivanja***
Hu: szerzői jog; kizárólagos jog egy eredeti munka sokszorosítására és felügyeletére (zene, képzőművészet, film, irodalom, stb.)
Ro: dreptul de autor, dreptul de a publica
Slo: autorské právo, právo na vydanie. Autorské právo nechráni samotné myšlienky či idei, chráni iba konkrétne diela, konkrétne vyjadrenie takých myšlienok, dielo v objektívne vnímateľnej podobe.
Рус: авторске право, право обявйованя

cybersquatting – practice of registering Internet domain names that are associated with another company and then demanding payment from that company through the sale or licensing of that domain name – ***prevarno (i ucenjivačko) korišćenje elektronskog domena***
Hu: más védjegyét képző domain név rosszhiszemű használata, melyből profit kovácsolható
Ro: utilizarea frauduloasă şi de şantaj al domeniului electronic
Slo: počítačový zlatokop
Рус: спреведацке (и уценьовацке) хаснованє електронского домену

design right – legally protected interest in the form of appearance, style or texture of a particular item – ***zaštićeno pravo na projekat (dizajn, oblikovanje) predmeta, proizvoda***
Hu: formatervezési mintaoltalom; jogilag védett érdek megjelenési forma alakjában, egy adott tétel stílusa vagy struktúrája
Ro: dreptul de design – interesul proteajt legal în formă de aspect, stil sau textură a unui anumit punct
Slo: navrhovanie
Рус: защицене право на проєкт (дизайн, формованє) предмета, продукта

exclusive right – sole power or privilege under the law – ***ekskluzivno pravo, isključivo pravo***
Hu: kizárólagos jog; törvény által kirótt kizárólagos hatáskör vagy kiváltság
Ro: dreptul exclusiv
Slo: výlučné právo
Рус: ексклузивне право, виключне право

exploitation – using, working, or developing sth. fully – ***korišćenje, eksploatacija, iskorišćavanje***
Hu: hasznosítás, kiaknázás, kitermelés, kizsákmányolás
Ro: exploatare, folosire
Slo: využitie, ťažba,vykorisťovanie
Рус: хасноване, експлоатация, вихасновйоване

holder – person that has legal possession of a trade mark – ***nosilac, imalac, držalac, titular, vlasnik***
Hu: birtokos, tulajdonos; (fel)jogosított személy, akinek védjegy áll a jogi tulajdonában
Ro: titular, proprietar
Slo: držiteľ, majiteľ, nosič
Рус: ношитель, триматель, титулар, власнїк

infringement – unauthorised use of material protected by copyright, patent or trademark law – ***prekršaj, prestup, povreda; neovlašćeno korišćenje***
Hu: jogsértés, szabálytalanság, szabálysértés; szerzői jog, szabadalom vagy védjegyjoggal védett anyag jogosulatlan használata
Ro: încălcare – utilizarea neautorizată a materialelor protejate de drepturi de autor, brevet sau drept marcă
Slo: porušenie, priestupok, neoprávnený zásah. Priestupok je previnenie voči zákonnému nariadeniu, alebo zákonu, ale nespĺňa charakteristiku prečinu ani trestného činu svojou povahou ani časovým obdobím.
Рус: потупенє, преступ, повредзенє; нєовласцене хасноване

intangible property rights – legal interest or claim in things which cannot be touched or felt – ***zakonsko pravo na nematerijalne, nevidljive, stvari***
Hu: immateriális tulajdonjogok; jogi érdek vagy igény olyan dolgoknál, melyek nem érinthetőek vagy érezhetőek
Ro: drepturile de proprietate necorporale
Slo: nehmotné majetkové práva
Рус: законске право на нєматериялни, нєвидлїви, предмети

invention – sth. new or original that has been created or devised – ***izum***
Hu: találmány; valami új vagy eredeti ami létre lett hozva vagy ki lett találva
Ro: invenţie
Slo: výmysel, vynájdenie, vynález
Рус: иновация, пренаходок

injunction – official order from a court for a person to do or stop doing something – ***sudski nalog; sudska zabrana***
Hu: ítélet, végzés, parancs; hivatalos megbízás a bíróságtól egy személynek, hogy csináljon vagy abbahagyjon valamit
Ro: ordin – ordin oficial de la o instanță pentru o persoană de a face sau a nu mai face ceva
Slo: súdny príkaz, súdny zákaz
Рус: судски налог; судска забрана

monopoly right – exclusive right to make, use or sell an invention – ***monopolsko pravo, pravo monopola***
Hu: egyeduraság, monopólium; kizárólagos jog egy találmány készítésre, használatára vagy árúba bocsátására
Ro: dreptul de monopol – dreptul exclusiv de a face, utiliza sau vinde o invenție
Slo: monopolné právo
Рус: монополске право, право монопола

non-obvious – quality of an invention being unexpected or surprising or sufficiently different from other existing things, which is often a requirement for obtaining a patent – ***ne-evidentno, ono što nije očigledno i jednostavno za neposredno shvatanje***
Hu: nem nyilvánvaló; egy talámány váratlan, meglepő mínősége, amely kellően eltér a többi meglévő dologtól. A szabadalom megszerzéséért gyakran ez a követelmény.
Ro: non-evident – ceea ce nu este evident şi uşor de înțelegere imediată
Slo: neevidentný
Рус: нє-евидентне, тото цо нє очиглядне и єдноставне за нєпоштредне похопйованє

novel – new and original – ***ono što je novo i (tek) stvoreno, ono što donosi novinu***
Hu: új(szerű), újfajta, eredeti
Ro: nou şi original
Slo: neobvyklý, zvláštny, nepreskúmaný
Рус: тото котре нове и (лєм) направене, тото котре приноши новосц

passing off – illegal type of unfair competition whereby a business does something that the public would reasonably believe to be related to the activities of a different business such that this second business suffers damages as a result – ***lažno nastupanje, lažno predstavljanje (u smislu prevarnog korišćenja imena, zaštitnog znaka, itd.)***
Hu: megtévesztés; tisztességtelen verseny, mely során a vállalkozás olyat tesz, amit a nyilvánosság ésszerűen vél, hogy kapcsolatban áll a másik vállalat tevékenységeivel, és ennek eredményeként a második vállalat issza meg a levét (károk tekintetében)
Ro: aspect fals, falsa reprezentare (în ceea ce priveşte utilizarea frauduloasă a numelui, marca, etc.)
Slo: predstaviť sa pod cudzím menom
Рус: фалшиве наступйованє, фалшиве представянє, (у змислу фалшивого хаснованя мена, защитного знаку, итд.)

patent – grant from the government giving exclusive rights to an inventor to make, use or sell an invention for a specified period of time – ***patent; patentno pravo***
Hu: szabadalom, kiváltságlevél; kormány által engedményezett, kizárólagos jogokkal felruházott feltaláló, egy találmányának elkészítésért, használatáért vagy annak árúba bocsátásáért egy meghatározott időtartamig
Ro: brevet
Slo: patent
Рус: патент, патентне право

right of fair use (US) – defence to a claim of copyright infringement whereby permission from the artist is not required so long as usage of that artist's work is reasonable and limited (UK The concept of **fair dealing** is the closest equivalent; however, *fair dealing* is more restrictive than the US doctrine of *fair use* and in order to be protected, the use has to fall in one of several categories.) – ***pravo korektnog (poštenog, časnog, ispravnog) korišćenja***
Hu: szabad felhasználati jog; ígény védelme a szerzői jogok megsértéséért, mely során nem szükséges a szerző engedélye mindaddig, amíg a munkája ésszerű és korlátozott
Ro: dreptul de utilizare cinstită
Slo: právo korektného jednania
Рус: право коректного (чесного, шорового) хаснованя

trade mark (US **trademark**) – word, phrase or symbol used by a manufacturer, seller or dealer to distinguish their goods apart from the goods of others – ***fabrička marka; zaštitni znak, zaštitni žig***
Hu: védjegy; gyártó, eladó vagy kereskerő által használt szó, kifejezés vagy szimbólum, mely megkülönböztet egy árut más eladó áruitól
Ro: marca, marca de fabrică
Slo: obchodná značka, ochranná známka, továrenský znak
Рус: фабрична марка; защитни знак, защитни печац

trade secret – formula, technique, process or the like which is kept confidential and used by only one business in attempt to maintain a competitive advantage – ***poslovna tajna***
Hu: üzleti titok, gyártási titok; egy vállalat mintája, módszere és eljárása, mely bizalmas és versenyképes fenntartást eredményez
Ro: secret comercial
Slo: obchodné tajomstvo, výrobné tajomstvo
Рус: пословна тайна

unauthorised use – sale, licensing or otherwise dealing, especially with a view to profit, of a copyright that is done without the authority of the person who possesses the copyright – ***neovlašćeno korišćenje; neovlašćena, nedozvoljena upotreba***
Hu: jogosulatlan használat; eladás, engedélyezés vagy egyébb viselkedés, mely profittermeléshez vezethet
Ro: folosirea neautorizată
Slo: neoprávnené používanie
Рус: нєовласцене хаснованє; нєовласцене, нєдозволєне хаснованє

12

NEGOTIABLE INSTRUMENTS
HARTIJE OD VREDNOSTI
FORGATHATÓ ÉRTÉKPAPÍROK
INSTRUMENTE NEGOCIABILE
CENNÉ PAPIERE PREVODITEĽNÉ RUBOPISOM
ПАПЕРИ ОД ВРЕДНОСЦИ

alienability – possibility to be transferred – ***otuđivost, prenosivost***
Hu: elidegeníthetőség, átutalás/átvivés
Ro: portabilitate – posibilitate de a fi transferat
Slo: odcudziteľnosť, prevoditeľnosť
Рус: оцудзеносц, пренєшеносц

bill of exchange (US also **draft**) – negotiable instrument for a specified sum of money which is written and names three parties: the *drawer* (the person paying), the *drawee* (the person who will conduct payment) and the *payee* (the person who receives the payment) – ***menica; vučena menica, trasirana menica*** (***drawer*** je **trasant, potpisnik menice;** ***drawer of a cheque*** je **izdavalac čeka;** ***drawee*** je **trasat, strana/osoba koja sprovodi plaćanje;** ***payee*** je **korisnik menice, remitent**)
Hu: (idegen) váltó; a váltó egyoldalú és jogcímmentes pénztartozást megtestesítő, forgatható értékpapír, mely írásba van foglalva és három szereplője van: 1) *drawer* – kibocsátó, kifizető személy, akinek fizetési kötelezettsége van; 2) *drawee* – címzett, intézvényezett; azaz a bank, aki a fizetést teljesíti; 3) payee – kedvezményezett, akinek a javára történik a kifizetés
Ro: cambie – un instrument negociabil pentru o sumă specificată de bani pe care este scris şi numele celor trei partide: *sertar* (persoana plătitoare), *trasul* (persoana care va conduce de plată) şi *beneficiar* (persoana care primeşte plata)
Slo: zmenka (*drawer of a cheque* - trasant, *drawee* - trasát, *payee* - remitent)
Рус: вексла; цагана вексла; трасирана вексла (подписанїк вексли, видавач чека; *трасант*; бок/особа котра провадзи плаценє; хасновательвексли, *ремитент*)

bona-fide **purchaser for value** – someone who holds a negotiable instrument in good faith – ***savesni sticalac, dobronamerni sticalac; osoba koja drži prenosiv instrument u dobrim namerama***
Hu: jóhiszemű vásárló; személy, aki jóhiszeműleg kezeli/birtokolja a forgatható értékpapírt

Ro: cumpărător de bună-credinţă de valoare – cineva care deţine un instrument negociabil cu bună-credinţă
Slo: kupujúci s poctivým úmyslom
Рус: совисни здобуватель, добронамирни здобуватель; особа котра трима преношаци инструмент з добрима намирами

certificate of deposit (**and cheques**) – certificate issued by the bank acknowledging receipt of money and promising to pay it back; a promissory note (P/N) issued by the bank – ***potvrda o depozitu (i posedovanju čekova); blagajnički zapis; promesa, vlastita menica, solo menica***
Hu: letét(i)jegy, letéti igazolás; A letéti jegy olyan névre szóló (nyomdai úton előállított vagy dematerializált), hitelviszonyt megtestesítő, átruházható értékpapír. A letéti jegyben az adós (kibocsátó) arra kötelezi magát, hogy az ott megjelölt – részére befizetett – pénzösszeget és annak előre meghatározott kamatát a letéti jegy mindenkori tulajdonosának (hitelezőnek) a megjelölt időben és módon megfizeti.
Ro: certificat de depozit
Slo: vkladná potvrdenka, vkladový certifikát, potvrdenka o vklade. Druh cenného papiera, resp. istá kombinácia terminovaného vkladu a dlhopisu v listinnej podobe, ktorá vyjadruje záväzok emitenta voči veriteľovi na presne stanovenú čiastku a dobu.
Рус: потвердзенє о депозиту (и пошедованю чекох); касирски запис; промеса; особна вексла, соло вексла

cheques (US **checks**) – a printed form which authorizes an amount of money to be paid from the holder's account to the person or firm named on the form – ***ček(ovi)***
Hu: csekk(ek); A csekk pénzt megtestesítő értékpapír, melyben a csekk kibocsátója meghatározott formaságok betartásával arra utasítja bankját, hogy a csekkben meghatározott összeget a csekk birtokosának fizesse ki. A csekk készpénzt helyettesítő fizetési eszköz.
Ro: cecuri
Slo: šeky
Рус: чеки

debenture (US **bond** or **secured debenture** – both are secured debt instruments; a **debenture** in the USA is a debt instrument which may be secured or unsecured, whereas in the UK, a **debenture** is usually a secured debt instrument evidenced by a document under seal – a **deed** – and protects the rights of the debenture holder) – instrument issued under seal which evidences a debt or security for a loan of a fixed sum of money; a long-term debt not secured by any particular asset, but rather by the general earning capacity of the company (US *secured debt instrument*); (US unsecured debt) – ***obveznica, obligacija;*** debenture holder **– *imalac obveznice***
Hu: – adóslevél; az adósáltal adósságáról a hitelező számára kiállított okirat;
– járadékkötvény; államadósági kötvény, mely után az állam csak meghatározott állandó kamatot biztosít, anélkül, hogy a tőke visszafizetését is igérné;
– vámvisszatérítési bizonylat; a behozatali, és a kiviteli forgalomban beszedett vámdíjakról és vámilletékekről szóló bizonylat; *debenture holder:* kötvénytulajdonos; záloglevél-tulajdonos;
Ro: obligaţiuni, titluri de creanţă; titularul creanţă **–** deţinătorul de obligaţiuni

Slo: obligácia, dlžobný záväzok. Listina, ktorou sa dlžník zaväzuje k majetkovému plneniu druhovo určených vecí, spravidla peňazí.
Рус: облиґация, тот котри ма облиґациї

deed – a legal document, especially relating to property (often used in the plural) – ***javna isprava; tapija; ugovor***
Hu: okirat, szerződési okirat; jogi dokumentum, mely az ingatlanra vonatkozik
Ro: document public; faptă; contract
Slo: dokument, zmluva
Рус: явни документ; тапия; контракт

delivery – formal act of transferring something or passing possession on to someone else – ***isporuka; predaja; dostava; otprema***
Hu: kézbesítés, átadás; egy bizonyos jellegű dolog átszállítása egyik személyről a másikra
Ro: livrare
Slo: dodanie, doručenie, dovoz, roznáška
Рус: випорученє; придаванє; доставянє, посиланє

drawee – person in a bill of exchange who conducts payment or is directed, or ordered to make payment; often a bank – ***trasat, strana/osoba koja izvršava plaćanje***
Hu: intézvényezett, címzett; azaz a bank, aki a fizetést teljesíti
Ro: persoana care execută plătirea
Slo: trasát, adresát zmenky, plátca
Рус: трасат, бок/особа котра вивершує плаценє

drawer – person in a bill of exchange who orders payment – ***trasant, potpisnik menice, izdavalac čeka***
Hu: kibocsátó, kifizető; személy akinek fizetési kötelezettsége van
Ro: sertar, emitentul cecului
Slo: trasant, vystaviteľ šeku
Рус: трасант, подписнїк векси, видавач чека

endorsement (US indorsement) – writing, including signature, on the back of a document which allows for the transfer of the instrument – ***indosament, prenos menice***
Hu: forgatmány, hátirat, jóváhagyás, beleegyezés, láttamozás, zsíró, zsiralás; dokumentum hátoldalán található írás, aláírás, mely lehetővé teszi az értékpapír átutalását
Ro: avizare, indorsement
Slo: prevod zmenky rubopisom, podpis na rube
Рус: индосамент, преношенє векси

holder in due course (**HDC**) – person who acquires a negotiable instrument in good faith – ***imalac, vlasnik, remitent, posednik s dobrim namerama/na vreme, blagovremeno***
Hu: a jogos váltóbirtokos; személy, aki jóhiszeműleg megszerzi a forgatható értékpapírokat
Ro: titular în timp util – persoană care dobândeşte un instrument negociabil cu bună-credinţă

Slo: oprávnený držiteľ
Рус: власнїк, ремитент, пошедовач з добрима намирами/на час, благочасово

letter of credit (**L/C**) **–** a note from a bank authorising the bearer to draw money from approved outlets **–** ***akreditiv, kreditno pismo***
Hu: akkreditív, hitellevél, okmányos meghitelezés; bank által kiadott jegyzet, mellyel feljogosítja a birtokost, hogy pénzt vegyen ki a jóváhagyott fogyasztási területről
Ro: scrisoare de credit
Slo: akreditív, úverový list
Рус: акредитив, кредитне писмо

maker – person who makes a promissory note – ***izdavalac menice, trasant***
Hu: készítő, kiadó; személy, aki kibocsátja a kötelezvényt
Ro: sertar
Slo: trasant
Рус: видавач векели, трасант

naked debenture (US **debenture**) – unsecured debt – ***gola/nepokrivena obveznica; neosiguran dug***
Hu: biztosíték nélküli, azaz fedezetlen kötvény; biztosítatlan adósság
Ro: obligaţiuni goale/ neacoperite; datorie neasigurată
Slo: dlžobný úpis
Рус: нєпокрита векcла, нєосиґуране длуство

negotiable – able to be transferred by endorsement or delivery – ***prenosiv, koji se može prodati, koji se može eskontovati***
Hu: átruházható, átutalható
Ro: negociabile – să poată fi transferate de aprobare sau de livrare
Slo: prevoditeľný, speňažiteľný
Рус: преношаци, котри ше може предац, котри ше може есконтовац

negotiable instruments (US also **commercial paper**) – written and signed documents which represent an intangible right of payment for a specified sum of money on demand or at a defined time; some examples are bills of exchange, promissory notes, bank cheques, or certificates of deposit – ***prenosivi trgovački papiri, hartije od vrednosti***
Hu: forgatható értékpapír, forgatható okirat; a forgatható értékpapír eredeti tulajdonosa, az okirat hátoldalán a hitelezői jogokat más személyre forgatással ruházza át.
A forgatással történik meg a tulajdonosváltás.
Ro: valori mobiliare transferabile de tranzacţionare, valori mobiliare
Slo: cenné papiere prevoditeľné rubopisom
Рус: преношаци тарґовецки папери, папери од вредносци

nemo dat* rule** – principle that states that one cannot give away more than one possesses; if one does not possess title to something, then one cannot transfer title of that thing to another – ***princip transakcione sposobnosti u okvirima onog što pojedinac zaista poseduje

Hu: minden származékos jogszerzés alapvető elve, hogy senki sem ruházhat át másra több jogot, mint amennyivel maga rendelkezik (a magyar szövegkörnyezetben *nemo plus iuris* elvként ismert)
Ro: principiul capacități tranzacționale în termeni de ceea ce un individ are de fapt
Slo: nikto nemôže dať to, čo nemá
Рус: принцип трансакционей схопносци у рамикох того цо поєдинєц наисце пошедує

payee – person who is being paid in a bill of exchange – ***korisnik menice, remitent***
Hu: kedvezményezett; személy, akinek a javára történik a kifizetés
Ro: beneficiarul plății
Slo: doručiteľ zmenky, remitent
Рус: хасновательвексли, ремитент

promissory note – formal unconditional written note made and signed by a person obligating him or her to pay a specified sum of money to another specified person or to the bearer of the document – ***varant, založnica, zadužnica; menica, sopstvena menica***
Hu: ígérvény, kötelezvény; hivatalos, feltétel nélküli írásos jegyzet, melyet egy személy ír alá és arra kötelezi a másik személyt, hogy kifizessen egy meghatározott pénzösszeget a tulajdonosnak
Ro: obligațiuni negarantate, bilete la ordin, cambii
Slo: vlastná zmenka
Рус: заложнїца, задужбина, векса, особна векса

to the bearer of – expression designating that the sum of money of a note or cheque is payable to whomever holds the document – ***donosiocu; „glasi na donosioca“***
Hu: az (értékpapír) bemutatójának; bankjegy vagy csekk kifizetése, annak a személynek aki rendelkezik a dukumentummal
Ro: purtător
Slo: „na nositeľa“
Рус: приношителю, „ыглаши на приношителя„

to the order of – expression designating the person to whom the sum of money on a note/cheque is payable – *„**po nalogu** tog i tog **lica“**; **na zahtev/po nalogu naznačenog imaoca***
Hu: (az értékpapír) kedvezményezettjének (rendelvényesnek); bankjegy vagy csekk kifizetése a birtokos számára
Ro: la ordinea de – expresie care desemnează persoana căreia suma de bani pe o notă / verificare se plăteşte
Slo: „na poradie“
Рус: „по накладаню тей и тей особи„; на поглєдованє/по накладаню маюцого

13

SECURED TRANSACTIONS
OBEZBEĐIVANJE TRANSAKCIJA
BÍZTOSÍTOTT ÜGYLETEK
TRANZACȚII SECURIZATE
ZABEZPEČENÉ TRANSAKCIE
ОБЕЗБЕДЗОВАНЄ ДїЯЛНОСЦОХ

attachment – seizure or taking into custody by virtue of a legal process – ***uzapćenje, zaplena; pritvor***
Hu: lefoglalás, letartóztatás
Ro: sechestru, confiscare, detenție
Slo: dočasná podriadenosť, zabavenie, zhabanie, zatknutie
Рус: конфискация, притвор

foreign **attachment** – ***zaplena pokretnih stvari dužnika***
Hu: az adós ingósságának lefoglalása
Ro: confiscarea bunurilor personale ale debitorului
Slo: zabavenie majetku, zhabanie majetku
Рус: конфискация рухомих предметох длужнїка

attachment for preservation of assets – ***zaplena radi obezbeđenja***
Hu: vagyonbíztosítás érdekében történő lefoglalás
Ro: ataşamentul pentru conservarea activelor
Slo: zabavenie kvôli zabezpečeniu
Рус: конфискация пре обезпеченє

attachment lien – prejudgment lien, provisional in nature, created in assets seized in accordance with a court order or a writ (**writ** – ***podnesak, naredba***) of attachment – ***zadržavanje, retencija (pravo zadržavanja, pravo retencije); hipoteka u korist poverioca/potražioca***
Hu: jogviszony, jogi megtartás/visszatartás; előre megítélt zálogjog, mely ideiglenes jellegű, vagyontárgyakkal és megfelelő bírósági végzéssel együtt jön létre; **writ -** idézés
Ro: păstrare, retenție (gaj); ipotecă in favorea creditorului/solicitantului
Slo: príloha, záložné právo
Рус: поднєсок, наредзенє; затримованє, ретенция (право затримованя, право ретенциї) ; хипотека на хасен пожичковача/ поглєдовача

beneficiary – person entitled to draw payment – ***beneficijar, korisnik; lice s pravom vučenja plaćanja***
Hu: kedvezményezett, haszonélvező; az a személy, aki számára adott jogügylet hatása révén jogok keletkeznek, vagy ruházódnak át, valamint szolgáltatást teljesítenek vagy munkálatokat végeznek
Ro: beneficiar, utilizator
Slo: beneficiát, užívateľ, poberateľ
Рус: бенефицияр, хасновательь; особа зоз правом зацагованя плаценя

collateral – property pledged as security for payment of a debt obligation – ***zalog, imovina založena kao obezbeđenje plaćanja/otplate duga***
Hu: fedezet; eszközök, melyeket egy hitel biztosítékaként nyújtanak
Ro: gaj, activele constituite ca garanții de plată/rambursare a datoriei
Slo: záruka, zabezpeka, zarúka ako zabezpečenie pohľadávky
Рус: залога, заложени маєток як обезпеченє плаценя/одплацованя длуства

consensual – agreed to by all parties – ***sporazuman, saglasan, postignut sporazumno/u saglasnosti svih (učesničkih) strana***
Hu: (össz fél által) megegyezésen/megállapodáson alapuló
Ro: convenit de toate părțile/participanții
Slo: bezpečný, zhodný
Рус: согласни, посцигнута договарка зоз согласносцу шицких (учашнїкох) бокох

credit – the system of getting sth. (the goods, etc.) in advance of full payment – ***sistem pribavljanja stvari (robe i sl.) pre punog namirenja plaćanja***
Hu: hitel; finanszírozási forma/lehetőség, mellyel árú vásárolható, annélkül, hogy azonnali készpénz fizetés történne
Ro: sistem de a obține ceva (bunuri) în avansul plății integrale
Slo: kredit, dobropis, pohľadávka
Рус: кредит

creditor – person or company who is owed a financial obligation – ***poverilac; fizičko ili pravno lice kom se duguje (prema kom postoji finansijska obaveza)***
Hu: hitelező; személy vagy vállalat, melynek fizetési kötelezettsége van
Ro: creditor – persoană sau firmă căreia este datorată o obligație financiară
Slo: veriteľ (strana *Dal účtu*)
Рус: пожичковач; физична або правна особа ґу котрей існує длуство (ґу котрей існує финансийна обовязка)

debtor – someone who owes a financial obligation to another – ***dužnik***
Hu: adós; az személy, aki jogosult a bank szolgáltatásának igénybevételére, akinek a bank a kölcsönszerződés alapján meghatározott pénzösszeget bocsát rendelkezésre
Ro: debitor, cineva care datorează o obligație financiară cuiva
Slo: dlžník (strana *Má dať*)
Рус: длужнїк

default – failure to perform a duty, whether legal or contractual; failure to pay a sum that is due – ***neispunjenje obaveze (pravne ili ugovorne), neplaćanje***
Hu: fizetésképtelenség, mulasztás, nem teljesítés
Ro: implicit – neefectuarea unei taxe, fie legale sau contractuale; eşecul de a plăti o sumă care este datorată
Slo: neplnenie, nedodržanie záväzku, nedostatok, oneskorenie
Рус: нєвиполнєнє обовязкох (правних лєбо контрактних), нєплаценє

fixed charge (US **security interest in specific assets** – also **chattel mortgage** prior to the Uniform Commercial Code) – grant of security for a loan on a specific asset or on specific assets whereby the creditor has first claim to recover upon default by the debtor – ***hipoteka prvog ranga***
Hu: állandó költségek/kiadások; biztonsági kölcsön támogatása egy adott eszközre/eszközökre, melynél a hitelezőnek követelése lehet az adóssal szemben
Ro: acordarea de securitate pentru un împrumut pe un anumit activ sau pe active specifice prin care creditorul are prima cerere pentru a recupera la implicit de către debitor
Slo: viazaný náboj
Рус: хипотека першого ранґу

floating charge (US usually referred to as a **floating lien** and not often used, though possible, under the Uniform Commercial Code) – form of security interest over the debtor's assets which may change on a daily basis, such as stock; a grant of security for a loan on the company's assets in general, and not on any specific asset – ***fluktuirajuće, promenljivo potraživanje; dug koji poverilac može da naplati po viđenju ili u kratkom roku***
Hu: függő kiadások; adósság, melyet a hitelezőnek minnél hamarabb ki kell fizetni
Ro: formă de garanție asupra bunurilor debitorului care se pot schimba pe o bază de zi cu zi, cum ar fi stoc
Slo: neinkasované bremeno
Рус: пременлїве поглєдованє; длуство котре пожичковач може наплациц по видзеню лєбо у кратким часу

in rem – against a piece of property (rather than a person) – ***u naturi***
Hu: mindenkivel szembeni, abszolút
Ro: un termen de procedură folosit pentru a determina procedurile sau acțiunile instituite împotriva unui lucru spre deosebire de acțiunile instituite In Persona sau împotriva persoanei
Slo: do veci, vecný
Рус: у натури

lien – interest or attachment in another's property as security for payment of an obligation – ***pravo zadržavanja, pravo retencije; založno pravo; hipoteka u korist poverioca/prodavca***
Hu: visszatartási jog, zálogjog; a zálogjog korlátolt dologi jog, azon belül is értékjog, melynek célja egy követelés biztosítása a zálogjoggal megterhelt (lekötött) vagyontárgy értéke által. A zálogjog tehát dologi hitelbiztosíték.

Ro: amanet – dreptul de a păstra proprietatea unui datornic de la vânzare sau transfer până când datornicul plăteşte ceea ce datorează
Slo: zástavné právo, záložné právo, retenčné právo. Právo ponechať si kontrolu nad majetkom druhej strany až do zaplatenia dlhu.
Рус: право затримованя, право ретенції; заложене право; хипотека на хасен пожичковача/ тарґовца

loan – money or anything that is lent/borrowed – ***zajam***
Hu: kölcsön
Ro: împrumut
Slo: pôžička
Рус: пожичка

non-consensual – not agreed to or formed by agreement of all parties – ***neusaglašen; bez saglasnosti/sporazuma svih (učesničkih) strana***
Hu: következetlen, nincs megállapodás az össz párt között
Ro: format fără acordul tuturor părților
Slo: bez dohody všetkých strán
Рус: нєусоглашени; без согласносци шицких (учашнїцких) бокох

non-possessory security interests – type of security interest whereby the debtor retains control over the property but is limited in what he or she may do with it – ***ne-državinski; vrsta obezbeđenja poveriočevog interesa kod koje dužnik zadržava imovinu ali je ograničen po pitanju raspolaganja njom***
Hu: olyan típusú biztonsági érdek, melynél az adós ellenőrizheti/birtokolhatja az ingatlant, viszont a hozzáférhetősége korlátozott
Ro: tip de interes de securitate prin care debitorul păstrează controlul asupra proprietății, dar este limitat în ceea ce el sau ea poate face cu el
Slo: nevlastnícky záložný nárok
Рус: нє-державни; файта обезбедзеня пожичковачового интересу при котрей длужнїк затримує маєток алє є огранїчени по питаню розполаганя зоз нїм

on notice of the security interest – where a security interest exists between a certain creditor and debtor. It occurs on perfection of a security interest. – ***slučaj kad između poverioca i dužnika postoji obezbeđenje poveriočevog interesa; po perfektuiranju obezbeđenja interesa***
Hu: szituáció, amikor egy bizonyos hitelező és adós között biztonsági érdek áll fenn. Ez akkor történik, amikor egy biztonsági érdek tökéletesítődik.
Ro: caz în care un interes de securitate există între un anumit creditor şi debitor
Slo: na oznámenia bezpečnostného záujmu
Рус: приклад кед медзи пожичковачом и длужнїком існує обезбедзенє пожичковачого интересу; по перфектуираню обезпечованя интересу

ordinary course of business – regular mode of conduct or routine of a trade – ***redovno odvijanje poslovanja, redovan tok poslovanja***
Hu: szokásos/szokványos üzletmenet
Ro: cursul regular de afaceri

Slo: riadny spôsob obchodovania, bežné obchody
Рус: порядне одвиванє дїялносцох, порядни цек дїялносцох

perfection – appropriate filing or registering or other formal action of a security interest in order to protect one's security interest in another's property against all other creditors – ***perfektuiranje; zaštita poveriočevog interesa u odnosu na sve ostale poverioce***
Hu: tökéletesítés; egy biztonsági érdek megfelelő bejelentése, regisztrálása vagy hivatalos intézkedése, annak érdekében, hogy megvédjék egy egyén biztonsági érdekeit egy másik egyén tulajdonával, az összes többi hitelezővel szemben
Ro: protecția interesului creditorului în raport cu toți ceilalți creditori
Slo: kladné rysy
Рус: перфектуиранє, защита пожичковачового интересу у одношеню на других пожичковачох

pledge – property which is security for a debt or obligation – ***zaloga, jemstvo; imovina kao pokriće/osiguranje duga ili obaveze***
Hu: biztosíték, ígéret, zálog
Ro: gaj – proprietate care este folosită ca securitate pentru o datorie sau o obligație
Slo: záloha, záruka
Рус: залога, рученє; маєток як покрице/осигуранє длуства лєбо обовязки

pledgee – person who receives a pledge, or the creditor in a secured transaction – ***zalogoprimac, založni poverilac***
Hu: zálogbirtokos, záloghitelező, zálogtartó, zálogos
Ro: creditorul gajist
Slo: príjemca záruky, záložný veriteľ
Рус: залогопримач, залого пожичковач

pledgor – person who gives a pledge, or the debtor in a secured transaction – ***zalagač, onaj koji daje zalog***
Hu: az a személy, aki zálogot ad
Ro: persoană care dă un gaj
Slo: záložný ručiteľ
Рус: закладач, тот котри дава залог

possessory security interests – type of security interest whereby the creditor has the right to control the property – ***posedнички, koji se odnosi na zaštitu državine; osiguranje interesa po kom poverilac ima pravo da upravlja imovinom***
Hu: birtoklási biztonsági érdekek; olyan típusú biztonsági érdek, melynél a hitelezőnek joga van ellenőrizni az ingatlant
Ro: tip de garanție prin care creditorul are dreptul de a controla proprietatea
Slo: mať v držbe záložný nárok
Рус: пошедовацки, котри ше одноши на защиту державней; осигуранє интересу по котрим пожичковач ма право на управлянє зоз маєтком

priority – right to enforce a claim before others – ***prioritet; prvenstvo, prednost; pravo sprovođenja potraživanja pred drugim poveriocima***

Hu: prioritás, elsőbbség; jog, mely érvényesít egy igényt a többi előtt
Ro: prioritate
Slo: priorita, prednosť, prednostné právo
Рус: приоритет, першенство, предносц; право запровадзованя поглєдованя пред другима пожичковательями

quasi-security – similar to security, except the creditor has actual ownership over the property while the debtor only has possession. In case of default, the creditor can simply take back possession of the property; serves the same purpose as security, but is not recognised by the law as such – ***kvazi obezbeđenje***
Hu: kvázi-biztonság
Ro: cvasi securitate
Slo: kvázi bezpečnosť
Рус: фалшиве привидне (квази) обезбедзенє

security – property pledged in order to secure the fulfilment of a promise or loan – ***jemstvo, kaucija, garancija, zaloga; imovina založena kao pokriće/obezbeđenje ispunjenja obećanja ili vraćanja zajma***
Hu: biztonság, biztosíték, állami kötvény; ingatlan elzálogosítása, annak érdekében, hogy egy ígéretet vagy egy hitelt teljesítsenek
Ro: cauțiune, garanție, gaj, active depuse ca garanție/securitate, sau împlinirea promisiunii de returnare a împrumutului
Slo: istota, záruka, bezpečnosť, kaucia, garancia
Рус: ручєнє, кауция; гаранция, залога; заложени маєток як покрице/обезбедзенє виполнєня обецунки лєбо врацаня пожички

security agreement – agreement whereby a person grants interest in his or her property to another as collateral in order to guarantee performance of an obligation – ***sporazum o obezbeđenju, zalozi, garanciji, kauciji***
Hu: biztonsági megállapodás
Ro: acordul privind securitatea, gajul, garanția, cauțiunea
Slo: záložná zmluva
Рус: согласносц о обезбедзеню залоги, залоги, гаранциї, кауциї

security interest – any interest in property acquired by agreement or operation of law for the purpose of securing payment or performance of an obligation – ***obezbeđeni interes, obezbeđenje; bilo koji interes u imovini do kog se dođe sporazumom ili dejstvom zakona u svhu osiguranja/obezbeđenja plaćanja ili sprovođenja obaveze***
Hu: biztonsági érdek; bármely vagyoni érdekeltség, mely megállodással jött létre törvény céljából, hogy biztosítsa a fizetést vagy egy kötelezettség teljesítését
Ro: orice interes în activele pentru care există un acord sau prin efectul legii şi oferă performanță superbă de securitatea plătirii sau executarea obligaților
Slo: záložný nárok, nárok na majetok, ktorý sa získava na základe záložnej zmluvy
Рус: обезбедзени интерес, обезбедзенє; гоч котри интерес у маєтку до котрого ше дойдзе зоз согласноцу або дїйствованьом закона на хасен осигураня/обезбедзованя плаценя або запровадзованя обовязки

14

DEBTOR-CREDITOR
ODNOSI DUŽNIKA I POVERILACA
ADÓS-HITELEZŐ
DEBITOR-CREDITOR
DLŽNÍK-VERITEĽ
ДЛУЖНЇК-ПОЖИЧКОДАВАТЕЛЬ

attachment lien – prejudgment lien, provisional in nature, created in assets seized in accordance with a court order or a writ (**writ** – ***podnesak, naredba***) of attachment – ***zadržavanje, retencija (pravo zadržavanja, pravo retencije); hipoteka u korist poverioca/potražioca***
Hu: jogviszony, jogi megtartás/visszatartás; előre megítélt zálogjog, mely ideiglenes jellegű, vagyontárgyakkal és megfelelő bírósági végzéssel együtt jön létre; **writ –** idézés
Ro: (gaj, drept de retenție); ipoteca în favoarea creditorului/solicitantului
Slo: retenčné právo
Рус: затримованє, ретенция (право затримованя, право ретенції); гипотека на хасен пожичкодавателя/ поглєдовача

consensual lien – security interest created by agreement between the debtor and creditor – ***sporazumno zadržavanje, pravo zadržavanja/retencije određeno sporazumom dužnika i poverioca***
Hu: szerződéses zálogjog; biztonsági érdek által létrehozott megállapodás az adós és a hitelező között
Ro: acord de retenție, drept de gaj creat printr-un acord între debitor şi creditor
Slo: konsenzuálne záložné právo
Рус: согласне затримованє, право затримованя/ретенції одредзене зоз согласносцу длужнїка и пожичкодавателя

execution lien – lien created when a debtor's assets are seized for the purposes of enforcing a judgment – ***založno pravo, hipoteka u korist poverioca/prodavca u slučaju kada su dužnikova sredstva blokirana za svrhu sprovođenja presude***
Hu: végrehajtási zálogjog; akkor jön létre, amikor az adós vagyonát lefoglalják, hogy érvényre kényszeríthessenek egy ítéletet
Ro: gaj de execuție – drept de gaj creat atunci când activele unui debitor sunt puse sub sechestru în scopul executării unei hotărâri
Slo: exekúcia zadržiavacieho práva na nehnuteľnosť
Рус: заложне право, гипотека на хасен пожичкодавателя/предавача у случаю кед длужнїково средства блокирани за наменку запровадзованя пресуди

first-in-time rule – rule which distinguishes which creditor has first claim over a debtor's assets – ***pravilo prvog u redosledu potražilaca***
Hu: elsőbbségi igény; szabály, mely meghatározza az ígénylők sorrendjét; azaz, hogy melyik hitelezőnek van követelése/ígénye az adós vagyona iránt
Ro: prima regulă în ordinea de reclamanți
Slo: prvé pravidlo v poradí žiadateľov
Рус: правило першого у рядошлїду поглєдовача

garnishment – 1) claim or interest resulting from a legal proceeding in which party *A* (creditor) requests a court to issue an order or writ against party *B* (garnishee) holding property of or owing money (e.g. bank account or wages) to party *C* (debtor) to release the relevant property or money to the creditor; 2) the whole process involved in the legal proceedings described in 1) above – ***plenidba***
Hu: közvetlen bírósági letiltás; a letiltó végzésben a bíróság az adós munkáltatóját, illetőleg az adós számára járandóságot, illetményt, munkából eredő díjazást, juttatást, egyéb összeget rendszeresen, időszakonként visszatérően folyósító szervet vagy személyt, arra hívja fel, hogy – a letiltó végzés jogerőre emelkedésének bevárása nélkül – az adós munkabéréből a végzésben feltüntetett összeget vonja le, és haladéktalanul fizesse ki a végrehajtást kérőnek.
Ro: proces legal prin care o parte a salariului unei persoane sau o parte a proprietății pot fi reținute pentru plata unei datorii
Slo: súdne obstavenie pohľadávky, predvolanie, zabavené pohľadávky
Рус: однїмачка, предконфискация, заплєньованє

garnishee – party holding property of or owing money (e.g. bank account or wages) to a party who is a *debtor* to a certain *creditor* – ***lice kod kojeg je zaplenjena stvar trećeg lica, držalac tuđe imovine koja treba da se pleni***
Hu: az a fél, aki tulajdonnal vagy pénzel tartozik (pl. bankszámlán ill. bérek) egy másik félnek, aki adós egy bizonyos hitelezőnek
Ro: titularul proprietății care trebuie să se captiveze
Slo: dlžník zabavenej pohľadávky, podlžník skonfiškovanej pohľadávky
Рус: особа при хторей заплєнєни предмет трецей особи, триматель цудзого маєтку котре треба же би ше конфисковало

general creditor – creditor who has no lien or security for payment against the debtor's assets (also known as an *unsecured creditor*) – ***poverilac opšteg tipa, običan poverilac (lice koje nema pravo zabrane na dužnikova sredstva ili osiguranje naplate iz dužnikovih sredstava*** **– neobezbeđeni poverilac**)
Hu: általános hitelező; az a hitelező, akinek nincs zálogjoga vagy biztosítéka az adós vagyonának kifizetésére (más néven fedezetlen hitelező)
Ro: creditor ordinar, creditor negarantat
Slo: nezaistený veriteľ
Рус: пожичкодаватель общого типу, обични пожичкодаватель (особа котра нє ма право забрани на длужнїково средстава або осиґуранє наплацованя зоз длужнїкових средствох – нєобезбедзени пожичкодаватель)

judgment lien – lien imposed on a person against whom a judgment has been entered but remains unsatisfied – ***prvostepena zabrana, zadržavanje (ali još nenamireno)***
Hu: hatósági határozaton alapuló/bírói zálogjog; zálogjog, melyet oly személyre rónnak ki, akivel szemben határozatot hoztak meg, de továbbra is elégedetlen marad
Ro: gaj impus unei persoane căreia i-a fost înscrisă o datorie, dar rămâne nesatisfăcută
Slo: rozsudok záložného práva, záložné právo založené rozsudkom
Рус: першоступньова забрана, затримованє (алє ище нєнамирене)

judicial lien – security interests arising as a result of court proceedings brought by the creditor to secure an interest in the debtor's property – ***sudska zabrana***
Hu: bírósági zálogjog; biztonsági érdek, mely az addódó bírósági eljárás eredménye, melyet a hitelező indit be, annak érdekében, hogy biztosítja az adós tulajdonát
Ro: gaj judecătoresc
Slo: súdne záložné právo
Рус: судска забрана

lien – interst or attachment in another's property as security for payment of an obligation; right to keep/hold/preserve sth. in sbd's possession – ***pravo držanja (zadržavanja) pravo retencije; založno pravo; hipoteka u korist poverioca/prodavca; pravo stavljanja zabrane***
Hu: visszatartási jog, zálogjog; a zálogjog korlátolt dologi jog, azon belül is értékjog, amelynek célja egy követelés biztosítása a zálogjoggal megterhelt (lekötött) vagyontárgy értéke által; a zálogjog tehát dologi hitelbiztosíték
Ro: amanet **–** dreptul de a păstra proprietatea unui datornic de la vânzare sau transfer până când datornicul plăteşte ceea ce datorează
Slo: zástavné právo, zadržiavacie právo, záložné právo
Рус: право триманя (затримованя) право ретенції; заложне право, гипотека на хасен пожичкодавателя/предавач; право кладзеня забрани

lien creditor – creditor whose claim is secured by a lien – ***poverilac čije je potraživanje obezbeđeno zabranom***
Hu: zálogjogi hitelező; hitelező, akinek követelése zálogjoggal van biztosítva
Ro: creditor a cărui creanță este garantată de un drept de gaj
Slo: záložný veriteľ
Рус: пожичкодаватель чийо поглєдованя обезпечени зоз забрану

mechanic's lien (also **mechanic lien**) – lien to secure payment for labour or materials used in constructing or repairing buildings or other structures – ***zabrana/obustava u cilju obezbeđenja plaćanja radne snage i materijala upotrebljenih pri obnovi/renoviranju***
Hu: vállalkozó törvényes zálogjoga; zálogjog, mely biztosítja a fizetési munkaerőt, építésnél a felhasznált anyagokat vagy ehhez hasonlóan épületek ill. egyébb építmény javítását
Ro: interzicere cu scopul de a asigura plătirea forței de muncă şi materialelor folosite la construcție sau reparare
Slo: retenčné právo mechanika
Рус: забрана/обуставянє у цилю обезпеченя плаценя роботней моци и материялох похаснованих при обнови/реновираню

mortgage – transfer of legal title of a property, often land, to another as security for payment of a debt – ***hipoteka, mrtva zaloga***
Hu: jelzálog, teher; mindazon hitelforma, amelyeknél ingatlan (föld, ház) a biztosíték; újabban már kiterjesztették a jelzáloghitelt ingó tárgyakra is
Ro: ipotecă
Slo: hypotéka, záloha
Рус: гипотека, мертва залога

perfected – when the appropriate filing or registering or other formal action of a security interest has been done to protect one's security interest in another's property against all other creditors – ***perfektuirano, zaštićeno***
Hu: tökéletesített; amikor a megfelelő bejelentés, regisztráció vagy más hivatalos intézkedés a biztonság érdekében történik, hogy megvédjék valaki biztonsági érdekeit a többi hitelezővel szemben
Ro: protejat
Slo: majúci všetky právne náležitosti
Рус: перфектуиране, защицене

perfection – appropriate filing or registering or other formal action of a security interest in order to protect one's security interest in another's property against all other creditors – ***perfektuiranje; zaštita poveriočevog interesa u odnosu na sve ostale poverioce***
Hu: tökéletesség; megfelelő bejelentés, regisztráció vagy más hivatalos intézkedés a biztonság érdekében történik, azért, hogy megvédjék egy személy biztonsági érdekeit egy másik személy biztonsági érdekeivel az össz hitelezővel szemben
Ro: protejarea interesului creditorului față de ceilalți creditori
Slo: perfektovanie
Рус: перфектуиранє, защита пожичкодавателього интересу у одношеню на шицких других пожичкодавательох

priority – right to enforce a claim before others – ***prioritet, pravo prvenstva***
Hu: prioritás, elsődlegesség; jog, amivel érvényesítenek egy követelést a többi követelés előtt
Ro: prioritate, dreptul de a aplica o cerere înainte de alții
Slo: priorita, prednostné právo
Рус: приоритет, право першенства

priority creditor – creditor who is given priority over other creditors, or has first claim over the debtor's assets – ***prioritetni poverilac, poverilac s prečim pravom potraživanja***
Hu: kiemelt/elsődleges hitelező; hitelező, aki elsőbbséget élvez a többi hitelezővel szemben, vagy első ígénnyel rendelkezik az adós vagyonával szemben
Ro: creditorul care are prioritate asupra altor creditori
Slo: veriteľ prioritou
Рус: приоритетни пожичкодаватель, пожичкодаватель зоз важнєйшим правом поглєдованя

security interest – any interest in property acquired by agreement or operation of law for the purpose of securing payment or performance of an obligation – ***obezbeđeni interes, obezbeđenje; bilo koji interes u imovini do kog se dođe sporazumom ili dejstvom zakona u svhu osiguranja/obezbeđenja plaćanja ili sprovođenja obaveze***
Hu: biztonsági érdek; bármely vagyoni érdek, mely megállapodással van elsajátítva törvényi célból, hogy biztosítva legyen egy kötelezettség kifizetésével vagy annak teljesítésével
Ro: interesul garantat; orice interes în proprietate dobândit prin acord sau exploatarea de lege cu scopul asigurării plății sau executării unei obligații
Slo: záložný nárok, nárok na majetok, ktorý sa získava na základe záložnej zmluvy
Рус: обезпечени интерес, обезпеченє; гоч хтори интерес у маєтку до котрого ше дойдзе зоз согласносцу або дїйством закона за наменку осиґураня/обезпеченя плаценя або запровадзованя обовязки

statutory lien – security interest created by legislation due to the economic relationship between the debtor and the creditor – ***zakonska zabrana na osnovu privrednih odnosa između dužnika i poverioca***
Hu: jogszabályon alapuló zálogjog; biztonsági érdek, mely az adós és hitelező gazdasági viszonyát képezi
Ro: interzicere legală bazată pe relațiile economice între debitor şi creditor
Slo: retenčné právo zo zákona
Рус: законска забрана на основу привредних одношеньох медзи длужнїком и пожичкодавательом

tax lien – lien on property arising from unpaid taxes – ***zabrana na imovinu postavljena usled neplaćanja poreza***
Hu: adó zálogjog; zálogjog, mely tiltja a vagyoni illetéket, a nem kifizetett adónak köszönhetően
Ro: interdicție introdusă pe proprietate ca urmare a evaziunii fiscale
Slo: daňové záložné právo, daňové zadržiavacie právo
Рус: забрана на маєток поставена пре нєплаценє порезу

15

COMPETITION LAW
ZAKON O KONKURENCIJI
VERSENYTÖRVÉNY
DREPTUL CONCURENȚEI
SÚŤAŽNÉ PRÁVO
ПРОЦИВТРУСТОВСКИ ЗАКОН

abuse of a dominant position (US **abuse of monopoly power**) – situation that occurs when one firm is in a position to be able to act completely independently of its competitors, customers or consumers, remaining profitable and engaging in conduct that is likely to impede effective competition in that market. It is this last part, the hindrance of effective competition, which is prohibited in most jurisdictions rather than the mere situation of dominance. Some examples of abusive behaviour include the refusal to grant licences, geographical price discrimination, unjustified refusal to supply or predatory pricing. – ***zloupotreba monopolskog položaja*** *tj.* ***monopolske moći***
Hu: erőfölénnyel való visszaélés; olyan helyzet, amikor egy vállalat/cég olyan helyzetben van, hogy képes teljesen függetlenül működni a versenytársaktól, ügyfelektől, fogyasztóktól, ennek ellenére nyereségel bír és olyan magatartással rendelkezik, amely valószínüleg akadályozná a hatékonyságát a piacon. Ez a rész, a hatékony versengés akadályozása, mely a legtöbb jogrendszerben tilos, ahelyett, hogy el lenne fogadva. Néhány példa az elutasító magatartásra pl. az engedélyek elutasítása, földrajzi árdiszkrimináció, felfaló árazás indokolatlan megtagadása.
Ro: abuz de poziție dominantă adică abuz de puterea de monopol
Slo: zneužívanie dominantného postavenia
Рус: злохасновање монополнохо статуса тє. монополскей моци

anti-competitive (US An American antitrust lawyer would describe such behaviour as ***restraint of trade*** – from one of the governing acts, the Sherman Act) – describes conduct that harms the market or limits competition among businesses – ***protiv konkurencije, protivan konkurentnosti***
Hu: versenyellenes (Amerikában egy trösztellenes ügyved az ily magatartást/viselkedést a kereskedelem korlátozásával magyarázná)
Ro: anticoncurențial – comportamentul care prejudiciază piața sau limitează concurența între întreprinderi
Slo: protikonkurenčný
Рус: процив конкуренциї, процивни конкурентносци

antitrust – (US) body of law that regulates business activities and markets, especially agreements and practices that limit competition (UK **competition law**) – ***protivtrustovski zakon, zakon protiv sprečavanja konkurencije***
Hu: trösztellenes; joganyag, mely az üzleti tevékenységeket és piacokat szabályozza, különösen a megállapodásokat és gyakorlatokat, melyek korlátozzák a versenyt (UK **competition law –** versenytörvény)
Ro: dreptul concurenței – legea care reglementează activitățile economice şi piețele, în special acordurile şi practicile care limitează concurența
Slo: protitrustový, antitrustový (protimonopolný) zákon
Рус: процивтрустовски закон, закон процив зопераня конкуренциї

barriers to entry – obstacles which make it difficult for a business to enter into a market. Some examples include patents, customer loyalty, research and development, distributor or supplier agreements, and government regulations. – ***barijere pristupu, prepreke pristupu i tržišnom nastupu***
Hu: belépési korlátok; akadályok/korlátok, melyek megnehezítik egy vállalkozás piacra való létrejöttét; pl. szabadalmak, fogyasztói hűség, kutatás és fejlesztés, beszerzési és forgalmazási szerződések/megállapodások, és kormányzeti előírások.
Ro: bariere la acces
Slo: prekážky vstupu
Рус: бариєра приступу, препреки приступу и тарґовинскому наступу

cartel – group of similar independent companies who agree to join together to control prices and limit competition – ***kartel (trust)***
Hu: kartell; hasonló vállaltok közti egyezmény
Ro: uniune monopolistă în care mai multe întreprinderi din aceeaşi ramură de producție încheie o convenție, stabilind prețurile, condițiile de vânzare şi de aprovizionare, termenele de plată, cantitatea de mărfuri ce urmează să o producă fiecare şi îşi împart piețele de desfacere, în vederea limitării sau eliminării concurenței
Slo: kartel, dohoda
Рус: картел (труст)

competition law (US **antitrust law**) – body of law that regulates business activities and markets, especially agreements and practices that limit competition – ***protivtrustovski zakon, zakon protiv sprečavanja konkurencije***
Hu: versenytörvény (US *antitrust law* – trösztellenes törvény) – joganyag, mely az üzleti tevékenységeket és piacokat szabályozza, különösen megállapodásokat és gyakorlatokat, melyek korlátozzák a versenyt
Ro: legea care reglementează activitățile economice şi piețele, în special acordurile şi practicile care limitează concurența
Slo: súťažné právo, protitrustový, antitrustový (protimonopolný) zákon
Рус: процивтрустовски закон, закон процив зопераня конкуренциї

economic efficiency – economics term that refers to the optimal production and consumption of goods and services – ***privredna sposobnost, uspešnost privrede***
Hu: gazdasági hatékonyság; közgazdasági fogalom, mely az optimális termelésre, fogasztási árúcikkekre és szolgáltatásokra utal

Ro: eficienţa economică – termen economic care se referă la producţia optimă şi consumul de bunuri şi servicii
Slo: hospodárnosť, ekonomická účinnosť
Рус: привредна способносц, успишносц привреди

horizontal merger – combining of two or more firms which are at the same level in the economic supply chain – ***horizontalna fuzija, horizontalna integracija***
Hu: horizontális egyesülés; két vagy több vállalat egyesülése, melyek a gazdasági ellátási lánc ugyanazon szintjein találhatók meg
Ro: fuziune sau integrare horizontală – combinarea a două sau mai multe întreprinderi care sunt la acelaşi nivel în cadrul lanţului de aprovizionare economică
Slo: horizontálne splývanie, horizontálne zlúčenie, horizontálna fúzia
Рус: хоризонтална фузия, хоризонтална интеґрация

market economy – economic system which permits the open exchange of goods and services between producers and consumers. In a market economy, prices and production are largely determined by supply and demand. The contrasting model to a market economy is central planning and a non-market economy. – ***tržišna privreda***
Hu: piacgazdaság; gazdasági rendszer, mely lehetővé teszi az árúcikkek és szolgáltatások cseréjét a termelők és a fogyasztók között. Piacgazdaságnál az árak és a termelés nagymértékben függ a kereslettől és a kínálattól. A piacgazdaság ellentétes modellje a központi tervezés és a nem piaci gazdaság.
Ro: economia de piaţă
Slo: trhové hospodárstvo
Рус: тарґовинска привреда

merger – the joining of two companies resulting in the dissolution of one company and the survival of the other – ***fuzija, integracija, spajanje (pripajanje; utapanje)***
Hu: fúzió, egyesülés; két vállalat egyesülése, melynek eredményeül az egyik vállalat felbomlik míg a másik fennmarad
Ro: contopire, fuzionare, fuziune
Slo: fúzia, zlúčenie, splynutie, zjednotenie, zlúčenie podnikov
Рус: фузия, интеґрация, зєдиньованє (приєдиньованє)

merger regulation – legislation aimed at limiting anticompetitive concentration of market power; law that seeks to ensure that the combination of companies will not have any anticompetitive effects – ***zakonska regulacija integracija, fuzionisanja***
Hu: fúziós rendelet, összefonódás-ellenőrzési rendelet; jogszabály, melynek célja, hogy mérsékelje a piaci erő versenyellenenes índitványait. Oly jellegű törvény, mely biztosítja, hogy a kombinált vállalatoknak nem lesz versenyellenes hatásai.
Ro: regulamentul privind concentrările economice
Slo: nariadenia o fúziách
Рус: законска реґулация интеґрация, фузионисаня

monopoly – organisation or group that has complete control of an area of business so that others have no share – ***monopol***

Hu: monopólium, egyedrangúság; szervezet vagy csoport, melynek teljes ellenőrzése alatt van egy területi üzlet, annak érdekében, hogy mások ebből ne tudhassanak részvényesedhetni.
Ro: monopol
Slo: monopol
Рус: монопол

oligopoly – market situation in which only a small number of firms compete with each other – ***oligopol, oligopolnost tržišta***
Hu: oligopólium; közgazdaságtanban olyan piacok megnevezése, ahol az eladók viszonylag kis számban vannak jelen, és ennek köszönhetően meglehetősen nagy piaci erővel rendelkeznek
Ro: situația de pe piață în care numai un număr mic de societăți concurează între ele
Slo: oligopol, trh predávajúceho (konkurencia niekoľkých veľkých výrobcov)
Рус: олиґопол, олиґополносц тарґовища

parallel behaviour – acting in a similar way to another; for example, setting prices at the same level as a competitor or producing a similar level of output as another in the same business – ***paralelno ponašanje; paralelan nastup, paralelan tržišni nastup***
Hu: párhuzamos magatartás; hasonló módon való eljárás, pl; az árak emelése egy bizonyos szintre, amikor a versenytárs azonos szintű teljesíménnyel rendelkezik, mint egy más valaki ugyanebben az üzletben
Ro: comportament paralel – a acționa în mod similar ca altul
Slo: paralelné správanie
Рус: паралелне справованє; паралелни наступ, паралелни тарґовацки наступ

penetrate the market – to enter into a market – ***prodreti (probiti se) na tržište***
Hu: belépni a piacra
Ro: a intra pe piață
Slo: preniknúť na trh
Рус: предрец (пребиц ше) на тарґовище

predatory pricing – pricing a product so low, for example below its production cost, as to eliminate competition – ***otimačka (grabljiva, grabežljiva) cenovna politika, ‚ubijanje' cene***
Hu: felfaló árazás; leárazni egy terméket annyira, pl. az előállítási költségtől is alacsonyabban, hogy felszámolják/megsemmisítsék a versenyt
Ro: a pune un preț foarte mic la un produs
Slo: lúpeživá tvorba cien, dravá cenová tvorba (za účelom zničenia alebo poškodenia konkurencie)
Рус: однїмачка (ґрабежнїк) ценовна политика, ъзабиванєъ (знїщованє) цени

price-fixing – conduct of setting a price for a product which is contrary to workings of supply and demand, and therefore contrary to the free market – ***dirigovana cenovna politika, kruto postavljanje cene protivno uslovima slobodnog tržišta***
Hu: árrögzítés; egy termék árának a kialakítása, mely ellentétben van a működési kínálattal és kereslettel, ennek következtében úgyszint ellentétben van a szabad piaccal

Ro: stabilirea unui preț contrar condițiilor pieței libere
Slo: stanovenie cien
Рус: дириґована ценовна политика, тварде поставянє цени процивно условийом шлєбодного тарґовища

relevant market – area in which effective competitive constraints may be imposed. There may be two relevant markets in anticompetitive analyses: the *product* market and the *geographic* market. It is determined by examining in which market an undertaking can raise prices above the competitive level without being unprofitable. – ***relevantno tržište***
Hu: érintett piac; hatékony verseny kiszabható eme területen; két értintett piac versenyellenes vizsgálata
Ro: piața relevantă – zona în care se poate impune constrângeri concurențiale eficiente
Slo: príslušný trh
Рус: релевантне тарґовище

Sherman Act (US) – US federal statute which was passed in 1890 and which prohibits interference with free competition and aims to limit monopolies and trusts. Any agreement or combination which has the effect of restraining trade is prohibited under this statute. – ***Šermanov zakon (protiv ometanja slobodne tržišne konkurencije)***
Hu: Sherman-törvény(tervezet); A Sherman törvénytervezet 1890. július 2-án vált törvénnyé, és kimondja, hogy minden ember, aki monopolizálja az ipart vagy a kereskedelmet az államok között vagy más országokkal, szabálysértést követ el.
Ro: Actul Sherman (interzice interferența cu concurența liberă şi are ca scop limitarea monopolurilor)
Slo: Shermanov protitrustový zákon
Рус: Шерманов закон (процив онєможлївйованя шлєбодней тарґовацкей конкуренциї)

single European market – established under the Single European Act, came into effect on 1 January 1993; the core of the process of European economic integration, involving the removal of obstacles to the free movement of goods, services, people and capital between member states of the European Union – ***Jedinstveno (Zajedničko) evropsko tržište***
Hu: Egységes Európai Piac; a teljes liberalizációt, a belső piaci viszonyokat képviseli a "nem vámjellegű korlátok" teljes leépítése mellett. 1992-ben valósult meg az EU-ban.
Ro: instituit prin Actul Unic European, a venit în vigoare la 1 ianuarie 1993; nucleul procesului de integrare economică Europeană, care implică eliminarea obstacolelor din calea circulației libere a bunurilor, serviciilor, persoanelor şi capitalului între statele membre ale Uniunii Europene
Slo: jednotný európsky trh
Рус: Єдинствене (Заєднїцке) европске тарґовище

tie-in arrangement (also **tying arrangement, tied arrangement**) – agreement which forces the buyer to purchase a second product when the buyer purchases the first product. The product that the buyer originally wants to purchase is called a *tying product* and the second product they are forced to purchase with the first is called a *tied product*. These

arrangements may also be applied to services. – ***vezana trgovina; proizvod koji uslovljava*** + ***vezani, uslovljeni, proizvod***
Hu: egybekötött kereskedelem/árúforgalom; megállapodás, mely a vevőt arra kényszeríti, hogy megvegyen egy második terméket, miután az elsőt megvette; *tying product* – kapcsolódó termék; *tied product* – kapcsolt termék
Ro: comerț legat
Slo: dohoda o viazanom odbere
Рус: вязана тарґовина; продукт котри условює + вязани, условени, продукт

trust – legal device used to set aside money or property of one person or company for the benefit of another person or company. In the US, trusts are business combinations with the aims of a monopoly. – ***poveravanje imovine, zadužbina; prenos imovine na poverenika, staratelja***. US: ***trust (kartel) – kombinovanje preduzeća i poslovanja s ciljem postizanja monopola***
Hu: bizalmi tulajdon-átruházás, tröszt
Ro: tutela – un instrument legal folosit pentru administrarea proprietății personale sau imobiliare stabilite de o persoană in folosul cuiva (beneficiarul). O a treia persoană (tutelarul) sau inițiatorul, administrează tutela. In Trafic tutela este un cont in care este înregistrată cauțiunea pentru a asigura apariția sau consimțământul pâna când cazul este rezolvat
Slo: opatrovníctvo, dať na úver, správa majetku, trust
Рус: поверйованє маєтка, задужбина (завитни маєток); преношенє маєтку на повереніка, старателя; труст (картел) – комбинованє подприємства и дїлованє зоз цильом посцигованя монопола

trustbusters – ***razbijači trustova, borci protiv trustova i njihovog nastupa***
Hu: trösztellen harcolók
Ro: persoane care luptă împotriva tutelelor
Slo: úradníci bojujúci proti trustom
Рус: розбивач трустох, борци процив трустох и їх наступу

undertakings (the term used in Article 81 of the EC Treaty; in the US, any number of terms could be used here, including **business, firm** or **enterprise)** – enterprise, a company or a group of companies – ***preduzeće, kompanija; preduzeće (ono što se preduzima, ono što je preduzeto, pokrenuto); poduhvat***
Hu: vállalkozás, vállalat
Ro: întreprindere, o societate sau un grup de companii
Slo: podniky, podnikanie, podujatie
Рус: подприємство, компания; подприємство (тото цо ше поднїма, тото цо подняте), порушане (почате), подняце

vertical merger – combining of two or more firms that are at different levels in the economic supply chain, for example *producer* and *distributor* – ***vertikalna fuzija, vertikalna integracija***
Hu: függőleges összefonódás; két vagy több cég összefonódása, melyek különböző szinteken vannak a gazdasági ellátási láncon, pl. gyártó és forgalmazó

Ro: fuziunea verticală – combinarea a două sau mai multe întreprinderi care sunt la diferite niveluri din lanțul de aprovizionare economică, de exemplu, producător și distribuitor
Slo: vertikálna fúzia
Рус: вертикална фузия, вертикална интеґрация

16

TRANSNATIONAL COMMERCIAL LAW
ZAKON O MEĐUNARODNOJ TRGOVINI
NEMZETKÖZI KERESKEDELMI JOG
DREPTUL COMERCIAL TRANSNAȚIONAL
MEDZINÁRODNÉ OBCHODNÉ PRÁVO
ТРАНСНАЦИОНАЛНЕ ТАРҐОВИНСКЕ ПРАВО

adopt into law – to accept as part of a greater system of laws through legislative process – ***kroz zakonodavni proces prihvatiti, uneti u zakon***
Hu: jogszabályba bevezetni, adaptálni – jogalkotási folyamat keretén belül jogszabályba foglalni, kodifikálni
Ro: a încorpora în legislaţie, a accepta prin intermediul procesului legislativ
Slo: prijať do práva
Рус: prez zakonodavni proces prilapic, unwsc do zakonu

arbitral award – decision of a panel of one or more people who officially decide how an argument between two disputing parties should be settled. It is the arbitral equivalent of a judgment in a court of law. – ***arbitražna odluka; arbitražna presuda, presuda koju donosi jedno lice ili arbitražno telo od više lica u rešavanju spora između dve strane. Ovakva odluka odgovara presudi redovnog suda.***
Hu: választottbírósági döntés, ítélet – két fél közötti vita rendezésére szolgáló, egy vagy több személyből álló bizotság törvény erejével bíró döntése. Ezen ítélet egyenértékű a *rendes* bíróság itélettel.
Ro: hotărârea arbitrală – decizie adusă de un grup de una sau mai multe persoane care decid în mod oficial cum o ceartă între două părţi aflate in conflict ar trebui să fie soluţionată
Slo: arbitrážny výrok, rozhodcovský výrok
Рус: арбитражне ришенє; арбитражна пресуда, пресуда котру приноши єдно лїцо лєбо арбитражне цело од вецей лїцох у ришованю спора (розправа) медзи двома боками. Така одлука одвитує пресуди порядного суда.

arbitration – form of dispute resolution (an alternative to litigation through the court system) in which disputes are heard and decided by an impartial arbitrator or arbitrators, chosen by the parties to the dispute; reference of a dispute to an impartial person or panel chosen by the parties who agree in advance to abide by the arbitration award issued after the hearing at which both parties have an opportunity to be heard – ***arbitraža, forma rešavanja spora koja odgovara parnici pred redovnim sudom.***

Sporove saslušava i razrešava neutralni arbitrator, ili arbitražno telo odabrano/sastavljeno od strana u sporu.
Hu: választottbírósági eljárás, döntőbíráskodás – vitarendezésére szolgáló eljárásmód egyike, (egyenértékű a rendes bíróság előtt folytatott peres eljárással) amely keretén belül pártatlan bíró vagy a felek által kiválasztott választottbírósági testület a feleket meghallgatja és döntést hoz az ügyben
Ro: arbitrare – când o persoană care nu este implicată într-un caz citește probele, audiază argumentele și ia o decizie
Slo: arbitráž, posúdenie, vyšetrenie, rozhodcovské konanie
Рус: арбитража, форма ришованя спору котра одвитує парнїци пред (опрез, напрез) порядним судом. Спори випитує и розришує (ришує) нєутрални арбитратор, лєбо арбитражне цело вибране/составене од странох у споре

arbitration clause – contract clause providing that any dispute arising under the contract will be submitted to arbitration, in the place and according to the laws and rules specified in the clause; clause in a contract that, among other things, requires the parties to arbitrate disputes arising under the contract – ***arbitražna klauza; klauza ugovora koja određuje da je u slučaju ma kakvog spora po ugovoru nadležna arbitraža, na mestu i prema zakonima i pravilima koji se izričito navode u klauzi***
Hu: választottbírósági záradék – szerződésben foglalat záradék, amely rendelkezik a választottbíróság illetékességéről, annak székhelyéről és az irányadó jogszabályokról
Ro: condiția contractuală care prevede că orice litigiu apărut în contract va fi supus arbitrajului, în conformitate cu legile și normele specificate în clauză
Slo: doložka o arbitráži, rozhodcovská doložka
Рус: арбитражна клауза; клауза котракту котра одредзує же у нагоди гоч хторого спору по котракту компетента арбитража, на месце и наспрам законох котри ше виключно наводза у клаузи

comity – the principle under which countries recognise and enforce each other's legal decrees; principle that one country or jurisdiction will recognise the laws, decisions and legislation of another country or jurisdiction as a matter of courtesy and respect to that country – ***učtivost, uglađeno uvažavanje; princip po kom zemlje međusobno uvažavaju i sprovode zakonske odluke; princip po kom jedna zemlja ili pravosudni sistem uvažava zakone, odluke i zakonodavstvo druge zemlje ili pravosudnog sistema u smislu učtivosti i uvažavanja te zemlje***
Hu: bírósági határozatok és jogszabályok köcsönös elismerésének elve – az az elv miszerint az államok kölcsönösen elismerik és végrehajtják egymás törvényes határozatait; az az elv miszerint egy állam illetve annak igazságszolgáltatási rendszere tiszteletben tartja a másik államok illetve azok igazságszolgáltatási rendszerének jogszabályait, azon állam tisztelete jeléül
Ro: relații de respect reciproc, politețe; principiu conform căruia fiecare stat recunoaște si execută deciziile juridice
Slo: dorozumenie, zhoda, zdvorilosť, uznanie
Рус: учтивосц, любезне уважованє; принцип по котрим держави медзисобно уважую и запровадзую законски одлуки; принцип по котрим єдна держава лєбо правосудни систем уважує закони, одлуки и законодавство другей держави лєбо правосудного систему у смислу учтивосци и уважованя тей держави

conciliation – similar to mediation, in which an impartial third party helps the parties to a dispute to resolve their problem, but which (unlike arbitration) does not lead to a decision to which the parties are bound; process of bringing together the two sides in a dispute, often employment related, to discuss the problem and reach a settlement – ***mirenje, izmirenje, poravnanje; slično posredovanju, pri kom neutralna treća strana pomaže stranama u sporu da razreše svoj problem, samo što (za razliku od arbitraže) ne vodi obavezujućoj odluci***
Hu: kiegyezés; békéltetés – hasonló a közvetítéshez, mediáláshoz, ahol a vitában résztvevő feleknek egy harmadik pártatlan fél segít a vita rendezésében, azonban ezen eljárás, a választottbírósági eljárástól eltérően, nem vezet olyan döntéshez mely kötelező érvényű a felekre nézve
Ro: conciliere, împăcare
Slo: zmierenie, vyrovnanie, zmierčie konanie
Рус: миренє, вимирйованє, поравнанє; подобне посредованю, при котрому нєутрални треци бок помага обидвом боком у спору же би позришели свой проблем, лєм же (за розлику од арбитражи) нє води обовязковей одлуки

conflict of interest – clash between a person's personal interests and their public or fiduciary responsibilities – ***sukob interesa, sukob ličnih interesa s javnim ili povereničkim odgovornostima datog lica***
Hu: összeférhetetlenség – érdekellentét esete akkor lép fel, amennyiben egy egyén magán érdeke és közmegbizatásából vagy bizalmi feladatainak ellátásából eredő érdeke egymással ellentétben áll
Ro: conflict de interese; când ai două interese diferite deodată
Slo: konflikt záujmov
Рус: зраженє интересу, зраженє особних интересох зоз явнима лєбо поверенїцким одвичательносцами датей особи

conflict of laws – (US) private international law – ***sukob prava; (SAD) privatno međunarodno pravo, skupina zakona koji se bave sporovima između privatnih lica koja žive u različitim državama, a koja određuje primenu zakona, sudsku nadležnost i sprovođenje presuda***
Hu: kollízió (jogellentét) – (USA) nemzetközi magánjog, olyan jogszabályok csoportja, amely rendelkezik az irányadó jogszabályokról, a bíróság illetékeségéről illetve az ítéletek végrehatásáról, a különböző államok polgárai között felmerülő vita esetén
Ro: conflicte juridice; grup de legi care se ocupă de litigii între persoane fizice care locuiesc în state diferite, care determină aplicarea legii, competenţa juridică şi executarea hotărârilor judecătoreşti
Slo: konflikt práv, konflikt zákonov
Рус: зраженє правох; (САД) привате медзинародне право, множество законох котри ше занїмаю зоз парнїцами медзи приватнима особами котри жию у розличних державох, а котра одредзує хаснованє закона, судску компетенцию и запровадзованє пресуди

course of dealing – recognisable pattern of previous conduct between the parties of a more recent transaction from which a dispute has arisen; pattern of conduct commercial traders exhibit in relation to each other during their business relationship

– ***uobičajeno poslovanje, uobičajen tok poslovanja; prepoznatljiv obrazac ranijeg odnosa između strana u nekom novijem poslovanju iz kog je proistekao spor; obrazac međusobnog nastupanja strana u poslovanju***
Hu: szokásos ügymenet – a résztvevő felek egy régebbi ügymenet során tanusitott magatartási formája amely felismerhető egy ujabb ügymenet során amelyből vita alakult ki; jellemző magatartás, amelyet egy ügymenet során a felek tanusitanak egymás fele
Ro: model distinctiv al relaţiilor anterioare dintre părţi într-o operaţiune recentă din care a apărut litigiul
Slo: priebeh rokovania
Рус: на узвичаєни способ дїловањє, узвичаєни цек дїловања; познати формулар скорейшого односу медзи боками у даєдним новим дїлованю зоз котрого походзи росправа, фолмулар медзисобно.о наступу бокох у дїлованю.

custom and usage – practice which has become so common through long-term use that it has become recognised as mandatory in respect of its subject matter – ***običaj i poslovna praksa; praksa koja je toliko dugo na snazi da je postala prihvaćena kao obavezna***
Hu: szokásjogot követő üzleti gyakorlat – hosszú ideje alkalmazott olyan üzleti gyakorlat, amelyet a szokás alkalmazása alapján kötelezőnek tekintenek
Ro: obicei – practici şi depinderi care prin adoptare şi consimţământ au devenit obligatorii
Slo: obyčaj a zvyklosť
Рус: обичай и дїловна пракса; пракса котра длуго тирва же постала прилапена як обовязка

domestic law – 1) national or internal law of a country, as opposed to international law; 2) another term used for *family law – 1)* ***državno ili unutrašnje pravo neke zemlje, naspram međunarodnog prava;*** *2)* ***porodično pravo, domaće pravo***
Hu: nemzeti jog, belső jog – 1) állami – vagy belügyekkel foglalkozó jog ellentétben a nemzetközi joggal; 2) másik kifeljezés a családi jogra
Ro: dreptul intern – 1) legislaţia naţională sau internă a ţării, spre deosebire de dreptul internaţional; 2) dreptul familiar
Slo: vnútroštátne právo
Рус: 1) державне лєбо нукашнє право даякей держави, наспрам медзинародного права; 2) фамелийне право, домашнє право

domiciled, to be domiciled – to live somewhere on a permanent basis or, if a legal person, to have a registered office somewhere – ***domicil; biti domiciliran, živeti negde na neodređeno vreme, ili, u slučaju pravnog lica, imati negde registrovanu poslovnicu***
Hu: székhellyel, lakóhellyel rendelkezni – valamely személy bejegyzett állandó lakhelye vagy jogi személy esetén bejegyzett székhely
Ro: a fi domiciliat – în cazul unei perosane juridice, a avea un sediu social undeva
Slo: bytom, usídlený, majúci domicil
Рус: домицил, буц домицилни, жиц даґдзе на нєодредзени час, лєбо, у нагоди правней особи, мац даґдзе реґистроване потприємство

force of law – refers to provisions or actions which may be enforced as law in the relevant jurisdiction; such provisions and actions have the force of law – ***sila zakona; odredbe i postupci koje se mogu primeniti/sprovesti kao zakon u datom pravosudnom sistemu***
Hu: törvényerejű rendelet – olyan rendelet illetve jogi lépés mely hatályos és alkalmazandó egy adott jogrendszeren belül
Ro: vigoare a legii; regulamente și proceduri care pot fi aplicate/implementate ca lege în sistemul juridic dat
Slo: sila zákona, platnosť zákona
Рус: сила закону; одредби и поступки котри ше можу применїц/запровадзиц як закон у датим правосудним систему

forum – a court of law or judicial tribunal where disputes are heard and decided; place, situation or meeting in which people can discuss a particular matter (especially one of public interest) – ***forum; sud ili sudsko veće pred kojim se iznose i rešavaju sporovi; mesto, situacija ili skup na kom može da se raspravlja o određenom pitanju (naročito nekom od javnog značaja)***
Hu: fórum – bíróság vagy törvény erejével bíró testület, ahol a felek meghallgatásra kerülnek és döntés születik az ügyben; az a hely ahol az ügyek tárgyalása és a felek meghallgatása történik (kifejezetten közérdekű ügyek vonatkozásában)
Ro: tribunal sau instanță judiciară unde se audiază și decid litigiile
Slo: fórum, súd, súdny dvor, súdny tribunál
Рус: форум; суд лєбо судска рада пред котрим ше виноша и ришую парнїци

forum non conveniens – rule regarding the discretionary power of a court to decline to accept a case where it believes it is inconvenient for the parties and would be properly tried somewhere else – ***sudska nenadležnost, sud nije nadležan; pravilo diskrecionog prava suda da odbije neki slučaj kad smatra da ne odgovara stranama u sporu***
Hu: bíróság hatáskörének hiánya – a bíróság mérlegési jogából eredően elutasíthatja azon felek kérelmét, amelyről úgy véli hogy a fél részére kedvezőbb itélet születhet ha egy másik állam jogát alkalmazó bíróság tárgyalja meg
Ro: doctrină stabilită pe dreptul tribunalului în exercitarea puterilor sale de a refuza impunerea asupra sa a judecării proceselor
Slo: právomoc súdu odmietnuť jurisdikciu
Рус: судска нєкомпетентносц, суд нєкомпетентносц; правило дискрецийнохо права суда же би одбил даяки випадок кед дума же нє одвитує боком у парнїци

forum shopping – filing a lawsuit in the jurisdiction (of several available) most likely to bring a favourable outcome for the claimant – ***odabir (preferiranog) foruma, pokretanje sudskog spora pred pravosudnim sistemom (od više raspoloživih) za koji podnosilac zahteva smatra da će mu najpre izaći u susret***
Hu: az eljáró bíróság kiválasztása – per indítása annál a joghatóságnál, (a rendelkezésre állók egyikénél) amelynél, a keresetet benjújtó fél úgy véli, hogy számára legkedvezőbb itélet születhet
Ro: inițierea litigiilor în fața sistemului judiciar (din mai multe disponibile) care cel mai probabil aduc rezultat favorabil pentru reclamant
Slo: dohadovanie o príslušnom súde

Рус: вибор (преферираного) форуму, порушованє судского спору пред правосудним системом (од вецей розполагающих) за котри подношитель глєда дума же му найскорей видзе вочи

hard norms – binding international treaty provisions; informal term referring to binding international treaty provisions – ***tvrda norma; obavezujuće međunarodno dogovorene odredbe; nezvaničan termin koji se odnosi na obavezujuće odredbe međunarodnih sporazuma***
Hu: kemény normák – kötelező érvényű nemzetközi egyezmény rendelkezései; kötetlen kifejezés, amely a nemzetközi szerződésekben foglalt kötelező érvényű rendelkezésekre értendő
Ro: dispoziții obligatorii stabilite la nivel internațional, termen neoficial care se referă la dispozițiile obligatorii ale acordurilor internaționale
Slo: tvrdá norma
Рус: тварда норма; обовязуюци медзинародни догварени одредби; нєурядови термин котри ше одноши на обовязуюци одредби медзинародних догваркох

harmonisation – co-operation between governments and organisations to make laws more uniform and coherent; act of bringing the laws of multiple jurisdictions in line with each other – ***harmonizacija, usklađivanje; saradnja između vlada i organizacija u cilju ujednačavanja i usklađivanja doslednosti zakona; usaglašavanje zakona koji pripadaju različitim zakonodavnim sistemima***
Hu: harmonizáció, összehangolás – kormányok és szervezetek közötti együttműködés annak érdekében, hogy jogszabályokat egységesebbé és következetesebbé tegyék; olyan törvények jogharmonizációja, amelyek különböző jogrendszerekhez tartoznak
Ro: cooperarea între guverne și organizații cu scopul de a asigura respectarea legii de coerență
Slo: harmonizácia, zosúladenie
Рус: гармонизация, ускладзованє; сотруднїцство медзи владу и орґанизацию у цилю вицдначованя и ускладзованя дошлїдносци закону; усоглашованє законох котри припадаю розличним законодавним системом

incorporated; incorporate – to include the provisions of something (e.g. a convention) as a part of something larger, such as a system (e.g. national legislation) – ***inkorporisanje, ugrađivanje; unošenje odredaba (na primer neke konvencije, nekog sporazuma) u neke šire okvire, kao što je sistem (na primer državno zakonodavstvo)***
Hu: beépiteni a törvénybe, inkorporáció, implementáció – beépiteni valamely törvény (pl. egyezmény, megállapodás) rendeleteit tágabb törvénykeretekbe úgy mint a törvényrendszerbe (pl. állami törvényhozásba)
Ro: a include dispozițiile (de exemplu a unei înțelegeri) într-un cadru mai larg ca cum de exemplu este un sistem
Slo: zapísaný do obchodného registra, pripojený; včleniť, zapracovať
Рус: инкорпоровань, угрaдзованє; уношенє одредбох (на приклад даякей конвенциї, даякей догварки) у даяких ширших розмирох, як цо то систем (на приклад державне законодавство)

international convention – an agreement between nations, similar to a treaty but usually relating to non-political or non-commercial matters; written agreement between states

or nations governed by international laws enforceable – ***međunarodna konvencija; sporazum između država, sličan ugovoru, ali obično po ne-političkim i ne-privrednim pitanjima; pisani sporazum između država rukovođen primenljivim međunarodnim zakonima***
Hu: nemzetközi egyezmény – államok között történő megállapodás; olyan szerződéshez hasonló, rendszerint nem politikai és gazdasági kérdésekkel foglalkozó, államközi írásbeli megállapodás, amelyben a vonatkozó nemzetközi törvények az irányadók
Ro: convenţia internaţională – un acord între naţiuni
Slo: medzinárodná dohoda, medzinárodná zmluva, medzinárodná konvencia
Рус: медзинародна конвенция; договарка медзи державами, подобни котракту, алє звичайно по нє-политичнима и нє-дїловнима питанями; писана договарка медзи державами руководзена применюющим медзинародним законом

international law – laws that concern relations between countries (= *public international law)* and laws that concern private transactions and disputes between parties from different nations (= *private international law/conflict of laws) – **međunarodno pravo, zakoni koji koji se bave odnosima između zemalja (= javno međunarodno pravo) i zakonima koji uređuju privatne transkacije i sporove između strana iz različitih država (= privatno međunarodno pravo/sukob prava)***
Hu: nemzetközi jog – azon magatartási szabályok összessége, amelyek a nemzetközi jog alanyai, elsősorban az államok közötti kapcsolatok rendezését szolgálják, (= nemzetközi közjog), továbbá a különböző államok polgárai között zajló magántranzakciókat és vitákat szabályozza (= nemzetközi magánjog)
Ro: dreptul internaţional – legile care se referă la relaţiile dintre ţări (= dreptul internaţional public) şi legi care privesc tranzacţiile private şi litigiile dintre părţi din diferite naţiuni (= drept internaţional privat/conflictul de legi)
Slo: medzinárodné právo
Рус: медзинародне право, закони котри ше занїмаю зоз односами медзи державами (= явне медзинародне право) и законами котри ушорюю приватни трансакциї и парнїци медзи боками зоз розличних державох (= привате медзинародне право/зраженє права)

invoke – to rely upon a certain law, principle or rule in order to support an argument or position – ***pozivanje, pozivanje* na; *oslanjanje na određeni zakon, princip ili pravilo u cilju potpore nekoj tvrdnji ili stavu***
Hu: hivatkozni (valamire) – bizonyos jogszabályt, elvet vagy szabályt alkalmazni, bizonyos állítás illetve álláspont alátámasztása éredkében
Ro: a se baza pe o lege regulă sau principiu, în scopul de a susţine un argument sau poziţie – apel
Slo: odvolať sa, vyvolávať, vyvolať, vzývať, prosiť, zvolávať
Рус: поволованє, поволованє на; операнє на одредзени закон, принцип лєбо правило у цилю потримовки даякому потвердзеню лєбо ставу

jurisdiction – the power, right or authority to interpret and apply the law; 1) power of a court, authority or other official body to decide a legal case or to make an order; 2) extent of this power; 3) territory in which this power exists; 4) area inwhich a particular legal system operates; 5) system of law courts that make up a particular

legal system – ***jurisdikcija; nadležnost, pravo ili vlast da se tumači i primenjuje zakon;*** *1)* ***nadležnost suda, vlasti ili nekog drugog službenog tela da presuđuje u nekom pravnom slučaju ili da uspostavlja red;*** *2)* ***mera, domen, domet, ovakve moći;*** *3)* ***teritorija na kojoj ova moć/nadležnost postoji i važi;*** *4)* ***oblast važenja datog pravnog sistema;*** *5)* ***sistem sudova, pravosudni sistem, sudski sistem***
Hu: igázságszoltáltatás – az a hatáskör, jog illetve hatóság, amely értelmezi és alkalmazza a törvényt; 1) bíróság, hatóság vagy más hivatalos szerv hatásköre miszerint bármely jogi ügyben határozatot képes hozni; 2) az adott hatalom foka, területe és terjedeleme; 3) az a térség ahol az adott hatalom illetékes és hatásköre gyakorolható; 4) az a terület ahol adott jogrendszer érvényesíthető; 5) bíróságok rendszere, igazságszolgáltatás rendszere
Ro: jurisdicție – 1) autoritate judecătorească a unui tribunal de a audia și judeca un caz; 2) zona geografică peste care tribunalul are autoritatea de a decide cazurile; 3) teritoriul, problema sau persoanele asupra cărora un tribunal poate să exercite autoritate legală; 4) domeniu în care un anumit sistem juridic operează; 5) sistem de instanțe care alcătuiesc un anumit sistem juridic
Slo: jurisdikcia, súdnictvo, súdna právomoc, súdny obvod
Рус: юрисдикция; компетентносц, право лєбо власц же ше толкує и применює закон; 1) компетентносц суду, власци лєбо даякого другого урядового цела же би пресудзовал у даякей другей нагоди або же би направел шор; 2) мира, домен, досяг, такей моци; 3) територия на котрей тота моц/компетенция існує и важи; 4) обласц важеня датого правного систему; 5) систем судох, правосудни систем, судски систем

lex causae – law or laws the forum court decides should apply to a case from the relevant legal systems available for determination of an international case – ***polazni zakon; zakon ili zakoni za koje forumski sud odluči da važe za neki slučaj iz datih zakonskih sistema raspoloživih za rešavanje međunarodnog slučaja***
Hu: az ügy érdemére vonatkozó jog, a szerzodéskötés helyének joga – egy nemzetközi jogkérdésben a keresetet tárgyaló bíróság dönti el, hogy a felmerült jogrendszereken belülül pontosan mely jogszabály, illetve jogszabályok irányadóak
Ro: Lex causae este un concept specific dreptului internațional privat și se referă la legea care reglementează fondul cauzei, desemnată de normele privind conflictul de legi
Slo: zákon príčiny
Рус: початни закон; закон лєбо закони за котри форумски суд одлучи же би важели за даяки випадок зоз датих законских системох розполагающих за ришованє медзинародного випадку

lex domicilii – the law of the domicile; refers to the law of a party's domicile as applied in a choice of law situation – ***domicilno pravo, domicilni zakon; pravo/zakon domicila date stran(k)e koji se primenjuje u situaciji odabira prava/zakona***
Hu: lakóhely joga – a fél tartózkodási hely szerinti ország joga, jogi személyeknél bejegyzétt székhely szerinti ország joga, amely joghelyzet választásakor irányadó
Ro: se referă la legea domiciliului unei părți care se aplică înt-o gamă de situații legale
Slo: zákon (právo) bydliska
Рус: домицилне право, домицилни закон; право/закон домицила датей странки котри ше применює у ситуациї виборуправа/закону

lex fori – the procedural law of the jurisdiction in which a legal action is brought; law of the forum in which the matter is pending – ***forumski zakon; proceduralni zakon onog zakonodavnog sistema pred kojim je zakonski postupak pokrenut; pravo/zakon onog foruma pred kojim je neko pitanje za odlučivanje***
Hu: az ügyet tárgyaló bíróság joga – azon bíróság által alkalmazott jogra utal, amely előtt a keresetet megindították és az ügyben határozathozatalra jogosult
Ro: expresie latină consacrată în dreptul internațional privat, desemnând "legislația instanței", adică legislația țării a cărei autoritate sau jurisdicție este investită cu soluționarea unui litigiu cu elemete de extraneitate
Slo: právo súdu, právo fóra
Рус: форумски закон; процедурални закон гевтого законодавного систему пред котрим законски поступок порушани; право/закон гевтого форуму пред котрим даяке питанє за одлучованє

lex loci actus – the law of the place where a legal act takes place; law of the place where the act involved in the case was carried out – ***zakon mesta dela; zakon onog mesta na kom se neki pravni čin odigrava; zakon mesta na kom je izvršeno delo obuhvaćeno slučajem***
Hu: a cselekmény helye szerinti jog, jogcselekmény létrejötte helye szerinti ország joga
Ro: expresie latină ce desemnează în mod generic legea locului de încheiere a actului juridic.
Slo: právo miesta činu
Рус: закон места дїла; закон гевтого места на котрим ше даяка правна дїя одбува; закон места на котрим вивершене дїло облапене зоз випадком

lex loci arbitri – the law of the place of arbitration; law of the place where arbitration is to take place (in conflict-of-laws context) – ***zakon mesta arbitraže; zakon onog mesta na kom treba da se sprovede arbitraža (u kontekstu sukoba prava/zakona)***
Hu: választottbíráskodás székhelye szerinti ország joga – (kollízióra illetve jogellentétre vonatkozó szövegkörnyezetben) azon választottbíróság székhelye szerinti ország joga ahol a választottbíráskodás történik
Ro: legea locului de arbitraj, legea locului unde trebuie să se aplice arbitrajul
Slo: právo miesta arbitráže
Рус: закон места арбитражи; закон гевтого места на котрим треба же би ше виверши арбитража (у контексту зраженя права/закону)

lex loci contractus – the law of the place where the contract is made – ***zakon mesta ugovora; zakon onog mesta na kom je sačinjen ugovor***
Hu: kötelmi jog – a szerződéskötés helye szerinti ország joga
Ro: expresie latina prin care se desemnează în mod generic legea contractului; legea locului unde sa încheiat contractul
Slo: právo miesta zmluvy, právny poriadok miesta, kde bola uzatvorená zmluva
Рус: закон места контракту; закон гевтого места на котрим направени контракт

lex loci delicti – the law of the place where the tort was committed, law of the place where the wrong was done – ***zakon mesta delikta; zakon onog mesta na kom je počinjeno ogrešenje***

Hu: a közvetlen károkozás vagy a kár bekövetkezésének helye szerinti ország joga
Ro: expresie din limba latină; legea locului unde s-a produs faptul juridic ilicit
Slo: právo na miesto činu, právny poriadok miesta, kde bol spáchaný protiprávny čin
Рус: закон места деликту; закон гевтого места на котрим вивершене згришенє

lex loci solutionis – the law of the place where a contract is to be performed or a debt is to be paid; law of the place at which payment or performance of a contract is to take place – ***zakon mesta rešenja; zakon onog mesta na kom se ugovor ima sprovesti ili dug (is)platiti***
Hu: a teljesítés helyének joga – a szerződés teljesítés helye illetve tartozás kifizetés helye szerinti ország joga
Ro: legea locului unde se efectuează un contract sau se plăteşte datoria
Slo: právo platobného miesta, právny poriadok miesta, kde má byť zmluva plnená
Рус: закон места ришеню; закон гевтого места на котрим ше котракт ма одбуц або длуство виплациц

lex mercatoria – body of legal principles that govern business transactions deriving from the established customs of merchants; refers to a set of trading principles used by merchants in Europe during the Middle Ages; today refers to a system of laws which is adopted by all commercial nations – ***trgovački zakon; skup zakonskih principa koji uređuju poslovne transakcije kakve proističu iz uspostavljenih/ustaljenih trgovinskih običaja; skup trgovačkih principa primenjivanih u Evropi u Srednjem veku; danas: sistem zakona koji prihvataju sve države učesnice u trgovinskom prometu***
Hu: kereskedelmi jog – azon jogi elvek összessége amelyek szabályozzák az olyan üzleti tranzakciókat amelyek már kereskedelmi szokásá váltak; kereskedelmi elvek összesége melyet Európában a középkorban alkalmaztak; ma: olyan jogrendszer, amelyet az összes kereskedelmi forgalomban részt vevő állam elfogad
Ro: expresie din limba latină; concept ce subsumează întreg ansamblul de uzante practicate de comunitatea comercianţilor
Slo: obchodníkovo právo
Рус: тарґовецки закон; збир законских принципох котри ушорюю дїловни трансакциї яки походза зоз запровадзених/устаємних тарґовецких обичайох

lex patriae – the law of nationality, national law – ***zakon državljanstva, nacionalni zakon***
Hu: állampolgárság joga, nemzeti jog
Ro: expresie latină prin care, potrivit concepţiei adoptate de unele sisteme de drept, se desemnează legea ţării al carui cetăţean este persoană fizică participantă la un raport juridic cu aderenţe internaţionale.
Slo: právo krajiny, právo štátnej príslušnosti
Рус: закон державянства, национални закон

lis alibi pendens – a plea that a suit is pending in another court for the same cause of action – ***prigovor litispendencije, prigovor koji je podnet nekom drugom sudu u vezi s parnicom koja teče***
Hu: kifogás mivel ugyanazon felek ugyanazon ügyben már egy másik bíróság előtt eljárást kezdeményeztek és az ügy folyamatban van

Ro: un proces în curs de rezolvare; plângere depusă unei alte instanţe în legatură cu litigiul acutal
Slo: súdny spor prerokúvaný niekde inde
Рус: пригварка литиспенденциї, пригварка котра поднєшена даякому другому суду у вязи зоз парнїцу котра у цеку

member state – a sovereign state which is a member of a confederation of other such states, such as the European Union or the United Nations; term used to refer to states which are members of a certain international organisation (e.g. the European Union) – ***zemlja članica; suverena/samostalna država koja je članica nekog udruženja drugih sličnig država, poput Evropske unije ili Ujedinjenih nacija***
Hu: tagállam; egy szuverén állam, amely tagja más hozzá hasonló államokból álló szövetségnek, mint például az Európai Unió vagy az Egyesült Nemzetek Szervezete
Ro: stat membru; ţară independentă care este membră a al unei asociaţii din alte ţări similare, cum ar fi Uniunea Europeană sau Organizaţia Naţiunilor Unite
Slo: členský štát
Рус: жем членства, суверена/самостойна держава котра член даякого здруженя других подобних державох, подобни Европскей уни, або Зєдинєних нацийох

model law – statement of norms intended to be adopted by nations with the intent of harmonising rules at an international level – ***uzorni zakon, zakon za ugledanje; popis normi koji države nameravaju da usvoje u svrhu usklađivanja pravila na međunarodnom nivou***
Hu: minta törvény, példaértékű törvény – olyan normák, amelyeket az államok azzal a szándékkal fogadnak el, hogy nemzetközi szinten összhangba hozzák szabályaikat
Ro: stat membru; ţară independentă care este membră a al unei asociaţii din alte ţări similare, cum ar fi Uniunea Europeană sau Organizaţia Naţiunilor Unite
Slo: modelový zákon, vzorný zákon
Рус: прикладни закон, закон за угляд (приклад); пописованє нормох котри держави планую усвоїц на хасен ускладзованя правилох на медзинародним уровню

non-governmental organization (**NGO**) – non-profit and/or voluntary organisation that is not part of government; not-for-profit organisation which is not part of the government, with its activities directed to the benefit of members or of other members of the population – ***ne-vladina/nevladina organizacija, neprofitna i/ili dobrovoljna organizacija koja nije deo vlade, a čija je delatnost posvećena dobrobiti članova ili drugih pripadnika populacije***
Hu: nem állami szervezet – non-profit és /vagy önkéntes szervezet, amely nem a kormány része és tevékenységét tagjai illetve a nép jóléte érdekében fejti ki
Ro: organizaţie neguvernamentală, organizaţie non-profit care nu face parte din guvern, cu activităţile sale îndreptate spre beneficiul membrilor sau a altor membri ai populaţiei
Slo: mimovládna organizácia
Рус: нєвладова орґанизация, нєпрофитна або добродзечна орґанизация котра нє часц влади, а чия дїялносц наменєна хасновитосци членох лєбо других припаднїкох популациї

private international law – body of law dealing with disputes between private persons living in different nations and governing such things as applicable law, jurisdiction and enforcement of judgments – ***privatno međunarodno pravo; skup zakona koji se bave sporovima između privatnih lica iz različitih država i koji uređuju koji će se zakon primeniti, jurisdikciju/nadležnost i sprovođenje presuda***
Hu: nemzetközi magánjog – törvények összesége, amelyek a különböző államok polgárai között zajló vitákkal foglalkozik és amely rendelkezik az irányadó jogszabályokról, a bíróságok illetékességéről illetve az ítéletek végrehajtásáról
Ro: dreptul internaţional privat; set de legi care se ocupă de litigiile dintre particulari din diferite ţări şi care regelementează legea care va fi aplicată, competenţa judiciară şi executarea hotărârilor
Slo: súkromné medzinárodné právo
Рус: привате медзинародне право; збир законох котри ше занїмаю зоз парнїцами медзи приватнима особами зоз розличних державох и котри ушорюю котри ше закон применї, юрисдикция/компетенция и запровадзованє пресуди

public international law – body of laws governing relationships between nations – ***javno međunarodno pravo***
Hu: nemzetközi közjog – azon magatartási szabályok összessége, amelyek a nemzetközi jog alanyai, elsősorban az államok közötti kapcsolatok rendezését szolgálják
Ro: drept internaţional public – legile care reglementează relaţiile dintre naţiuni
Slo: medzinárodné právo verejné
Рус: явне медзинародне право

soft norms – the many interpretative and non-binding statements, for example by treaty-monitoring bodies, that can contribute to an understanding and greater compliance of the law – ***meka norma; brojna tumačenja i neobavezujuće tvrdnje, na primer od strane tela za kontrolu sporazuma, koje mogu da doprinesu razumevanju i boljem saglasju sa zakonom***
Hu: puha normák – számos olyan értelmezések és nem kötelező érvényű nyilatkozatok, (például a szerződés-ellenőrző testületek részéről) amelyek hozzájárulhatnak a törvény megértéséhez és nagyobb fokú megfeleléséhez
Ro: numeroase interpretări şi declaraţii neobligatorii
Slo: mäkké normy
Рус: мегка норма; велїї толкованя и нєобовязуюци твердзеня, на приклад зоз боку цела за котролу спорозуменя, котри можу допринєсц розуменю и лєпшому усоглашованю зоз законом

supranational – beyond national boundaries, at a level above national governments; going beyond or being superior to established borders or spheres of influence held by separate nations – ***nadnacionalan; iznad/preko državnih granica, na nivou iznad nacionalnih vlada***
Hu: szupranacionális, nemzetek fölötti – állami határok felett, a nemzeti kormány szintje felett
Ro: dincolo de graniţele naţionale, la un nivel mai sus de guvernele naţionale
Slo: nadnárodný, nadštátny

Рус: наднационални; понад/прейґдержавних граніцох, на уровню понад националних владох

transnational commercial law – term used to refer to a set of international conventions, model laws, uniform rules and uniform trade terms which governs international commercial transactions common to a significant number of legal systems – ***transnacionalno trgovinsko/privredno pravo; skup međunarodnih konvencija, uzornih zakona, jedinstvenih pravila i jedinstvenih trgovinskih/privrednih uslova koji uređuje međunarodne trgovinske/privredne transakcije a koji su zajednički značajnom broju pravnih sistema***

Hu: nemzetközi kereskedelmi/gazdasági jog – nemzetközi konvenciók, minta törvények, egységes szabályok ésegységes kereskedelmi és gazdasái feltételek összesége melyek alapján a nemzetközi kereskedelmi és gazdasági transakciók szabályozásra kerülnek és amelyek jelentős számú jogrendszerben azonosak

Ro: dreptul comerţului internaţional; ramurã a dreptului care reglementeazã raporturile patrimoniale dintre subiectele comerţului internaţional care prezintã caracter de comercialitate şi internaţionalitate

Slo: medzinárodné obchodné právo

Рус: транснационалне тарґовинске/дїялне право; збир медзинародних конвенцийох, прикладних законох, єдинствених правилох и єдинствених тарґовинских/дїялних условийох котри ушорюю медзинародни тарґовински/дїялни трансакциї а котри заєднїцки велькому числу правних системох

uniform rules – norms drafted by authoritative bodies, e.g. UNCITRAL, to create a standard, which may be adopted by various jurisdictions, to govern a particular area of the law, e.g. transport of goods; sets of rules created by recognised organisations aimed at harmonising international practices in different areas of the law, e.g. Uniform Rules For Demand Guarantees (URDG) – ***jedinstvena pravila, norme koje daju autoritativna tela, na primer UNCITRAL (The United Nations Commission on International Trade Law), u cilju stvaranja standarda, koje mogu da usvoje različiti zakonodavni sistemi, za uređivanje određenih oblasti zakona, kao što je transport robe; na primer URDG – Uniform Rules for Demand Guarantees (Jedinstvena pravila za garanciju zahteva/potraživanja)***

Hu: egységes szabályok – olyan normák, amelyeket állami szervek, mint például UNCITRAL (The United Nations Commission on International Trade Law) határoz meg, annak érdekében, hogy létrehozzon egy szabványt, amely különböző jogrendszerekbe beépíthetőek, hogy irányadóak legyenek bizonyos területeken, mint például: az áruszállítás; például URDG – Uniform Rules for Demand Guarantees (Feltétel Nélküli Garanciák Egységes Szokvány)

Ro: reguli uniforme, norme care oferă organele de autoritate, cum ar fi UNCITRAL (The United Nations Commission on International Trade Law) cu scopul de a crea un standard care poate fi adoptat de sisteme juridice diferite, pentru a edita anumite domenii ale dreptului, cum ar fi transportul de mărfuri

Slo: jednotné pravidlá

Рус: єдиниствени правила, норми котри даваю ауторитативни цела, на приклад УНЦИТРАЛ, у цилю твореня стандард, котри можу усвоїц розлични законодавни системи, за ушоренє одредзених обласцох закону, як цо то транспорт роби; на приклад УРДҐ (Єдинствени правила за ґаранцию поглєдованя)

uniform trade terms – set of terms created by a recognised organisation such as the International Chamber of Commerce (ICC) in order to harmonise trade practices across international borders – ***jedinstveni trgovinski uslovi; skup uslova koje stvara neka priznata organizacija poput Međunarodne trgovinske/privredne komore (ICC) u cilju usklađivanja trgovinske/privredne prakse u međunarodnim okvirima***
Hu: egységes kereskedelmi feltételek – felételek összesége, amelyeket valamely elismert szervezet hoz létre, mint például Nemzetközi Kereskedelmi Kamara (ICC) annak érdekében, hogy összhangba tartsák a nemzetközi kereskedelmi/üzleti gyakorlatot
Ro: un set de termeni creaţi de către o organizaţie recunoscută, cum ar fi Camera Internaţională de Comerţ
Slo: jednotné obchodné podmienky
Рус: єдинствени тарґовински условия; збир условийох котри твори даяка припозната орґанизация як цо то Медзинародна тарґовинска/дїялна комора (ИЦЦ) у цилю ускладзованя тарґовинскей/дїялней пракси у медзинародних рамикох

United Nations Convention on the Contracts for the International Sale of Goods Act (**CISG**) – convention of the United Nations which sets forth rules governing contracts for the international sale of goods – ***konvencija Ujedinjenih nacija koja izlaže pravila za uređivanje ugovora u vezi s međunarodnom prodajom robe***
Hu: Egyesült Nemzetek Egyezménye az Áruk Nemzetközi Adásvételi Szerződéseiről – ENSZ-egyezmény, amely meghatározza nemzetközi adásvételére vonatkozószabályokat
Ro: Convenţia Naţiunilor Unite care stabileşte reguli pentru editare contractelor legate de vânzările internaţionale de bunuri
Slo: dohovor OSN o zmluvách o medzinárodnej kúpe tovaru
Рус: конвеция Зєдинєних нацийох котра запровадзує правила за ушорйованє котракту у вязи зоз медзинародним предаваньом роби

LEGAL TERMS IN ALPHABETICAL ORDER
PRAVNI TERMINI IZLOŽENI ALFABETSKI
JOGI KIFEJEZÉSEK ABC SORRENDBE
TERMENI LEGALI ÎN ORDINE ALFABETICĂ
PRÁVNICKÉ TERMÍNY PODĽA ABECEDNÉHO PORADIA
ПРАВНИ ТЕРМИНИ НАПИСАНИ ПО АЗБУКИ

A

absorbed – assimilated, included, incorporated, taken in – ***primljen, uključen, upijen, apsorbovan (kad prilikom fuzije/integracije jedna firma primi, upije, apsorbuje drugu)***
Hu: asszimilálódott, beleértve, beépített, elnyelt (amikor egy vállalat elnyeli a másikat fúzió által)
Ro: primit, inclus
Slo: absorbovaný
Рус: приjати, укључени, упити, апсорбовани (кед при фузиї/интеґрациї єдна фирма приме, упиє, апсорбує другу)

abuse of a dominant position (US **abuse of monopoly power**) – situation that occurs when one firm is in a position to be able to act completely independently of its competitors, customers or consumers, remaining profitable and engaging in conduct that is likely to impede effective competition in that market. It is this last part, the hindrance of effective competition, which is prohibited in most jurisdictions rather than the mere situation of dominance. Some examples of abusive behaviour include the refusal to grant licences, geographical price discrimination, unjustified refusal to supply or predatory pricing. – ***zloupotreba monopolskog položaja*** *tj.* ***monopolske moći***
Hu: erőfölénnyel való visszaélés; olyan helyzet, amikor egy vállalat/cég olyan helyzetben van, hogy képes teljesen függetlenül működni a versenytársaktól, ügyfelektől, fogyasztóktól, ennek ellenére nyereséggel bír és olyan magatartással rendelkezik, amely valószínüleg akadályozná a hatékonyságát a piacon. Ez a rész, a hatékony versengés akadályozása, mely a legtöbb jogrendszerben tilos, ahelyett, hogy el lenne fogadva. Néhány példa az elutasító magatartásra pl. az engedélyek elutasítása, földrajzi árdiszkrimináció, felfaló árazás indokolatlan megtagadása.
Ro: abuz de poziţie dominantă adică abuz de puterea de monopol
Slo: zneužívanie dominantného postavenia
Рус: злохаснованє монополнохо статуса тє. монополскей моци

acceptance – taking or receiving of what is offered; viewing with approval; replying affirmatively – ***primanje, prihvatanje, prijem, akcept, prihvat***
Hu: elfogadvány, elfogadás, átvétel; a kínálat figyelembe való vétele vagy elfogadása – megtekintése jóváhagyással – igenlően való válaszadás
Ro: acceptare, aprobare
Slo: prijatie, súhlas, schválenie
Рус: приманє, прилапйованє, приєм, акцепт

accounts (US **financial statements**) – records or statements of money received and paid out – ***račun, obračun, izveštaj***
Hu: számla, kimutatás
Ro: cont, declarație financiară
Slo: konto, účet
Рус: рачун, обрахунок, обвисценє

acquirer – company that gains control over another company – ***pribavljač; sticalac; preduzeće koje preuzima drugu kompaniju***
Hu: felvásárló; vállalat, mely átvesz egy másik vállalatot
Ro: achizitor (companie care obține controlul asupra unei alte societăți)
Slo: nadobúdateľ
Рус: прибавяч, здобувач (подприємство котре пребера другу фирму)

acquired company (US **transferor**) – company that has been merged into another company and is therefore no longer in existence – ***preuzeta kompanija (ona koja se uliva, upija, utapa u drugu, i tako prestaje da postoji)***
Hu: felvásárolt vállalat; vállalat, mely egy mássikkal egyesül, és az eggyesülés után megszűnik
Ro: companie achiziționată (companie care a fost fuzionată într-o altă societate şi nu mai există)
Slo: postupiteľ, získaná spoločnosť
Рус: превжата фирма (тота котра ше улїва, упива до другей, и так престава исновац)

acquiring company (US **survivor**) – company that has gained control over another company through a merger and remains in existence after the merger – ***pribavljač, primalac, kompanija koja preuzima drugu kompaniju fuzijom i nastavlja da postoji***
Hu: átvevő vállalat, mely átveszi a másik vállalatot, és utánna is fennmarad
Ro: companie (firmă) achizitoare – compania care a cîştigat controlul asupra altei societăți printr-o fuziune şi rămîne în existență după fuziune
Slo: nadobúdajúca spoločnosť
Рус: прибавяч, приматель, фирма котра пребера другу фирму зоз фузию и наставя исновац

acquisition of controlling shares – purchase of shares owned by shareholders who have a controlling interest – ***pribavljanje upravljačkih akcija, kupovina akcija od deoničara koji poseduju upravljački interes***
Hu: részvényszerzés, részvényfelvásárlás; részvények megvétele a részvényesektől, kiknek kontrolláló érdekeltsége van
Ro: achiziția de acțiuni de control – achiziționare de acțiuni deținute de acționarii care au un interes de control
Slo: získanie kontrolných akcií
Рус: прибавянє управяцких акцийох, купованє акцийох од акционерох котри маю руководзаци интерес

adopt into law – to accept as part of a greater system of laws through legislative process – ***kroz zakonodavni proces prihvatiti, uneti u zakon***
Hu: jogszabályba bevezetni, adaptálni – jogalkotási folyamat keretén belül jogszabályba foglalni, kodifikálni
Ro: a încorpora în legislație, a accepta prin intermediul procesului legislativ
Slo: prijať do práva
Рус: през законодавни процес прилапиц, унєсц до закону

advocate – person who pleads the cause of another in a court of law – ***advokat, branilac, lice koje pred sudom vodi parnicu u nečije ime***
Hu: ügyvéd; az a személy, aki bíróság előtt más személy nevében hivatkozik
Ro: adept, susținător, avocat
Slo: advokát, zástanca, právnik poskytujúci právnu pomoc, obhájca
Рус: провкатор (адвокат), бранїтель, особа котра пред судом водзи парнїцу у дачийо мено

affidavit – written statement that somebody makes after they have sworn officially to tell the truth, which might be used as proof in court – ***affidavit, pisana izjava koju lice sastavlja pošto je položilo zakletvu a koja može da se primeni kao dokaz na sudu***
Hu: eskü alatt tett írásos nyilatkozat, befogadó nyilatkozat; írásos nyilatkozat, arról, hogy valaki eskü alatt igazságot mond, mely a későbbiekben bízonyitékként használható
Ro: affidavit – o declarație scrisă sub juramânt, dată în fața unei autorități cum ar fi un judecător sau un notar public
Slo: čestné prehlásenie, prísažné vyhlásenie, miestoprísažné vyhlásenie, vzor zmluvy, v ktorom žiadateľ vypisuje čestné vyhlásenie o pravdivosti svojich údajov
Рус: афидавит, писана виява котру особа составя после датей пришаги и котра ше може применїц як доказ на суду

alienability – possibility to be transferred – ***otuđivost, prenosivost***
Hu: elidegeníthetőség, átutalás/átvivés
Ro: portabilitate – posibilitate de a fi transferat
Slo: odcudziteľnosť, prevoditeľnosť
Рус: оцудзеносц, пренєшеносц

annual general meeting (**AGM**) (US **annual meetings of the shareholders**) – yearly meeting of shareholders of a company where various company actions may be presented and voted upon – ***godišnja skupština akcionara, godišnja skupština preduzeća***
Hu: éves közgyűlés
Ro: întîlnire anuală generală (a acționarilor sau companiilor)
Slo: výročná plenárna schôdza
Рус: рочна скупштина акционерох, рочна скупштина подприємства

answer – principal pleading by the defendant in response to a complaint – ***odgovor, osnovno/glavno obraćanje optuženog u odgovor na tužbu; protivtužba, protivzahtev, tužba tuženog protiv tužioca***
Hu: válasz, alperesi ellenkérelem, válaszirat; az alperes hivatkozása a panasz válaszolására

Ro: răspuns – o declarație scrisă de către reclamat pentru a replica unei plângeri civile arătând ce probe va folosi apărarea
Slo: odpoveď, riešenie, výsledok, písomné alebo ústne oznámenie vyžiadané otázkou
Рус: одвит, основне/главне обрацанє обвинєного у одвиту на тужбу; процивтужба, процивзахтев/процив вимаганє, тужба обтуженог процив тужителя

anti-competitive (US An American antitrust lawyer would describe such behaviour as **restraint of trade** – from one of the governing acts, the Sherman Act) – describes conduct that harms the market or limits competition among businesses – ***protiv konkurencije, protivan konkurentnosti***
Hu: versenyellenes (Amerikában egy trösztellenes ügyved az ily magatartást/viselkedést a kereskedelem korlátozásával magyarázná)
Ro: anticoncurențial – comportamentul care prejudiciază piața sau limitează concurența între întreprinderi
Slo: protikonkurenčný
Рус: процив конкуренциї, процивни конкурентносци

antitrust – (US) body of law that regulates business activities and markets, especially agreements and practices that limit competition (UK **competition law**) – ***protivtrustovski zakon, zakon protiv sprečavanja konkurencije***
Hu: trösztellenes; joganyag, mely az üzleti tevékenységeket és piacokat szabályozza, különösen a megállapodásokat és gyakorlatokat, melyek korlátozzák a versenyt (UK **competition law –** versenytörvény**)**
Ro: dreptul concurenței – legea care reglementează activitățile economice şi piețele, în special acordurile şi practicile care limitează concurența
Slo: protitrustový, antitrustový (protimonopolný) zákon
Рус: процивтрустовски закон, закон процив зопераня конкуренциї

apparent authority – power which an agent appears to have, or holds himself out as having, and which a third party reasonably believes actually exists, though not formally granted by its principal/employer – ***pravo za nastupanje, opunomoćenost u nastupu/kontaktu***
Hu: álképviselet; oly hatalom, mellyel úgy tünik, hogy egy ügynök rendelkezhet, vagy azt önmagának birtokolja, melynek létezését valójában a harmadik személy észszerűen elfogadja, bár hivatalosan felettes/munkáltató által nincs biztosítva (engedélyezve)
Ro: puterea pe care un agent pare să o aibă, sau deține că o are, şi pe care o terță parte crede că de fapt există, deşi nu este acordată în mod oficial de către angajatorul său
Slo: zdanlivá plná moc, navonok, očistom súhlasil s nárokom
Рус: право на наступенє, ополноваженє у наступу/контакту

appellant (US also **petitioner**) – person who appeals a decision to a higher court – ***podnosilac žalbe; tužilac u drugostepenom postupku***
Hu: fellebbezõ, ügy áttételét kérelmezõ fél
Ro: apelant – cineva care apelează o decizie Tribunalului
Slo: sťažujúca sa strana, odvolávajúci sa, apelačný, odvolateľ
Рус: подношитель жалби; тужитель у другоступньовим поступку

appelate court – the court where a case is reviewed which has already been heard in a lower court – ***apelacioni sud, sud na kom se revidira predmet koji je već pretresan na nižem sudu***
Hu: fellebbviteli bíróság; az a bíróság, ahol egy ügyet felülvizsgálnak, amely már egyszer meghallgatáson volt elsőfokú bíróságnál
Ro: curtea de apel – un Tribunal care poate revizui cum a fost folosită legea în hotărârea luată într-un tribunal
Slo: apelačný súd, odvolací súd, súdny dvor, ktorý je oprávnený vypočuť odvolanie súdu prvého stupňa
Рус: апелацийни суд, суд на котрим ше ревидує предмет хтори уж роспатрени на нїзшим суду

arbitral award – decision of a panel of one or more people who officially decide how an argument between two disputing parties should be settled. It is the arbitral equivalent of a judgment in a court of law. – ***arbitražna odluka; arbitražna presuda, presuda koju donosi jedno lice ili arbitražno telo od više lica u rešavanju spora između dve strane. Ovakva odluka odgovara presudi redovnog suda.***
Hu: választottbírósági döntés, ítélet – két fél közötti vita rendezésére szolgáló, egy vagy több személyből álló bizotság törvény erejével bíró döntése. Ezen ítélet egyenértékű a *rendes* bíróság itélettel.
Ro: hotărârea arbitrală – decizie adusă de un grup de una sau mai multe persoane care decid în mod oficial cum o ceartă între două părți aflate in conflict ar trebui să fie soluționată
Slo: arbitrážny výrok, rozhodcovský výrok
Рус: арбитражне ришенє; арбитражна пресуда, пресуда котру приноши єдно лїцо лєбо арбитражне цело од вецей лїцох у ришованю спора (розправа) медзи двома боками. Така одлука одвитує пресуди порядного суда.

arbitration – form of dispute resolution (an alternative to litigation through the court system) in which disputes are heard and decided by an impartial arbitrator or arbitrators, chosen by the parties to the dispute; reference of a dispute to an impartial person or panel chosen by the parties who agree in advance to abide by the arbitration award issued after the hearing at which both parties have an opportunity to be heard – ***arbitraža, forma rešavanja spora koja odgovara parnici pred redovnim sudom. Sporove saslušava i razrešava neutralni arbitrator, ili arbitražno telo odabrano/sastavljeno od strana u sporu.***
Hu: választottbírósági eljárás, döntőbíráskodás – vitarendezésére szolgáló eljárásmód egyike, (egyenértékű a rendes bíróság előtt folytatott peres eljárással) amely keretén belül pártatlan bíró vagy a felek által kiválasztott választottbírósági testület a feleket meghallgatja és döntést hoz az ügyben; döntőbíráskodás, egyeztető eljárás, választott bírói eljárás, választott bírói döntés; a vitákat döntőbírók vagy bírák döntik el, melyeket a pártok választottak a viták idejére
Ro: arbitraj, arbitrare – când o persoană care nu este implicată într-un caz citărește probele, audiază argumentele și ia o decizie
Slo: arbitráž, posúdenie, rozhodcovské konanie, vyšetrenie
Рус: арбитража, форма ришованя спору котра одвитує парнїци пред (опрез, напрез) порядним судом. Спори випитує и розришує (ришує) нєутрални арбитратор, лєбо арбитражне цело вибране/составене од странох у споре

arbitration clause – contract clause providing that any dispute arising under the contract will be submitted to arbitration, in the place and according to the laws and rules specified in the clause; clause in a contract that, among other things, requires the parties to arbitrate disputes arising under the contract – ***arbitražna klauza; klauza ugovora koja određuje da je u slučaju ma kakvog spora po ugovoru nadležna arbitraža, na mestu i prema zakonima i pravilima koji se izričito navode u klauzi***
Hu: választottbírósági záradék – szerződésben foglalat záradék, amely rendelkezik a választottbíróság illetékességéről, annak székhelyéről és az irányadó jogszabályokról
Ro: condiţia contractuală care prevede că orice litigiu apărut în contract va fi supus arbitrajului, în conformitate cu legile şi normele specificate în clauză
Slo: doložka o arbitráži, rozhodcovská doložka
Рус: арбитражна клауза; клауза котракту котра одредзує же у нагоди гоч хторого спору по котракту компетента арбитража, на месце и наспрам законох котри ше виключно наводза у клаузи

articles of association (US **bylaws**) – document that defines a company's internal organisation – ***statut, statut preduzeća (skup pravila o odnosima preduzeća, članova i direktora)***
Hu: alapító okirat
Ro: articole de asociaţie
Slo: interné predpisy, štatút, stanovy
Рус: статут, статут подприємства (множество правилох о одношеню подприємства, членох и директора)

articles/certificate **of incorporation**, US (**memorandum of association**, UK) – legal document that sets out the important elements of the corporation, including its name, address, objects and powers; one of the two fundamental documents upon which registration of a company is based – ***osnivački statut, akt o osnivanju preduzeća***
Hu: (cég) alapító okirat
Ro: certificat de încorporare
Slo: zakladacia listina, stanovy akciovej spoločnosti
Рус: снователни статут, акт о снованю подприємства

asset – any property that is owned and has value – ***posed, blago, imovina, potraživanje (bilo šta što se poseduje i ima vrednost)***
Hu: vagyon, vagyontárgy, birtok, követelés (bármi ami birtokolható és értéke van)
Ro: activă – orice proprietate care este deţinută şi are valoare
Slo: klad, kladná položka
Рус: маєток, благо, поглєдованє

assign – to transfer (rights) to another – ***ustupiti/preneti prava na drugo lice***
Hu: (fel)jogosítani valakit jogokkal
Ro: a desemna; a aloca; a afecta
Slo: pririeknuť právo, postúpiť právo, previesť na iného, menovať
Рус: препущиц/пренєсц права на другу особу

assignee – person who receives an assignment – ***cesionar, onaj kome se ustupa***
Hu: illetékes, engedményes; az a személy aki megbízást kap
Ro: cesionar, persoană care primeşte o misiune
Slo: cesionár, postupník, zmocnenec, nadobúdateľ práva
Рус: цесионер, тот котрому ше препущує

assignment of contract – transfer of a contract to another person – ***ustupanje/prenos ugovora na drugo lice***
Hu: átruházási megállapodás; a szerződés átadása egy másik személynek
Ro: cesiune de contract – transferul contractului unei alte persoane
Slo: prenechanie objednávky
Рус: препущованє/преношенє контракту на другу особу

assignment of rights – transfer of rights to another person such that the person to whom the rights have been transferred receives full benefits under the contract – ***ustupanje prava***
Hu: jogi engedményezés; amikor a jogosult személy átruházza a jogait más személyre, és az a személy rendelkezeni fog a szerződés előnyeivel
Ro: transferul/cesiunea drepturilor
Slo: prechod práv
Рус: уступйованє правох

assignor – person who transfers his/her rights or duties to another – ***ustupalac, cedent***
Hu: áruházó; kötelességeket átvivő személy
Ro: cesionar – perosană care transferă drepturile sau obligaţiile sale unei alte persoane
Slo: prevodca, postupiteľ
Рус: уступитель

attachment – seizure or taking into custody by virtue of a legal process – ***uzapćenje, zaplena; pritvor***
Hu: lefoglalás, letartóztatás
Ro: sechestru, confiscare, detenţie
Slo: dočasná podriadenosť, zabavenie, zhabanie, zatknutie
Рус: конфискация, притвор

foreign **attachment** – ***zaplena pokretnih stvari dužnika***
Hu: az adós ingósságának lefoglalása
Ro: confiscarea bunurilor personale ale debitorului
Slo: zabavenie majetku, zhabanie majetku
Рус: конфискация рухомих предметох длужнїка

attachment for preservation of assets – ***zaplena radi obezbeđenja***
Hu: vagyonbíztosítás érdekében történő lefoglalás
Ro: ataşamentul pentru conservarea activelor
Slo: zabavenie kvôli zabezpečeniu
Рус: конфискация пре обезпеченє

attachment lien – prejudgment lien, provisional in nature, created in assets seized in accordance with a court order or a writ (**writ** – ***podnesak, naredba***) of attachment – ***zadržavanje, retencija (pravo zadržavanja, pravo retencije); hipoteka u korist poverioca/potražioca***
Hu: jogviszony, jogi megtartás/visszatartás; előre megítélt zálogjog, mely ideiglenes jellegű, vagyontárgyakkal és megfelelő bírósági végzéssel együtt jön létre; *writ* **–** idézés
Ro: păstrare, retenție (gaj); ipotecă in favorea creditorului/solicitantului
Slo: retenčné právo; príloha, záložné právo
Рус: поднєсок, наредзенє; затримованє, ретенция (право затримованя, право ретенциї); гипотека на хасен пожичковача/ поглєдовача

authorised (share) capital – total amount of stock a company may offer to its shareholders; also known as **nominal capital** (US **authorized shares**) – ***ovlašćeni kapital, ukupan iznos sredstava preduzeća do kog ono ima ovlašćenje da izdaje deonice***
Hu: alaptőke
Ro: capitalul autorizat
Slo: autorizovaný účastinný kapitál
Рус: овласцени капитал, вкупни винос средствох подприємства до котрого воно ма овласценє за видаванє акцийох

authorised share capital (US **authorized shares**) – total amount of stock a company may offer to its shareholders; also known as **nominal capital** – ***ovlašćeni kapital (iznos sredstava preduzeća do kog ono ima ovlašćenje da izdaje deonice), nominalni kapital***
Hu: alaptőke, jegyzett tőke; össz tőke, melyet egy vállalat adhat ki részvényesei számára
Ro: capitalul autorizat
Slo: obežné prostriedky
Рус: овласцени капитал (винос средствох подприємства до котрого воно ма овласценє же би видавало акциї), номинални капитал

B

bailiff – officer of the court whose duties include keeping order and assisting the judge and jurors – ***sudski službenik u čije dužnosti spada održavanje reda u sudnici i asistiranje sudiji i porotnicima***
Hu: bírósági végrehajtó, gondnok, főmegbízott, ispán, számadó, sáfár; a bíróság tisztviselője, kinek feladati közé tartozik a rendtartás és segíti a bírót és az esküt
Ro: funcționar administrativ – o persoană însărcinată cu Securitatea la Tribunal. Aceştia sunt selectați de şerifi.
Slo: súdny vykonávateľ, súdny sluha, súdny zriadenec, pracovník ktorý zabezpečuje, aby boli vykonané niektoré úkony nariadené alebo potrebné pre súdne pojednávanie
Рус: судски службенїк до чиїх длужносцох спада отримованє шора у суднїци и помаганє (асистиранє) судиї и поротнїком

balance sheet – financial statement showing a company's assets, liabilities and equity on a given date – ***bilans, dokument koji pokazuje finansijsko stanje preduzeća na određeni dan/datum, a sadrži dve strane:*** **aktivu** ***(vrednost imovine) i*** **pasivu** ***(obaveze preduzeća), koje se moraju slagati i biti u ravnoteži***
Hu: mérleg, kiegyenlítő papír (amely kimutatja a vállalkozás pénzűgyi helyzetét)
Ro: cont de bilanț, bilanțul de stare al unei companii
Slo: účtovná bilancia
Рус: биланс, документ котри указує финансийни стан подприємства на одредзени дзень/датум а облапя два боки: *активу* (вредносц маєтку) и *пасиву* (обовязки подприємства), котри ше муша складац и буц у ровноваги

Bar – the legal profession – ***pravna, pravnička, struka; advokatura***
Hu: ügyvédi kamara, jogi akadály, bíróság
Ro: toți avocații calificați să practice legea
Slo: právnické povolanie
Рус: правна, правнїцка, занїманє (струка); адвокатура

Bar association – a professional body of lawyers – ***advokatsko udruženje, advokatska komora***
Hu: ügyvédi kamara
Ro: un organism profesional al avocaților
Slo: advokátska komora, zoznam advokátov
Рус: провокаторске (адвокатске) здруженє, адвокатска комора

bar examination – examination conducted at regular intervals to determine whether a candidate is qualified to practice law in a given jurisdiction – ***advokatski ispit, ispit koji se sprovodi u redovnim rokovima u cilju utvrđivanja sposobnosti kandidata za bavljenje pravnom strukom, advokaturom, u datom pravnom sistemu***
Hu: ügyvédi vizsga, mely elvégezendő rendszeres időközönként, annak érdekében, hogy meghatározzák/kiderítsék, hogy egy jelölt jogot gyakorlohat-e
Ro: examinarea de către barou – un Examen de Stat dat pentru a fi admis şi licenţiat pentru a practica legea
Slo: bar vyšetrenie, vyšetrenie vykonané v pravidelných intervaloch, či uchádzač je spôsobilý vykonávať advokáciu v danej jurisdikcii
Рус: адвокатски испит, испит котри ше запровадзує у порядних рокох у цилю утвердзованя способносци кандидата за роботу у правним фаху, провокаторством, у датим правним систему

Bar Vocational Course – the stage in a legal education the completion of which is marked by a ceremony referred to as the **call to the Bar** – ***stručni advokatski kurs, stadijum u pravničkom obrazovanju čije se okončanje obeležava svečanim prijemom u advokatsku komoru***
Hu: szakmai ügyvédi tanfolyam; a jogi oktatás végső stádiuma, mellyel ünnepi fogadás történik az ügyvédi kamarába
Ro: etapă în educaţia juridică a cărei finalizare este marcată de o ceremonie de admitere oficială la bar.
Slo: bar odborný kurz (bar odborného kurzu alebo BVC), absolventský kurz pre tých, ktorí chcú byť povolaní do baru, teda k praxi ako advokát
Рус: фахови адвокатски курс, ниво у правнїцким образованю чийо ше законченє означує зоз святочним приманьом до адвокатскей комори

barriers to entry – obstacles which make it difficult for a business to enter into a market. Some examples include patents, customer loyalty, research and development, distributor or supplier agreements, and government regulations. – ***barijere pristupu, prepreke pristupu i tržišnom nastupu***
Hu: belépési korlátok; akadályok/korlátok, melyek megnehezítik egy vállalkozás piacra való létrejöttét; pl. szabadalmak, fogyasztói hűség, kutatás és fejlesztés, beszerzési és forgalmazási szerződések/megállapodások, és kormányzeti előírások.
Ro: bariere la acces
Slo: prekážky vstupu
Рус: бариєра приступу, препреки приступу и тарґовинскому наступу

barrister – member of one of the two classes of lawyer found in many common law jurisdictions with split legal professions; **barristers** specialise in courtroom advocacy, drafting legal pleadings and giving expert legal opinions – ***pripadnik jedne od dve klase advokata koje se sreću u mnogim zakonodavnim sistemima opšteg prava s dvojnošću pravne struke;*** **advokat koji zastupa pred sudom** ***specijalista je za zastupanje u sudnici, za sastavljanje odbrane i pružanje stručnog pravnog savetodavstva***
Hu: tárgyaló ügyvéd; a két ügyvédi osztály egyik tagja, mely megtalálható a legtöbb szokásjogban gyakorolt jogi szakmánál; a tárgyaló ügyvédek a tárgyalóteremben

specializálódnak pártolást ill. ügyfélvédelmet, perbeli védekezéseket készítenek elő és jogi szakértői véleményeket adnak
Ro: pledant, avocat
Slo: advokát s vyššou právomocou (vo Veľkej Británii), oprávnený zastupovať na vyšších súdoch
Рус: припаднїк єдней од двох класох адвокатох котри ше стретаю у велїх законодавних системох опщого права зоз двойносцу правного фаху; адвокат котри заступа пред судом фаховец є за заступанє у суднїци, за злучованє одбрани и даванє фахового правного совитодавства

barristers' chambers – a set customarily consisting of 20-60 barristers, who normally band together into 'chambers' to share clerks and other facilities – ***poslovna advokatska komora, skupina obično 20-60* advokata koji nastupaju pred sudom *a koji se udružuju u 'komore' da bi imali jedinstvene zajedničke službe i druge uslove***
Hu: tárgyaló ügyvédi kamara; 20-60 tárgyaló ügyvédek csoportja, akik *kamarát* alkotnak, hogy megosszák egymás hivatalnokait és létesítményeit
Ro: un grup de de obicei 20-60 avocaţi care apar în faţa instanţei şi se grupează în *camere* pentru a avea servicii partajate unice şi alte cerinţe
Slo: advokátska komora
Рус: дїловна адвокатска комора, обично збир од 20 до 60 адвокатох котри ше зявюю пред судом и котри ше здружую до ћкоморохъ же би мали єдинствену заєднїцку службу и други условия

beneficiary – person entitled to draw payment – ***beneficijar, korisnik; lice s pravom vučenja plaćanja***
Hu: kedvezményezett, haszonélvező; az a személy, aki számára adott jogügylet hatása révén jogok keletkeznek, vagy ruházódnak át, valamint szolgáltatást teljesítenek vagy munkálatokat végeznek
Ro: beneficiar, utilizator
Slo: beneficiát, užívateľ, poberateľ
Рус: бенефицияр, хасновательь; особа зоз правом зацагованя плаценя

'benefit of the bargain' damages ≈ expectation damages – compensation for the loss of benefits that a person would have received had the contract been performed – ***odšteta na osnovu očekivane koristi; nadoknada neostvarene očekivane dobiti***
Hu: kártérítés a nyereség reményében; kártérítés, melyben egy személy részesülhet, ha teljesíti a szerződést
Ro: daune aşteptate – compensaţie pentru pierderea de beneficiile pe care o persoană ar fi primit dacă contractul a fost efectuat
Slo: odškodné
Рус: одчкодованє на основу обчекованого хасну; надополнєнє нєоствареного обчекованого добитку

bill of exchange (US also **draft**) – negotiable instrument for a specified sum of money which is written and names three parties: the *drawer* (the person paying), the *drawee* (the person who will conduct payment) and the *payee* (the person who receives the payment) – **menica; vučena menica, trasirana menica** (***drawer*** je **trasant, potpisnik menice;**

drawer of a cheque je **izdavalac čeka;** ***drawee*** je **trasat, strana/osoba koja sprovodi plaćanje;** ***payee*** je **korisnik menice, remitent**)
Hu: (idegen) váltó; a váltó egyoldalú és jogcímmentes pénztartozást megtestesítő, forgatható értékpapír, mely írásba van foglalva és három szereplője van: *drawer* – kibocsátó, kifizető személy, akinek fizetési kötelezettsége van; *drawee* – intézvényezett, címzett; azaz a bank, aki a fizetést teljesíti; *payee* – kedvezményezett, akinek a javára történik a kifizetés
Ro: cambie – un instrument negociabil pentru o sumă specificată de bani pe care este scris şi numele celor trei partide: sertar (persoana plătitoare), trasul (persoana care va conduce de plată) şi beneficiar (persoana care primeşte plata)
Slo: zmenka (*drawer of a cheque*-trasant, *drawee*-trasát, *payee*-remitent)
Рус: вексла; цагана вексла; трасирана вексла (подписанїк вексли, видавач чека; трасант; бок/особа котра провадзи плаценє; хаснователь вексли, ремитент)

board of directors – group of individuals elected by shareholders to make the major decisions of the company – ***upravni odbor, organ koji je odgovoran za sprovođenje politike preduzeća a sastavljen je od direktora preduzeća i direktora pojedinih sektora***
Hu: igazgatótanács
Ro: consiliul de administrație
Slo: riaditeľská rada
Рус: управни одбор, орґан котри одвичательни за применьованє политики подприємства а составени є од директора подприємства и директорох поєдиних секторох

bona-fide **purchaser for value** – someone who holds a negotiable instrument in good faith – ***savesni sticalac, dobronamerni sticalac; osoba koja drži prenosiv instrument u dobrim namerama***
Hu: jóhiszemű vásárló; személy, aki jóhiszeműleg kezeli/birtokolja a forgatható értékpapírt
Ro: cumpărător de bună-credință de valoare – cineva care deține un instrument negociabil cu bună-credință
Slo: kupujúci s poctivým úmyslom
Рус: совисни здобуватель, добронамирни здобуватель; особа котра трима преношаци инструмент з добрима намирами

bonus (US **stock dividend**) – payment above what was due or expected – ***bonus, udeo u dobiti, dodatak koji se isplaćuje radnicima za ostvareni veći učinak; dividenda, dodatna novčana dobit koja se isplaćuje deoničarima ili vlasnicima polisa osiguranja***
Hu: bónusz, prémium
Ro: bonus, premiu
Slo: bonus, bonifikácia, dividenda
Рус: бонус, часц у приходу, додаток котри ше виплацує роботнїком за здобути векши приход; дивиденда, додатни пенєжни приход котри ше виплацує акционером лєбо власнїком полиси осиґураня

breach of contract – failure to perform a contractual obligation or interference with another party's performance which incurs a right for the other party to claim damages – ***povreda ugovora; prekršaj, kršenje, raskid***
Hu: szerződésszegés; a szerződéses kötelezettség mulasztása (kudarca) vagy beavatkozása egy másik párt teljesítményére, s mely joggal illeti a másik pártot, hogy kértérítést igényeljen
Ro: încălcare a contractelor; infracțiune, întrerupere
Slo: nedodržanie zmluvy, porušenie kontraktu, porušenie zmluvy
Рус: повредзенє контракту; потупенє, тупенє, розтаргнуце

brief – document or set of documents containing the details about a court case – ***podnesak, predstavka, izvod; document ili komplet dokumenata koja se odnose na neki sudski slučaj***
Hu: tényállás összefoglalás; okiratok összesége, melyek egy bírósági ügy részleteit tartalmazzák
Ro: declarație – declarație scrisă pe care o dă fiecare parte la Tribunal care spune de ce ar trebui Tribunalul să decidă că au dreptate
Slo: výťah, krátky výpis, písomný doklad, prípravný spis, oprávnenie zastupovať na súde,výťah zo žaloby
Рус: поднєсок, представка, вивод; документ лєбо комплет документох котри ше одноша на даяки судски случай

C

cancellation – the act or an instance of canceling – ***otkazivanje, ukidanje, poništavanje, brisanje***
Hu: érvénytelenítés, felbontás, hatálytalanítás, törlés
Ro: anulare, desfacere, ştergere – actul de anulare
Slo: odvolanie, zrušenie, ukončenie, škrtnutie, vymazanie, konštitutívny prejav (vyhlásenie) jednej strany právneho pomeru že daný pomer bude v budúcnosti zrušený
Рус: отказованє, утаргованє, понїщованє, сцеранє

capital structure – distribution of a company's debt and stock – ***struktura kapitala (raspored/odnos dugova/obaveza kompanije i njenog imetka/paketa deonica)***
Hu: tőkeszerkezet; a vállalat által kibocsátott értékpapírok együttese (adósságok, a vállalat kötelességei)
Ro: structuri de capital – distribuţie a datoriilor şi stocului unei companii
Slo: kapitálová štruktúra (pomer medzi cudzími a vlastnými zdrojmi)
Рус: структура капиталу (розпорядок/однос длуства/обовязка фирми и єй маєтку/пакета акцийох)

capitalisation – act of providing capital for a company through the issuance of securities – ***kapitalizacija, obezbeđivanje kapitala preduzeća emitovanjem hartija od vrednosti; uglavničenje***
Hu: kapitalizáció, tőkésítés; a kamatos kamatozás elvén működő betétek esetén azt a folymatot jelöli, mely során a kamat a tőke részévé válik (tőkésítésre kerül), majd később azzal együtt kamatozik
Ro: capitalizare bursieră
Slo: kapitalizácia
Рус: капитализация (обезпечованє капитала подприємства емитованє паперох од вредносци)

capitalisation issue, bonus issue, scrip issue (US **cash dividend**) – process whereby a company's money is converted into capital and then distributed to shareholders as new shares – ***bonificirana emisija hartija od vrednosti, koje se besplatno daju starim vlasnicima deonica srazmerno broju deonica koje oni poseduju***
Hu: részvénykibocsátás
Ro: hărtii de valoare, acţiuni gratuite care se dau proprietarilor vechi, în funcţie de numărul de acţiuni pe care le posedează
Slo: prémiová akcia

Рус: бонифицирана емисия паперу од вредносци котра ше задармо дава старим (скорейшим) власнїком полиси осиґураня

cartel – group of similar independent companies who agree to join together to control prices and limit competition – ***kartel (trust)***
Hu: kartell; hasonló vállaltok közti egyezmény
Ro: uniune monopolistă în care mai multe întreprinderi din aceeaşi ramură de producţie încheie o convenţie, stabilind preţurile, condiţiile de vânzare şi de aprovizionare, termenele de plată, cantitatea de mărfuri ce urmează să o producă fiecare şi îşi împart pieţele de desfacere, în vederea limitării sau eliminării concurenţei
Slo: kartel, dohoda
Рус: картел (труст)

case – dispute between opposing parties, being resolved by a court of law – ***slučaj, parnica; spor između protivstavljenih strana koji se rešava pred sudom***
Hu: eset, vitás/peres ügy, per; szembenálló felek vitája, mely bíróság előtt oldódik meg
Ro: caz, un proces legal; o plângere adusă în faţa unui tribunal criminal, de trafic sau civil
Slo: súdny proces
Рус: случай, парнїца, розправа медзи процивнима боками котра ше ришує пред судом

case law (also **common law**, **judge-made law**) – legal system which is the foundation of the legal systems of most of the English-speaking countries of the world, based on customs, usage and court decisions; set of reported judicial decisions of selected appellate courts and other courts of first instance which make new interpretations of the law and, therefore, can be cited as precedents; body of law formed through judicial/court decisions, as opposed to law formed through statutes or written legislation – ***pravni sistem koji je osnova pravnih sistema većine zemalja engleskog govornog područja, zasnovan na običajima, ustaljenoj praksi i sudskim odlukama; opšte pravo, za razliku od specijalnog zakonodavstva; zakonska materija formirana sudijskim/sudskim odlukama, za razliku od zakona donetih statutima/zakonskim aktima ili pisanim zakonodavstvom***
Hu: precedensjog; jogrendszer, amely a jogrendszer alapja a világ legtöbb angol nyelvű országában, mely szokáson, használaton és bírói döntéseken alapul; bírógási határozat döntése a fellebviteli bíróságnál és más elsőfokú bíróságnál, melynek a törvény új értelmezést ad, beidézhető mint eset; joganyag, mely bírói/bírósági határozatok alapján alakul meg; az alapszabályon és az írásbeli jogszabályok alapuló törvény ellentéte.
Ro: jurisprudenţă – lege elaborată prin decizii anterioare, în cazuri similare
Slo: precedentné právo, nepísané, precedenčné právo, sudcovské právo, vytvárané súdnymi rozhodnutiami záväznými ako precedens pre ďalšiu súdnu prax
Рус: правни систем котри основа правних системох у векшини жемох английского бешедного подручя, засновани на обичайох, устаємнєней пракси и судских одлукох; обще право, за розлику специялного законодавства; законска за розлику од специялного законодавства; законска материя формована судийним/судским ришеньом, за розлику од закона принєшеним зоз статутом/законским актом або писаним законодавством

certificate of deposit (and cheques) – certificate issued by the bank acknowledging receipt of money and promising to pay it back; a promisory note (P/N) issued by the bank – ***potvrda o depozitu (i posedovanju čekova); blagajnički zapis; promesa, vlastita menica, solo menica***
Hu: letét(i)jegy, letéti igazolás; A letéti jegy olyan névre szóló (nyomdai úton előállított vagy dematerializált), hitelviszonyt megtestesítő, átruházható értékpapír. A letéti jegyben az adós (kibocsátó) arra kötelezi magát, hogy az ott megjelölt – részére befizetett – pénzösszeget és annak előre meghatározott kamatát a letéti jegy mindenkori tulajdonosának (hitelezőnek) a megjelölt időben és módon megfizeti.
Ro: certificat de depozit
Slo: vkladná potvrdenka, vkladový certifikát, potvrdenka o vklade. Druh cenného papiera, resp. istá kombinácia terminovaného vkladu a dlhopisu v listinnej podobe, ktorá vyjadruje záväzok emitenta voči veriteľovi na presne stanovenú čiastku a dobu.
Рус: потвердзенє о депозиту (и пошедованю чекох); касирски запис; промеса; особна вексла, соло вексла

certificate of incorporation (US generally no official certificate is issued; companies are formed upon the filing of the **articles**/certificate **of incorporation**) – document issued by a governmental authority granting a company status as a legal entity – ***uverenje, isprava, o osnivanju; uverenje o sticanju statusa pravnog lica; uverenje o upisu u sudski registar***
Hu: cégjegyzéki kivonat
Ro: certificat, documentele de instituire
Slo: zakladacia listina korporácie
Рус: потвердзенє, документ, о снованю; потвердзенє о здобуваню статуса правней особи, потвердзенє о упису до судского реґистру

Certificate of Incorporation on Change of Name – (UK) certificate issued by Companies House when a company wishes to change its name. A copy of the special resolution of the company authorising a change of name must be submitted to Companies House along with a fee. – ***Izvod/potvrda iz Registra preduzeća s unosom promene naziva. Primerak specijalne odluke kompanije kojom se odobrava promena naziva mora da se podnese Registru preduzeća, uz plaćanje odgovarajuće takse.***
Hu: cégbíróság által kiadott igazolás/bizonylat, a vállalat névváltoztatásának inditványozására; a vállalat különleges határozatának másolata, mellyel engedményezést kér a cégbíróságtól a névváltoztatásra, a megfelelő adóval mellékelve.
Ro: Certificat Constitutiv privind Schimbările de Nume
Slo: výpis z obchodného registra o zmene názvu
Рус: Вивод/потвердзенє зоз Реґистра подприємства зоз уношеньом пременки мена. Прикладнїк специялней одлуки компаниї з котрим ше допущує пременка назви и муши ше поднєсц Реґистру подриємства, зоз плаценьом одвитуюцей такси

cheques (US **checks**) – a printed form which authorizes an amount of money to be paid from the holder's account to the person or firm named on the form – ***ček(ovi)***
Hu: csekk(ek); A csekk pénzt megtestesítő értékpapír, melyben a csekk kibocsátója meghatározott formaságok betartásával arra utasítja bankját, hogy a csekkben

meghatározott összeget a csekk birtokosának fizesse ki. A csekk készpénzt helyettesítő fizetési eszköz.
Ro: cecuri
Slo: šeky
Рус: чеки

civil law – legal system developed from Roman codified law, established by a state for its regulation; area of the law concerned with non-criminal matters, rights and remedies – ***građansko pravo; pravni sistem razrađen iz rimskog kodifikovanog prava koji uspostavlja država u cilju sopstvenog uređivanja; oblast prava koja se bavi ne-krivičnim pitanjima, pravima i pravnim sredstvima/lekovima***
Hu: (kontinentális/nem angolszász) polgári jog; jogrendszer, mely a római kodifikált törvény által alakult ki, állam által lett létrehozva, annak szabályozására; jogi terület, mely a nem büntetőjog, általános jogok és a jogorvoslat területein érintett
Ro: drept civil – acea ramură ce reglementează raporturile patrimoniale şi nepatrimoniale stabilite între persoane fizice şi persoane juridice aflate pe poziţii de egalitate juridică. Este acel drept ce reglementează unele raporturi patrimoniale în care părţile figurează ca subiecte egale în drepturi, şi unele raporturi nepatrimoniale legate de individualitatea persoanei, condiţia juridică a persoanei fizice şi a altor subiecte de drept civil în calitatea lor de participanţi la raporturile juridice civile.
Slo: občianske právo, civilné právo, všeobecná časť súkromného práva, upravuje právo vo vzťahu k občanovi (osobné a osobnostné právo)
Рус: гражданске право; правни систем розробени зоз римского кодификованого права котри запровадзує держава у цилю особного ушореня; обласц права котра ше бави зоз нє-виновнима питанями, правом и правнима средствами/лїками

claim – to demand by or as by virtue of a right; demand as a right or as due; to assert and demand the recognition of (a right, title, possession, etc.); assert one's right to; to require as due or fitting – ***zahtevati, po nekom svojstvu ili pravu; potraživati kao po pravu ili dužnoj obavezi; tvrditi i zahtevati uvažavanje nekog prava, titule, poseda, itd.; polagati pravo na nešto; potraživati kao nešto što pripada ili odgovara***
Hu: igény, állítás, követelés, kereset
Ro: pretenţie; a ridica pretenţii; a formula acţiune (civilă) în pretenţii
Slo: nárokovať, činiť si nároky, požadovať, právny nárok, pohľadávka, je to nárok veriteľa (právnickej osoby, alebo fyzickej osoby) na peňažné, alebo vecné plnenie zo strany dlžníka
Рус: вимагац, глєдац, по даяким свойству або праву; поглєдовац як по праву або длужней обовязки; утвердзиц и глєдац уважованє даякого права, титули, маєтка итд.; покладац право на дацо; поглєдовац як дацо цо припада або одвитує

claimant (US **plaintiff**) – person who initiates a civil lawsuit – ***podnosilac zahteva, tužilac, tražilac, stranka koja podnosi tužbu, stranka koja pokreće građansku parnicu***
Hu: igényjogosult, panaszos, felperes; az a személy, aki polgári pert kezdeményez
Ro: solicitant, reclamant – persoană care iniţiază un proces civil
Slo: navrhovateľ, uchádzač, sťažovateľ, žiadateľ, reklamujúca strana, kto uplatňuje nárok
Рус: подношитель вимаганя, тужитель поглєдованя, странка котра подноши жалбу, странка котра порушує гражданску парнїцу

clerk – employee who takes records, files papers and issues processes – ***činovnik, službenik; zapisničar, pisar u sudu***
Hu: bírósági fogalmazó, irodavezetõ, eladó, kereskedelmi alkalmazott; munkás, aki nyilvántartásokat valamint dokumentumok és más folyamatok rendezését végzi
Ro: funcționar – ofițer al Tribunalului care înregistrează dezbateri, moțiuni, judecăți etc., redactează procese şi ține evidența procedurilor tribunalului
Slo: súdny úradník, tajomník, sekretár, pisár
Рус: чиновнїк, службенїк; записнїчар, писар у суду

client – person or group that uses the professional advice or services of a lawyer – ***osoba ili grupa koja koristi stručno savetodavstvo ili usluge advokata, pravnika***
Hu: kliens, ügyfél; személy(ek), mely(ek) egy ügyvéd szakmai tanácsadását és szolgáltatását veszi igénybe
Ro: client – persoană sau grup care utilizează consiliere profesională sau serviciile unui avocat
Slo: účastník, klient
Рус: особа або ґрупа котра хаснує фахове совитованє або услуги адвоката, правнїка

collateral – property pledged as security for payment of a debt obligation – ***zalog, imovina založena kao obezbeđenje plaćanja/otplate duga***
Hu: fedezet; eszközök, melyeket egy hitel biztosítékaként nyújtanak
Ro: gaj, activele constituite ca garanții de plată/rambursare a datoriei
Slo: záruka, zabezpeka, zarúka ako zabezpečenie pohľadávky
Рус: залога, заложени маєток як обезпеченє плаценя/одплацованя длуства

collective bargaining – process of negotiation between trade unions (or labour unions) and employers, usually regarding the terms and conditions of employment – ***kolektivno pregovaranje***
Hu: kollektív alku; tárgyalási folyamat a szakszervezet és a munkadó között, az állás feltételeiről
Ro: negocieri collective
Slo: kolektívne vyjednávanie, jednanie o kolektívnej zmluve
Рус: колективне прегварянє

comity – the principle under which countries recognise and enforce each other's legal decrees; principle that one country or jurisdiction will recognise the laws, decisions and legislation of another country or jurisdiction as a matter of courtesy and respect to that country – ***učtivost, uglađeno uvažavanje; princip po kom zemlje međusobno uvažavaju i sprovode zakonske odluke; princip po kom jedna zemlja ili pravosudni sistem uvažava zakone, odluke i zakonodavstvo druge zemlje ili pravosudnog sistema u smislu učtivosti i uvažavanja te zemlje***
Hu: bírósági határozatok és jogszabályok köcsönös elismerésének elve – az az elv miszerint az államok kölcsönösen elismerik és végrehajtják egymás törvényes határozatait; az az elv miszerint egy állam illetve annak igazságszolgáltatási rendszere tiszteletben tartja a másik államok illetve azok igazságszolgáltatási rendszerének jogszabályait, azon állam tisztelete jeléül

Ro: relaţii de respect reciproc, politeţe; principiu conform căruia fiecare stat recunoaşte şi execută deciziile juridice
Slo: dorozumenie, zhoda, zdvorilosť, uznanie
Рус: учтивосц, любезне уважованє; принцип по котрим держави медзисобно уважую и запровадзую законски одлуки; принцип по котрим єдна держава лєбо правосудни систем уважує закони, одлуки и законодавство другей держави лєбо правосудного систему у смислу учтивосци и уважованя тей держави

common law (also **case law**, **judge-made law**) – legal system which is the foundation of the legal systems of most of the English-speaking countries of the world, based on customs, usage and court decisions; body of law formed through judicial/court decisions, as opposed to law formed through statutes or written legislation – ***pravni sistem koji je osnova pravnih sistema većine zemalja engleskog govornog područja, zasnovan na običajima, ustaljenoj praksi i sudskim odlukama; opšte pravo, za razliku od specijalnog zakonodavstva; zakonska materija formirana sudijskim/sudskim odlukama, za razliku od zakona donetih statutima/zakonskim aktima ili pisanim zakonodavstvom***
Hu: magánjog, polgári jog; joganyag, mely bírói döntések alapján keletkeztek, ellentétben az olyan jogszabállyal, amit rendelet vagy írásbeli jogszabály útján jöttek létre
Ro: drept cutumiar şi jurisprudenţial
Slo: zvykové právo, obyčajové právo, právna obyčaj, všeobecne akceptované a štátom (verejnou mocou) uznané pravidlo správania sa, ktoré sa vžilo do vedomia spoločnosti v dôsledku jeho logického, racionálneho základu, dlhodobého používania a opakovania úkonov, a ktoré je vymáhateľné štátom (verejnou mocou), ak sa porušuje
Рус: обще право, за розлику од специялного законодавства; законска материя формована судийним/судским ришеньом, за розлику од закона принєшеним зоз статутом/законским актом або писаним законодавством

company (US **corporation**) – a group of people who come together for the purpose of producing goods or offering a service, and whose regulation is governed by one of the Companies Acts. A company so organised is a separate body under the law – ***kompanija, društvo, preduzeće***
Hu: cég, vállalat, társaság
Ro: companie
Slo: podnik, korporácia, obchodná spoločnosť
Рус: компания, дружтво, подприємство

Companies House – (UK) institution where all limited companies in the UK must be registered. It is an Executive Agency of the UK government Department of Trade and Industries (DTI) – ***Komora, Registar preduzeća – institucija kod koje sve kompanije s ograničenom odgovornošću u Velikoj Britaniji moraju da se registruju; reč je o Izvršnoj agenciji vladinog Ministarstva trgovine i industrije.***
Hu: cégbíróság, Kamara; olyan létesítmény az Egyesült Királyságban, ahol minden korlátolt felelősségű vállalatnak nyilvántartást kell vezetni. Az Egyesült Királyság végrehajtó bizottsága a Minisztérium kereskedelmi és ipari részlegénél.
Ro: instituţie în care toate societăţile cu răspundere limitată în Marea Britanie trebuie să fie înregistrate. Este o agenţie executivă a guvernului britanic Departamentul de Comerţ şi Industrie
Slo: výkonná agentúra

Рус: Комора, Реґистер подприємства – институция при котрей ше шицки фирми зоз ограничену одвичательносцу у Велькей Британиї муша реґистровац; слово о Вивершней аґенциї владового Министерства тарґовини и индустиї.

competition law (US **antitrust law**) – body of law that regulates business activities and markets, especially agreements and practices that limit competition – ***protivtrustovski zakon, zakon protiv sprečavanja konkurencije***
Hu: versenytörvény (US antitrust law – trösztellenes törvény) – joganyag, mely az üzleti tevékenységeket és piacokat szabályozza, különösen megállapodásokat és gyakorlatokat, melyek korlátozzák a versenyt
Ro: legea care reglementează activităţile economice şi pieţele, în special acordurile şi practicile care limitează concurenţa
Slo: súťažné právo, protitrustový, antitrustový (protimonopolný) zákon
Рус: процивтрустовски закон, закон процив зопераня конкуренциї

complaint – in civil law, the first pleading filed on behalf of a plaintiff, initiating a lawsuit and setting forth the facts on which the claim is based – ***u građanskom pravu: prva pritužba uložena u ime tužioca, kojom se pokreće spor/parnica i iznose činjenice na kojima se zahtev/tužba zasniva***
Hu: panasz; polgári jogban, az első beadvány benyújtása a felperes nevében, per kezdeményezése és a tények megjelölése, melyeken a kereset alapul
Ro: plângere, reclamaţie – în dreptul civil, prima pledoarie depusă de un reclamant care iniţiază un proces şi precizează faptele pe care se bazează cererea
Slo: sťažnosť, trestné oznámenie, žaloba
Рус: у гражданским праву: перша притужба уложена у мено тужителя, з котру ше порушує парнїца и виноша факти на котрих ше захтев/тужба заснує

compulsory winding-up (US **involuntary bankruptcy**) – liquidation of a company after a petition to the court, usually by a creditor – ***prinudna likvidacija, prinudni stečaj (likvidacija kompanije posle zahteva upućenog sudu, koji obično podnosi neki od poverilaca)***
Hu: kényszerű likvidálás, csődeljárás; egy vállalat felszámolása egy bírósághoz intézett kérvénynek, melyet egy hitelező ad be
Ro: lichidare obligatorie
Slo: nedobrovoľný bankrot, nútená likvidácia
Рус: примушена ликвидация, примушена предликвидация (ликвидация фирми после вимаганя унапряменому суду, котри обично подноши дахто од повереніком)

conciliation – similar to mediation, in which an impartial third party helps the parties to a dispute to resolve their problem, but which (unlike arbitration) does not lead to a decision to which the parties are bound; process of bringing together the two sides in a dispute, often employment related, to discuss the problem and reach a settlement – ***mirenje, izmirenje, poravnanje; slično posredovanju, pri kom neutralna treća strana pomaže stranama u sporu da razreše svoj problem, samo što (za razliku od arbitraže) ne vodi obavezujućoj odluci***
Hu: kiegyezés; békéltetés – hasonló a közvetítéshez, mediáláshoz, ahol a vitában résztvevő feleknek egy harmadik pártatlan fél segít a vita rendezésében, azonban ezen

eljárás, a választottbírósági eljárástól eltérően, nem vezet olyan döntéshez mely kötelező érvényű a felekre nézve
Ro: conciliere, împăcare
Slo: zmierenie, vyrovnanie, zmierčie konanie
Рус: миренє, вимирйованє, поравнанє; подобне посредованю, при котрому нєутрални треци бок помага обидвом боком у спору же би позришели свой проблем, лєм же (за розлику од арбитражи) нє води обовязковей одлуки

confer – to grant, to bestow – ***proglasiti, dodeliti (pravo), odobriti***
Hu: nyílvánít, átruház, részesít
Ro: a conferi; a acorda (drepturi)
Slo: udeliť (právo), priznať(právo), prideliť
Рус: преглашиц, додзелїц (право), одобриц

conflict of interest – clash between a person's personal interests and their public or fiduciary responsibilities – ***sukob interesa, nesklad/sukob ličnih interesa pojedinca i njegovih javnih ili povereničkih zaduženja i odgovornosti***
Hu: összeférhetetlenség - érdekellentét esete akkor lép fel, amennyiben egy egyén magán érdeke és közmegbizatásából vagy bizalmi feladatainak ellátásából eredő érdeke egymással ellentétben áll; összeférhetetlenségi előírások
Ro: conflict de interese; când ai două interese diferite deodată
Slo: rozpor záujmov**,** konflikt záujmov
Рус: зраженє интересох, нєсклад/зраженє особних интересох поєдинца и його явних лєбо поверених задлуженьох и одвичательносцох

conflict of laws – (US) private international law – ***sukob prava; (SAD) privatno međunarodno pravo, skupina zakona koji se bave sporovima između privatnih lica koja žive u različitim državama, a koja određuje primenu zakona, sudsku nadležnosti i sprovođenje presuda***
Hu: kollízió (jogellentét) – (USA) nemzetközi magánjog, olyan jogszabályok csoportja, amely rendelkezik az irányadó jogszabályokról, a bíróság illetékeségéről illetve az ítéletek végrehatásáról, a különböző államok polgárai között felmerülő vita esetén
Ro: conflicte juridice; grup de legi care se ocupă de litigii între persoane fizice care locuiesc în state diferite, care determină aplicarea legii, competența juridică și executarea hotărârilor judecătorești
Slo: konflikt práv, konflikt zákonov
Рус: зраженє правох; (САД) привате медзинародне право, множество законох котри ше занїмаю зоз парнїцами медзи приватнима особами котри жию у розличних державох, а котра одредзує хаснованє закона, судску компетенцию и запровадзованє пресуди

consensual – agreed to by all parties – ***sporazuman, saglasan, postignut sporazumno tj. u saglasnosti svih (učesničkih) strana***
Hu: (össz fél által) megegyezésen/megállapodáson alapuló
Ro: convenit de toate părțile/participanții
Slo: bezpečný, zhodný
Рус: согласни, посцигнута договарка зоз согласносцу шицких (учашнїкох) бокох

consensual lien – security interest created by agreement between the debtor and creditor – ***sporazumno zadržavanje, pravo zadržavanja/retencije određeno sporazumom dužnika i poverioca***
Hu: szerződéses zálogjog; biztonsági érdek által létrehozott megállapodás az adós és a hitelező között
Ro: acord de retenție, drept de gaj creat printr-un acord între debitor şi creditor
Slo: konsenzuálne záložné právo
Рус: согласне затримованє, право затримованя/ретенцї одредзене зоз согласносцу длужнїка и пожичкодавателя

consideration – something of value given by one party to another in order to induce the other to contract. In common law, consideration is a necessary element for an enforceable contract. – ***uvažavanje; obzir; protivnaknada; „mala pažnja"***
Hu: figyelembe vevés, megfontolás, előzékenység; érték, melyet egy vállalat ad egy másiknak, hogy ösztönözze azt hogy szerződésbe menjen. Szokásjogban, a figyelembe vevés nélkülözhetelen alkotóeleme a végrehajtási szerződésnek.
Ro: considerare; considerație; motiv; respect
Slo: stanovisko (postoj), ohľad (na niečo), pozornosť
Рус: уважованє; увага; процивнакнада; ымала увага

consolidation – combining of two companies to form an entirely new company – ***konsolidacija, utvrđivanje; kombinovanje dva preduzeća u cilju formiranja jednog potpuno novog preduzeća***
Hu: konszolidáció, megszilárdulás; két vállalat eggyesülése, egy teljesen új vállalat megalakításának érdekében
Ro: consolidare, contopire, combinare, fuziune
Slo: konsolidácia, upevnenie, usporiadanie
Рус: консолидация, утвердзованє; комбинованє двох подприємствох у цилю формованя єдного подполно нового подприємства

constitutional amendment – change in a company's name, capital or objects – ***amandman osnivačkog akta (izmena/dopuna imena preduzeća, kapitala, raspoloživih objekata)***
Hu: alkotmánymódosítás; vállalatban történő változások: név, tőke, cél(ok)
Ro: amendament constituțional
Slo: dodatok k ústave
Рус: амандман сновательного акта (вименка/дополнєнє мена подприємства, капитала, розполагающих обєктох)

contractual **duties** – obligations owed or due to another by law, determined by virtue of a contract and/or deriving from a contract – *ugovorne* ***obaveze, dužnosti***
Hu: szerződési kötelezettség; a törvény által kíirt (meghozott), a szerződés értelméből vagy/és abból származó kötelezettségek
Ro: obligațiile contractuale
Slo: zmluvné povinnosti
Рус: контрактни обовязки, длужносци

contractual **rights** – interests that are recognised and protected by law, determined by virtue of a contract and/or deriving from a contract – ***prava*** *koja proističu iz ugovora,* ***prava*** *na osnovu ugovora*
Hu: szerződéses jogok; a törvény által elismert, védett, a szerződés értelméből vagy/és abból származó (érdekek)
Ro: drepturile contractuale – interese care sunt recunoscute şi protejate prin lege, determinate în virtutea unui contract sau care rezultă dintr-un contract
Slo: zmluvné práva
Рус: права котри виходза зоз контракту, права на основу контракту

copyright – exclusive right to reproduce and control an original work of art (music, visual art, film, literature, etc.) – ***autorsko pravo, pravo objavljivanja***
Hu: szerzői jog; kizárólagos jog egy eredeti munka sokszorosítására és felügyeletére (zene, képzőművészet, film, irodalom, stb.)
Ro: dreptul de autor, dreptul de a publica
Slo: autorské právo, právo na vydanie. Autorské právo nechráni samotné myšlienky či idei, chráni iba konkrétne diela, konkrétne vyjadrenie takých myšlienok, dielo v objektívne vnímateľnej podobe.
Рус: авторске право, право обявйованя

corporate veil – separation between the corporation and its shareholders such that the shareholders will not be held personally liable for corporate debts – ***korporacijski štit, ograda između preduzeća i deoničara zahvaljujući kojoj deoničari ne snose ličnu/pojedinačnu odgovornost za dugove preduzeća***
Hu: vállalati pajzs (kerítés a vállalat és a részvényesek között, amellyel a részvényesek nem viselnek személyes/egyéni felelősséget más vállakozások tartozásaiért)
Ro: voal corporativ (separare între societate şi acţionarii săi astfel încât acţionarii nu vor fi responsabili pentru datoriile corporative)
Slo: korporačná clona
Рус: корпорацийни щит, ограда медзи подприємством акционерох дзекуюци котрей акционере нє зноша особну/поєдинєчну одвичательносц за длуства подприємства

counter offer – new offer with new terms made as a reply to an offer received – ***protivponuda, kontraponuda***
Hu: ellenajánlat; pl. az eladó ellenajánlatot állít a vevő ajánlatával szemben (alku)
Ro: contra ofertă (oferta cu noi termeni făcut ca un răspuns la o ofertă primită)
Slo: protiponuka. Často sa stáva, že dobrému zamestnancovi, ktorý podal výpoveď, preloží doterajší zamestnávateľ protiponuku.
Рус: процивпонуканє, котрапонуканє

course of dealing – recognisable pattern of previous conduct between the parties of a more recent transaction from which a dispute has arisen; pattern of conduct commercial traders exhibit in relation to each other during their business relationship – ***uobičajeno poslovanje, uobičajen tok poslovanja; prepoznatljiv obrazac ranijeg odnosa između strana u nekom novijem poslovanju iz kog je proistekao spor; obrazac međusobnog nastupanja strana u poslovanju***

Hu: szokásos ügymenet – a résztvevő felek egy régebbi ügymenet során tanusitott magatartási formája amely felismerhető egy ujabb ügymenet során amelyből vita alakult ki; jellemző magatartás, amelyet egy ügymenet során a felek tanusitanak egymás fele
Ro: model distinctiv al relaţiilor anterioare dintre părţi într-o operaţiune recentă din care a apărut litigiul
Slo: priebeh rokovania
Рус: на узвичаєни способ дїлованє, узвичаєни цек дїлованя; познати формулар скорейшого односу медзи боками у даєдним новим дїлованю зоз котрого походзи росправа, фолмулар медзисобно о наступу бокох у дїлованю

court – place where justice is administered; judicial tribunal duly constituted for the hearing and determination of cases – ***sud, mesto na kom se presuđuje/dosuđuje pravda; sudijsko/sudsko veće propisno sastavljeno za pretresanje i presuđivanje slučajeva***
Hu: bíróság, udvartartás; az a hely, ahol az igazságszolgáltatás történik; igazságügyi törvényszék megfelelő formában létrehozott esetek megvizsgálása és döntéshozatala
Ro: judecătorie – judecător sau grup de judecători a căror sarcină este să judece cazuri şi să aplice dreptatea
Slo: súd, súdna sieň, súdny dvor
Рус: суд, место на котрим ше пресудзує/досудзує правду; судийна/судска рада формована за претресанє и пресудзованє случайох

credit – the system of getting sth. (the goods, etc.) in advance of full payment – ***sistem pribavljanja stvari (robe i sl.) pre punog namirenja plaćanja***
Hu: hitel; finanszírozási forma/lehetőség, mellyel árú vásárolható, annélkül, hogy azonnali készpénz fizetés történne
Ro: sistem de a obţine ceva (bunuri) în avansul plăţii integrale
Slo: kredit, dobropis, pohľadávka
Рус: кредит

creditor – person or company who is owed a financial obligation – ***poverilac; fizičko ili pravno lice kom se duguje (prema kom postoji finansijska obaveza)***
Hu: hitelező; személy vagy vállalat, melynek fizetési kötelezettsége van
Ro: creditor, datornic – persoană sau firmă căreia este datorată o obligaţie financiară
Slo: veriteľ (strana *Dal účtu*), veriteľ, fyzická alebo právnická osoba voči ktorej vykazuje dlžník peňažný záväzok, resp. ktorá mu poskytuje úver. V obchode je veriteľ najmä dodávateľ tovaru alebo služieb, pokým nie sú zaplatené.
Рус: пожичковач; физична або правна особа ґу котрей існує длуство (ґу котрей існує финансийна обовязка)

criminal law (also **penal law, crown law**) – area of the law which deals with crimes and their punishments, including fines and/or imprisonment – ***krivično pravo, oblast prava koja se bavi krivicom i odgovarajućim kaznama, uključujući globu i lišavanje slobode***
Hu: büntetõjog; a jog azon ága, mely bűncselekményekkel és azok büntetéseivel foglalkozik, beleértve a pénzbírságot és a börtönbüntetést
Ro: drept penal – domeniul dreptului care se ocupă cu infracţiuni şi pedepsele lor, inclusiv amenzi sau închisoare

Slo: trestné právo
Рус: виновне право, обласц права котра ше занїма з виноватосцу и одвитуюцима карами , уключуюци кару и одреканє од шлєбоди

crown court (UK) – the court where serious criminal cases are heard by a judge and a jury – ***krivični sud; sud pred kojim ozbiljne slučajeve krivice pretresaju sudija i porota***
Hu: királyi bíróság; bíróság, melyen a súlyos bűncselekményeket tárgyalják bíró és esküdtszék jelenlétével
Ro: tribunal unde cazurile penale grave sunt audiate de către judecător şi juriu
Slo: korunný súd, pôrodný trestný súd
Рус: виновни суд, суд пред котрим озбильни случаї вини претресаю судия и поротнїк

custom and usage – practice which has become so common through long-term use that it has become recognised as mandatory in respect of its subject matter – ***običaj i poslovna praksa; praksa koja je toliko dugo na snazi da je postala prihvaćena kao obavezna***
Hu: szokásjogot követő üzleti gyakorlat – hosszú ideje alkalmazott olyan üzleti gyakorlat, amelyet a szokás alkalmazása alapján kötelezőnek tekintenek
Ro: obicei – practici şi depinderi care prin adoptare şi consimţământ au devenit obligatorii
Slo: obyčaj a zvyklosť
Рус: обичай и дїловна пракса; пракса котра длуго тирва же постала прилапена як обовязка

cybersquatting – practice of registering Internet domain names that are associated with another company and then demanding payment from that company through the sale or licensing of that domain name – ***prevarno (i ucenjivačko) korišćenje elektronskog domena***
Hu: más védjegyét képző domain név rosszhiszemű használata, melyből profit kovácsolható
Ro: utilizarea frauduloasă şi de şantaj al domeniului electronic
Slo: počítačový zlatokop
Рус: спреведацке (и уценьовацке) хаснованє електронского домену

D

date of employment – day on which a person's employment begins – ***datum zaposlenja, datum pokretanja (započinjanja) radnog odnosa***
Hu: munkába állás időpontja
Ro: data de ocupare a forței de muncă
Slo: dátum zamestnania
Рус: датум занятосци, датум порушованя (розпочинаня) роботного одношеня

debenture (US **bond** or **secured debenture** – both are secured debt instruments; a **debenture** in the USA is a debt instrument which may be secured or unsecured, whereas in the UK, a **debenture** is usually a secured debt instrument evidenced by a document under seal – a **deed** – and protects the rights of the debenture holder) – (UK) instrument issued under seal which evidences a debt or security for a loan of a fixed sum of money; a long-term debt not secured by any particular asset, but rather by the general earning capacity of the company (US *secured debt instrument*); (US unsecured debt) – ***obveznica kompanije; obligacija, hartija od vrednosti koja navodi uslove pod kojima se daje dugoročan zajam firmi na period od 10 do 30 godina s unapred određenom kamatnom stopom, a obezbeđuje se isključivo opštim bonitetom i ugledom emitenta***
Hu: – adóslevél; az adósáltal adósságáról a hitelező számára kiállított okirat; – járadékkötvény; államadósági kötvény, mely után az állam csak meghatározott állandó kamatot biztosít, anélkül, hogy a tőke visszafizetését is igérné; – vámvisszatérítési bizonylat; a behozatali, és a kiviteli forgalomban beszedett vámdíjakról és vámilletékekről szóló bizonylat
Ro: obligație, titlu de creanță, datorie neasigurată
Slo: obligácia, dlžobný záväzok. Listina, ktorou sa dlžník zaväzuje k majetkovému plneniu druhovo určených vecí, spravidla peňazí.
Рус: обвезница компаниї, облиґация (паперох од вредносци котра наводзи условия под котрима ше дава длугорочна пожичка фирми на период од 10 до 30 роки зоз напредок одредзену каматну стопу, а обезпечує ше виключно з опщим бонитетом и углядом емитента

debenture holder – *imalac obveznice*
Hu: kötvénytulajdonos; záloglevél-tulajdonos
Ro: titularul creanță – deținătorul de obligațiuni
Slo: držiteľ (majiteľ) dlhopisu, držiteľ (majiteľ) obligácie
Рус: тот котри ма облиґациї

debtor – someone who owes a financial obligation to another – ***dužnik***
Hu: adós; az személy, aki jogosult a bank szolgáltatásának igénybevételére, akinek a bank a kölcsönszerződés alapján meghatározott pénzösszeget bocsát rendelkezésre
Ro: debitor, cineva care datorează o obligație financiară cuiva
Slo: dlžník (strana *Má dať*)
Рус: длужнїк

deed – a legal document, especially relating to property (often used in the plural) – ***javna isprava; tapija; ugovor***
Hu: okirat, szerződési okirat; jogi dokumentum, mely az ingatlanra vonatkozik
Ro: document public; faptă; contract
Slo: dokument, zmluva
Рус: явни документ; тапия; контракт

default – failure to perform a duty, whether legal or contractual; failure to pay a sum that is due – ***neispunjenje, nečinjenje; nenamirivanje, neispunjenje finansijske obaveze***
Hu: nem teljesítés, késedelem, fizetésképtelenség
Ro: neglijență, neîndeplinirea obligației, nerespectare
Slo: neplnenie, zanedbanie, odklad v platení, oneskoriť sa s platením, nedodržanie záväzku, nedostatok, oneskorenie
Рус: нєвиполнєнє, нєробенє; нєнамирйованє, нєвиполньованє финансийних обовязкох

defendant (also **respondent**) – person who is sued in a civil lawsuit – ***tuženi, osoba koja je tužena u građanskoj parnici***
Hu: alperes, vádlott; személy, aki polgári perben perelt
Ro: reclamat – într-un proces civil, persoană sau companie care este dată în judecată
Slo: obhajovací, obžalovaný, žalovaná strana, odporca
Рус: тужени, особа котра тужена у гражданскей парнїци

delegate (n.) (UK), **delegatee** (US) – third party in a delegation to whom the duties have been transferred – ***delegat; izaslanik, poslanik (lice sa zaduženjima)***
Hu: delegáció, küldöttség, küldönc (párt a delegációban aki(ik)re rá lettek ruházva a jogok), küldöncpárt; 3.-dik személy a delegációban aki(ik)re rá lettek ruházva a jogok
Ro: delegat (terț într-o delegație la care drepturile au fost transferate)
Slo: delegát, zástupca, splnomocnenec
Рус: делеґат; висланїк, посланїк (особа зоз задлуженями)

delegate (v.) – to give (duties) to another, to entrust another (with duties) – ***ovlastiti*** *(zaduženjima);* ***delegirati*** *dužnosti*, ***preneti*** *dužnosti*
Hu: felhatalmazni, ráruházni valakire a kötelességet
Ro: a delega – a da taxe la altul, a încredința pe altcineva (cu taxe); a delega – a da (obligații) unei persoane, a încredința o altă persoană (cu obligații)
Slo: splnomocniť
Рус: овласциц (задлуженосцами); делеґовац длужносци, пренєсц длужносци

delegation – transfer of duties to another person – ***delegacij*a*; delegiranje dužnosti/ovlašćenja, prenos zaduženja na drugo lice***
Hu: bizottság, jogátruházás egy másik személyre
Ro: delegare – transferul obligațiilor de către o altă persoană
Slo: delegovanie
Рус: делеґация; делеґованє длужносци/овласценя, пренос задлуженьох на другу особу

delegation of duties – transfer of responsibilities to be performed under a contract to another – ***prenos*** *prava;* ***prenos*** *ovlašćenja;* ***prenos*** *ugovornih obaveza;* ***prenos*** *dužnosti*
Hu: jogátruházás, felhatalmazás; a kötelességek átvitele a szerződésben
Ro: delegarea atribuțiilor – transferul de responsabilități care vor fi efectuate în temeiul unui contract pentru un alt contract
Slo: prevod zmluvných práv
Рус: преношенє правох; преношенє овласценьох; преношенє контрактових обовязкох; преношенє длужносци

delegator – person who transfers his duties to another – ***delegant, onaj koji delegira***
Hu: jogátruházó személy
Ro: delegatar – persoană care transferă îndatoririle sale unei alte persoane
Slo: delegant
Рус: делеґат (тот котри делеґує)

delivery – formal act of transferring something or passing possession on to someone else – ***dostava, isporuka, predaja***
Hu: szállítás, kézbesítés, átadás; hivatalos cselekmény, egy személy javainak átvitele egy másik személyre
Ro: livrare, predare
Slo: dodávka, doručenie, dodanie, dovoz, roznáška
Рус: достава, випорука, придаванє; випорученє; придаванє; доставянє, посиланє

design right – legally protected interest in the form of appearance, style or texture of a particular item – ***zaštićeno pravo na projekat (dizajn, oblikovanje) predmeta, proizvoda***
Hu: formatervezési mintaoltalom; jogilag védett érdek megjelenési forma alakjában, egy adott tétel stílusa vagy struktúrája
Ro: dreptul de design – interesul proteajt legal în formă de aspect, stil sau textură a unui anumit punct
Slo: navrhovanie
Рус: защицене право на проєкт (дизайн, формованє) предмета, продукта

disability – condition of being unable to do something due to a physical or mental impairment – ***nesposobnost; poslovna nesposobnost, nesposobnost za rad***
Hu: alkalmatlanság, tehetetlenség, rokkantság; olyan feltétel, melyet képtelenség véghezvinni, testi vagy szellemi károsodás miatt
Ro: incapacitate, invaliditate; incapacitate de muncă

Slo: nespôsobilosť na prácu, pracovná neschopnosť
Рус: нєспособносц; пословна нєспособносц, нєспособносц за роботу

discharge – to release a person from an obligation – ***osloboditi obaveze; osloboditi krivice; iskrcati, istovariti; otpustiti; isplatiti; ispuniti obavezu***
Hu: mentesség, elbocsátás, kirakodás, szabadlábra helyezés; egy személy kötelezettségei alól való felmentés
Ro: anulare, dizolvare; concediere; achitarea plății; plată, lichidare, rambursare, stingere
Slo: zbaviť povinnosti, vyprázdniť, prepustiť
Рус: ошлєбодзиц обовязки; ошлєбодзиц нєправди; отпущиц; виплациц; виполнїиц обовязку

disclaimer – repudiation or denial of a legal right or claim – ***opovrgnuće; izuzeće***
Hu: cáfolat, lemondás, visszautasítás; törvényi jog vagy igény elutasítása ill. megtagadása
Ro: repudierea sau refuzul de un drept legal sau pretenție
Slo: poprenie, zrieknutie sa práva
Рус: побиванє, виокременє

disclaimer of warranties – statement which limits the liability of the seller for any defects of their goods – ***odricanje odgovornosti; izjava o neprihvatanju odgovornosti***
Hu: jótállási nyilatkozat, a jótállás korlátozása; nyilatkozat, mely korlátozza az eladó felelősségét az esetleges árui hiányosságokra
Ro: renunțare la garanții
Slo: zrieknutie sa záruk
Рус: одреканє одвичательносци; виява о нєприлапйованю одвичательносци

discriminatory dismissal – termination of an employee's employment contract based on a prejudice or bias – ***otpuštanje, otkaz, razrešenje (dužnosti) na nepravedan način to jest s (pristrasnim) pravljenjem razlike po nekom pitanju***
Hu: megkülönböztető elbocsátás; a dolgozó (munkás) állásának megszüntetése, mely előítéleten és elfogultságon alapul
Ro: concediere discriminatorie – încetarea contractului de muncă al unui angajat pe baza unui prejudiciu sau prejudecări
Slo: diskriminačné prepustenie zo zamestnania, diskriminačná výpoveď
Рус: одпущованє, одказ, розришенє (длужносци) на нєправедни способ то єст зоз (пристрасним) правеньом розлики по даяким питаню

dividend – distribution of company profits to its shareholders – ***dividenda, udeo u dobitku, raspodela dobiti po deonici ili obveznici***
Hu: jutalék, osztandó, járalék; vállalat által megszerzett nyereség szétosztása a részvényesek között
Ro: dividende – parte din profitul unei societăți pe acțiuni care revine fiecărui acționar în raport cu acțiunile pe care le posedă
Slo: dividenda, podiel z konkurznej podstaty, kvóta z konkurznej podstaty
Рус: дивиденда, часц у добитку, розподзельованє добити по акциї або обвезници

domestic law – 1) national or internal law of a country, as opposed to international law; 2) another term used for *family law – 1)* ***državno ili unutrašnje pravo neke zemlje, naspram međunarodnog prava; 2) porodično pravo, domaće pravo***
Hu: nemzeti jog, belső jog – 1) állami – vagy belügyekkel foglalkozó jog ellentétben a nemzetközi joggal; 2) másik kifeljezés a családi jogra
Ro: dreptul intern – 1) legislaţia naţională sau internă a ţării, spre deosebire de dreptul internaţional; 2) dreptul familiar
Slo: vnútroštátne právo
Рус: 1) державне лєбо нукашнє право даякей держави, наспрам медзинародного права; 2) фамелийне право, домашнє право

domiciled, to be domiciled – to live somewhere on a permanent basis or, if a legal person, to have a registered office somewhere – ***domicil, biti domiciliran, živeti negde na neodređeno vreme, ili, u slučaju pravnog lica, imati negde registrovanu poslovnicu***
Hu: székhellyel, lakóhellyel rendelkezni – valamely személy bejegyzett állandó lakhelye vagy jogi személy esetén bejegyzett székhely
Ro: a fi domiciliat – în cazul unei perosane juridice, a avea un sediu social undeva
Slo: bytom, usídlený, majúci domicil
Рус: домицил, буц домицилни, жиц даґдзе на нєодредзени час, лєбо, у нагоди правней особи, мац даґдзе реґистроване потприємство

draft – piece of writing or a plan intended to be amended and changed later – ***nacrt, pisani materijal ili plan koji će kasnije dobiti izmene i dopune***
Hu: tervezet, katonai összeírás, törvénytervezet, intézvényezett váltó, „intézvény"; írás vagy terv, melynek célja, hogy módosítsák vagy megváltoztassák a későbbiekben
Ro: proiect – material scris sau plan care urmează să fie modificat şi schimbat mai târziu
Slo: návrh, náčrt
Рус: нацрт, писани материял або план котри познєйше достанє вименки и дополнєня

drawee – person in a bill of exchange who conducts payment or is directed, or ordered to make payment; often a bank – ***trasat, strana/osoba koja izvršava plaćanje***
Hu: intézvényezett, címzett; azaz a bank, aki a fizetést teljesíti
Ro: persoana care execută plătirea
Slo: trasát, adresát zmenky, plátca
Рус: трасат, бок/особа котра вивершує плаценє

drawer – person in a bill of exchange who orders payment – ***trasant, potpisnik menice, izdavalac čeka***
Hu: kibocsátó, kifizető; személy akinek fizetési kötelezettsége van
Ro: sertar, emitentul cecului
Slo: trasant, vystaviteľ šeku
Рус: трасант, подписнїк векслu, видавач чека

duress – unlawful threat or coercion used to force someone to enter into a contract – ***prisila, prinuda***; **under duress** – ***pod prisilom***, ***pod prinudom***

Hu: kényszer, bebörtönzés; kényszeríteni valakit, hogy szerződést kössön; *under duress* – erőszak hatására, kényszer hatására
Ro: constrîngere – amenințare ilegală sau constrângerea utilizate pentru a forța pe cineva să intre într-un contract; *under duress* – sub constrângere
Slo: vydieranie hrozbou násilím, nátlak, donucovanie hrozbou sily
Рус: примушенє, под примушеньом

duty of care – obligation of a person to act with reasonable caution or prudence, the violation of which results in liability at law – ***zakonska dužnost/obaveza pažljivog/brižljivog postupanja pojedinca***
Hu: gondossági kötelezettség
Ro: obligație de diligență
Slo: zákonná povinnosť
Рус: законска длужносц/обовязка меркуюцого/брижного поступаня поєдинца

E

easement – right enjoyed by a person other than the owner of a piece of land to use or control that land, or a part of that land. No property rights are conferred upon the person using the land of another. An example of an easement is crossing a part of another's land in order to access a public road. – ***službenost, zemljišna službenost; službenost prolaza***
Hu: használati jog, szolgalom, szolgalmi jog, enyhülés, csökkenés; olyan joggal illet meg egy személyt, mely megkülönbözteti őt egy másiktól, aki használja ill. ellenőrzi a földterületet, vagy annak egy részét. A személy nem lesz felruházva tulajdonjoggal, ha egy másik földterületet használ a jövőben. A használati jog példája amikor átlépnek egy földterületet, annak érdekében, hogy hozzájussonak egy közúthoz.
Ro: servitute
Slo: uľahčenie, právo prechodu
Рус: официйносц, ґрунтовна официйносц; официйносц преходу

economic efficiency – economics term that refers to the optimal production and consumption of goods and services – ***privredna sposobnost, uspešnost privrede***
Hu: gazdasági hatékonyság; közgazdasági fogalom, mely az optimális termelésre, fogasztási árúcikkekre és szolgáltatásokra utal
Ro: eficiența economică – termen economic care se referă la producția optimă şi consumul de bunuri şi servicii
Slo: hospodárnosť, ekonomická účinnosť
Рус: привредна способносц, успишносц привреди

employment tribunal – judicial body that resolves disputes between employers and employees – ***sud za radne odnose, sudsko telo koje raspravlja i razrešava sporove između poslodavaca i zaposlenih***
Hu: munkaügyi bíróság; igazságszolgáltatási szerv, mely eldönti a vitákat a munkáltatók között
Ro: tribunal pentru relații de muncă, organism judiciar care rezolvă litigiile dintre angajatori şi angajați
Slo: súd zamestnanosti
Рус: суд за роботни одношеня, судске цело котре розправя и розришує розправу медзи роботодавцами и занятима

e/i**ncumbrance** – burden, hamper, impediment – ***teret, opterećenje; intabulacija, hipoteka; opterećenje dugom, zaduženošću***
Hu: jelzálog, teher, megterhelés

Ro: povară, împiedică, impediment
Slo: bremeno, zaťaženie
Рус: терха, обтерхованє (з длуством, задлуженосцу)

endorsement (US indorsement) – writing, including signature, on the back of a document which allows for the transfer of the instrument – ***indosament, prenos menice***
Hu: forgatmány, hátirat, jóváhagyás, beleegyezés, láttamozás, zsíró, zsiralás; dokumentum hátoldalán található írás, aláírás, mely lehetővé teszi az értékpapír átutalását
Ro: avizare, indorsement
Slo: prevod zmenky rubopisom, podpis na rube
Рус: индосамент, преношенє векслі

enforceable contract – capable of being made effective. In the case of an agreement, it is one in which one party can legally compel the performance of the other party. – ***izvršiv***, *onaj koji je* ***na snazi***
Hu: végrehajtási szerződés, amely hatályban van. Megállapodás esetén, az amikor egy párt jogilag kényszerítheti a másik párt teljesítményét.
Ro: contract executor – să poată fi efectuat eficace
Slo: vykonateľný, vynútiteľný
Рус: вивершуюци, хевтот котри на моци

enforceable right – interest the law gives effect or force to – ***pravosnažno pravo***
Hu: törvényesen jogosult; kamat, érdek melyet a jog lehetővé tesz vagy kényszerít
Ro: drept executoriu – interesul pe care legea îl pune în aplicare sau vigoare
Slo: vymáhateľné právo
Рус: правомоцне право

escheat – reversion of land to the state if the land owner dies without a will or without any heirs – ***nasleđe bez naslednika, zaostavština bez naslednika***; ***povraćaj zaostavštine bez naslednika državi***
Hu: (jogi) háramlás, háramlott vagyon, vagyon mely visszaszáll az államra; földterület visszatérítése az államnak, miután a föld tulajdonosa elhunyt, s nincs végrendelet vagy egyébb örökös
Ro: reversia de teren la stat în cazul în care proprietarul terenului moare fără voință sau fără moştenitori
Slo: odúmrť, pripadnutie majetku štátu
Рус: нашлїдство без нашлїднїка, врацанє нашлїдства без нашлїднїка держави

essential terms – provisions required for a contract to exist – ***bitne odredbe; osnovne (obavezne, neizostavne) odredbe***
Hu: fontos (kihagyhatatlan) rendeletek (amelyek a szerződés létrejöttéhez szükségesek)
Ro: condițiile esențiale – dispozițiile necesare pentru un contract să existe
Slo: podstatné náležitosti zmluvy, základné podmienky
Рус: битни одредби; основни (нєвихабяюци) одредби

exclusion – keeping or leaving out; rejection, disregard – ***isključenje, isključenost***
Hu: kirekesztés, kizárás

Ro: excludere
Slo: vylúčenie, výlučnosť
Рус: виключенє, виключеносц

exclusive possession – sole use and benefit of a property – ***isključivo vlasništvo, isključivi posed; isključivo posedovanje***
Hu: kizárólagos birtoklás; egyedüli használat és haszon az ingatlan felett
Ro: proprietatea exclusivă, posesia exclusivă
Slo: výlučná držba
Рус: виключне власнїцство, виключни маєток

exclusive right – sole power or privilege under the law – ***ekskluzivno pravo, isključivo pravo***
Hu: kizárólagos jog; törvény által kirótt kizárólagos hatáskör vagy kiváltság
Ro: dreptul exclusiv
Slo: výlučné právo
Рус: ексклузивне право, виключне право

execution lien – lien created when a debtor's assets are seized for the purposes of enforcing a judgment – ***založno pravo, hipoteka u korist poverioca/prodavca u slučaju kada su dužnikova sredstva blokirana za svrhu sprovođenja presude***
Hu: végrehajtási zálogjog; akkor jön létre, amikor az adós vagyonát lefoglalják, hogy érvényre kényszeríthessenek egy ítéletet
Ro: gaj de execuție – drept de gaj creat atunci când activele unui debitor sunt puse sub sechestru în scopul executării unei hotărâri
Slo: exekúcia zadržiavacieho práva na nehnuteľnosť
Рус: заложне право, гипотека на хасен пожичкодавателя/предавача у случаю кед длужнїково средства блокирани за наменку запровадзованя пресуди

expectation damages ≈ '**benefit of the bargain**' **damages** – compensation for the loss of benefits that a person would have received had the contract been performed – ***odšteta na osnovu očekivane koristi; nadoknada neostvarene očekivane dobiti***
Hu: kártérítés a nyereség reményében; kártérítés, melyben egy személy részesülhet, ha teljesíti a szerződést
Ro: daune aşteptate – compensație pentru pierderea de beneficiile pe care o persoană ar fi primit dacă contractul a fost efectuat
Slo: odškodné
Рус: одчкодованє на основу обчекованого хасну; надополнєнє нєоствареного обчекованого добитку

expert witness – person who has specialised knowledge of a particular subject who is called to testify in court – ***sudski veštak, lice koje poseduje specijalizovano znanje iz neke oblasti koje se poziva da stručno svedoči pred sudom***
Hu: szakértő tanú; az a személy, aki különleges tudással rendelkezik az adott esetről, aki arra hivatott, hogy tanúskodjon a bíróságon
Ro: martor expert – calificat prin cunoştință, aptitudine, experiență, instruire şi educație de a oferi o opinie ştiințifică, tehnică sau specializată legată de subiectul despre care va

trebui să mărturisească. Această cunoştinţă nu trebuie să fie posedată în general de o persoană obişnuită.
Slo: súdny znalec
Рус: судски вештак, особа котра ма специялне знанє зоз даякей обласци котра ше поволує же би фахово шведочела пред судом

exploitation – using, working, or developing sth. fully – ***korišćenje, eksploatacija, iskorišćavanje***
Hu: hasznosítás, kiaknázás, kitermelés, kizsákmányolás
Ro: exploatare, folosire
Slo: využitie, ťažba,vykorisťovanie
Рус: хаснованє, експлоатация, вихасновйованє

express contract – contract whose terms have been specifically outlined, either in writing or orally – ***izričit; jasan; izričito formulisan***
Hu: kifejezetten érthető szerződés; melynek feltételei le lettek vázolva írásban vagy szóban
Ro: contract expres – contract a cărui termeni au fost subliniaţi în mod particular, fie în scris sau oral
Slo: výslovná podmienka, výslovne stanovená podmienka, expresné zmluvné právo
Рус: виражени; ясни; виразно формуловани

express warranty – guarantee that is created by the seller, whether oral or written – ***izričita (izražena, izjavljena) garancija, odgovornost***
Hu: kifejezett szavatosság; eladó által szóban vagy írásban létrehozott garancia
Ro: garanţie creată de către vânzător, orală sau în scris
Slo: ručenie, výslovná záruka
Рус: виключна (виражена, виявена) ґаранция, одвичательносц

extraordinary general meeting (**EGM**) (US **special meeting of the shareholders**) – any meeting of the shareholders of a company other than the annual general meeting which is called to discuss certain special issues of a company – ***vanredna skupština preduzeća, vanredna skupština akcionara, koju sazivaju upravni odbor ili akcionari da bi se raspravljalo o nekim neodložnim pitanjima/problemima***
Hu: rendkívüli közgyűlés
Ro: adunare generală extraordinară
Slo: mimoriadna plenárna schôdza
Рус: позарядова скупштина подприємства, позарядова скупштина акционерох, котру зволує управни одбор лєбо акционере же би ше дискутовало о даяких нєобходних питаньох/проблемох

F

fee simple – whole interest in a piece of real property; the broadest interest in property allowed by common law – ***imanje/dobro oslobođeno svakog danka, dobro čije otuđenje nije uslovljeno nikakvim opterećenjima/ograničenjima***
Hu: szabad tulajdon; teljeskörű érdeklődés egy darab ingatlanért, szokásjog által elfogadott, szélesen kiterjedő érdek az ingatlan felé
Ro: taxă simplă – întregul interes într-o bucată de bunuri imobile; cel mai larg interes în proprietate permis de dreptul comun
Slo: neobmedzený vlastnícky vzťah k pozemku
Рус: маєток/маєток ошлєбодзени каждого даваня, маєток чия одцудзеносц нє условює нїяке обтерхованє/огранїченє

fee tail – estate which lasts as long as the original grantee or any of his descendants live – ***(feudno) dobro koje nasleđuju samo naslednici iz prave linije; dobro/imanje koje traje dok žive prvobitni korisnik ili bilo koji od njegovih (direktnih) potomaka***
Hu: öröklési jog, mely kizárólag azokat illeti meg, akik az eredeti birtokos leszármazottai
Ro: bunuri care durează atâta timp cât beneficiarul lor original sau oricare dintre descedenții săi sunt vii
Slo: majetok s obmedzeným dedením
Рус: маєток котри нашлїдзую лєм нашлїднїки зоз правей линиї; маєток котри тирва док жиє першобутни хасновательабо дахто од його директних потомкох

fiduciary duty – obligation to act solely in the best interest of another – ***povereničke dužnost, povereničke obaveza***
Hu: bizalmi kötelezettség
Ro: taxă fiduciară
Slo: fiduciárna povinnosť
Рус: поверенїцка длужносц, поверенїцка обовязка

file (v.) – to officially record something, especially in a court of law – ***zavesti, zvanično registrovati nešto, naročito podnesak sudu***
Hu: akta, dosszié; hivatalosan rögziteni valamit, különösen a bíróságon
Ro: când o persoană prezintă oficial un document la un ofițer al tribunalului şi documentul devine evidență în dosarul său
Slo: registrovať, zaradiť, založiť
Рус: запровадзиц, званично реґистровац дацо, окреме поднєсок суду

financing measures – methods of securing funds or money – ***mere finansiranja, mere za finansiranje; mere/načini snabdevanja kapitalom/novcem***
Hu: pénzügyi/finanszírozási intézkedések; pénzeszközök ill a pénz biztosításának módszerei

Ro: măsuri financiare; măsuri pentru finansare; modurile de furnizare cu capital
Slo: finančné opatrenia
Рус: мири финансованя, мири за финансованє; мири/способи подмирйованя зоз капиталом/пенєжом

first-in-time rule – rule which distinguishes which creditor has first claim over a debtor's assets – ***pravilo prvog u redosledu potražilaca***
Hu: elsőbbségi igény; szabály, mely meghatározza az ígénylők sorrendjét; azaz, hogy melyik hitelezőnek van követelése/ígénye az adós vagyona iránt
Ro: prima regulă în ordinea de reclamanți
Slo: prvé pravidlo v poradí žiadateľov
Рус: правило першого у рядошлїду поглєдовача

fitness for a particular purpose – If a buyer is buying property for a certain reason and the seller knows this, then this warranty exists by law to guarantee that the property is suitable for that certain reason. Sometimes referred to as *warranty of fitness* – ***jemstvo (garancija) podobnosti namene, svrhe***
Hu: bizonyos célra való alkalmasság; Ha a vevő ingatlant vásárol egy bizonyos célból és az eladó tisztában van ezzel, akkor ez a garancia létezik és ezt a törvény garantálja, hogy az ingatlan alkalmas azokra a bizonyos célokra. Néha az alkalmasság szavatosságának is említik.
Ro: adecvare pentru un anumit scop
Slo: vhodnosť pre určitý účel
Рус: ручepisє (ґаранция) подобносци наменки, хасен

fixed charge (US **security interest in specific assets** – also **chattel mortgage** prior to the Uniform Commercial Code) – grant of security for a loan on a specific asset or on specific assets whereby the creditor has first claim to recover upon default by the debtor – ***fiksna zaloga, fiksno opterećenje; hipoteka na pokretnu imovinu, obezbeđenje zajma specifičnim aktivnim sredstvima po kom poverilac ima prvenstveno pravo izmirivanja, hipoteka prvog ranga***
Hu: állandó kiadások; biztonsági támogatás kölcsönre vagy bizonyos vagyonra, s a hitelezőnek elsőbbsége van az adóssal szemben
Ro: taxă fixă; acordarea de securitate pentru un împrumut pe un anumit activ sau pe active specifice prin care creditorul are prima cerere pentru a recupera la implicit de către debitor
Slo: viazaný náboj
Рус: фиксна залога, фиксне обтерхованє; хипотека на рухоми маєток – обезпечованє пожички специфичнима активнима средствами по котрих поверенїк ма першенствене право вимиреня; : хипотека першого ранґу

floating charge (US usually referred to as a **floating lien** and not often used, though possible, under the Uniform Commercial Code) – form of security interest over the debtor's assets which may change on a daily basis, such as stock; a grant of security for a loan on the company's assets in general, and not on any specific asset – ***fluktuirajuće opterećenje, promenljiva zaloga; vid obezbeđenja interesa u dužnikovim sredstvima koja mogu dnevno da variraju (na primer deonice); obezbeđenje zajma opštom***

aktivom preduzeća, a ne nekim specifikovanim sredstvima; fluktuirajuće, promenljivo potraživanje; dug koji poverilac može da naplati po viđenju ili u kratkom roku
Hu: függő kiadások; az adós vagyonilletékének változásai napi szinten, mint részvénytulajdon; biztonsági kölcsön a vállalat nyereségére, és nem bármely más vagyonértékre; függő kiadások; adósság, melyet a hitelezőnek minnél hamarabb ki kell fizetni
Ro: sarcină fluctuantă, variabile ipotecare; formă de garanţie asupra bunurilor debitorului care se pot schimba pe o bază de zi cu zi, cum ar fi stoc
Slo: neinkasované bremeno
Рус: флуктурируюце обтерхованє, пременлїва залога; вид обезпечованя интересу у длужнїкових средствох котри можу дньово варирац (наприклад акциї); обезпечованє пожички з общу активу подприємства, а нє з даякима специфікованима средствами; пременлїве поглєдованє; длуство котре пожичковач може наплациц по видзеню лєбо у кратким часу

force of law – refers to provisions or actions which may be enforced as law in the relevant jurisdiction; such provisions and actions have the force of law – ***sila zakona; odredbe i postupci koje se mogu primeniti/sprovesti kao zakon u datom pravosudnom sistemu***
Hu: törvényerejű rendelet – olyan rendelet illetve jogi lépés mely hatályos és alkalmazandó egy adott jogrendszeren belül
Ro: vigoare a legii; regulamente şi proceduri care pot fi aplicate/implementate ca lege în sistemul juridic dat
Slo: sila zákona, platnosť zákona
Рус: сила закону; одредби и поступки котри ше можу применїц/запровадзиц як закон у датим правосудним систему

foreseeability – reasonable anticipation of possible results of an action – ***predvidljivost; predvidljivost u okvirima razumnog očekivanja***
Hu: előreláthatóság; ésszerű előrelátás, egy cselekvés lehetséges kimenteleiről (eredményeiről)
Ro: previzibilitate; anticiparea rezonabilă a rezultatelor posibile a unei acţiuni
Slo: schopnosť predvídať, predvídateľnosť
Рус: предвидзованє; предвидзованє у рамикох розумного обчекованя

foreseeability rule – rule that states that damages are only recoverable when it can be established that the damage was reasonably anticipated by the breaching party at the time the contract was entered into – ***pravilo predvidljivosti; norma predvidljivog u okvirima razumnog očekivanja***
Hu: előreláthatósági szabály; szabály, amely kimondja, hogy a megsértett fél akkor ígényelheti vissz a károkat, ha megállapíthatók, hogy a károk ésszerűen előre lettek látva a szerződés kötés időpontjában
Ro: regula previzibilităţii – regulă care afirmă că daunele sunt recuperabile doar atunci cînd se poate stabili că prejudiciul a fost anticipat în mod rezonabil de către partea care a încălcat de la data la care contractul a fost încheiat
Slo: predvídateľnosť práva
Рус: правило предвидзеносци; норма предвидзеного у рамикох розумного обчекованя

formation – act of bringing a contract into existence – ***formiranje, stvaranje***
Hu: megalakítás, létrehozás; cselekedet, mely a szerződés létrejöttét eredményezi
Ro: formare, creare – act care aduce un contract în existenţă
Slo: formovanie, tvarovanie, vznik, akt alebo proces vytvárania niečoho
Рус: формованє, творенє

forum – a court of law or judicial tribunal where disputes are heard and decided; place, situation or meeting in which people can discuss a particular matter (especially one of public interest) – ***forum; sud ili sudsko veće pred kojim se iznose i rešavaju sporovi; mesto, situacija ili skup na kom može da se raspravlja o određenom pitanju (naročito nekom od javnog značaja)***
Hu: fórum – bíróság vagy törvény erejével bíró testület, ahol a felek meghallgatásra kerülnek és döntés születik az ügyben; az a hely ahol az ügyek tárgyalása és a felek meghallgatása történik (kifejezetten közérdekű ügyek vonatkozásában)
Ro: tribunal sau instanţă judiciară unde se audiază şi decid litigiile
Slo: fórum, súd, súdny dvor, súdny tribunál
Рус: форум; суд лєбо судска рада пред котрим ше виноша и ришую парнїци

forum non conveniens – rule regarding the discretionary power of a court to decline to accept a case where it believes it is inconvenient for the parties and would be properly tried somewhere else – ***sudska nenadležnost, sud nije nadležan; pravilo diskrecionog prava suda da odbije neki slučaj kad smatra da ne odgovara stranama u sporu***
Hu: bíróság hatáskörének hiánya – a bíróság mérlegési jogából eredően elutasíthatja azon felek kérelmét, amelyről úgy véli hogy a fél részére kedvezőbb ítélet születhet ha egy másik állam jogát alkalmazó bíróság tárgyalja meg
Ro: doctrină stabilită pe dreptul tribunalului în exercitarea puterilor sale de a refuza impunerea asupra sa a judecării proceselor
Slo: právomoc súdu odmietnuť jurisdikciu
Рус: судска нєкомпетентносц, суд нєкомпетентносц; правило дискрецийнохо права суда же би одбил даяки випадок кед дума же нє одвитує боком у парнїци

forum shopping – filing a lawsuit in the jurisdiction (of several available) most likely to bring a favourable outcome for the claimant – ***odabir (preferiranog) foruma, pokretanje sudskog spora pred pravosudnim sistemom (od više raspoloživih) za koji podnosilac zahteva smatra da će mu najpre izaći u susret***
Hu: az eljáró bíróság kiválasztása – per indítása annál a joghatóságnál, (a rendelkezésre állók egyikénél) amelynél, a keresetet benjújtó fél úgy véli, hogy számára legkedvezőbb ítélet születhet
Slo: dohadovanie o príslušnom súde
Ro: iniţierea litigiilor în faţa sistemului judiciar (din mai multe disponibile) care cel mai probabil aduc rezultat favorabil pentru reclamant
Рус: вибор (преферираного) форуму, порушованє судского спору пред правосудним системом (од вецей розполагающих) за котри подношитель глєда дума же му найскорей видзе вочи

fraud – deliberate misrepresentation or concealment of a material fact to gain an advantage – ***podvala, obmana, prevara; prevarant, varalica***
Hu: becsapás, megtévesztés, csalás

Ro: fraudă, inşelăciune
Slo: podvod, sprenevera, podvodník
Рус: подвальованє, обмана, спреводзка, спребодзкош, кламар

fraud in the inducement – act of misrepresenting or misleading someone so as to entice them to enter into a contract or agreement – ***podvalno (obmanjivačko, pretvorno) navođenje***; ***prevarant, varalica***
Hu: rosszra való rávezetés, félrevezetés; egy személy félrevezetése, hogy szerződést vagy megállapodást kössön
Ro: fraudă în inducere – act de declarație falsă sau care induce în eroare pe cineva, astfel încât să îi seducă pentru a intra într-un contract sau acord
Slo: podvod súvisiaci so sprievodnou transakciou, daňový únik v podnete
Рус: подвальованє (обманьовацке, претворне), наводзенє; спреводзкош

freehold estate – property whose duration of ownership or occupation is not determined – ***slobodan posed/imanje/dobro/vlasništvo, posed/imanje bez ograničenja trajanja vlasništva ili (prava) korišćenja***
Hu: szabad föld/birtok vagyon, mely annak tulajdonjogának vagy annak birtoklásának időtartama nincs meghatározva
Ro: proprietate a cărei durată de proprietate sau ocupare nu este determinată
Slo: vlastná nehnuteľnosť v doživotnej držbe
Рус: шлєбодни маєток/маєток/власнїцство, маєток без огранїченя тирваня власнїцства або (права) хаснованя

friendly takeover – situation where a company attempts to buy another company with approval of the board of directors of the company that is being bought – ***prijateljsko preuzimanje (situacija u kojoj preduzeće nastoji da kupi drugo preduzeće s odobrenjem/pristankom odbora direktora preduzeća koje je predmet kupovine)***
Hu: barátságos átvétel; szituáció, amikor egy vállalat egy másik vállalatot próbál megvenni a vásárolni szándékozó vállalat igazgatótanács jóváhagyásával
Ro: preluare controlului în mod prietenesc (situația în care o companie încearcă să cumpere o altă companie cu aprobarea consiliului de administrație al societății care este cumpărată)
Slo: priateľské prevzatie
Рус: товаришске пребераńє (ситуация у котрей подприємство сце купиц друге подприємство з одобреньом/приставаньом одбора директора подприємства котри предмет купованя)

G

gain control – to obtain the power to direct or have influence over the management of a company – ***steći upravljački uticaj, moć da se upravljanje preduzećem usmerava ili da se nad njim vrši uticaj***
Hu: átvenni a vállalat irányítását, megszerezni a hatalmat, hogy befolyással legyünk a vállalat vezetőségére
Ro: cîştig de control (a obţine puterea de a directa şi influenţa managementul unei companii)
Slo: regulácia zosilnenia, regulácia zisku
Рус: здобуц управяцки вплїв, моц же би ше управянє з подприємством унапрямело або же би ше над нїм окончовал вплїв

garnishee – party holding property of or owing money (e.g. bank account or wages) to a party who is a *debtor* to a certain *creditor* – ***lice kod kojeg je zaplenjena stvar trećeg lica, držalac tuđe imovine koja treba da se pleni***
Hu: az a fél, aki tulajdonnal vagy pénzel tartozik (pl. bankszámlán ill. bérek) egy másik félnek, aki adós egy bizonyos hitelezőnek
Ro: titularul proprietăţii care trebuie să se captiveze
Slo: dlžník zabavenej pohľadávky, podlžník skonfiškovanej pohľadávky
Рус: особа при хторей заплєнєни предмет трецей особи, триматель цудзого маєтку котре треба же би ше конфисковало

garnishment – 1) claim or interest resulting from a legal proceeding in which party *A* (*creditor*) requests a court to issue an order or writ against party *B* (*garnishee*) holding property of or owing money (e.g. bank account or wages) to party *C* (*debtor*) to release the relevant property or money to the creditor; 2) the whole process involved in the legal proceedings described in 1) above – ***plenidba***
Hu: közvetlen bírósági letiltás; a letiltó végzésben a bíróság az adós munkáltatóját, illetőleg az adós számára járandóságot, illetményt, munkából eredő díjazást, juttatást, egyéb összeget rendszeresen, időszakonként visszatérően folyósító szervet vagy személyt, arra hívja fel, hogy – a letiltó végzés jogerőre emelkedésének bevárása nélkül – az adós munkabéréből a végzésben feltüntetett összeget vonja le, és haladéktalanul fizesse ki a végrehajtást kérőnek.
Ro: proces legal prin care o parte a salariului unei persoane sau o parte a proprietăţii pot fi reţinute pentru plata unei datorii
Slo: súdne obstavenie pohľadávky, predvolanie, zabavené pohľadávky
Рус: однїмачка, предконфискация, заплєньованє

general creditor – creditor who has no lien or security for payment against the debtor's assets (also known as an *unsecured creditor*) – ***poverilac opšteg tipa, običan poverilac (lice koje nema pravo zabrane na dužnikova sredstva ili osiguranje naplate iz dužnikovih sredstava* – neobezbeđeni poverilac***)***
Hu: általános hitelező; az a hitelező, akinek nincs zálogjoga vagy biztosítéka az adós vagyonának kifizetésére (más néven fedezetlen hitelező)
Ro: creditor ordinar, creditor negarantat
Slo: nezaistený veriteľ
Рус: пожичкодаватель общого типу, обични пожичкодаватель (особа котра нє ма право забрани на длужнїково средстава або осиґуранє наплацованя зоз длужнїкових средствох – нєобезбедзени пожичкодаватель)

general damages ≈ actual damages – compensation for proven injury or loss – ***stvarno obeštećenje; naknada dokazane štete ili gubitka***
Hu: általános kártérítés; kártérítés a bizonyított kárra vagy veszteségre
Ro: daunele generale – compensaţie pentru prejudiciul dovedit sau pierdere
Slo: náhrada skutočnej škody, odškodnenie (skutočné)
Рус: правдиве одчкодованє; накнада доказаней чкоди або утратку

genuine occupational qualification (**GOQ**) – limited circumstances where sex or marital status may be used as a job requirement – ***izvorna, prirodna, pojedincu svojstvena kvalifikacija za bavljenje određenim zanimanjem***
Hu: valódi szakmai képesítés; olyan korlátozott körülmények, amikor is a nem vagy a családi állapot mérvadó lehet a munkábaállás szempontjából
Ro: calificare profesională reală
Slo: prírodná kvalifikácia jedinca na zaoberanie sa určitou prácou
Рус: жридлова, природна, поєдинцу особена квалификация за роботу з одредзену занятосцу

good faith – state of mind whereby a person has an honest conviction that they are observing reasonable commercial standards or fair dealing – ***savesnost, načelo savesnosti i poštenja***
Hu: jóhiszeműség; olyan lelkiállapot, amikor egy személynek őszinte a meggyőződése, hogy őszintén betartják a kereskedelmi szabványokat vagy tisztességesen járnak el (viselkednek)
Ro: stare de spirit prin care o persoană are o convingere sinceră că sunt respectate standardele comerciale rezonabile sau juste care se ocupă
Slo: dobrá viera, nezákernosť
Рус: совисносц, начало совисносци и чесносци

good title – title that is valid and free from defects such as liens, litigation or other encumbrances – ***validno pravo, validan naslov, validan pravni osnov***
Hu: jogi érvényesség, érvényes cím; hiányosságtól mentesített érvényes cím, hasonlóan mint a zálogjog, bírósági eljárás vagy egyébb jelzálog
Ro: drept valabil, titlul valabil – titlul care este valabil şi gratuit de la defecte ca şi cum ar fi drept de retenţie, litigii sau alte sarcini
Slo: spoľahlivý vlastnícky titul**,** spoľahlivá správa, spoľahlivý postoj

Рус: важаце право, важаци наслов, важаца правна основа

goods – items of personal property other than money (US *good* is possible to use in the singular) – ***roba; pokretna imovina***
Hu: árú, vagyon, javak, ingóság; (nem pénzbeli) személyes vagyoni illeték
Ro: bunuri, marfă
Slo: tovar, hnuteľný majetok, statky
Рус: роба; рухоми маєток

grantee – person to whom a grant of property is made – ***korisnik***; ***odobrenik; podarenik***
Hu: engedélyes, kedvezményezett, megajándékozott; személy, kinek vagyoni engedélyezés lett indítványozva
Ro: concesionar; utilizator
Slo: postupník, štipendista, oprávnený – komu je pridelený pozemok
Рус: хасновательль; одобритель; подарователь

H

hard norms – binding international treaty provisions; informal term referring to binding international treaty provisions – ***tvrda norma; obavezujuće međunarodno dogovorene odredbe; nezvaničan termin koji se odnosi na obavezujuće odredbe međunarodnih sporazuma***
Hu: kemény normák – kötelező érvényű nemzetközi egyezmény rendelkezései; kötetlen kifejezés, amely a nemzetközi szerződésekben foglalt kötelező érvényű rendelkezésekre értendő
Ro: dispoziţii obligatorii stabilite la nivel internaţional, termen neoficial care se referă la dispoziţiile obligatorii ale acordurilor internaţionale
Slo: tvrdá norma
Рус: тварда норма; обовязуюци медзинародни догварени одредби; нєурядови термин котри ше одноши на обовязуюци одредби медзинародних договаркох

harmonisation – co-operation between governments and organisations to make laws more uniform and coherent; act of bringing the laws of multiple jurisdictions in line with each other – ***harmonizacija, usklađivanje; saradnja između vlada i organizacija u cilju ujednačavanja i usklađivanja doslednosti zakona; usaglašavanje zakona koji pripadaju različitim zakonodavnim sistemima***
Hu: harmonizáció, összehangolás – kormányok és szervezetek közötti együttműködés annak érdekében, hogy jogszabályokat egységesebbé és következetesebbé tegyék; olyan törvények jogharmonizációja, amelyek különböző jogrendszerekhez tartoznak
Ro: cooperarea între guverne şi organizaţii cu scopul de a asigura respectarea legii de coerenţă
Slo: harmonizácia, zosúladenie
Рус: гармонизация, ускладзованє; сотруднїцство медзи владу и орґанизацию у цилю виєдначованя и ускладзованя дошлїдносци закону; усоглашованє законох котри припадаю розличним законодавним системом

hereditament – property which can be inherited; also refers to land in general – ***nasleđe; dobro koje se nasleđuje, koje može da se nasledi***
Hu: örökség; vagyon, melyet örökölni lehet
Ro: moştenire – proptietate care poate fi moştenită; se referă în general la teren
Slo: dedenie
Рус: нашлїдство; маєток котри ше нашлїдзує, котри ше може нашлїдзиц

high court – usually the highest court in a jurisdiction, the court of last resort – ***vrhovni sud, obično najviši sud u jednom pravnom sistemu, poslednja sudska instanca***

Hu: Legfelsőbb Bíróság; általában a legmagasabb bíróság a joghatóságnál, a bíróság legfelsőbb/utolsóbb fóruma
Ro: curtea supremă – de obicei cea mai înaltă instanţă într-un sistem juridic, ultima instanţă judecătorească
Slo: najvyšší súd
Рус: верховни суд, обично найвисши суд у єдним правним систему, остатня судска инстанса

holder – person that has legal possession of a trade mark – ***nosilac, imalac, držalac, titular, vlasnik***
Hu: birtokos, tulajdonos; (fel)jogosított személy, akinek védjegy áll a jogi tulajdonában
Ro: titular, proprietar
Slo: držiteľ, majiteľ, nosič
Рус: ношитель, триматель, титулар, власнїк

holder in due course (**HDC**) – person who acquires a negotiable instrument in good faith – ***imalac, vlasnik, remitent, posednik s dobrim namerama/na vreme, blagovremeno***
Hu: a jogos váltóbirtokos; személy, aki jóhiszeműleg megszerzi a forgatható értékpapírokat
Ro: titular în timp util – persoană care dobândeşte un instrument negociabil cu bună-credinţă
Slo: oprávnený držiteľ
Рус: власнїк, ремитент, пошедовач з добрима намирами/на час, благо часово

holder of title – person who owns the right to control and dispose of a particular piece of property – ***titular, osoba koja poseduje pravo upravljanja i raspolaganja određenom imovinom***
Hu: címzetes; az a személy, akinek ellenőrzési joga van, és rendelkezik egy bizonyos ingatlannal
Ro: persoană care posedă dreptul de a controla şi dispune de o anumită parte de proprietate
Slo: titulár
Рус: титулар, особа котра ма право управяня и розполаганя зоз одредзеним маєтком

holiday entitlement – right of an employee to take paid time off from his/her employment – ***pravo na (plaćeni) odmor, pravo na plaćene neradne (praznične) dane***
Hu: jogosultság a (fizetett) szabadságra; a dolgozó (munkás) joga, amikor fizetett szabadságot vehet ki
Ro: dreptul la concediu
Slo: nárok na dovolenku
Рус: право на (плацени) одпочивок, право на плацени нєроботни (шветочни) днї

horizontal merger – combining of two or more firms which are at the same level in the economic supply chain – ***horizontalna fuzija, horizontalna integracija***
Hu: horizontális egyesülés; két vagy több vállalat egyesülése, melyek a gazdasági ellátási lánc ugyanazon szintjein találhatók meg

Ro: fuziune sau integrare horizontală – combinarea a două sau mai multe întreprinderi care sunt la acelaşi nivel în cadrul lanţului de aprovizionare economică
Slo: horizontálne splývanie, horizontálne zlúčenie, horizontálna fúzia
Рус: хоризонтална фузия, хоризонтална интеґрация

hostile takeover – situation where a company attempts to buy another company against its wishes – ***neprijateljsko/neželjeno preuzimanje (situacija u kojoj preduzeće nastoji da kupi neko drugo preduzeće protivno njegovoj želji i raspoloženju)***
Hu: ellenséges felvásárlás; szituáció, amikor egy vállalat egy másik vállalatot akar megvenni az akarata ellenére
Ro: preluarea controlului în mod nedorit (situația în care o companie încearcă să cumpere o altă companie împotriva voinței sale)
Slo: nepriateľské prevzatie
Рус: нєтоваришске/нєжадане преберанє (ситуация у котрей подприємство сце купиц даяке друге подприємство процив його жаданя и розположеня)

I

illegality of the subject matter – when the matter under consideration in the contract is unlawful and therefore unenforceable in a court of law – ***protivzakonitost, nezakonitost*** *predmeta (ugovora)*
Hu: jogellenes, törvényellenes; amikor egy szempont a szerződésben jogellenes, s ebből kifolyólag végrehajthatatlan a bíróságon
Ro: nelegalitate a subiectului – în cazul în care aspectul avute în vedere în contract este nelegal şi, prin urmare, inaplicabil în instanţa de judecată
Slo: nezákonnosť, protiprávnosť
Рус: процивзаконїтосц, нєзаконїтосц предмету (контракту)

implied contract – contract whose terms have not been specifically outlined, but rather are presumed – *ugovor* ***koji se podrazumeva; prećutan*** *ugovor*
Hu: érthető szerződés; melynek feltételei nem lettek vázolva, de magától érthetődőek
Ro: contract implicat (contract a cărui termeni nu au fost subliniaţi în mod particular, ci mai degrabă sunt consideraţi)
Slo: kvázi-kontrakt, mlčky uzavretý kontrakt
Рус: котри подрозумює, стримани

implied warranty – guarantee that is implied by law rather than promised by the seller – ***prećutna (neiskazana) garancija, garancija koja se podrazumeva*** *(prema zakonu)*
Hu: jogi garancia; garancia, mely jogilag magába foglalt, és nem az eladó által ígért; törvényi szavatosság; garancia, mely törvény által aláírt
Ro: garanţie implicită – garanţie care este implicată de lege mai degrabă decât promisă de către vânzător
Slo: mlčky predpokladaná výhrada, mlčky predpokladaná záruka
Рус: нєвиповедзєна (нєвиказана) ґаранция, ґаранция котра ше подрозумює (спрам закону)

impose – to place upon or enforce, e.g. to **impose** a penalty on someone – ***dosuditi, nametnuti***; *The* ***imposition*** *of the new tax was unpopular.*
Hu: (ki)ró, rárak; egy személyre bírságot ró, rárak, ráhelyez; *Az új adó bevezetése nem volt túl népszerű.*
Ro: a imposa; a plasa, de exemplu: a imposa o sancţiune cuiva
Slo: vnútiť, predpísať, uvaliť, zaviesť (úradne)
Рус: досудзиц, наруциц

in the course of business – in the (regular) process of; in the (regular) process of following the desired direction, methods, or route of doing business – ***tokom poslovanja, u procesu (odvijanja) poslovanja, u (redovnom) poslovanju***

Hu: üzletmenet; a munka (rendszeres) folyamata, annak (rendszeres) folyamatának kívánt irányba való követése, módszere, menete
Ro: în cursul activității – în proces (regulat) de a urma direcția dorită, metode, sau calea de a face afaceri
Slo: v priebehu činnosti
Рус: у цеку дїялносци, у процесу (одбуваня) дїялносци, у (порядней) дїялносци

incidental beneficiary – person who was not planned to benefit from a contract and is also not part to that contract. This person does not gain any rights under the contract – ***slučajan korisnik/beneficijar***
Hu: esetleges kezdeményező; az a személy, aki nem volt tervezve, hogy majd részesül a szerződésből, és nem is része a szerződésnek. Ez a személy nem szerez semmi jogot a szerződésből.
Ro: beneficiar accidental – persoană care nu a fost planificată să beneficieze de un contract şi nu face parte din contract. Această persoană nu obține niciun drept în temeiul contractului.
Slo: vedľajší beneficiár, obdarovaný veriteľ
Рус: случайни хасновател/бенефициєр

incorporated; incorporate – to include the provisions of something (e.g. a convention) as a part of something larger, such as a system (e.g. national legislation) – ***ugrađivanje, inkorporisanje; unošenje odredaba (na primer neke konvencije, nekog sporazuma) u neke šire okvire, kao što je sistem (na primer državno zakonodavstvo)***
Hu: beépiteni a törvénybe, inkorporáció, implementáció – beépiteni valamely törvény (pl. egyezmény, megállapodás) rendeleteit tágabb törvénykeretekbe úgy mint a törvényrendszerbe (pl. állami törvényhozásba)
Ro: a include dispoziţiile (de exemplu a unei înţelegeri) într-un cadru mai larg ca cum de exemplu este un sistem
Slo: zapísaný do obchodného registra, pripojený; včleniť, zapracovať
Рус: инкорпоранє, уградзованє; уношенє одредбох (на приклад даякей конвенциї, даякей догварки) у даяких ширших розмирох, як цо то систем (на приклад державне законодавство)

indefinite – vague, not certain, not determined – ***neodređen; neizvestan; neutvrđen***
Hu: (meg)határozatlan, bizonytalan
Ro: nedefinit, nehotărît
Slo: neurčitý, nekonečný, bez stanovených medzí
Рус: нєодредзени; нєпредвидзени; нєутвердзени

infringement – unauthorised use of material protected by copyright, patent or trademark law – ***prekršaj, prestup, povreda; neovlašćeno korišćenje***
Hu: jogsértés, szabálytalanság, szabálysértés; szerzői jog, szabadalom vagy védjegyjoggal védett anyag jogosulatlan használata
Ro: încălcare – utilizarea neautorizată a materialelor protejate de drepturi de autor, brevet sau drept marcă
Slo: porušenie, priestupok, neoprávnený zásah. Priestupok je previnenie voči zákonnému nariadeniu, alebo zákonu, ale nespĺňa charakteristiku prečinu ani trestného činu svojou povahou ani časovým obdobím.

Рус: потупенє, преступ, повредзенє; нєовласцене хаснованє

inheritance – property which is transferred upon death to a person designated as an heir – ***nasledstvo, nasleđeno dobro; dobro koje pripada nasledniku; baština***
Hu: öröklés, örökség, hagyaték; vagyontárgy, mely átszáll az örökösre egy személy halála után, megjelölve azt a személyt örökösének
Ro: moştenire – proprietate care aparţine moştenirorului
Slo: dedičstvo
Рус: нашлїдство, нашлїдзени маєток; маєток котри припада нашлїднїку; тал

injunction – official order from a court for a person to do or stop doing something – ***sudski nalog; sudska zabrana***
Hu: ítélet, végzés, parancs; bíróság általi hivatalos megbízás a bíróságtól egy személynek, utasítás egy személynek, hogy tegyen vagy abba hagyjon valamit
Ro: ordin – ordin oficial de la o instanţă pentru o persoană de a face sau a nu mai face ceva; interdicţie; hotărâre judecătorească
Slo: súdny príkaz, súdny zákaz
Рус: судски налог; судска забрана

injured party – party that has suffered a violation of its legal rights – ***oštećeno lice, oštećena strana***
Hu: károsult párt; párt, amely kárt szenvedett a saját jogi jogai megsértésében
Ro: partea vătămată – partea care a suferit o încălcare a drepturilor sale legale
Slo: poškodený, poškodená strana
Рус: одчкодована особа, одчкодовани бок

Inn of Court (UK) – one of four institutions that barristers must join in order to practise law as a barrister – ***jedna od četiri institucije (u Londonu) kojima advokat mora da pristupi kako bi se bavio advokaturom kao advokat koji nastupa na sudu; zgrada advokatskih esnafa ili pravozastupničkih udruženja (Inner Temple, Middle Temple, Lincoln's Inn, Gray's Inn) –***
Hu: egy a négy intézmény Angliában (Londonban), mely ügyvédi jogosultságot ad. Négy I. van, u. m.: the Inner Temple; the Middle Temple; Lincoln's Inn és Gray's Inn. Az ezekkel összefüggő jogi iskolák Inns of Chancery.
Ro: una dintre cele patru instituţii (în Londra) cărei trebuie să se alăture avocaţii cu scopul de a practica dreptul ca avocat pledant
Slo: profesionálne združenia advokátov v Anglicku a Walese, budova právnozastupiteľského združenia
Рус: єдна од штирох инситуцийох (у Лондону) ґу котрим адвокат муши приступиц же би ше занїмал зоз адвокатуру як адвокат котри наступа на суду; будинок адвокатских цехох (еснафох) або правозаступнїцких здруженьох

in rem – against a piece of property (rather than a person) – ***u naturi***
Hu: mindenkivel szembeni, abszolút
Ro: un termen de procedură folosit pentru a determina procedurile sau acţiunile instituite împotriva unui lucru spre deosebire de acţiunile instituite In Persona sau împotriva persoanei

Slo: do veci, vecný
Рус: у натури

insolvent – unable to pay one's debts – ***nesolventan, onaj koji nije u stanju da namiruje sopstvene dugove/obaveze***
Hu: fizetésképtelen; az aki nem tudja törleszteni az adósságait
Ro: insolvabil, falit (acela care nu este capabil sa îşi plătească datoriile sale)
Slo: insolventný dlžník, neschopný platiť, platobne neschopný
Рус: нєсолвентни, тот котри нє може вимириц свойо длуства/обовязки

instrument – written formal legal document – ***isprava, dokument; akt; alat***
Hu: okirat, ügyirat, vádirat
Ro: instrument – document juridic scris
Slo: písaný dokument, prístroj, prostriedok, náradie, písomný právny úkon
Рус: документ, акт; прибор

intangible property rights – legal interest or claim in things which cannot be touched or felt – ***zakonsko pravo na nematerijalne, nevidljive, stvari***
Hu: immateriális tulajdonjogok; jogi érdek vagy igény olyan dolgoknál, melyek nem érinthetőek vagy érezhetőek
Ro: drepturile de proprietate necorporale
Slo: nehmotné majetkové práva
Рус: законске право на нєматериялни, нєвидлїви, предмети

intended beneficiary – person who was planned to benefit from a contract but is not party to that contract. As a result of this, this person obtains rights to enforce the contract – ***namereni/nameravani korisnik/beneficijar***
Hu: tervezett kezdeményező; az a személy, aki nem volt tervezve, hogy majd részesül a szerződésből, de nem is része annak a szerződésnek. Ennek eredményéként, ez a személy jogokhoz jut a szerződés érvényesítéséért
Ro: beneficiar – persoană care a fost planificată să beneficieze dintr-un contract dar nu face parte din acest contract. Această persoană obține dreptul de a executa contractul
Slo: určený beneficiár
Рус: одредзени хасновательбенефициєр

intent – mental desire/willingness to act in a certain way – ***namera***; *criminal* ***intent*** – ***umišljaj***
Hu: szándék; elmebeli kívánság/hajlandóság, hogy cselekedjünk egy bizonyos módon; *criminal* ***intent*** – bűnös szándék
Ro: intenție; motiv; scop; spirit
Slo: úmysel, zámer; *criminal* ***intent*** – zločinný úmysel
Рус: намира; задумка

international convention – an agreement between nations, similar to a treaty but usually relating to non-political or non-commercial matters; written agreement between states or nations governed by international laws enforceable – ***međunarodna konvencija; sporazum između država, sličan ugovoru, ali obično po ne-političkim***

i ne-privrednim pitanjima; pisani sporazum između država rukovođen primenljivim međunarodnim zakonima
Hu: nemzetközi egyezmény – államok között történő megállapodás; olyan szerződéshez hasonló, rendszerint nem politikai és gazdasági kérdésekkel foglalkozó, államközi írásbeli megállapodás, amelyben a vonatkozó nemzetközi törvények az irányadók
Ro: Convenţia internaţională – un acord între naţiuni
Slo: medzinárodná dohoda, medzinárodná zmluva, medzinárodná konvencia
Рус: медзинародна конвенция; договарка медзи державами, подобни контракту, алє звичайно по нє-политичнима и нє-дїловнима питанями; писана договарка медзи державами руководзена применюющим медзинародним законом

international law – laws that concern relations between countries (= *public international law)* and laws that concern private transactions and disputes between parties from different nations (= *private international law/conflict of laws) – **međunarodno pravo, zakoni koji koji se bave odnosima između zemalja (= javno međunarodno pravo) i zakonima koji uređuju privatne transkacije i sporove između strana iz različitih država (= privatno međunarodno pravo/sukob prava)***
Hu: nemzetközi jog – azon magatartási szabályok összessége, amelyek a nemzetközi jog alanyai, elsősorban az államok közötti kapcsolatok rendezését szolgálják, (= *nemzetközi közjog*), továbbá a különböző államok polgárai között zajló magántranzakciókat és vitákat szabályozza (= *nemzetközi magánjog*)
Ro: dreptul internaţional – legile care se referă la relaţiile dintre ţări (= dreptul internaţional public) şi legi care privesc tranzacţiile private şi litigiile dintre părţi din diferite naţiuni (= drept internaţional privat/conflictul de legi)
Slo: medzinárodné právo
Рус: медзинародне право, закони котри ше занїмаю зоз односами медзи державами (= *явне медзинародне право*) и законами котри ушорюю приватни трансакциї и парнїци медзи боками зоз розличних державох (= *привате медзинародне право/зраженє права*)

invention – sth. new or original that has been created or devised – ***izum***
Hu: találmány; valami új vagy eredeti ami létre lett hozva vagy ki lett találva
Ro: invenţie
Slo: výmysel, vynájdenie, vynález
Рус: иновация, пренаходок

invoke – to rely upon a certain law, principle or rule in order to support an argument or position – ***pozivanje, pozivanje* na; *oslanjanje na određeni zakon, princip ili pravilo u cilju potpore nekoj tvrdnji ili stavu***
Hu: hivatkozni (valamire) – bizonyos jogszabályt, elvet vagy szabályt alkalmazni, bizonyos állítás illetve álláspont alátámasztása éredkében
Ro: a se baza pe o lege regulă sau principiu, în scopul de a susţine un argument sau poziţie – apel
Slo: odvolať sa, vyvolávať, vyvolať, vzývať, prosiť, zvolávať
Рус: поволованє, поволованє на; операнє на одредзени закон, принцип лєбо правило у цилю потримовки даякому потвердзеню лєбо ставу

issue – to produce or provide something official – ***izdati, izdavati, emitovati, pustiti u opticaj***
Hu: emisszió, végkövetkeztetés, a vitás kérdés, főkérdés, eredmény, leszármazott; hivatalossá tenni valamit
Ro: a înmâna ceva oficial, ca şi în cazul în care tribunalul trimite un mandat
Slo: vydať, vydať cenné papiere, vychádzať
Рус: видац, видавац, емитовац, пущиц до обтоку

issued share capital – shares of a company that are held by shareholders – ***emitovani akcijski kapital (u posedu deoničara, akcionara)***
Hu: kibocsátott részvénytőke; melyek a részvényesek tulajdona
Ro: capitalul social emis
Slo: povolená emisia akcií
Рус: емитовани акцийски капитал (у закупу акционерох)

J

judge – public official who hears and decides cases in court – ***sudija, javni službenik koji pretresa i rešava slučajeve na sudu***
Hu: bíró; közhivatalnok, aki meghallgatja és dönt az esetekről a bíróság előtt
Ro: judecător – o persoană oficială publică selectată sau numită pentru a audia sau a decide cazurile în tribunal
Slo: sudca, rozhodca, posudzovateľ
Рус: судия, явни службенїк котри претреса и ришує случаї на суду

judge-made law (also **case law**, **common law**) – set of reported judicial decisions of selected appellate courts and other courts of first instance which make new interpretations of the law and, therefore, can be cited as precedents; body of law formed through judicial/court decisions, as opposed to law formed through statutes or written legislation – ***opšte pravo, za razliku od specijalnog zakonodavstva; zakonska materija formirana sudijskim/sudskim odlukama, za razliku od zakona donetih statutima/zakonskim aktima ili pisanim zakonodavstvom***
Hu: bíró alkotta jog; jelentett bírósági határozatok halmaza a kiválasztott fellebbviteli bíróságoknál és más első fokú bíróságoknál, melyek új értelmezést nyernek a törvénynél, ebből kifolyólag, beidézhetőek mint előzmény; joganyag, mely bírói/bírósági döntések útján lett létrehozva, ellentétben a törvénnyel, amely alapszabályok és jogszabályok által lett létrehozva
Ro: jurisprudență – lege elaborată prin decizii anterioare, în cazuri similare
Slo: sudcovské právo
Рус: обще право, за розлику од специялного законодавства; законска материя формована судийним/судским ришеньом, за розлику од закона принєшеним зоз статутом/законским актом або писаним законодавством

judgment lien – lien imposed on a person against whom a judgment has been entered but remains unsatisfied – ***prvostepena zabrana, zadržavanje (ali još nenamireno)***
Hu: hatósági határozaton alapuló/bírói zálogjog; zálogjog, melyet oly személyre rónnak ki, akivel szemben határozatot hoztak meg, de továbbra is elégedetlen marad
Ro: gaj impus unei persoane cărei i-a fost înscrisă o datorie, dar rămâne nesatisfăcută
Slo: rozsudok záložného práva, záložné právo založené rozsudkom
Рус: першоступньова забрана, затримованє (алє ище нєнамирене)

judicial lien – security interests arising as a result of court proceedings brought by the creditor to secure an interest in the debtor's property – ***sudska zabrana***

Hu: bírósági zálogjog; biztonsági érdek, mely az addódó bírósági eljárás eredménye, melyet a hitelező indit be, annak érdekében, hogy biztosítja az adós tulajdonát
Ro: gaj judecătoresc
Slo: súdne záložné právo
Рус: судска забрана

jurisdiction – the power, right or authority to interpret and apply the law; 1) power of a court, authority or other official body to decide a legal case or to make an order; 2) extent of this power; 3) territory in which this power exists; 4) area in which a particular legal system operates; 5) system of law courts that make up a particular legal system – ***jurisdikcija; nadležnost, pravo ili vlast da se tumači i primenjuje zakon; 1) nadležnost suda, vlasti ili nekog drugog službenog tela da presuđuje u nekom pravnom slučaju ili da uspostavlja red; 2) mera, domen, domet, ovakve moći; 3) teritorija na kojoj ova moć/nadležnost postoji i važi; 4) oblast važenja datog pravnog sistema; 5) sistem sudova, pravosudni sistem, sudski sistem***
Hu: igázságszoltáltatás – az a hatáskör, jog illetve hatóság, amely értelmezi és alkalmazza a törvényt; 1) bíróság, hatóság vagy más hivatalos szerv hatásköre miszerint bármely jogi ügyben határozatot képes hozni; 2) az adott hatalom foka, területe és terjedeleme; 3) az a térség ahol az adott hatalom illetékes és hatásköre gyakorolható; 4) az a terület ahol adott jogrendszer érvényesíthető; 5) bíróságok rendszere, igazságszolgáltatás rendszere
Ro: jurisdicţie – 1) autoritate judecătorească a unui tribunal de a audia şi judeca un caz; 2) zona geografică peste care tribunalul are autoritatea de a decide cazurile; 3) teritoriul, problema sau persoanele asupra cărora un tribunal poate să exercite autoritate legală; 4) domeniu în care un anumit sistem juridic operează; 5) sistem de instanţe care alcătuiesc un anumit sistem juridic
Slo: jurisdikcia, súdnictvo, súdna právomoc, súdny obvod
Рус: юрисдикция; компетентносц, право лєбо власц же ше толкує и применює закон; 1) компетентносц суду, власци лєбо даякого другого урядового цела же би пресудзовал у даякей другей нагоди або же би направел шор; 2) мира, домен, досяг, такей моци; 3) територија на котрей тота моц/компетенция існує и важи; 4) обласц важеня датого правного систему; 5) систем судох, правосудни систем, судски систем

juris doctor (***J.D.***) – (US) law degree (UK *L.L.B.*) – ***pravna titula, pravničko zvanje; pravnička diploma***
Hu: jogi titulus, jogász, jogi diploma
Ro: profesie juridică
Slo: doktor práv
Рус: правна титула, правнїцке званє; правнїцка диплома

juvenile court – court that hears cases involving children under a certain age – ***maloletnički sud, sud za maloletnike, sud koji pretresa slučajeve lica mlađih od 18 godina***
Hu: fiatalkorúak bírósága; bíróság, mely a gyerekek és egy bizonyos kor alatti személyek ügyeit vizsgálja

Ro: tribunal juvenil – tribunal cu jurisdicție asupra cazurilor implicând copii de o anumită vârstă, de obicei 18 ani. Cazurile implică de obicei copii delicvenți, dependenți și neglijați.
Slo: súd pre mladistvých
Рус: малолїтнїцки суд, суд за малолїтнїкох, суд котри претреса случаї особох младших од 18 роки

L

lack of legal capacity – absence of ability of a person to enter into contractual relations, sue or be sued – ***pravna nesposobnost; lišenost prava na preduzimanje***
Hu: jogok megfosztása; egy személy képességeinek hiánya hogy elinditson egy szerződési folyamatot
Ro: lipsa de capacitate juridică – lipsa de capacitatea unei persoane de a intra în relații contractuale
Slo: spôsobilosť na právne úkony
Рус: правна нєспособносц; позбутосц правох на пребераńє

law school – (US) graduate school offering courses in law leading to a law degree – ***visokoškolska institucija koja pruža pravno obrazovanje kojim se dolazi do diplome prava***
Hu: jogi kar/fakultás; felsőfokú intézmény, mely jogi vezetői tanfolyamokat és jogi diplomát kínál
Ro: facultatea de drept – cursuri postuniversitare în drept care oferă cursuri de drept prin care se ajunge la o licență în domeniul dreptului
Slo: právnická fakulta
Рус: високошколска институция котра дава правне образованє з котрим ше доходзи до дипломи права

lease – contract for which the use and occupation of a property is conveyed to another, usually in exchange for a sum of money (rent) – ***ugovor o zakupu; zakup, najam; iznajmljivanje; zakupnina, arenda***
Hu: haszonbérleti szerződés, haszonbérlet, bérbeadás; szerződés, mely egy vagyon használatának és birtokba vételének átadása egy másiknak, általában pénzösszeg fejében (bérleti díj)
Ro: contract pentru care utilizarea şi ocuparea unei proprietăți este transmisă unei alte persoane, de obicei în schimbul unei sume de bani
Slo: zmluva o árende, nájom, prenajať
Рус: контракт о закупу; пожичка; винаймйованє; аренда

leasehold – property whose duration of ownership or occupation is fixed or capable of being fixed – ***zakup zemlje; dobro čije posedovanje može da se odredi/ograniči/definiše***
Hu: bérbe adott birtok/ingatlan, bérbevétel, bérbeadás; vagyon, mely tulajdonjogának és bérbe vételének időtartama állandó vagy alkalmas, hogy állandóvá váljon
Ro: teren de închiriere; proprietate a cărei durată de proprietate sau de ocupație poate fi fixată
Slo: nájomný statok, nájom nehnuteľného majetku

Рус: аренда жеми; маєток котрому ше пошедованє може одредзиц/огранїчиц/дефиновац

legal entity – individual or organisation that can enter into contracts, is responsible for their actions and can be sued for damages – ***pravno telo, pravno lice, pravni subjekt***
Hu: jogalany, jogi személy
Ro: entitate juridică
Slo: právnická osoba, právnické teleso
Рус: правне цело, правне лїцо, правни субєкт

legal person – artificial entity created by law and given legal rights and duties, for example a corporation – ***pravno lice, pravni subjekt***
Hu: jogi személy
Ro: persoană juridică
Slo: právnická osoba
Рус: правне лїцо, правни субєкт

Legal Practice Course (**LPC**) – (UK) course that must be completed before a person can be qualified as a solicitor; the first step to becoming a solicitor (the second being working as a trainee solicitor, and the last being successful completion of the Professional Skills Course) – ***Kurs pravne prakse; kurs koji mora da se završi da bi se pravnik kvalifikovao da radi sa strankama; prvi korak na putu da se postane advokat koji radi sa strankama (drugi je rad u svojstvu pripravnika na obuci, dok je poslednji uslov da se savlada Kurs za stručnu spremu)***
Hu: tanfolyam a jogi gyakorlatban; tanfolyam, amelyet be kell fejeznie egy személynek, mielőtt ügyvéddé válna; az első lépés, hogy valaki ügyvéd legyen (a második, hogy dolgozzon, mint ügyvédi gyakornok/tanonc, és az utolsó a szakmai szakképzettségi tanfolyam sikeres teljesítése)
Ro: cursul pe care o persoană trebuie să îl termine înainte să fie calificată ca un avocat; primul pas este să devină solicitant (al doilea pas este să lucreze ca un avocat stagiar iar ultimul pas este să termine cu succes cursul competenței profesionale)
Slo: kurz na získanie diplomu v právnickej praxi
Рус: Курс правней струки, курс котри ше муши закончиц же би ше правнїк квалификовал же би робел зоз странками; перши крочай на драги же би постал адвокат котри роби зоз странками (друга робота у свойству приправнїка на обуки, док остатнє условиє же би ше звладал Курс за фахову приготовку)

letter of credit (**L/C**) **–** a note from a bank authorising the bearer to draw money from approved outlets **–** ***akreditiv, kreditno pismo***
Hu: akkreditív, hitellevél, okmányos meghitelezés; bank által kiadott jegyzet, mellyel feljogosítja a birtokost, hogy pénzt vegyen ki a jóváhagyott fogyasztási területről
Ro: scrisoare de credit
Slo: akreditív, úverový list
Рус: акредитив, кредитне писмо

lex causae – law or laws the forum court decides should apply to a case from the relevant legal systems available for determination of an international case – ***polazni zakon; zakon***

ili zakoni za koje forumski sud odluči da važe za neki slučaj iz datih zakonskih sistema raspoloživih za rešavanje međunarodnog slučaja
Hu: az ügy érdemére vonatkozó jog, a szerzodéskötés helyének joga – egy nemzetközi jogkérdésben a keresetet tárgyaló bíróság dönti el, hogy a felmerült jogrendszereken belülül pontosan mely jogszabály, illetve jogszabályok irányadóak
Ro: lex causae este un concept specific dreptului internațional privat și se referă la legea care reglementează fondul cauzei, desemnată de normele privind conflictul de legi
Slo: zákon príčiny
Рус: початни закон; закон лєбо закони за котри форумски суд одлучи же би важели за даяки випадок зоз датих законских системох розполагающих за ришованє медзинародного випадку

lex domicilii – the law of the domicile; refers to the law of a party's domicile as applied in a choice of law situation – ***domicilno pravo, domicilni zakon; pravo/zakon domicila date stran(k)e koji se primenjuje u situaciji odabira prava/zakona***
Hu: lakóhely joga – a fél tartózkodási hely szerinti ország joga, jogi személyeknél bejegyzétt székhely szerinti ország joga, amely joghelyzet választásakor irányadó
Ro: se referă la legea domiciliului unei părți care se aplică înt-o gamă de situații legale
Slo: zákon (právo) bydliska
Рус: домицилне право, домицилни закон; право/закон домицила датей странки котри ше применює у ситуациї виборуправа/закону

lex fori – the procedural law of the jurisdiction in which a legal action is brought; law of the forum in which the matter is pending – ***forumski zakon; proceduralni zakon onog zakonodavnog sistema pred kojim je zakonski postupak pokrenut; pravo/zakon onog foruma pred kojim je neko pitanje za odlučivanje***
Hu: az ügyet tárgyaló bíróság joga – azon bíróság által alkalmazott jogra utal, amely előtt a keresetet megindították és az ügyben határozathozatalra jogosult
Ro: expresie latină consacrată în dreptul internațional privat, desemnând legislația instanței, adică legislația țării a cărei autoritate sau jurisdicție este investită cu soluționarea unui litigiu cu elemete de extraneitate
Slo: právo súdu, právo fóra
Рус: форумски закон; процедурални закон гевтого законодавного систему пред котрим законски поступок порушани; право/закон гевтого форуму пред котрим даяке питанє за одлучованє

lex loci actus – the law of the place where a legal act takes place; law of the place where the act involved in the case was carried out – ***zakon mesta dela; zakon onog mesta na kom se neki pravni čin odigrava; zakon mesta na kom je izvršeno delo obuhvaćeno slučajem***
Hu: a cselekmény helye szerinti jog, jogcselekmény létrejötte helye szerinti ország joga
Ro: Expresie latină ce desemnează în mod generic legea locului de încheiere a actului juridic.
Slo: právo miesta činu
Рус: закон места дїла; закон гевтого места на котрим ше даяка правна дїя одбува; закон места на котрим вивершене дїло облапене зоз випадком

lex loci arbitri – the law of the place of arbitration; law of the place where arbitration is to take place (in conflict-of-laws context) – ***zakon mesta arbitraže; zakon onog mesta na kom treba da se sprovede arbitraža (u kontekstu sukoba prava/zakona)***
Hu: választottbíráskodás székhelye szerinti ország joga – (kollízióra illetve jogellentétre vonatkozó szövegkörnyezetben) azon választottbíróság székhelye szerinti ország joga ahol a választottbíráskodás történik
Ro: legea locului de arbitraj, legea locului unde trebuie să se aplice arbitrajul
Slo: právo miesta arbitráže
Рус: закон места арбитражи; закон гевтого места на котрим треба же би ше виверши арбитража (у контексту зраженя права/закону)

lex loci contractus – the law of the place where the contract is made – ***zakon mesta ugovora; zakon onog mesta na kom je sačinjen ugovor***
Hu: kötelmi jog – a szerződéskötés helye szerinti ország joga
Ro: expresie latina prin care se desemnează în mod generic legea contractului; legea locului unde sa încheiat contractul
Slo: právo miesta zmluvy, právny poriadok miesta, kde bola uzatvorená zmluva
Рус: закон места котракту; закон гевтого места на котрим направени контракт

lex loci delicti – the law of the place where the tort was committed, law of the place where the wrong was done – ***zakon mesta delikta; zakon onog mesta na kom je počinjeno ogrešenje***
Hu: a közvetlen károkozás vagy a kár bekövetkezésének helye szerinti ország joga
Ro: expresie din limba latină; legea locului unde s-a produs faptul juridic ilicit
Slo: právo na miesto činu, právny poriadok miesta, kde bol spáchaný protiprávny čin
Рус: закон места деликту; закон гевтого места на котрим вивершене згришенє

lex loci solutionis – the law of the place where a contract is to be performed or a debt is to be paid; law of the place at which payment or performance of a contract is to take place – ***zakon mesta rešenja; zakon onog mesta na kom se ugovor ima sprovesti ili dug (is)platiti***
Hu: a teljesítés helyének joga – a szerződés teljesítés helye illetve tartozás kifizetés helye szerinti ország joga
Ro: legea locului unde se efectuează un contract sau se plăteşte datoria
Slo: právo platobného miesta, právny poriadok miesta, kde má byť zmluva plnená
Рус: закон места ришеню; закон гевтого места на котрим ше котракт ма одбуц або длуство виплациц

lex mercatoria – body of legal principles that govern business transactions deriving from the established customs of merchants; refers to a set of trading principles used by merchants in Europe during the Middle Ages; today refers to a system of laws which is adopted by all commercial nations – ***trgovački zakon; skup zakonskih principa koji uređuju poslovne transakcije kakve proističu iz uspostavljenih/ustaljenih trgovinskih običaja; skup trgovačkih principa primenjivanih u Evropi u Srednjem veku; danas: sistem zakona koji prihvataju sve države učesnice u trgovinskom prometu***

Hu: kereskedelmi jog – azon jogi elvek összessége amelyek szabályozzák az olyan üzleti tranzakciókat amelyek már kereskedelmi szokásá váltak; kereskedelmi elvek összesége melyet Európában a középkorban alkalmaztak; ma: olyan jogrendszer, amelyet az összes kereskedelmi forgalomban részt vevő állam elfogad
Ro: expresie din limba latină; concept ce subsumează întreg ansamblul de uzante practicate de comunitatea comercianţilor
Slo: obchodníkovo právo
Рус: тарґовецки закон; збир законских принципох котри ушорюю дїловни трансакциї яки походза зоз запровадзених/устаємних тарґовецких обичайох

lex patriae – the law of nationality, national law – ***zakon državljanstva, nacionalni zakon***
Hu: állampolgárság joga, nemzeti jog
Ro: expresie latină prin care, potrivit concepţiei adoptate de unele sisteme de drept, se desemnează legea ţării al carui cetăţean este persoană fizică participantă la un raport juridic cu aderenţe internaţionale.
Slo: právo krajiny, právo štátnej príslušnosti
Рус: закон державянства, национални закон

lis alibi pendens – a plea that a suit is pending in another court for the same cause of action – ***prigovor litispendencije, prigovor koji je podnet nekom drugom sudu u vezi s parnicom koja teče***
Hu: kifogás mivel ugyanazon felek ugyanazon ügyben már egy másik bíróság előtt eljárást kezdeményeztek és az ügy folyamatban van
Ro: un proces în curs de rezolvare; plângere depusă unei alte instanţe în legatură cu litigiul acutal
Slo: súdny spor prerokúvaný niekde inde
Рус: пригварка литиспенденциї, пригварка котра поднєшена даякому другому суду у вязи зоз парнїцу котра у цеку

licence – (UK) permission or authority to do something which would otherwise be illegal. No interest is transferred in this case. (US licen**s**e) – ***licenca; dozvola, odobrenje, ovlašćenje, dopuštanje***
Hu: engedély, jogosítvány, felhatalmazás; beleegyezés vagy felhatalmazás indítványozása, mely annélkül az törvénytelen lenne. Ebben az esetben nem történik kamatátvitel.
Ro: licenţă; permisiune
Slo: licencia, oprávnenie, potvrdenie
Рус: лиценца; дозвола, одобренє, овласценє, допущенє

lien – right to keep/hold/preserve sth. in sbd's possession; interest or attachment in another's property as security for payment of an obligation – ***pravo držanja, pravo zadržavanja, pravo retencije; založno pravo; hipoteka u korist poverioca/prodavca; pravo stavljanja zabrane***
Hu: zálogjog; őrizni/tartani/valamit valaki birtkában; visszatartási jog, zálogjog; a zálogjog korlátolt dologi jog, azon belül is értékjog, melynek célja egy követelés biztosítása a zálogjoggal megterhelt (lekötött) vagyontárgy értéke által. A zálogjog tehát dologi hitelbiztosíték

Ro: dreptul de a păstra ceva in posesia cuiva; amanet – dreptul de a păstra proprietatea unui datornic de la vânzare sau transfer până când datornicul plăteşte ceea ce datorează
Slo: zadržiavacie právo; zástavné právo, záložné právo, retenčné právo. Právo ponechať si kontrolu nad majetkom druhej strany až do zaplatenia dlhu.
Рус: право триманя, право затримованя, право ретенції; заложене право; гипотека на хасен пожичковача/тарґовца; право кладзеня забрани

lien creditor – creditor whose claim is secured by a lien – ***poverilac čije je potraživanje obezbeđeno zabranom***
Hu: zálogjogi hitelező; hitelező, akinek követelése zálogjoggal van biztosítva
Ro: creditor a cărui creanţă este garantată de un drept de gaj
Slo: záložný veriteľ
Рус: пожичкодаватель чийо поглєдованя обезпечени зоз забрану

life estate – estate granted only for the life of the grantee – ***imanje/dobro koje se daje korisniku samo za njegovog života, samo dok je on (korisnik, odobrenik, podarenik) živ***
Hu: életfogytig tartó haszonélvezet
Ro: imobiliare acordate numai în timpul duării de viaţă a proprietarului
Slo: doživotný majetok, doživotné majetkové právo na nehnuteľnosť
Рус: маєток/котри ше дава хаснователю лєм за його живота, лєм док вон (хасновательь, одобритель, подарователь) жиє

life tenant – person who holds a life estate or an estate *pur autre vie*, or for the benefit of another – ***pritežalac zemlje, onaj koji ima (ili drži u posedu) zemlju dok je on, ili neko drugi*** *(autre vie)****, živ***
Hu: életfogytiglanig bérlő/haszonélvező; személy, aki vagyonnal ill. birtokkal rendelkezik, vagy egy másikból haszont élvez
Ro: chiriaşul de viaţă – persoană care deţine o proprietate până când el, sau altcineva trăieşte
Slo: doživotný držiteľ pozemku
Рус: тот котри ма (або ма маєток) жем док вон, або дахто други жиє

lift (US **pierce**) **the corporate veil** – removing the separation between the corporation and its shareholders which protects the shareholders against being held personally liable for corporate debts – ***uklanjanje korporacijskog štita***
Hu: vállalati pajzs (fátyol) eltávolítása
Ro: eliminarea scutului corporative
Slo: preniknutie do tajomstva akciovej spoločnosti
Рус: склонїц корпорацийни щит

liquidation – dissolution of a company whereby all assets are sold and the proceeds used to pay off debts – ***likvidacija, raspuštanje preduzeća pri kom se sva aktivna sredstva prodaju a prilivi se koriste za otplaćivanje/namirivanje dugova***
Hu: megszűnés, csőd, likvidálás, megsemmisítés; vállalat megszűnése, mely során az össz vagyoni illetéket eladják és a bevételt az adósságok kifizetésére fordítják
Ro: lichidare, dizolvare a unei societăţi prin care toate activele sunt vîndute, iar veniturile utilizate pentru a plăti datoriile
Slo: likvidácia, uhradenie

Рус: ликвидация, розпущованє подприємства при котрому ше шицки активни средства предаваю а приходи ше хасную за одплацованє/ намирйованє длуствох

liquidated damages ≈ stipulated damages – compensation that is agreed to in the contract – ***ugovorena odšteta; nadoknada predviđena ugovorom***
Hu: szerződési kötbér; kártérítés, mely kölcsönös megállapodás útján jött létre a szerződésben
Ro: daune lichidate; daune stipulate – compensarea care este stabilită în contract
Slo: zmluvná pokuta, stanovená náhrada škody
Рус: догварене одчкодованє; надокнадзенє предвидзене з контрактом

LLB – Legum Baccalaureus – (UK) Bachelor of Laws, law degree (US *J.D. – juris doctor*) – ***Bakalaureat prava, pravna titula, pravničko zvanje; pravnička diploma***
Hu: Bakkalaureátusi jog, jogi titulus, jogi diploma, okleveles jogász, jogvégzett
Ro: licență în drept; profesie juridică
Slo: bakalár práv
Рус: Бакалауреат право, правна титула, правнїцке званє; правнїцка диплома

loan – money or anything that is lent/borrowed – ***zajam***
Hu: kölcsön
Ro: împrumut
Slo: pôžička
Рус: пожичка

loan capital – form of long-term borrowing – ***zajmovni kapital (vid dugoročnog zaduživanja, uzajmljivanja)***
Hu: kölcsöntőke (hosszabb időre)
Ro: împrumut de capital
Slo: požičaný kapitál
Рус: пожичкови капитал (вид длугорочного задлужованя)

lockout – preventing people from entering a building by locking it, such that employees cannot work – ***lokaut, obustava rada sa sprečavenjem pristupa radnom prostoru***
Hu: kizárás; olyan állapot, amikor a dolgozó (munkás) nem közelítheti meg a munkahelyiséget
Ro: blocaj, întreruperea muncii prin prevenirea accesului la locul de muncă
Slo: vyradenie z práce, uzamknutie, výluka
Рус: застановенє роботи зоз спераньом приступу ґу роботному простору

lower court (also **court of first instance**) – court whose decisions may be appealed to a higher court – ***niži sud, niža instanca, sud na čije odluke može da se žali višem sudu***
Hu: alsóbíróság, elsőfokú bíróság; bíróság, melynek határozatai fellebezhetőek egy magasabb fokú bíróságnál
Ro: instanță inferioară (Tribunalul de Primă Instanță)
Slo: súd prvého stupňa, súd prvej inštancie
Рус: нїзши суд, нїзша инстанца, суд на чийо ше одлуки може поносовац висшому суду

M

magistrate's court – court where small crimes are tried in the UK; court that has very limited powers – ***sud za prekršaje; sud pred kojim se sudi za sitna ogrešenja; sud vrlo ograničenih moći***
Hu: magisztrátusi bíróság; bíróság, ahol a kisebb bűncselekményeket büntetik az Egyesült Királyságban; bíróság, melynek hatásköre korlátozott
Ro: Tribunal de Magistrați sau Curte de Magistrați (instanță care tratează încalcări minore)
Slo: magistrátny súd
Рус: суд за прекорачења, суд пред котрим ше судзи за дробни (менши) гришеня, суд огранїченей моци

maker – person who makes a promisory note – ***izdavalac menice, trasant***
Hu: készítő, kiadó; személy, aki kibocsátja a kötelezvényt
Ro: sertar
Slo: trasant
Рус: видавач векслu, трасант

market economy – economic system which permits the open exchange of goods and services between producers and consumers. In a market economy, prices and production are largely determined by supply and demand. The contrasting model to a market economy is central planning and a non-market economy. – ***tržišna privreda***
Hu: piacgazdaság; gazdasági rendszer, mely lehetővé teszi az árúcikkek és szolgáltatások cseréjét a termelők és a fogyasztók között. Piacgazdaságnál az árak és a termelés nagymértékben függ a kereslettől és a kínálattól. A piacgazdaság ellentétes modellje a központi tervezés és a nem piaci gazdaság.
Ro: economia de piață
Slo: trhové hospodárstvo
Рус: тарговинска привреда

mechanic's lien (also **mechanic lien**) – lien to secure payment for labour or materials used in constructing or repairing buildings or other structures – ***zabrana/obustava u cilju obezbeđenja plaćanja radne snage i materijala upotrebljenih pri obnovi/renoviranju***
Hu: vállalkozó törvényes zálogjoga; zálogjog, mely biztosítja a fizetési munkaerőt, építésnél a felhasznált anyagokat vagy ehhez hasonlóan épületek ill. egyébb építmény javítását
Ro: interzicere cu scopul de a asigura plătirea forței de muncă şi materialelor folosite la construcție sau reparare

Slo: retenčné právo mechanika
Рус: забрана/обуставянє у цилю обезпеченя плаценя роботней моци и материялох похаснованих при обнови/ реновираню

member state – a sovereign state which is a member of a confederation of other such states, such as the European Union or the United Nations; term used to refer to states which are members of a certain international organisation (e.g. the European Union) – ***zemlja članica; suverena/samostalna država koja je članica nekog udruženja drugih sličnig država, poput Evropske unije ili Ujedinjenih nacija***
Hu: tagállam; egy szuverén állam, amely tagja más hozzá hasonló államokból álló szövetségnek, mint például az Európai Unió vagy az Egyesült Nemzetek Szervezete
Ro: stat membru; țară independentă care este membră a al unei asociații din alte țări similare, cum ar fi Uniunea Europeană sau Organizația Națiunilor Unite
Slo: členský štát
Рус: жем членства, суверена/самостойна держава котра член даякого здруженя других подобних державох, подобни Европскей уни, або Зєдинєних нацийох

memorandum of association (US **articles of incorporation** or **certificate of incorporation**) – legal document that sets out the important elements of the corporation, including its name, address, objects and powers; one of the two fundamental documents upon which registration of a company is based – ***osnivački akt, osnivački statut, akt o osnivanju preduzeća***
Hu: (cég) alapító okirat
Ro: memorandumul de asociere, act de formare a unei companii
Slo: zakladacia listina, stanovy akciovej spoločnosti
Рус: снователни статут, акт о снованю подприємства

memorandum of association (US **articles of incorporation** or **certificate of incorporation**) – legal document that sets out the important elements of the corporation, including its name, address, objects and powers; one of the two fundamental documents upon which registration of a company is based – ***statut preduzeća (koji sadrži određene elemente: ime, sedište, ciljeve udruživanja, delatnost, iznos kapitala, i sl. i prilaže se u registar preduzeća prilikom osnivanja preduzeća)***
Hu: alapítólevél; meghatározza a vállalat fontos elemeit; beleértve a nevét, címét, feladatát és hatáskörét
Ro: act constitutiv
Slo: stanovy akciovej spoločnosti, protokol o založení akciovej spoločnosti
Рус: статут подприємства (котре ма одредзени елементи: мено, шедзиско, цилї здружованя, дїялносц, винос капитала, и подобне и приклада ше до реґистру подприємства при снованю подприємства)

merchant – person who is engaged in the buying and selling of goods for profit – ***trgovac, prodavac***
Hu: kereskedő; az a személy aki árut vesz és elad haszon (nyereség) szempontjából
Ro: comerciant, negustor
Slo: obchodník
Рус: тарґовец, предавач

merchantability – warranty implied by law that something is fit for the ordinary purposes for which it is used – ***podesnost za prodaju, podrazumevanje odgovaranja svrsi***
Hu: eladhatóság; jogi garancia, mely bíztositott abban, hogy általános célokra megfeleljen
Ro: garanţia implicită prin lege că ceva este adecvat pentru scopurile obişnuite pentru care este utilizată
Slo: predajnosť, schopnosť predaja a kúpy, obchodovateľnosť
Рус: намесциц за предаванє, подрозумйованє одвитованя хасну

merger – the joining of two companies resulting in the dissolution of one company and the survival of the other – ***integracija, fuzija, spajanje (pripajanje; utapanje) dva preduzeća kojim prestaje da postoji jedno preduzeće a nastavlja život drugo***
Hu: egyesülés, fúzió; két vállalat egyesülése, mely az egyik feloszlását, és a másik vállalat túlélését eredményezi
Ro: contopire, fuzionare, fuziune, fuziuni, aderarea a două societăţi rezultate din dizolvarea unei societăţi şi supravieţuire a altor
Slo: fúzia, zlúčenie, splynutie, zjednotenie, zlúčenie podnikov
Рус: интеґрация, фузия, зєдиньованє (приєдиньованє), спойованє двох подприємствох з котрим престава исновапє єдного подприємства а наставя живот друге

merger regulation – legislation aimed at limiting anticompetitive concentration of market power. Law that seeks to ensure that the combination of companies will not have any anticompetitive effects. – ***regulisanje integracija, zakonska regulacija integracija, fuzionisanja; zakonodavstvo kojim se ograničava protivkonkurentska koncentracija tržišne moći; zakon koji teži da obezbedi da kombinovanje preduzeća ne dovede do narušavanja konkurentnosti***
Hu: összefonódás-ellenőrzési rendelet; jogszabály, mely célja, hogy mérsékelje a versenyellenes koncentrációt a piaci arővel szemben. Törvény, melynek célja, hogy az összetársult vállalatoknak ne legyenek versenyellenes hatásai.
Ro: regulamentul privind concentrările economice – legislaţie ce vizează limitarea concentraţiei anticoncurenţiale ale puterii de piaţă. Legea care urmăreşte să asigure că o combinaţie de companii nu vor avea efecte anticoncurenţiale
Slo: nariadenia o fúziách
Рус: реґулованє интеґрацийох; законска реґулация интеґрация, фузионисаня; законодавство з котрим ше ограпїчує процивконкурентна концентрация тарґовацкей моци; закон котри сце обеспечиц же би комбиноване подприємства нє приведло до нарушованя конкуренциї

minority shareholder – shareholder who holds less than half the total shares outstanding and is therefore unable to control the business of the company – ***manjinski akcionar, deoničar koji drži manje od polovine ukupnih postojećih/raspoloživih deonica te stoga nije u mogućnosti da upravlja poslovanjem preduzeća***
Hu: kisebbségi részvényes; részvényes, kinek a teljes forgalomban lévő részvényekből kevesebb van, s ezért nem tudja kezelni a vállalat üzleti tevékenységeit
Ro: acţionar minoritar - acţionar care deţine mai puţin de jumătate din totalul de acţiuni şi, prin urmare, este în imposibilitatea de a controla afaceri ale companiei

Slo: minoritný akcionár, menšinový akcionár
Рус: меншински акционере, акционере котри маю менєй од половки вкупних постояцих/розполагаюцих акцийох та су нє у могучносци управяц зоз дїялносцу подприємства

model law – statement of norms intended to be adopted by nations with the intent of harmonising rules at an international level – ***uzorni zakon, zakon za ugledanje; popis normi koji države nameravaju da usvoje u svrhu usklađivanja pravila na međunarodnom nivou***
Hu: minta törvény, példaértékű törvény – olyan normák, amelyeket az államok azzal a szándékkal fogadnak el, hogy nemzetközi szinten összhangba hozzák szabályaikat
Ro: declarația a normelor care urmează să fie adoptată de către națiuni, cu intenția a uniformiza normele la nivel internațional
Slo: modelový zákon, vzorný zákon
Рус: прикладни закон, закон за угляд (приклад); пописованє нормох котри держави планую усвоїц на хасен ускладзованя правилох на медзинародним уровню

monopoly – organisation or group that has complete control of an area of business so that others have no share – ***monopol***
Hu: monopólium, egyedrangúság; szervezet vagy csoport, melynek teljes ellenőrzése alatt van egy területi üzlet, annak érdekében, hogy mások ebből ne tudhassanak részvényesedhetni.
Ro: monopol
Slo: monopol
Рус: монопол

monopoly right – exclusive right to make, use or sell an invention – ***monopolsko pravo, pravo monopola***
Hu: egyeduraság, monopólium; kizárólagos jog egy találmány készítésre, használatára vagy árúba bocsátására
Ro: dreptul de monopol – dreptul exclusiv de a face, utiliza sau vinde o invenție
Slo: monopolné právo
Рус: монополске право, право монопола

moot court – fictitious court where law students argue hypothetical cases – ***debatni sud, skup seminarskog tipa na kome studenti prava zastupaju zamišljene slučajeve***
Hu: vitás bíróság; olyan bíróság, ahol a joghallgatók hipotetikus esetekkel érvelnek
Ro: curte fictivă unde studenții facultății de dretp susțin cazuri ipotetice
Slo: akademický súd, fingovaný súd
Рус: дебатни суд, множество семинарскей файти на котрим студенти права заступаю задумани случаї

mortgage – transfer of legal title of a property, often land, to another as security for payment of a debt – ***hipoteka, mrtva zaloga***
Hu: jelzálog, teher; vagyon jogcímének átruházása (gyakran föld) egy másikra tartozás kifizetésének biztosítékaként; mindazon hitelforma, amelyeknél ingatlan (föld, ház) a biztosíték. Újabban már kiterjesztették a jelzáloghitelt ingó tárgyakra is.

Ro: ipotecă
Slo: hypotéka, záloha
Рус: гипотека, нєрухома залога, мертва залога

motion – an application to a court to obtain an order, ruling or decision – ***predlog, pokretanje; obraćanje sudu u cilju pribavljanja nekog naloga, presude ili odluke***
Hu: indítvány, (perbeli) kérelem; bíróság iránti kérelem, hogy határozatot vagy döntést érjen el
Ro: moțiune-cerere scrisă sau orală, făcută de către o parte față de o acțiune înainte, în timpul sau judecată, cerând ca judecătorul să ia o decizie în favoarea acestei părți
Slo: žiadosť na súd, posudok, návrh
Рус: предлог, порушованє; обрацанє суду у цилю здобуваня даякого налогу, пресудзеня або одлуки

N

naked debenture (US **debenture**) – unsecured debt – ***gola/nepokrivena obveznica; neosiguran dug***
Hu: biztosíték nélküli, azaz fedezetlen kötvény; biztosítatlan adósság
Ro: obligaţiuni goale/neacoperite; datorie neasigurată
Slo: dlžobný úpis
Рус: нєпокрита векспа, нєосиґуране длуство

negotiable – able to be transferred by endorsement or delivery – ***prenosiv, koji se može prodati, koji se može eskontovati***
Hu: átruházható, átutalható
Ro: negociabile – să poată fi transferate de aprobare sau de livrare
Slo: prevoditeľný, speňažiteľný
Рус: преношаци, котри ше може предац, котри ше може есконтовац

negotiable instruments (US also **commercial paper**) – written and signed documents which represent an intangible right of payment for a specified sum of money on demand or at a defined time; some examples are bills of exchange, promisory notes, bank cheques, or certificates of deposit – ***prenosivi trgovački papiri, hartije od vrednosti***
Hu: forgatható értékpapír, forgatható okirat; a forgatható értékpapír eredeti tulajdonosa, az okirat hátoldalán a hitelezői jogokat más személyre forgatással ruházza át. A forgatással történik meg a tulajdonosváltás.
Ro: valori mobiliare transferabile de tranzacţionare, valori mobiliare
Slo: cenné papiere prevoditeľné rubopisom
Рус: преношаци тарґовецки папери, папери од вредносци

nemo dat* rule** – principle that states that one cannot give away more than one possesses; if one does not possess title to something, then one cannot transfer title of that thing to another – ***princip transakcione sposobnosti u okvirima onog što pojedinac zaista poseduje
Hu: minden származékos jogszerzés alapvető elve, hogy senki sem ruházhat át másra több jogot, mint amennyivel maga rendelkezik (a magyar szövegkörnyezetben *nemo plus iuris* elvként ismert)
Ro: principiul capacităţi tranzacţionale în termeni de ceea ce un individ are de fapt
Slo: nikto nemôže dať to, čo nemá
Рус: принцип трансакционей схопносци у рамикох того цо поєдинєц наисце пошедує

nominal capital (also **authorised capital**) – total amount of stock a company may offer to its shareholders – ***ovlašćeni kapital, ukupan iznos sredstava preduzeća do kog ono ima ovlašćenje da izdaje deonice***
Hu: alaptőke
Ro: capitalul autorizat
Slo: povolená emisia akcií
Рус: овласцени капитал, вкупни винос средствох подприємства до котрого воно ма овласценє за видаванє акцийох

non-breaching party – party to the contract that has not violated its contractual obligations – ***strana dosledna ugovoru; ispravna strana***
Hu: fél, amely hűséges a szerződéshez
Ro: parte a contractului care nu şi-a încălcat obligaţiile contractuale
Slo: strana dodržiavajúca zmluvu, neporušujúca strana
Рус: бок дошлїдни контракту; правилни бок

non-governmental organization (**NGO**) – non-profit and/or voluntary organisation that is not part of government; not-for-profit organisation which is not part of the government, with its activities directed to the benefit of members or of other members of the population – ***ne-vladina/nevladina organizacija, neprofitna i/ili dobrovoljna organizacija koja nije deo vlade, a čija je delatnost posvećena dobrobiti članova ili drugih pripadnika populacije***
Hu: nem állami szervezet – non-profit és/vagy önkéntes szervezet, amely nem a kormány része és tevékenységét tagjai illetve a nép jóléte érdekében fejti ki
Ro: organizaţie neguvernamentală, organizaţie non-profit care nu face parte din guvern, cu activităţile sale îndreptate spre beneficiul membrilor sau a altor membri ai populaţiei
Slo: mimovládna organizácia
Рус: нєвладова орґанизация, нєпрофитна або добродзечна орґанизация котра нє часц влади, а чия дїялносц наменєна хасновитосци членох лєбо других припаднїкох популациї

non-monetary relief – remedy that is not money, but rather something else such as an injunction, a declaratory judgment, specific performance or modification of a contract – ***ne-novčana naknada; ne-novčani lek; oslobođenje; olakšica***
Hu: nem pénzbeli kompenzáció (kártérítés); hanem pl. végzés, megállapodási ítélet, meghatározott teljesítmény vagy a szerződés módosítása
Ro: descărcare; uşurare non-monetară; cale de atac care nu este de bani ci mai degrabă altceva, cum ar fi un ordin, o hotărîre judecătorească declarativă, performanţă specifică sau modificarea unui contract
Slo: nepeňažná podpora, úľava, uľahčenie
Рус: нє-пенєжне надополнєнє; нє-пенєжни лїк; ошлєбодзенє; олєгчанє

non-obvious – quality of an invention being unexpected or surprising or sufficiently different from other existing things, which is often a requirement for obtaining a patent – ***ne-evidentno, ono što nije očigledno i jednostavno za neposredno shvatanje***
Hu: nem nyilvánvaló; egy találmány váratlan, meglepő mínősége, amely kellően eltér a többi meglévő dologtól. A szabadalom megszerzéséért gyakran ez a követelmény.

Ro: non-evident – ceea ce nu este evident şi uşor de înţelegere imediată
Slo: neevidentný
Рус: нє-евидентне, тото цо нє очиглядне и єдноставне за нєпоштредне похопйованє

non-consensual – not agreed to or formed by agreement of all parties – ***neusaglašen; bez saglasnosti/sporazuma svih (učesničkih) strana***
Hu: következetlen, nincs megállapodás az össz párt között
Ro: format fără acordul tuturor părţilor
Slo: bez dohody všetkých strán
Рус: нєусоглашени; без согласносци шицких (учашнїцких) бокох

non-possessory security interests – type of security interest whereby the debtor retains control over the property but is limited in what he or she may do with it – ***ne-državinski; vrsta obezbeđenja poveriočevog interesa kod koje dužnik zadržava imovinu ali je ograničen po pitanju raspolaganja njom***
Hu: olyan típusú biztonsági érdek, melynél az adós ellenőrizheti/birtokolhatja az ingatlant, viszont a hozzáférhetősége korlátozott
Ro: tip de interes de securitate prin care debitorul păstrează controlul asupra proprietăţii, dar este limitat în ceea ce el sau ea poate face cu el
Slo: nevlastnícky záložný nárok
Рус: нє-державни; файта обезбедзеня пожичковачового интересу при котрей длужнїк затримує маєток алє є огранїчени по питаню розполаганя зоз нїм

notice – a document providing notification of a fact, claim or proceeding – ***upozorenje, opomena, obaveštenje, oglas, otkaz, naznaka; document kojim se naznačava neka činjenica, neki zahtev ili neki postupak***
Hu: értesítés, közlés, tudomás, figyelmeztetés, felmondás (munkaviszony); irat, mely tartalmazza egy tény bejelentését, követelést vagy eljárást
Ro: notificare – informaţie sau avertizment scris
Slo: vyhlásenie, vyhláška, varovanie, oznámenie
Рус: опомнуце, обвисцованє, оглас, отказ, назнака; документ котрим ше назначую даяки факти, даяки поглєдованя або даяки поступок

novation – substitution of an obligation with a new one, thereby cancelling the old obligation – ***novacija***
Hu: újítás; egy kötelezettség helyettesítése egy újjal, ami megszünteti a régit
Ro: novaţie – substituirea unei obligaţii cu alta, astfel încît obligaţia veche se anulează
Slo: obnovenie zmluvy, novácia
Рус: новация

novel – new and original – ***ono što je novo i (tek) stvoreno, ono što donosi novinu***
Hu: új(szerű), újfajta, eredeti
Ro: nou şi original
Slo: neobvyklý, zvláštny, nepreskúmaný
Рус: тото котре нове и (лєм) направене, тото котре приноши новосц

O

objects – goals or purposes of a company – ***predmeti, opredeljeni ciljevi ili svrha postojanja preduzeća***
Hu: objektumok; a vállalat céljai, feladatai
Ro: obiecte, obiectivele sau scopurile unei societăți
Slo: zámery
Рус: предмети, опредзелєни цилї або хасен иснованя подприємства

objects clause – section of a company's memorandum of association that outlines the company's objects – ***predmetna klauzula, odeljak statuta preduzeća u kom se izlažu predmeti (ciljevi, svrha postojanja) preduzeća***
Hu: objektumi záradék; (cég) alapító okirat egy része, amely körvonalazza a vállalat céljait
Ro: obiect clauză, secțiune de memorandum al unei societăți de asociații, care prezintă obiectele companiei
Slo: ustanovenie o predmete a účele činnosti spoločnosti
Рус: предметна клаузула, одзелєнє статута подприємства статута у котрим ше викладаю предмети (цилї, хасен иснованя) подприємства

obligee – person to whom a right is owed – ***primalac prava***
Hu: hitelező; az a személy, aki jogokkal él (más személytől kapja azokat)
Ro: creditor – persoană căreia i se datorează un drept
Slo: zaväzujúca strana, veriteľ, odškodnená strana v poistení
Рус: приматель правох

obligor – person who owes a right – ***dužnik/prenosilac prava, lice koje je obavezno da prenese prava***
Hu: kötelezett/adós ügyfél; az a személy, aki birtokolja a jogokat, és arra van kötelezve, hogy azokat továbbítsa
Ro: debitor – persoană care datorează un drept
Slo: zaviazaná strana, dlžník, odškodňujúca strana pri poistení
Рус: длужнїк/преношитель правох, особа котра обовязна же би пренєсла права

offer (n.) – indication of willingness to enter into a contract on specified terms, whereby, if accepted by the other person, a binding contract would result – ***ponuda; nuđenje***

Hu: ajánlat, kínálat; hajlandóságra való utalás, mely szerződés kötésről szól bizonyos feltételek mellett, és ha elfogadja a másik személy, akkor kötelezett érvényű szerződést eredményez
Ro: ofertă; a oferi; a ofera; a da – indicaţie de dorinţa de a intra într-un contract în condiţii specificate, în care, dacă sunt acceptate de către altă persoană, un contract cu caracter obligatoriu ar da rezultat
Slo: ponuka, návrh na uzavretie zmluvy
Рус: понуканє

offeree – party to whom an offer is made – ***ponuđena strana; primalac ponude***
Hu: céltársaság; párt; akinek az ajánlat lett inditványozva
Ro: partea oferită – partea căreia se face o ofertă
Slo: adresát ponuk, akceptant
Рус: понукнути бок; приматель понуканя

offeror – party that displays a willingness to enter into a contract on specified terms – ***ponudilac; predlagač, ponuđač, onaj koji nudi***
Hu: ajánlattevő (inditványozó) párt; mely jelzi, hogy haljandó szerződést kötni meghatározott feltételek mellett
Ro: ofertantul – partid care afişează o dorinţă de a intra într-un contract în condiţii specificate
Slo: ponúkajúci, navrhovateľ, oferent
Рус: понукач; предкладатель, понукач, тот хтори понука

oligopoly – market situation in which only a small number of firms compete with each other – ***oligopol, oligopolnost tržišta***
Hu: oligopólium; közgazdaságtanban olyan piacok megnevezése, ahol az eladók viszonylag kis számban vannak jelen, és ennek köszönhetően meglehetősen nagy piaci erővel rendelkeznek.
Ro: situaţia de pe piaţă în care numai un număr mic de societăţi concurează între ele
Slo: oligopol, trh predávajúceho (konkurencia niekoľkých veľkých výrobcov)
Рус: олиґопол, олиґополносц тарґовища

on notice of the security interest – where a security interest exists between a certain creditor and debtor. It occurs on perfection of a security interest. – ***slučaj kad između poverioca i dužnika postoji obezbeđenje poveriočevog interesa; po perfektuiranju obezbeđenja interesa***
Hu: szituáció, amikor egy bizonyos hitelező és adós között biztonsági érdek áll fenn. Ez akkor történik, amikor egy biztonsági érdek tökéletesítődik.
Ro: caz în care un interes de securitate există între un anumit creditor şi debitor
Slo: na oznámenia bezpečnostného záujmu
Рус: приклад кед медзи пожичковачом и длужнїком існує обезбедзенє пожичковачого интересу; по перфектуираню обезпечованя интересу

ordinary course of business – regular mode of conduct or routine of a trade – ***redovno odvijanje poslovanja, redovan tok poslovanja***
Hu: szokásos/szokványos üzletmenet

Ro: cursul regular de afaceri
Slo: riadny spôsob obchodovania, bežné obchody
Рус: порядне одвиванє дїялносцох, порядни цек дїялносцох

ordinary shares (US **common shares**) – shares that carry voting rights and dividend entitlements and which are the most common form of shares – ***obične deonice, osnovne deonice, prvobitne deonice – one koje donose pravo glasa/glasanja i pravo na dividendu, i najuobičajeniji su vid deonica***
Hu: törzsrészvény; szavazásra és nyereségarányos osztalékra jogosító részvényfajta
Ro: acțiuni ordinare
Slo: obyčajné akcie
Рус: обични акциї, основни акциї , першобутни акциї – тоти котри приноша право гласа/гласаня и право на дивиденду, и найуобичаєнши су вид акцийох

P

parallel behaviour – acting in a similar way to another; for example, setting prices at the same level as a competitor or producing a similar level of output as another in the same business – ***paralelno ponašanje; paralelan nastup, paralelan tržišni nastup***
Hu: párhuzamos magatartás; hasonló módon való eljárás, pl; az árak emelése egy bizonyos szintre, amikor a versenytárs azonos szintű teljesíménnyel rendelkezik, mint egy más valaki ugyanebben az üzletben
Ro: comportament paralel – a acţiona în mod similar ca altul
Slo: paralelné správanie
Рус: паралелне справованє; паралелни наступ, паралелни тарґовацки наступ

party – person or entity involved in an agreement – ***strana, strana u ugovoru; stranka***
Hu: oldal, párt, (ügy)fél; személy, mely részt vesz a megállapodásban
Ro: partid – persoană fizică sau juridică implicată într-un acord
Slo: strana, zmluvná strana
Рус: бок, бок у контракту; странка

passage of title – exchange of ownership in a property – ***prenos pravnog osnova raspolaganja, promena naslova (vlasništva), prenos vlasništva***
Hu: tulajdonjog átvitele (változtatása); az ingatlan tulajdonjogainak változása
Ro: pasaj de titlu- schimbul de proprietate asupra unui imobil
Slo: priechod titulu
Рус: преношенє правней основи розполаганя, пременка наслову (власнїцства), преношенє власнїцства

passing of risk – the point at which the risk (e.g. of damage) passes from one party to another (and therefore also the responsibility, for example, for insuring goods) – ***prenos rizika (odgovornosti)***
Hu: kockázat átvitele; megtörtént dolog (pl. sérülés) kockázatának átivtele egy pártról a másikra (és ennek felelőssége, pl. az árúk biztosítása)
Ro: trecere de risc – punctul la care riscul (de exemplu, de daune) trece de la un partid la altul (şi la fel şi responsabilitatea pentru asigurarea bunurilor)
Slo: priechod zodpovednosti
Рус: преношенє ризику (одвичательносци)

passing off – illegal type of unfair competition whereby a business does something that the public would reasonably believe to be related to the activities of a different business

such that this second business suffers damages as a result – ***lažno nastupanje, lažno predstavljanje (u smislu prevarnog korišćenja imena, zaštitnog znaka, itd.)***
Hu: megtévesztés; tisztességtelen verseny, mely során a vállalkozás olyat tesz, amit a nyilvánosság ésszerűen vél, hogy kapcsolatban áll a másik vállalat tevékenységeivel, és ennek eredményeként a második vállalat issza meg a levét (károk tekintetében)
Ro: aspect fals, falsa reprezentare (în ceea ce priveşte utilizarea frauduloasă a numelui, marca, etc.)
Slo: predstaviť sa pod cudzím menom
Рус: фалшиве наступйованє, фалшиве представянє, (у змислу фалшивого хаснованя мена, защитного знаку, итд.)

patent – grant from the government giving exclusive rights to an inventor to make, use or sell an invention for a specified period of time – ***patent; patentno pravo***
Hu: szabadalom, kiváltságlevél; kormány által engedményezett, kizárólagos jogokkal felruházott feltaláló, egy találmányának elkészítésért, használatáért vagy annak árúba bocsátásáért egy meghatározott időtartamig
Ro: brevet
Slo: patent
Рус: патент, патентне право

payee – person who is being paid in a bill of exchange – ***korisnik menice, remitent***
Hu: kedvezményezett; személy, akinek a javára történik a kifizetés
Ro: beneficiarul plăţii
Slo: doručiteľ zmenky, remitent
Рус: хасновательь вексли, ремитент

pecuniary compensation – remedy that involves compensating through money – ***novčana nadoknada***
Hu: pénzügyi kártérítés
Ro: compensare financiară/bănească
Slo: finančná kompenzácia, peňažné nahradenie, finančné vyrovnanie
Рус: пенєжне надополнєнє

penal law (also **criminal law**) – area of the law which deals with crimes and their punishments, including fines and/or imprisonment – ***krivično pravo, oblast prava koja se bavi krivicom i odgovarajućim kaznama, uključujući globu i lišavanje slobode***
Hu: büntetőjog; a jog azon ága, amely bűncselekményekkel és azok büntetéseivel foglalkozik, beleértve a pénzbírságot és a börtönbüntetést
Ro: drept penal – domeniul dreptului care se ocupă cu infracţiuni şi pedepsele lor, inclusiv amenzi sau închisoare
Slo: trestné právo, jedno z odvetvia verejného práva, poskytuje ochranu spoločenským záujmom uvedeným v Trestnom zákone pred protiprávnymi konaniami tým, že určuje čo je trestným činom, vymedzuje podmienky a predpokladytrestnej zodpovednosti, ustanovujše tresty a ochranné opatrenia a vedie subjekty k plneniu zákonných povinností a zachovaniu pravidiel spolužitia
Рус: виновне право, обласц права котра ше занїма з виноватосцу и одвитуюцима карами, уключуюци кару и одреканє од шлєбоди

penetrate the market – to enter into a market – ***prodreti (probiti se) na tržište***
Hu: belépni a piacra
Ro: a intra pe piață
Slo: preniknúť na trh
Рус: предрец (пребиц ше) на тарговище

perfected – when the appropriate filing or registering or other formal action of a security interest has been done to protect one's security interest in another's property against all other creditors – ***perfektuirano, zaštićeno***
Hu: tökéletesített; amikor a megfelelő bejelentés, regisztráció vagy más hivatalos intézkedés a biztonság érdekében történik, hogy megvédjék valaki biztonsági érdekeit a többi hitelezővel szemben
Ro: protejat
Slo: majúci všetky právne náležitosti
Рус: перфектуиране, защицене

perfection – appropriate filing or registering or other formal action of a security interest in order to protect one's security interest in another's property against all other creditors – ***perfektuiranje; zaštita poveriočevog interesa u odnosu na sve ostale poverioce***
Hu: tökéletesítés; egy biztonsági érdek megfelelő bejelentése, regisztrálása vagy hivatalos intézkedése, annak érdekében, hogy megvédjék egy egyén biztonsági érdekeit egy másik egyén tulajdonával, az összes többi hitelezővel szemben
Ro: protecția interesului creditorului în raport cu toți ceilalți creditori; protejarea interesului creditorului față de ceilalți creditori
Slo: perfektovanie, kladné rysy
Рус: перфектуиранє, защита пожичковачового, пожичкодавателього, интересу у одношеню на других пожичковачох, пожичкодавательох

performance – completion of obligations required by contract – ***činidba (vršenje, izvršenje)***
Hu: véghezvitel; egy kötelezettség véghezvitele, melyet a szerződés ígényel
Ro: performanță; efectuare; realizare; îndeplinire
Slo: uskutočňovanie, vykonanie, zaplatenie dlhu
Рус: конченє (окончованє)

personal liability – state of being legally obliged out of one's own personal assets – ***lična materijalna odgovornost, materijalna odgovornost pojedinca***
Hu: személyi felelősség
Ro: responsabilitate personal
Slo: ručenie hnuteľným majetkom, osobná zodpovednosť za plnenie
Рус: особна материялна одвичательносц, материялна одвичательносц поєдинца

personal property – (also *chattels* in common law) things that are movable (as opposed to *real property*) and capable of being owned – ***pokretnina, pokretno imanje, lična svojina, pokretne stvari koje (mogu da) su u vlasništvu pojedinačne osobe***

Hu: ingó vagyon, személyi tulajdon; (továbbá *ingóság* a munkajogban) ingó dolgok, (ellentétben az ingatlannal) melyek alkalmasak a birtkolásra/tulajdonvételre
Ro: proprietate personală, bunuri mobile
Slo: hnuteľný majetok, osobné vlastníctvo
Рус: рухоми маєток, особна власносц, рухоми предмети котри можу буц у власнїцству поєдинца

petitioner (US; also **appelant**) – person who appeals a decision to a higher court – ***podnosilac žalbe; tužilac u drugostepenom postupku***

Hu: javaslattevő, kérelmező; személy, aki fellebez egy határozatot a magasabb bíróságnál
Ro: petiționar – persoană care prezintă o petiție la tribunal
Slo: žiadateľ, poddávateľ žiadosti
Рус: подношитель жалби; тужитель у другоступньовим поступку

picketing – demonstration outside a place of work in which people congregate to dissuade others from entering the building, usually done in attempt to persuade another party to meet certain demands. It is often done during a strike. – ***agitovanje štrajkačke straže, pritisak da se štrajk proširi i održi (do ispunjenja uslova; u cilju borbe za ispunjenje uslova štrajka)***
Hu: sztrájkőrség, sztrájkőr-állítás; munkahelyen kívüli tüntetés, amikor az emberek összegyűlnek, hogy lebeszéljék a többieket, hogy belépjenek az épületbe. Ez általában sztrájk alkalmával történik, és megpróbálják meggyőzni a másik pártot, hogy megfeleljenek bizonyos követelményeknek.
Ro: demonstrație în afara unui loc de muncă în care oamenii se aduna pentru a descuraja pe alții să intre în clădire, făcut în încercarea de a convinge o altă parte pentru a satisface anumite cereri. Aceasta este făcut de obicei în timpul unei greve.
Slo: piketovanie
Рус: аґитованє штрайковей стражи, прицисок же би ше штрайк преширел и отримал (до виполнєня условийох; и цилю борби за виполнєнє условийох штрайку)

plaintiff (US) – person who initiates a civil lawsuit – ***tužilac, tužitelj, lice koje pokreće građansku parnicu***
Hu: felperes, panaszos; személy, aki polgári pert kezdeményez
Ro: reclamant – persoană sau companie care deschide un proces legal
Slo: žalobca, žalujúca strana, poddávateľ žaloby (v súdnom procese), navrhovateľ
Рус: тужитель, особа котра порушує гражданску парнїцу

pleading – a formal written statement setting forth the cause of action or the defence in a case – ***tužbeni zahtev; pismeno obraćanje; formalna pisana izjava koja izlaže slučaj za postupanje ili odbranu u nekom predmetu***
Hu: a perbeli elõadások rendje, szabályai; perbeli védekezés, védelem ellátása; hivatalos írásos nyilatkozat, mely meghatározza egy ügy végbementelét/annak védését
Ro: pledoarie – o declarație scrisă formală stabilind cauza acțiunii sau de apărare într-un caz
Slo: prehlásenie

Рус: тужбене вимаганє; писмене обрацанє, формална писана виява котра виклада випадок (случай) за поступанє або одбрану у даяким предмету

pledge – property which is security for a debt or obligation – ***zaloga, jemstvo; imovina kao pokriće/osiguranje duga ili obaveze***
Hu: biztosíték, ígéret, zálog
Ro: gaj – proprietate care este folosită ca securitate pentru o datorie sau o obligație
Slo: záloha, záruka
Рус: залога, ручењє; маєток як покрице/осигуранє длуства лєбо обовязки

pledgee – person who receives a pledge, or the creditor in a secured transaction – ***zalogoprimac, založni poverilac***
Hu: zálogbirtokos, záloghitelező, zálogtartó, zálogos
Ro: creditorul gajist
Slo: príjemca záruky, záložný veriteľ
Рус: залогопримач, залого пожичковач

pledgor – person who gives a pledge, or the debtor in a secured transaction – ***zalagač, onaj koji daje zalog***
Hu: az a személy, aki zálogot ad
Ro: persoană care dă un gaj
Slo: záložný ručiteľ
Рус: закладач, тот котри дава залог

possessory security interests – type of security interest whereby the creditor has the right to control the property – ***posednički, koji se odnosi na zaštitu državine; osiguranje interesa po kom poverilac ima pravo da upravlja imovinom***
Hu: birtoklási biztonsági érdekek; olyan típusú biztonsági érdek, melynél a hitelezőnek joga van ellenőrizni az ingatlant
Ro: tip de garanție prin care creditorul are dreptul de a controla proprietatea
Slo: mať v držbe záložný nárok
Рус: пошедовацки, котри ше одноши на защиту державней; осигуранє интересу по котрим пожичковач ма право на управлянє зоз маєтком

predatory pricing – pricing a product so low, for example below its production cost, as to eliminate competition – ***otimačka (grabljiva, grabežljiva) cenovna politika, „ubijanje“ cene***
Hu: felfaló árazás; leárazni egy terméket annyira, pl. az előállítási költségtől is alacsonyabban, hogy felszámolják/megsemmisítsék a versenyt
Ro: a pune un preț foarte mic la un produs
Slo: lúpeživá tvorba cien, dravá cenová tvorba (za účelom zničenia alebo poškodenia konkurencie)
Рус: однїмачка (ґрабежнїк) ценовна политика, ѣзабиванєѣ (знїщованє) цени

pre-emption rights (US **preemptive rights**) – rights of shareholders to maintain their proportionate ownership in a company by purchasing newly issued stock before

it is offered to the public – ***preče pravo otkupa, pravo deoničara da održe svoje razmerno vlasništvo u preduzeću kupovanjem novoemitovanih deonica pre nego što se one izlože javnoj prodaji***
Hu: elővásárlási jog; részvényesek azon jogai, hogy fenntartsák vállalatbeli tulajdonukat, megvásárolva a frissen kibocsátott részvényeket, mielőtt azok nyilvánosság elé kerülnek
Ro: drept de preferință
Slo: zábranné právo, obranné právo
Рус: важнєйше право одкупу, права акционерох же би примали свойо розмирне власнїцство у подприємству купованьом новоемитованих акцийох скорей як ше вони виложа явному предаваню

preference shares (US **preferred shares**) – shares that are given preference in dividend entitlements over ordinary shares, but usually do not carry any voting rights – ***prioritetne hartije od vrednosti, povlašćene deonice, preferencijalne akcije (s pravom prvenstva kod raspodele dividende u odnosu na imaoce običnih akcija, ali obično bez prava glasa/glasanja)***
Hu: elsőbbségi részvény; részvényfajta, mely elsőbbséget élvez a többi részvénnyel szemben, de nem rendelkezik szavazati joggal
Ro: acțiuni privilegiate
Slo: preferenčná účastina, prioritné akcie
Рус: приоритетни папери од вредносци, повласцени акциї, преференциялни акциї (з правом першенства при дзелєню дивиденди у одношеню на тих цо маю обични акциї, алє обично без права гласа/гласаня)

price-fixing – conduct of setting a price for a product which is contrary to workings of supply and demand, and therefore contrary to the free market – ***dirigovana cenovna politika, kruto postavljanje cene protivno uslovima slobodnog tržišta***
Hu: árrögzítés; egy termék árának a kialakítása, mely ellentétben van a működési kínálattal és kereslettel, ennek következtében úgyszint ellentétben van a szabad piaccal
Ro: stabilirea unui preț contrar condițiilor pieței libere
Slo: stanovenie cien
Рус: дириґована ценовна политика, тварде поставянє цени процивно условийом шлєбодного тарґовища

priority – right to enforce a claim before others – ***prioritet, pravo prvenstva; prvenstvo, prednost; pravo sprovođenja potraživanja pred drugim poveriocima***
Hu: prioritás, elsőbbség; jog, mely érvényesít egy igényt a többi előtt
Ro: prioritate; dreptul de a aplica o cerere înainte de alții
Slo: priorita, prednostné právo, prednosť
Рус: приоритет, право першенства; першенство, предносц; право запровадзованя поглєдованя пред другима пожичковательми

priority creditor – creditor who is given priority over other creditors, or has first claim over the debtor's assets – ***prioritetni poverilac, poverilac s prečim pravom potraživanja***
Hu: kiemelt/elsődleges hitelező; hitelező, aki elsőbbséget élvez a többi hitelezővel szemben, vagy első ígénnyel rendelkezik az adós vagyonával szemben
Ro: creditorul care are prioritate asupra altor creditori

Slo: veriteľ prioritou
Рус: приоритетни пожичкодаватель, пожичкодаватель зоз важнєйшим правом поглєдованя

private international law – body of law dealing with disputes between private persons living in different nations and governing such things as applicable law, jurisdiction and enforcement of judgments – ***privatno međunarodno pravo; skup zakona koji se bave sporovima između privatnih lica iz različitih država i koji uređuju koji će se zakon primeniti, jurisdikciju/nadležnost i sprovođenje presuda***
Hu: nemzetközi magánjog – törvények összesége, amelyek a különböző államok polgárai között zajló vitákkal foglalkozik és amely rendelkezik az irányadó jogszabályokról, a bíróságok illetékességéről illetve az ítéletek végrehajtásáról
Ro: dreptul internațional privat; set de legi care se ocupă de litigiile dintre particulari din diferite țări și care regelementează legea care va fi aplicată, competența judiciară și executarea hotărârilor
Slo: súkromné medzinárodné právo
Рус: привате медзинародне право; збир законох котри ше занїмаю зоз парнїцами медзи приватнима особами зоз розличних державох и котри ушорюю котри ше закон применї, юрисдикция/компетенция и запровадзованє пресуди

privity of contract – relationship between parties to a contract – ***relativno dejstvo ugovora, princip relativnog dejstva ugovora; međusobna upućenost, tajnost***
Hu: szerződéses érdekeltség; a szerződő felek közti kapcsolat
Ro: efectul relativ al contractului – relația între părțile la un contract
Slo: spoločenstvo záujmu založené zmluvou, zmluvné spoločenstvo záujmu
Рус: релативне дїйство контракта, принцип релативного дїйства контракта; медзисобна упознатосц, тайносц

Professional Skills Course – compulsory course to be completed to qualify as a solicitor; law graduates, and non-law graduates who have completed the Common Professional Examination or a Graduate Diploma in Law, attend the PSC during the course of the training contract – ***Kurs za stručnu spremu; obavezan kurs kao kvalifikacija za advokata koji prima stranke; diplomirani pravnici i vlasnici diplome neke druge struke koji su obavili Zajednički stručni ispit ili stekli Diplomu prava pohađaju Kurs za stručnu spremu za vreme pripravničkog staža***
Hu: szakmai szakképzettségi tanfolyam; kötelező tanfolyam, melyet el kell végezni, hogy valaki ügyvéddé váljon; jogi diplomával rendelkező – és nem jogi diplomával rendelkező személyeknek, akik teljesítették az Általános Szakmai Vizsgát (CPE), vagy rendelkeznek jogi szakképesítéssel (GDL), részt vesznek a szakmai szakképzettségi tanfolyamon a szakmai képzés során
Ro: Cursul competenței profesionale – cursul obligatoriu pe care o persoană trebuie să îl completeze pentru a se califica ca avocat
Slo: kurz odborných zručností, kurz profesijných znalostí, posledná etapa povinného školenia aby sa niekto stal právnym zástupcom
Рус: Курс за фахову приготовку; обовязни курс як квалификация за адвоката котри прима странки; дипломовани правнїкове и власнїкове дипломи даякого другого фаху котри мали Заєднїцки фахови испит и здобули Диплому права ходзеня на Курс за фахову приготовку под час правнїцкого стажу

profit-and-loss account (US **profit-and-loss statement** or **income statement** or **operating statement**) – statement summarising a company's revenues and expenses over a period of time – ***račun uspeha (dobitka i gubitka); godišnji/periodični izveštaj o ukupnom prihodu i troškovima preduzeća; bilans poslovanja***
Hu: eredmény-kimutatás (nyereség és veszteség); évi/időszakos jelentés a teljes bevételről és a vállalkozás költségeiről
Ro: profit şi pierderi – raport periodic privind veniturile totale ale companiei şi a costurilor
Slo: účet hospodárskeho výsledku, účet ziskov a strát
Рус: рахунок успиху (добитку и утрату); рочни/периодични звит о вкупним приходу и трошеню подприємства; биланс дїловања

promisee – person to whom a promise, or an assurance that something will or will not be done, is made – ***lice koje prima obećanje/uveravanje, tvrdnju***
Hu: szavatosságban részesülő személy
Ro: persoană căreia i se face o promisiune sau o asigurare că ceva va fi sau nu va fi făcut
Slo: ten, voči komu sa sľub robí, osoba, ktorej je urobený sľub, adresát sľubu
Рус: особа котра прима обецунку/прешвечованє, твердзенє

promisor – person who makes a promise or an assurance that they will or will not do something – ***lice koje daje obećanje, promisor***
Hu: szavatosságot adó személy, kezességet nyújtó személy, kezes
Ro: promitent – persoană care face o promisiune
Slo: osoba, ktorá robí sľub, sľubujúci
Рус: особа котра дава обецунку, промисор

promissory note – formal unconditional written note made and signed by a person obligating him or her to pay a specified sum of money to another specified person or to the bearer of the document – ***varant, založnica, zadužnica; menica, sopstvena menica***
Hu: ígérvény, kötelezvény; hivatalos, feltétel nélküli írásos jegyzet, melyet egy személy ír alá és arra kötelezi a másik személyt, hogy kifizessen egy meghatározott pénzösszeget a tulajdonosnak
Ro: obligaţiuni negarantate, bilete la ordin, cambii
Slo: vlastná zmenka
Рус: заложнїца, задужбина, вексла, особна вексла

public international law – body of laws governing relationships between nations – ***javno međunarodno pravo***
Hu: nemzetközi közjog – azon magatartási szabályok összessége, amelyek a nemzetközi jog alanyai, elsősorban az államok közötti kapcsolatok rendezését szolgálják
Ro: drept internaţional public – legile care reglementează relaţiile dintre naţiuni
Slo: medzinárodné právo verejné
Рус: явне медзинародне право

punitive or **exemplary damages** – compensation designed to punish the breaching party for conduct found to be reprehensible, e.g. fraud – ***kaznena odšteta; presuđena naknada***

Hu: büntetőjogi kártérítés; kártérítés, mely bűnteti a sértett fél magatartását, ha bebizonyosodik hogy elítélendő dolgot hajtott végre, pl. csalt
Ro: daune pedepsitoare sau exemplare
Slo: trestajúce odškodnenie, náhrada škody plniaca represívnu funkciu
Рус: караце одчкодованє; пресудзене надополнєнє

pupillage (UK) – one year of apprenticeship to become a barrister, which follows the completion of the Bar Vocational Course – ***štićeništvo, pripremni period, jedna godina obučavanja na putu da se postane advokat koji nastupa na sudu, pošto je prethodno savladan Stručni advokatski kurs***
Hu: tanoncidő; egy praktizáló ügyvéd (Barrister) melletti gyarkolati időt jelent. Eltart kb. 1 évig, melyet az egyéves kurzus, a szakmai ügyvédi tanfolyam követ
Ro: un an de ucenicie pentru a deveni avocat, urmează după completarea cursului pentru avocat profesional
Slo: poručníctvo, prípravné obdobie, záverečná fáza tréningu ako právnik
Рус: защицовац дакого, пририхтиюци период, єден рок ученя на драги же би постал адвокат котри наступа на суду, почим предходно звладал Фахови адвокатски курс

pur autre vie – estate granted only for the life of someone other than the grantee – ***imanje koje se korisniku daje samo za života neke druge određene osobe***
Hu: vagyon, melyet nem az engedményes vehet ígénybe, hanem egy másik személy (bérlő)
Ro: proprietate care este acordată utilizatorului numai prentru durata de viață a unei persoane specifice
Slo: majetok daný na dočasné používanie (počas života určitej osoby)
Рус: маєток котри ше хасновательо дава за живота даєдней другей одредзеней особи

Q

quality – the degree of excellence; general excellence; the degree of maintaining the standards – ***kvalitet; mera vrednosti, osobine, svojstva***
Hu: mínőség, tulajdonság; a kíválóság mértéke, általános kítünőség, a szabványok kezelésének mértéke
Ro: calitate, însuşire
Slo: kvalita, akosť, vlastnosť
Рус: квалитет; мира вредносци, прикмета, особлївосц

quasi-security – similar to security, except the creditor has actual ownership over the property while the debtor only has possession. In case of default, the creditor can simply take back possession of the property. Serves the same purpose as security, but is not recognised by the law as such. – ***kvazi obezbeđenje***
Hu: kvázi-biztonság
Ro: cvasi securitate
Slo: kvázi bezpečnosť
Рус: фалшиве привидне (квази) обезбедзенє

R

race relations – social, political or personal connections with and between people with different distinguishing physical characteristics – ***(među)rasni odnosi***
Hu: faji kapcsolatok; emberek közötti társadalmi, politikai vagy személyes kapcsolatok eltérő fizikai tulajdonságokkal
Ro: relații rasiale – conexiuni sociale, politice sau personale cu şi între oameni cu diferite caracteristici distinctive fizice
Slo: spolunažívanie medzi rasami
Рус: (медзи)расни одношеня

real property (**realty**) – land, including anything attached to it – ***nepokretnost, nekretnin****a/e****, nepokretna imovina, nepokretno dobro***
Hu: ingatlan, tulajdon; földterültet, s minden ami hozzá csatolódik
Ro: imobiliare, proprietăți, bunuri imobile – terenuri care includ orice ataşat la acestea
Slo: nehnuteľnosť, nehnuteľný majetok
Рус: нєрухомосц, нєрухоми маєток

reasonable reliance – dependence on a contract which is considered fair, sound thinking or common sense – ***razumno oslanjanje, razborito uzdanje***
Hu: értlelmi bizalom; a szerződés függősége, mely megbizhatónak tekinthető, értelmesnek tünhet vagy megítélendő a józan ész alapján
Ro: încredere rezonabilă, suport rațional
Slo: primerané spoľahnutie
Рус: розумна подпорка

reasonably prudent person (also **reasonable person**) – fictitious person used as a standard for legal reasoning in negligence cases – ***razumno promišljeno lice, razumna osoba, zamišljena osoba koja se uzima kao merilo pri pravnom rezonovanju u slučajevima nehata, nemara, nebrižljivosti***
Hu: a feladat elvégzésére alkalmas, megbízható személy; kitalált személy, akit sablonként használnak jogi érvelésnél, gondatlansági eseteknél
Ro: persoană rațională – expresie folosită pentru a defini o persoană ipotetica care exercită calități de atenție, cunoaştere, inteligență şi judecată pe care societatea le cere membrilor săi pentru protejarea interesului propriu şi al intereselor altora
Slo: rozumný človek (historicky rozumný človek), je fikcia z všeobecného práva, ktorá predstavuje objektívny štandard, podľa ktorého môžu jednotlivci chápať správanie alebo merať

Рус: розумно роздумана особа, розумна особа, задумана особа котра ше бере як мерадло при правним резонованю у випадку нєдзбалосци, нєосторожносц, безбрижносц

redundancy – situation when workers are no longer needed at work and so dismissed – ***pojava viška (radne snage), situacija kad postoji tzv. tehnološki višak***
Hu: létszámfölösleg, többlet; olyan helyzet, amikor munkásokra már nincs szükség és ezért elbocsátják őket
Ro: exces, surplus – situație în care muncitorii nu mai sunt necesari la locul de muncă și sunt concediați
Slo: nadbytok (zamestnaných)
Рус: зявенє звишка (роботней моци), ситуация кед існує тв. технолошки звишок

redundancy dismissal (UK); **layoff** (US) – termination of an employee's employment contract because their position ceases to exist – ***otpuštanje iz službe (radnog odnosa) obrazloženo tehnološkim viškom radne snage***
Hu: létszámcsökkentés, elbocsátott munkás; egy dolgozó (munkás) munkaszerződésének megszüntetése, mert a poziciója megszűnik
Ro: concediere – încetarea contractului de muncă al unui angajat din cauza poziției care încetează să mai existe
Slo: výpoveď z práce z dôvodu nadbytočnosti
Рус: одпущованє зоз служби (роботного одношеня) обгрунтоване з технолошким вишком роботней моци

Registrar of Companies – (UK) officer in charge of keeping the list of limited companies registered at the Companies House – ***Matičar preduzeća; beležnik, službenik zadužen za vođenje spiska preduzeća registrovanih kod Komore/Registra preduzeća***
Hu: vállalati iktató; tisztviselő aki bejegyzi a korlátolt felelősségű vállalatokat a cégbíróságnál (Kamaránál)
Ro: Registrarul Companiilor – ofițer responsabil pentru păstrarea listei de societăți cu răspundere limitată, înregistrată la Registrul companiei
Slo: registrátor spoločnosti
Рус: Матичар подприємства; новтаруш, службенїк задлужени за водзенє список подприємства реґистрованих при Комори/Реґистра подприємства

rejection – refusal to accept an offer – ***odbacivanje, odbijanje, neprihvatanje***
Hu: elvetés, elutasítás; egy lehetséges ajánlat elfogadása
Ro: respingere – refuzul de a accepta o ofertă
Slo: odmietnutie, zamietnutie, zrušenie, vymietnutie
Рус: одруцованє, одбиванє, нєприлапйованє

release – to discharge a person from an obligation – ***oslobađanje (obaveze, dužnosti); puštanje iz zatvora***
Hu: (kötelezettségek alól való) mentesítés, szabadon bocsátás
Ro: descărcare; eliberare – a elibera o persoană de o obligație
Slo: prepustenie, oslobodenie
Рус: ошлєбодзенє (обовязки, длужносци); пущанє зоз гарешту

relevant market – area in which effective competitive constraints may be imposed. There may be two relevant markets in anticompetitive analyses: the product market and the geographic market. It is determined by examining in which market an undertaking can raise prices above the competitive level without being unprofitable. – ***relevantno tržište***
Hu: érintett piac; hatékony verseny kiszabható eme területen; két értintett piac versenyellenes vizsgálata
Ro: piața relevantă – zona în care se poate impune constrângeri concurențiale eficiente
Slo: príslušný trh
Рус: релевантне тарґовище

reliance damages – compensation for losses incurred by the plaintiff due to his dependence on the contract being performed – ***potporno obeštećenje; naknada za gubitke koje je tužilac stekao pridržavajući se ugovora***
Hu: biztatási kártérítés; a felperes által elszenvedett károk pótlása (kifizetése), mely függ a szerződés végrehajtásától
Ro: compensații pentru pierderile suferite de către reclamant din cauza dependenței sale de contractul efectuat
Slo: odškodné z dodržiavania zmluvy
Рус: надополнєнє за утрату при котрей тужитель здобул притримуюци ше контракту

remaindermen (**remainder-man**) – person who is entitled to what is left of an estate after the life tenant dies and the parts of the estate that are handed down in his will are carved out – ***osoba kojoj pripada ostatak imanja po odvajanju delova imanja koji su testamentom doživotnog uživaoca zaveštani drugima; naslednik po zaveštanju poseda u čije se uživanje dolazi posle prestanka uživanja drugoga poseda***
Hu: várományos, utóörökös; személy, aki jogosult az vagyonból megmaradó részekre miután az aktuális bérlő elhuny, és a vagyon részei amelyek benne vannak a végrenedeltbe szétosztásra kerülnek a személy számára
Ro: persoană care are dreptul la ceea ce rămâne dintr-un imobil după ce chiriaşul de viață moare şi părțile imobiliarului care sunt pronunțate în testamentul său sunt sculptate
Slo: čakateľ, substitučný dedič
Рус: особа котрей припада остаток маєтку после одвойованя часцох маєтку котри з тестаментом хаснованя завитовани другим; нашлїднїк по завитованю маєтку до котрого ше хаснованя приходзи после преставаня хаснованя другого маєтку

remedies; remedy – means of preventing, redressing or compensating a violation of a right – ***lek, sredstvo; pravni lek***
Hu: orvosság, jogorvoslat; a jog megértéséért járó orvoslás ill. kártérítés
Ro: remedii, leac, panaceu
Slo: liek, prostriedok, opravný prostriedok
Рус: лїк, средство; правни лїк

rent (n.) – money paid regularly for the lease of premises or equipment – ***najamnina, zakupnina; kirija; stanarina***

Hu: bérlés, bérleti díj, lakbér; haszonbérért való rendszeres fizetés (épület/helyiség vagy berendezés céljából)
Ro: chirie; redevenţe
Slo: prenájom, starobný dôchodok
Рус: наємнїна, закупнїна, кирия

respondent (also **defendant**) – person who is sued in a civil lawsuit – ***tuženi, lice koje je tuženo u građanskoj parnici***
Hu: alperes; az a személy, akit polgári perben bepereltek
Ro: reclamat – într-un proces civil, persoană sau companie care este dată în judecată
Slo: žalovaný, obžalovaný, osoba, o ktorej v trestnom čine prebieha pred súdom trestné konanie
Рус: тужени, особа котра тужена у у гражданскей парнїци

restitution damages – compensation which is equal to the amount of money the breaching party received under the breached contract – ***restituciona naknada; restituciona odšteta; povraćaj onoga što je prekršilac stekao povredom ugovora***
Hu: restitúciós kártérítés; melyet az elkövető szerzett a szerződés megszegésével
Ro: restituirea daunelor – compensare care este egală cu suma de bani primită în cadrul partidului care a încălcat un angajament în cadrul contractului încălcat
Slo: restitučné náhrady škody
Рус: реституционе надополнєнє; реституционе одчкодованє; врацанє того цо потупйовач здобул зоз повредзованьом контракту

right of fair use (US) – defence to a claim of copyright infringement whereby permission from the artist is not required so long as usage of that artist's work is reasonable and limited (UK The concept of *fair dealing* is the closest equivalent; however, *fair dealing* is more restrictive than the US doctrine of *fair use* and in order to be protected, the use has to fall in one of several categories.) – ***pravo korektnog (poštenog, časnog, ispravnog) korišćenja***
Hu: szabad felhasználati jog; ígény védelme a szerzői jogok megsértéséért, mely során nem szükséges a szerző engedélye mindaddig, amíg a munkája ésszerű és korlátozott
Ro: dreptul de utilizare cinstită
Slo: právo korektného jednania
Рус: право коректного (чесного, шорового) хаснованя

rights issue – offer to existing shareholders to purchase additional new shares in the company – ***emisija deonica gde stari deoničari imaju pravo da razmerno broju deonica koje već poseduju kupe (nove) akcije (po cenema nižim od nominalnih)***
Hu: részvénykibocsátás egyik formája, amikor a jelenlegi részvényeseknek elsőbbségi joguk van az új részvények jegyzésére, meglévő részvényeik után meghatározott arányban és meghatározott áron
Ro: ofertă pentru acționarii existenți să achiziționeze acțiuni suplimentare noi în companie
Slo: právo súčasných akcionárov na nákupy za nižšiu cenu
Рус: емисия акцийох дзе стари (скорейши) акционере маю право же би розмирно числу акцийох хтори маю купя (нови) акциї (по ценох нїзших од номиналних)

S

sale – the exchange of anything for money – ***prodaja***
Hu: eladás, elárusítás; bármely jellegű eladás, amiből pénz kovácsolható
Ro: vânzare
Slo: predaj
Рус: предаванє

Sale of Goods Act (1979) – (UK) Act governing the sale of goods in the United Kingdom – ***Propis (Zakon) o prodaji robe***
Hu: Árukereskedelmi törvény; törvény, mely az áruk adásvételét szabályozza az Egyesült Királyságban
Ro: Actul pentru vânzarea de bunuri
Slo: Zákon o predaji tovaru
Рус: Предписанє (Закон) о предаваню роби

sale by sample – sale by which the seller provides an example of the goods to the buyer which then leads to an understanding that the rest of the goods will be of the same standard as the example – ***prodaja putem (prilaganjem, predstavljanjem) uzoraka***
Hu: termékminta, minta szerinti vétel; olyan vétel, amikor az eladó példát mellékel a vásárlónak az árúról, mely azután megértéshez vezeti a két felet, valamint a többi árú szintén olyan színvonallal (mínőséggel) fog rendelkezni mint a mellékelt péda
Ro: vânzare prin mostră
Slo: predaj vzoriek, predaj podľa vzorkov
Рус: предаванє прейґ (прикладаня, представяньом) прикладох

sale of substantially all assets – form of acquisition whereby all or almost all assets and liabilities of a company are sold – ***prodaja suštinski sve aktive, forma akvizicije pri kojoj se prodaju sva ili skoro sva aktiva i pasiva preduzeća***
Hu: össz vagyoni illeték lényeges eladása; szerzemény egy fajtája, mely szerint a vállalat össz vagyoni illetéke és forrása eladásra kerül
Ro: vînzarea substanțială a tuturor activelor – sub formă de achiziție prin care toate sau aproape toate activele şi pasivele unei societăți sunt vîndute
Slo: speňaženie
Рус: предаванє сущних шицких активох, форма аквизициї при котрей ше предава шицка або скоро шицка актива и пасива подприємства

security – property pledged in order to secure the fulfilment of a promise or loan – ***jemstvo, kaucija, garancija, zaloga; imovina založena kao pokriće/obezbeđenje ispunjenja obećanja ili vraćanja zajma***
Hu: biztonság, biztosíték, állami kötvény; ingatlan elzálogosítása, annak érdekében, hogy egy ígéretet vagy egy hitelt teljesítsenek
Ro: cauțiune, garanție, gaj, active depuse ca garanție/securitate, sau împlinirea promisiunii de returnare a împrumutului
Slo: istota, záruka, bezpečnosť, kaucia, garancia
Рус: ручене, кауция; гаранция, залога; заложени маєток як покрице/обезбедзенє виполнєня обецунки лєбо врацаня пожички

security agreement – agreement whereby a person grants interest in their property to another as collateral in order to guarantee performance of an obligation – ***sporazum o obezbeđenju, zalozi, garanciji, kauciji***
Hu: biztonsági megállapodás
Ro: acordul privind securitatea, gajul, garanția, cauțiunea
Slo: záložná zmluva
Рус: согласносц о обезбедзеню залоги, залоги, гаранциї, кауциї

security interest – any interest in property acquired by agreement or operation of law for the purpose of securing payment or performance of an obligation – ***obezbeđeni interes, obezbeđenje; bilo koji interes u imovini do kog se dođe sporazumom ili dejstvom zakona u svhu osiguranja/obezbeđenja plaćanja ili sprovođenja obaveze***
Hu: biztonsági érdek; bármely vagyoni érdek, mely megállapodással van elsajátítva törvényi célból, hogy biztosítva legyen egy kötelezettség kifizetésével vagy annak teljesítésével; bármely vagyoni érdekeltség, mely megállodással jött létre törvény céljából, hogy biztosítsa a fizetést vagy egy kötelezettség teljesítését
Ro: interesul garantat; orice interes în proprietate dobândit prin acord sau exploatarea de lege cu scopul asigurării plății sau executării unei obligații; orice interes în activele pentru care există un acord sau prin efectul legii şi oferă performanță superbă de securitatea plătirii sau executarea obligaților
Slo: záložný nárok; nárok na majetok, ktorý sa získava na základe záložnej zmluvy
Рус: обезпечени интерес, обезпеченє; гоч хтори интерес у маєтку до котрого ше дойдзе зоз согласносцу або дїйством закона за наменку осиґураня/обезпеченя плаценя або запровадзованя обовязки

serve (a document on someone) – to deliver a legal document to someone (which usually demands they go to a court of law or obey an order) – ***uslužiti, uručiti dokument nekome, predati neki pravni dokument nekom od koga se obično traži da se pojavi na sudu ili da uvaži neki nalog***
Hu: kézbesíteni/szolgáltatni okiratot valakinek, átadni valakinek egy jogi iratot, akitől elvárják, hogy megjelenjen a bíróságon, vagy, hogy a megbízást teljesítse
Ro: a servi (un document cuiva) – a oferi un document legal cuiva de la care se cere să apară în fața instanței sau să se supună unui ordin
Slo: doručiť úradnú listinu

Рус: услужиц, уручиц документ дакому, дац даяки прави документ дакому од кого ше обично глєда же би ше зявел на суду або прилапел даяки налог

sex discrimination – different treatment, usually awarding privileges to some and denying privileges to others, based on gender – ***polna diskriminacija, (nepravedno) pravljenje razlike na osnovu pola***
Hu: nemen alapuló megkülönböztetés; nemi különbségek alapján történő eltérő kezelés, mely általában némelyeknek kiváltságokat ítél oda, némelyeknek pedig azokat megtagadják
Ro: discriminare de sexe – tratament diferit, acordarea privilegiilor pentru unii şi negarea privilegiilor pentru alţii, bazat pe gen
Slo: diskriminácia na základe pohlavia
Рус: полна дискриминация, (нєпоправдзе) правенє розлики на основу пола

share consolidation (US **reverse stock split**) – proportional exchange of existing shares in the corporation for a fewer number of shares, each with greater value – ***sjedinjavanje, objedinjavanje, konsolidovanje deonica (razmerna zamena postojećih deonica u korporaciji manjim brojem deonica, od kojih svaka ima veću vrednost)***
Hu: két vagy több részvény egyesülése, s így csökkentve az össz részvény számát
Ro: unificare, integrare, consolidare a acţiunilor
Slo: spätný akciový split
Рус: зєдиньованє, обєдиньованє, консултованє акцийох (розмирна черанка инуюцих акцийох у корпорациї меншим числом акцийох, од котрих кажда ма векшу вредносц)

share subdivision (US **stock split**) – exchange of a multiple of new shares for each old share such that shareholdings are in the same proportion afterwards – ***zamena većeg broja novih deonica za pojedinačne stare deonice posle koje se zadržava postojeća razmera deoničarskih udela***
Hu: részvény felosztás; új, nagyobb értékű észvények cseréje a régiekkel szemben, megtartva a részvényesek arányosságát a felosztás után
Ro: schimb de un multiplu de actiuni noi pentru fiecare actiune vechi, astfel încât participaţii sunt în aceeaşi proporţie ulterior
Slo: delenie akcií
Рус: черанка векшого числа нових акцийох за поєдинєчни стари акциї после котрого ше затримує иснуюце дзелєнє акционичарских учасцох

Sherman Act (US) – US federal statute which was passed in 1890 and which prohibits interference with free competition and aims to limit monopolies and trusts. Any agreement or combination which has the effect of restraining trade is prohibited under this statute. – ***Šermanov zakon (protiv ometanja slobodne tržišne konkurencije)***
Hu: Sherman-törvény (tervezet); A Sherman törvénytervezet 1890. július 2-án vált törvénnyé, és kimondja, hogy minden ember, aki monopolizálja az ipart vagy a kereskedelmet az államok között vagy más országokkal, szabálysértést követ el.
Ro: Actul Sherman (interzice interferenţa cu concurenţa liberă şi are ca scop limitarea monopolurilor)

Slo: Shermanov protitrustový zákon
Рус: Шерманов закон (процив онєможлївйованя шлєбодней тарґовацкей конкуренції)

single European market – established under the Single European Act, came into effect on 1 January 1993; the core of the process of European economic integration, involving the removal of obstacles to the free movement of goods, services, people and capital between member states of the European Union – ***Jedinstveno (Zajedničko) evropsko tržište***
Hu: Egységes Európai Piac; a teljes liberalizációt, a belső piaci viszonyokat képviseli a "nem vámjellegű korlátok" teljes leépítése mellett. 1992-ben valósult meg az EU-ban.
Ro: instituit prin Actul Unic European, a venit în vigoare la 1 ianuarie 1993; nucleul procesului de integrare economică Europeană, care implică eliminarea obstacolelor din calea circulației libere a bunurilor, serviciilor, persoanelor şi capitalului între statele membre ale Uniunii Europene
Slo: jednotný európsky trh
Рус: Єдинствене (Заєднїцке) европске тарґовище

small-claims court – court that handles civil claims for limited amounts of money – ***sud za sitna potraživanja, sud koji se bavi građanskim potraživanjima u vezi s ograničenim (malim) novčanim iznosima***
Hu: kis értékű követelések bírósága; bíróság, mely a polgári jogot kezeli, korlátozott mennyiségű pénznél
Ro: instanță care se ocupă de cererile civile pentru sume limitate de bani
Slo: súd drobných pohľadávok
Рус: суд за дробни поглєдованя, суд котри ше занїма з гражданскима поглєдованями у вязи з огранїченим (малим) пенєжним виносом

soft norms – the many interpretative and non-binding statements, for example by treaty-monitoring bodies, that can contribute to an understanding and greater compliance of the law – ***meka norma; brojna tumačenja i neobavezujuće tvrdnje, na primer od strane tela za kontrolu sporazuma, koje mogu da doprinesu razumevanju i boljem saglasju sa zakonom***
Hu: puha normák – számos olyan értelmezések és nem kötelező érvényű nyilatkozatok, (például a szerződés-ellenőrző testületek részéről) amelyek hozzájárulhatnak a törvény megértéséhez és nagyobb fokú megfeleléséhez
Ro: numeroase interpretări şi declaraţii neobligatorii
Slo: mäkké normy
Рус: мегка норма; велїї толкованя и нєобовязуюци твердзеня, на приклад зоз боку цела за котролу спорозуменя, котри можу допринєсц розуменю и лєпшому усоглашованю зоз законом

solicitor (UK) – lawyer who is qualified to give legal advice and prepare legal documents – ***advokat koji prima stranke, pruža pravne savete i priprema dokumenta, ali ne nastupa na sudu***
Hu: ügyvéd (rendes bíróságon nem tárgyaló); ügyvéd, aki arra jogosult, hogy jogi tanácsot adjon, valamint, hogy jogi okiratokat előkészítsen

Ro: solicitant – avocat care este calificat pentru a oferi consultanţă juridică şi pentru a pregăti documente legale
Slo: právny poradca, právny zástupca
Рус: адвокат котри прима странки, дава правни совити и рихта документи алє нє наступа на суду

solvent – able to pay one's debts – ***solventan, sposoban da namiruje sopstvene dugove/obaveze***
Hu: fizetőképes; képes, hogy törlessze az adósságait
Ro: solvabil – capabil să îşi plătească datoriile
Slo: solventný, schopný platiť
Рус: солвентни, способни же би подмирйовал свойо длуства/обовязки

special or **consequential damages** – damages that are awarded due to a particular wrong or particular circumstances – ***posebna (specijalna) odšteta; nematerijalno obeštećenje***
Hu: különleges kártérítés, nem vagyoni kártérítés; kártérítés, melyet egy adott hibás vagy különleges körülmények alkalmával ítélnek oda
Ro: daune speciale – daune care sunt acordare din cauza unei circumstanţe greşite sau particulare
Slo: následné škody, následné odškodnenie, konzekvenčné škody
Рус: окремнє (специялнє) одчкодованє; нєматериялнє надополнєнє чкоди

special resolution – resolution on major decisions of a company (such as changing the company's articles or reducing its share capital) at a general meeting that must be passed by a certain majority, usually 75 per cent – ***specijalna rezolucija, rezolucija po pitanju velikih odluka preduzeća (poput izmene statuta preduzeća ili redukovanja akcijskog kapitala) na generalnoj skupštini, za čije je donošenje potrebna određena većina (obično 75 odsto)***
Hu: különös határozat; határozat a vállalatban hozott fontos döntésekről (mint pl. a vállalat alapszabályán való változtatás vagy a jegyzett tőke/törzstőke csökkentése) közgyűlés alkalmával, amin egy bizonyos többség szükséges (általában 75 százalék)
Ro: rezoluţie specială – rezoluţie cu privire la deciziile majore ale unei societăţi (cum ar fi schimbarea articolelor companiei sau reducerea capitalului social), la o adunare generală care trebuie să fie adoptată de majoritate (de obicei 75 la sută)
Slo: osobitné uznesenie
Рус: специялна резолуция, резолуция по питаню вельких длуствох подприємства (як вименки статута подприємства або редукованє акцийного капиталу) на ґенералней скупштини, за котре приношенє потребна одредзена векшина (обично 75 одсто)

specific performance – when a court orders the breaching party to perform its part of a contract – ***naloženo izvršenje; sudski naloženo ispunjenje ugovorne obaveze***
Hu: rendeleti végrehajtás; amikor a bíróság előírja a szerződésben lévő végrehajtandó feladatokat a sértett fél számára
Ro: performanţă specifică – atunci cînd o instanţă ordină partidului care a încălcat un angajament să efectueze partea sa a contractului
Slo: presné splnenie, konkrétne plnenie

Рус: наказане вивершенє; судски наказане виполнєнє контракту обовязки

Statute of Frauds – piece of legislation which declares that certain kinds of contracts, for example those regarding land, pending marriage and the sale of goods worth over a certain amount of money, will be invalid unless put into writing and signed by both parties. The original statute was enacted in England in 1677 and serves as a basis for the US statutes. – ***Statut (zakon) za obezbeđivanje vrednosti (važenja) ugovora***
Hu: törvény, amely biztosítja a szerződés érvényességét. Jogszabály, amely kimondja, hogy bizonyos típusú szerződések amíg házastársi viszonyok allatt vannak, pl. ami a földeket illeti és az árucikkek szabadba való kibocsátását illeti bizonyos értékű összeg alatt, érvénytelenné válik, ha írásba foglalják, és ha mindkét fél aláírja. Az eredeti jogszbály 1677-ben Angliában lépett hatályba, és alapul szolgál az amerikai rendeleteknek.
Ro: Statutul a Fraudelor – act normativ care declară că anumite tipuri de contracte, de exemplu, cele cu privire la terenuri, până la căsătorie şi vînzarea de bunuri în valoare de peste o anumită sumă de bani, va fi invalid cu excepția cazului pus în scris şi semnat de către ambele părți. Statutul original a fost adoptată în Anglia în 1677 şi serveşte drept bază pentru statutul SUA
Slo: Štatút podvodov
Рус: Статут (закон) за обезбедзованє вредносцох (важеня) контракту

statutory lien – security interest created by legislation due to the economic relationship between the debtor and the creditor – ***zakonska zabrana na osnovu privrednih odnosa između dužnika i poverioca***
Hu: jogszabályon alapuló zálogjog; biztonsági érdek, mely az adós és hitelező gazdasági viszonyát képezi
Ro: interzicere legală bazată pe relațiile economice între debitor şi creditor
Slo: retenčné právo zo zákona
Рус: законска забрана на основу привредних одношеньох медзи длужнїком и пожичкодавательом

statutory forms – forms required by law – ***statutarni/zakonski obrasci***
Hu: jogi formák
Ro: forme legale
Slo: verejnoprávne/zákonné formuláre
Рус: статутарни/законски формулари

stipulated damages ≈ liquidated damages – compensation that is agreed to in the contract – ***ugovorena odšteta; nadoknada predviđena ugovorom***
Hu: szerződési kötbér; kártérítés, mely kölcsönös megállapodás útján jött létre a szerződésben
Ro: daune lichidate; daune stipulate – compensarea care este stabilită în contract
Slo: zmluvná pokuta, stanovená náhrada škody
Рус: догварене одчкодованє; надокнадзенє предвидзене з контрактом

strike – the act of stopping any normal activity as a form of protest – ***štrajk***
Hu: sztrájk; normális munkamenet megállítása egyfajta tiltakozás formájában

Ro: grevă
Slo: štrajk
Рус: штрайк

subject matter – thing under consideration in a contract – ***predmet; biće; suština***
Hu: tárgy; lényeg; megfontolás, szempontba vétel egy szerződésben
Ro: subiect – lucrare care este cosnsiderată într-un contract
Slo: skutková podstata, predmet, podstata
Рус: предмет; єство; сущносц
submit – to deliver a document formally for a decision to be made by others – ***podneti; priložiti neki dokument formalno, zvanično, da bi se o njemu donela odluka***
Hu: előterjeszt, indítványoz; egy okirat hivatlos kézbesítése egy mások által készített döntésre
Ro: a prezenta, a oferi un document oficial pentru o decizie care urmează să fie făcută de alții
Slo: predložiť k úvahe
Рус: подношиц, приложиц даяки документ формално, урядово, же би ше о нїм принєсла одлука

subscriber – person who has purchased stock in the company by an agreement – ***pretplatnik na (novu) emisiju deonica***
Hu: részvényjegyző (részvényt vásárló)
Ro: abonat, semnatar
Slo: upisovateľ
Рус: предплатнїк на (нову) емисию акцийох

supranational – beyond national boundaries, at a level above national governments; going beyond or being superior to established borders or spheres of influence held by separate nations – ***nadnacionalan; iznad/preko državnih granica, na nivou iznad nacionalnih vlada***
Hu: szupranacionális, nemzetek fölötti – állami határok felett, a nemzeti kormány szintje felett
Ro: dincolo de granițele naționale, la un nivel mai sus de guvernele naționale
Slo: nadnárodný, nadštátny
Рус: наднационални; понад/прейґдержавних граніцох, на уровню понад националних владох

T

takeover bid (US **tender offer**) – offer by one company to purchase at minimum a controlling number of voting shares of another company – ***ponuda (na licitaciji) za preuzimanje; ponuda preduzeća da kupi najmanje upravljački paket deonica druge kompanije koje nose pravo glasa***
Hu: nyilvános vételi ajánlat; egy vállalat ajánlata egy másik vállalathoz, hogy megvegye annak legkisebb ellenőrző számú részvényeit szavazi joggal egyetemben
Ro: ofertă publică de preluare; oferită de o companie de achiziție la un număr minim de acțiuni de control de vot al altei societîți
Slo: ponuka na odkúpenie akcií, ponuka akcionárom na prevzatie akcií, ponuka prevzatia
Рус: понуканє (на лицитації) за преберанє; понуканє подприємства же би купело найменши управяцки пакет акцийох другей фирми котри ноша право гласа

tangible chattel – property other than land that is capable of being touched or felt – ***supstancijalna (materijalna, fizička, stvarna) imovina***
Hu: kézzel fogható (érinthető) ingóság; olyan ingatlan, mely érínthető vagy érezhető és nem birtok
Ro: proprietate materială sau fizică
Slo: hmotný hnuteľný majetok
Рус: субстанциялни (материялна, физична, правдива) маєток

target – company that is the object of a takeover attempt – ***cilj, meta; zadatak; preduzeće koje je predmet nastojanja da se izvrši preuzimanje***
Hu: cél, célpont, feladat; vállalat, mely az átvételi kísérlet tárgya
Ro: țintă; companie care este obiectul unei încercări de preluare
Slo: cieľ, terč, cieľová spoločnosť, spoločnosť na skúpenie akcií
Рус: циль, мета; задаток; подприємство котре ше намага же би ше вивершело преберанє

tax lien – lien on property arising from unpaid taxes – ***zabrana na imovinu postavljena usled neplaćanja poreza***
Hu: adó zálogjog; zálogjog, mely tiltja a vagyoni illetéket, a nem kifizetett adónak köszönhetően
Ro: interdicție introdusă pe proprietate ca urmare a evaziunii fiscale
Slo: daňové záložné právo, daňové zadržiavacie právo
Рус: забрана на маєток поставена пре нєплаценє порезу

tenement – property which is the subject of tenure (a mode of occupying land whereby possession is held by a tenant, but absolute ownership lies in another person), i.e. land – ***imanje/dobro koje je predmet zakupa od strane zakupca/kirajdžije***

Hu: bérlemény, bérelt lakás, bérlet; vagyon, mely a birtoklás időtartamának a tárgya (földbirtoklás egy módja, melyet a bérlő használ/birtokol, de a teljes birtoklás egy másik személy tulajdona), pl. föld
Ro: proprietate care face obiectul contractului de leasing de către locatar
Slo: najatý byt, pozemok, najomný dom
Рус: маєток/маєток котри предмет закупу з боку хасновательа

tenure – the holding or possession of a position, office, etc. (He has legal *tenure* of the property.) – ***vreme trajanja uživanja položaja ili poseda; mandat/rok vlasništva; rok trajanja zakupa od strane zakupca/kirajdžije***
Hu: birtoklás időtartama/használata
Ro: mandat – exploatația sau deținerea unei poziții, birou, etc.
Slo: trvanie držby, užívanie majetku
Рус: час тирваня хаснованя положеня або маєтку; мандат/рок власнїцства; рок тирваня закупу з боку хасновательа

term of years – fixed period of time for which an estate is granted – ***rok, određeni period na koji se neko imanje/dobro daje***
Hu: meghatározott határidő, mely a vagyon birtokbaadását jelzi
Ro: perioadă în care se dă un bun
Slo: právo na držbu
Рус: рок, одредзени период на котри ше даєден маєток дава

termination of employment – end of the work term or employment – ***istek (završetak, prekid) radnog odnosa***
Hu: munkaviszony megszüntetése
Ro: sfârşitul perioadei de muncă sau de angajare – încetarea contractului de muncă
Slo: ukončenie pracovného pomeru
Рус: законченє (законченє, претаргнуце) роботного одношеня

terms and conditions of employment – fixed period of time for which one is employed and the provisions under which employment is held – ***utvrđeni period i uslovi važenja zaposlenja (radnog odnosa)***
Hu: munkafeltételek (meghatározott érvényességi időre)
Ro: termenii şi condițiile de angajare – perioadă fixă de timp pentru care o persoană este angajată şi dispozițiile în temeiul cărei forța de muncă este deținută
Slo: podmienky zamestnania
Рус: утвердзени период и условия важеня занятосци (роботного одношеня)

third-party beneficiary – person who is not party to a contract, but still benefits from it and has legal rights to enforce it – ***pravo trećeg lica; treće lice kao korisnik (potražilac) prava iz ugovora***
Hu: harmadik személy jogai; harmadik személy, mint felperes a szerződésben levő jogosultságra
Ro: terț beneficiar – persoana care nu are parte la un contract, dar beneficiază încă de ea şi are drepturi legale să-l pună în aplicare
Slo: obmyslená tretia strana, tretia oprávnená strana

Рус: право трецей особи; треца особа як хасновательь (поглєдовач) права зоз контракту

third-party beneficiary contract – contract that provides for rights and duties to be conferred on a person who is not party to the contract – ***ugovor*** *(koji može biti)* ***u korist (i na račun) trećeg lica***
Hu: szerződés, amely a harmadik személy hasznára és kárára vállhat; a harmadik személy javára és kárára szóló szerződés; szerződés, mely átruházza a jogokat és a kötelezettségeket egy személyre aki nem is része a szerződésnek
Ro: contract de terț beneficiar – contract care prevede dreturile şi obligațiile care urmează să fie atribuite unei persoane care nu face parte dintr-un contract
Slo: zmluva o obmyslenej tretej strane; zmluva, ktorá môže byť užitočná aj na účet tretej oprávnenej osoby
Рус: контракт (котри може буц) на хасен (и на рахунок) трецей особи

tie-in arrangement (also **tying arrangement, tied arrangement**) – agreement which forces the buyer to purchase a second product when the buyer purchases the first product. The product that the buyer originally wants to purchase is called a *tying product* and the second product he or she is forced to purchase with the first is called a *tied product*. These arrangements may also be applied to services. – ***vezana trgovina; proizvod koji uslovljava*** + ***vezani, uslovljeni, proizvod***
Hu: egybekötött kereskedelem/árúforgalom; megállapodás, mely a vevőt arra kényszeríti, hogy megvegyen egy második terméket, miután az elsőt megvette
tying product – kapcsolódó termék
tied product – kapcsolt termék
Ro: comerț legat
Slo: dohoda o viazanom odbere
Рус: вязана тарґовина; продукт котри условює + вязани, условени, продукт

title – right to control or dispose of property or the right to ownership in property – ***pravo, pravni osnov, titula, naslov***
Hu: cím, jogcím, felirat, rang; ingatlan felett való rendelkezés vagy ellenőrzés, az ingatlan tulajdonának birtoklása
Ro: drept, titlu
Slo: právo, nárok, názov, pomenovanie
Рус: право, правна основа, титула, наслов

title deed – a document proving the legal right or ownership, particularly of property – ***isprava o vlasništvu, tapija***
Hu: birtoklevél; irat, mely bizonyítja a tulajdonjog törvényes jogát, különösen a vagyoni illetékről szóló részt
Ro: act/titlu de proprietate
Slo: nadobúdacia listina
Рус: документ о власнїцству, тапия
to the bearer of – expression designating that the sum of money of a note or cheque is payable to whomever holds the document – ***donosiocu; „glasi na donosioca“***

Hu: az (értékpapír) bemutatójának; bankjegy vagy csekk kifizetése, annak a személynek aki rendelkezik a dukumentummal
Ro: purtător
Slo: „na nositeľa“
Рус: приношителю, „ыглаши на приношителя„

to the order of – expression designating the person to whom the sum of money on a note/cheque is payable – *„**po nalogu** tog i tog **lica“; **na zahtev/po nalogu naznačenog imaoca***
Hu: (az értékpapír) kedvezményezettjének (rendelvényesnek); bankjegy vagy csekk kifizetése a birtokos számára
Ro: *la ordinea de* – expresie care desemnează persoana căreia suma de bani pe o notă/verificare se plăteşte
Slo: „na poradie“
Рус: „по накладаню тей и тей особи„; на поглєдованє/по накладаню маюцого

tort – wrong committed between private individuals for which the law provides a remedy – ***štetna radnja; nedozvoljena radnja; šteta, krivda, uvreda***
Hu: szerződésen kívüli károkozás, sérelem; magánszemélyek között történik, s melynek a törvény jogorvoslatot ír elő
Ro: delict civil; prejudiciu; ofensă; răspundere civilă
Slo: úmyselné porušenie práva, úmyselné ublíženie, urážka, bezprávie, krivda
Рус: чкодлїва робота; нєдозволєна робота; чкода, нєправда, увреда

trade mark (US **trademark**) – word, phrase or symbol used by a manufacturer, seller or dealer to distinguish their goods apart from the goods of others – ***fabrička marka; zaštitni znak, zaštitni žig***
Hu: védjegy; gyártó, eladó vagy kereskerő által használt szó, kifejezés vagy szimbólum, mely megkülönböztet egy árut más eladó áruitól
Ro: marca, marca de fabrică
Slo: obchodná značka, ochranná známka, továrenský znak
Рус: фабрична марка; защитни знак, защитни печац

trade secret – formula, technique, process or the like which is kept confidential and used by only one business in attempt to maintain a competitive advantage – ***poslovna tajna***
Hu: üzleti titok, gyártási titok; egy vállalat mintája, módszere és eljárása, mely bizalmas és versenyképes fenntartást eredményez
Ro: secret comercial
Slo: obchodné tajomstvo, výrobné tajomstvo
Рус: пословна тайна

trade union (UK); **labor union** (US) – association of employees formed to further their mutual interests with respect to their employment, for example working hours, wages, conditions, etc. – ***zanatlijsko udruženje, radničko udruženje, sindikat***
Hu: szakszervezet; dolgozók által alakított egyesület, mely a közös érdekeket szolgálja és tisztelettel van a munkára, pl. munkaidő, bérek, körülmények.

Ro: sindicat, uniunea forţei de muncă
Slo: cechový zväz, odborová organizácia, odbory
Рус: ремеселнїцке удруженє, роботнїцке удруженє, синдикат

trainee solicitor (UK) – position of one who is completing the practical apprenticeship required for a person to qualify as a solicitor. It is the second step to becoming a solicitor (follows the completion of the Legal Practice Course and is followed by the Professional Skills Course) – ***pripravnik za advokata koji prima stranke, pozicija nekoga ko završava praktično obučavanje koje se traži kao kvalifikacija za advokata koji prima stranke. Reč je o drugom koraku na ovom putu, posle završetka Kursa pravne prakse a pre Kursa za stručnu spremu.***
Hu: ügyvéd jelölt/gyakornok; az a személy, aki az ügyfelet fogadja, és az a periódus, amikor befejeződik a gyakorlati tanoncidő, mely ahhoz kell, hogy egy személyből ügyvéd legyen. Az ügyvéddé (solicitor) vállás második lépése (melyet a jogi gyakorlatban lévő tanfolyam és a szakmai szakképzettségi tanfolyam követ).
Ro: avocat stagiar – poziţiune pentru o persoană care este necesară ca aceea persoană să se califice ca avocat. Este al doilea pas necesar pentru a deveni avocat.
Slo: advokátsky koncipient, perspektívny právnik, ktorý prechádza odbornú prípravu v advokátskej kancelárii aby sa mohol kvalikovať ako plnohodnotný právny zástupca
Рус: приправнїк за адвоката котри прима странки, позиция дакого хто закончує практичне обучованє котре ше глєда як квалификация за адвоката котри прима странки. Слово о другим крочаю на тей драги после законченя Курса правней пракси а и пред Курсом за фахову приготовку.

transfer (v.) – to convey or to pass property or a right to another by any method – ***preneti, prevesti (vlasništvo, pravo raspolaganja)***
Hu: átruházás, átutalás, átvitel; vagyontárgy jogainak átruházása, átadása bármilyen módszerrel
Ro: a transfera, a muta (proprietate)
Slo: prepísať, preniesť
Рус: пренєсц, превесц (власнїцство, право розполаганя)

transnational commercial law – term used to refer to a set of international conventions, model laws, uniform rules and uniform trade terms which governs international commercial transactions common to a significant number of legal systems – ***transnacionalno trgovinsko/privredno pravo; skup međunarodnih konvencija, uzornih zakona, jedinstvenih pravila i jedinstvenih trgovinskih/privrednih uslova koji uređuju međunarodne trgovinske/privredne transakcije a koji su zajednički značajnom broju pravnih sistema***
Hu: nemzetközi kereskedelmi/gazdasági jog – nemzetközi konvenciók, minta törvények, egységes szabályok ésegységes kereskedelmi és gazdasái feltételek összesége melyek alapján a nemzetközi kereskedelmi és gazdasági transakciók szabályozásra kerülnek és amelyek jelentős számú jogrendszerben azonosak
Ro: dreptul comerţului internaţional; ramură a dreptului care reglementează raporturile patrimoniale dintre subiectele comerţului internaţional care prezintă caracter de comercialitate şi internaţionalitate
Slo: medzinárodné obchodné právo

Рус: транснационалне тарґовинске/дїялне право; збир медзинародних конвенцийох, прикладних законох, єдинствених правилох и єдинствених тарґовинских/дїялних условийох котри ушорюю медзинародни тарґовински/дїялни трансакциї а котри заєднїцки велькому числу правних системох

trial – law examination of evidence and applicable law by a competent tribunal to determine the issue of specified charges or claims – ***suđenje; pravno ispitivanje dokaza i primenljivog prava/zakona od strane kvalifikovanog sudskog veća da bi se utvrdilo pitanje navedenih optužbi ili potraživanja***
Hu: büntető tárgyalás, bűnper, bűnvádi eljárás, próba; a bízonyiték jogi kiviszgálása, alkalmazandó jog az illetékes bíróságnál, hogy meghatározzák a kérdésben levő vádakat vagy állításokat
Ro: judecată, proces – examinarea probelor şi a legislaţiei aplicabile de către un tribunal competent pentru a determina problema de taxe sau creanţe specificate
Slo: pojednávanie, súdne konanie
Рус: судзенє; правне випитованє доказох и применлївого права/закона з боку фаховей судскей ради же би ше утвердзело питанє о наведзених обтужбох або поглєдованьох

tribunal – body with either judicial or quasi-judicial functions – ***tribunal, sudsko veće, telo sa sudskim ili kvazi sudskim funkcijama***
Hu: törvényszék, bíróság; bírósági vagy kvázi-bírósági funkciókat ellátó szerv
Ro: tribunal – organism cu funcţii judiciare sau cvasi-judiciare
Slo: tribunál, sudcovská stolica, zbor sudcov
Рус: трибунал, судска рада, цело на судским або квази судских функцийох

trust – legal device used to set aside money or property of one person or company for the benefit of another person or company. In the US, trusts are business combinations with the aims of a monopoly. – ***poveravanje imovine, zadužbina; prenos imovine na poverenika, staratelja***. US: ***trust (kartel) – kombinovanje preduzeća i poslovanja s ciljem postizanja monopola***
Hu: bizalmi tulajdon-átruházás, tröszt
Ro: tutela – un instrument legal folosit pentru administrarea proprietăţii personale sau imobiliare stabilite de o persoană in folosul cuiva (beneficiarul). O a treia persoană (tutelarul) sau iniţiatorul, administrează tutela. In Trafic tutela este un cont in care este înregistrată cauţiunea pentru a asigura apariţia sau consimţământul pâna când cazul este rezolvat
Slo: opatrovníctvo, dať na úver, správa majetku, trust
Рус: 1) поверйованє маєтка, задужбина (завитни маєток); преношенє маєтку на поверенїка, старателя; 2) труст (картел) – комбинованє подприємства и дїлованє зоз цильом посцигованя монопола

trustbusters – ***razbijači trustova, borci protiv trustova i njihovog nastupa***
Hu: trösztellen harcolók
Ro: persoane care luptă împotriva tutelelor
Slo: úradníci bojujúci proti trustom
Рус: розбивач трустох, борци процив трустох и їх наступу

U

ultra vires – unauthorised, beyond a person's legal power – ***izvan/preko ovlašćenja, van pravne moći pojedinca***
Hu: a személy hatáskörén kívül eső
Ro: neautorizare, dincolo de puterea unei personae juridice
Slo: prekročenie právomoci
Рус: прейґ/понад овласценя, з вонка правней моци поєдинца

unauthorised use – sale, licensing or otherwise dealing, especially with a view to profit, of a copyright that is done without the authority of the person who possesses the copyright – ***neovlašćeno korišćenje; neovlašćena, nedozvoljena upotreba***
Hu: jogosulatlan használat; eladás, engedélyezés vagy egyébb viselkedés, mely profittermeléshez vezethet
Ro: folosirea neautorizată
Slo: neoprávnené používanie
Рус: нєовласцене хаснованє; нєовласцене, нєдозволєне хаснованє

undertakings (the term used in Article 81 of the EC Treaty; in the US, any number of terms could be used here, including **business, firm** or **enterprise)** – enterprise, a company or a group of companies – ***preduzeće, kompanija; preduzeće (ono što se preduzima, ono što je preduzeto, pokrenuto), poduhvat***
Hu: vállalkozás, vállalat
Ro: întreprindere, o societate sau un grup de companii
Slo: podniky, podnikanie, podujatie
Рус: подприємство, компания; подприємство (тото цо ше поднїма, тото цо подняте, порушане (почате)), подняце

unfair dismissal – unjust termination of an employee's employment contract. *The question is whether the employer acted reasonably in* dismissing *the employee.* – ***nepravedan, neobrazložen otpust (otkaz radnog odnosa)***
Hu: tisztességtelen elbocsátás; egy dolgozó munkaszerződésének igazságtalan megszüntetése. A kérdés az, hogy a munkáltató észszerűen járt-e el a dolgozó elbocsátásában.
Ro: concediere injustă
Slo: nespravodlivé prepustenie
Рус: нєправедни, нєобгрунтоване одпущенє (одказ роботного одношеня)

uniform rules – norms drafted by authoritative bodies, e.g. UNCITRAL, to create a standard, which may be adopted by various jurisdictions, to govern a particular area of the law, e.g. transport of goods; sets of rules created by recognised organisations aimed at harmonising international practices in different areas of the law, e.g. Uniform Rules For Demand Guarantees (URDG) – ***jedinstvena pravila, norme koje daju autoritativna tela, na primer UNCITRAL (The United Nations Commission on International Trade Law), u cilju stvaranja standarda, koje mogu da usvoje različiti zakonodavni sistemi, za uređivanje određenih oblasti zakona, kao što je transport robe; na primer URDG – Uniform Rules for Demand Guarantees (Jedinstvena pravila za garanciju zahteva/potraživanja)***
Hu: egységes szabályok – olyan normák, amelyeket állami szervek, mint például UNCITRAL (The United Nations Commission on International Trade Law) határoz meg, annak érdekében, hogy létrehozzon egy szabványt, amely különböző jogrendszerekbe beépíthetőek, hogy irányadóak legyenek bizonyos területeken, mint például: az áruszállítás; például URDG – Uniform Rules for Demand Guarantees (Feltétel Nélküli Garanciák Egységes Szokvány)
Ro: reguli uniforme, norme care oferă organele de autoritate, cum ar fi UNCITRAL (The United Nations Commission on International Trade Law) cu scopul de a crea un standard care poate fi adoptat de sisteme juridice diferite, pentru a edita anumite domenii ale dreptului, cum ar fi transportul de mărfuri
Slo: jednotné pravidlá
Рус: єдиниственi правила, норми котри даваю ауторитативни цела, на приклад UNCITRAL, у цилю твореня стандард, котри можу усвоїц розлични законодавни системи, за ушоренє одредзених обласцох закону, як цо то транспорт роби; на приклад URDG (Єдинственi правила за ґаранцию поглєдованя)

uniform trade terms – set of terms created by a recognised organisation such as the International Chamber of Commerce (ICC) in order to harmonise trade practices across international borders – ***jedinstveni trgovinski uslovi; skup uslova koje stvara neka priznata organizacija poput Međunarodne trgovinske/privredne komore (ICC) u cilju usklađivanja trgovinske/privredne prakse u međunarodnim okvirima***
Hu: egységes kereskedelmi feltételek – felételek összesége, amelyeket valamely elismert szervezet hoz létre, mint például Nemzetközi Kereskedelmi Kamara (ICC) annak érdekében, hogy összhangba tartsák a nemzetközi kereskedelmi/üzleti gyakorlatot
Ro: un set de termeni creaţi de către o organizaţie recunoscută, cum ar fi Camera Internaţională de Comerţ
Slo: jednotné obchodné podmienky
Рус: єдинственi тарґовински условия; збир условийох котри твори даяка припозната орґанизация як цо то Медзинародна тарґовинска/дїялна комора (ICC) у цилю ускладзованя тарґовинскей/дїялней пракси у медзинародних рамикох

United Nations Convention on the Contracts for the International Sale of Goods Act (CISG) – convention of the United Nations which sets forth rules governing contracts for the international sale of goods – ***Konvencija Ujedinjenih nacija kojom se regulišu ugovori u međunarodnoj prodaji (izlaže pravila za uređivanje ugovora u vezi s međunarodnom prodajom robe)***

Hu: bécsi vételi egyezmény; az ENSZ nemzetközi árukereskedelmi konvenciója, az áruk nemzetközi adásvételi szerződéseiről
Ro: Convenția Națiunilor Unite privind contractele pentru vânzarea internațională de mărfuri; Convenţia Naţiunilor Unite care stabileşte reguli pentru editare contractelor legate de vânzările internaţionale de bunuri
Slo: Konvencia Zjednotených národov ktorou sa regulujú zmluvy v medzinárodnom predaji tovaru, dohovor OSN o zmluvách o medzinárodnej kúpe tovaru
Рус: конвеция Зєдинєних нацийох котра запровадзує правила за ушорйованє котракту у вязи зоз медзинародним предаваньом роби

usufruct – right to use another person's property for a period of time, to be later restored to the owner with only ordinary wear and tear – ***plodouživanje, (vremenski ograničeno/određeno) pravo na upotrebu/uživanje tuđe svojine, koja se kasnije ima vratiti uz običnu/osnovnu naknadu amortizacije***
Hu: haszonélvezet; használati jog, egy másik személy vagyonáért egy meghatározott időre, amely később visszaadásra kerül használt állapotban
Ro: uzufruct – dreptul limitat de timp (fix) de a folosi proprietatea altor oameni care mai târziu să se întoarcă cu uzura obişnuită
Slo: užívacie právo
Рус: хаснованє, (часово огранїчене/одредзене) право на хаснованє/уживанє цудзого маєтку котри ше каснєйше муши врациц зоз обичну/основну накнаду амортизациї

V

vertical merger – combining of two or more firms who are at different levels in the economic supply chain, for example producer and distributor – ***vertikalna fuzija, vertikalna integracija***
Hu: függőleges összefonódás; két vagy több cég összefonódása, melyek különböző szinteken vannak a gazdasági ellátási láncon, pl. gyártó és forgalmazó
Ro: fuziunea verticală – combinarea a două sau mai multe întreprinderi care sunt la diferite niveluri din lanţul de aprovizionare economică, de exemplu, producător şi distribuitor
Slo: vertikálna fúzia
Рус: вертикална фузия, вертикална интеґрация

vest (v.) – 1) to give full title to a property to a person; 2) to give a person an immediate fixed right – *1)* ***dati nekome imovinu, puno pravo na raspolaganje imovinom*****;** *2)* ***dati (osigurati, obezbediti) nekome puno neposredno pravo, vlast***
Hu: 1) ingatlant adni valakinek, teljes rendelkezés az ingatlan felett; 2) közvetlen jog átadása egy személynek
Ro: a investi; a conferi, a atribui; a dobîndi
Slo: 1) prevádzať majetok; 2) dať okamžité právo na súčasné alebo budúce využívanie
Рус: 1) дац дакому маєток, полне право на розполаганє маєтку; 2) дац (осигурац, обезпечиц) дакому полне нєпоштредне право, власц

to vest a thing in a person, to vest a person with a thing – ***zaogrnuti koga čime, dati/davati kome što; dati kome neku službu/zvanje, postaviti koga (u službu/zvanje), dati kome što u posed/državinu/baštinu; osigurati/obezbediti/obezbeđivati kome posed***
Hu: rábíz, ráruház; közvetlen jog átadása egy személynek
Ro: a investi; a conferi, a atribui; a dobîndi; a da ceva cuiva, a da cuiva un serviciu/vocaţie, a pune pe cineva în serviciu, a asigura cuiva o proprietate
Slo: poveriť niekoho, zveriť niekomu moc
Рус: дац (осигурац, обезпечиц) дакому полне нєпоштредне право, власц; заруциц дакого з дачим, дац/давац дакому дацо; дац дакому даяку службу/занїманє, поставиц дакого (до служби/занїманя), дац дакому дацо до маєтку/нашлїдство; осиґурац/обезпечиц/ обезпечовац дакому маєток

voluntary liquidation (US also **dissolution** or **winding-up**) – termination of a company's business that is supported by company shareholders – ***(dobro)voljna likvidacija, obustavljanje poslovanja preduzeća uz podršku deoničara preduzeća***
Hu: önkéntes likvidáció (felszámolás); a vállalat üzletelésének megszűnése, a részvényesek támogatottságával
Ro: lichidare voluntară, încetarea activității unei societăți care este susținută de către acționarii societății
Slo: dobrovoľná likvidácia spoločnosti
Рус: (добро)дзечна ликвидация, застановйованє дїялносци подприємства зоз потримовку акционерох подприємства

W

warranty of title – guarantee that the seller has title to the property being sold, that there are no liens or encumbrances on the property other than those that have been disclosed, and that the transfer of property is valid – ***jemstvo vlasništva, potvrda vlasništva i prava raspolaganja/prodaje***
Hu: jogos tulajdonos; szavatosság a tulajdonjog átruházásáért és tehermentességéért
Ro: garanţie de titlu
Slo: záruka titulu
Рус: ручењє власнїцства, потвердзењє власнїцства и право розполаганя/предаваня

wear and tear – use or usage; damage or deterioration due to this (*Shoes have to be sturdy to withstand normal* wear and tear.) – ***oštećenost/pohabanost/izlizanost usled upotrebe; amortizacija; naknada ovakve oštećenosti, naknada amortizacije***
Hu: elhasználódás/kopás, értékcsökkentés; használat miatt történő cselekmény, mely károsodáshoz vezethet
Ro: a utiliza sau utilizare; daune sau deteriorări cauzate de aceasta
Slo: opotrebenie majetku, fyzické, normálnou prevádzkou, opotrebovanie vecí používaním
Рус: очкодованосц/сгайскаиосц/вилїзаиосц пре хасиованє; амортизация; накнада такого одчкодованя, накнада амортизациї

winding-up – process of ending the carrying on of a business through the settlement of liabilities and the distribution or liquidation of assets – ***prestanak posla, likvidacija, poravnanje; proces obustavljanja poslovanja poravnavanjem pasive/obaveza i distribucijom ili likvidacijom aktive***
Hu: felszámolás, csőd, likvidáció; folyamat, mely egy üzlet felszámolását eredményezi, a kötelezettségek összehangolásán valamint a vagyontárgyak (illetékek) forgalmazásán vagy értekesítésén keresztül
Ro: lichidare, încheierea procesului de desfăşurare a unei afaceri prin decontarea pasivelor şi de distribuţie sau de lichidare a activelor
Slo: likvidácia podniku (spoločnosti), zrušenie
Рус: преставанє роботи, ликвидация, поровноваиє; процес застановйованя дїялносци з поровнованьом пасиви/обовязка и дистрибуция або ликвидация активи

writ – a document informing someone that they will be involved in a legal process and instructing them what they must do – ***podnesak, sudska naredba, sudski nalog; document kojim se lice obaveštava da će biti uključeno u sudski process i kojim se ono upućuje u obavezu svog postupanja***

Hu: bírói rendelkezés, végzés, törvényes rendelkezés, utasítás, bírói parancs; olyan okirat, amely arra szolgál, hogy értesítsenek valakit, hogy egy jogi folyamatban fog részt venni, és, hogy milyen utasításokat kell megtennie

Ro: mandate – un ordin de tribunal care spune că trebuie luată o anumită acțiune
Slo: súdna obsielka (práv), súdny príkaz, formálny písomný príkaz vydaný orgánom s administratívnou alebo súdnou príslušnosťou
Рус: поднєсок, судске накладанє, судски налог, документ з котрим ше особа обвисцує же будзе уключена до судского процесу и з котрим ше воно посила з обовязку свойого поступаня

written resolution – written expression of an intention or opinion decided at a meeting – ***pisana rezolucija, rezolucija u formi pisanog dokumanta; pisani izraz namere ili mišljenja/stava do kog se došlo na sastanku***
Hu: írásbeli határozat; ülés alkalmával döntött írásbeli kinyilvánítás egy szándékról vagy egy véleményről
Ro: rezoluție scrisă a unei intenții sau opinii decisă la o reuniune
Slo: písomné uznesenie
Рус: писана резолуция, резолуция у форми писаного документа; писани вираз намири або думаня/става до котрого ше пришло на схадзки

LITERATURA

Ayto, J. (1999). *Twentieth Century Words – The story of the new words in English over the last hundred years.* Oxford, New York: Oxford University Press.

Jegeš, Z. (2006). 'Moramo učiniti sve da eliminišemo strah od različitosti' (Sekretar za obrazovanje i kulturu Izvršnog veća AP Vojvodine za *Misao*; razgovor vodio Mirko Sebić), *Misao* 34/35 oktobar/novembar 2006, 3-4; str. 492-493. Novi Sad: NIU „Misao".

Jovković, Lj. (2002). *English for Business Purposes*, drugo, prošireno, izdanje. Beograd: UTILIA.

Krois-Lindner, A. and TransLegal (2007). *International Legal English – A course for classroom or self-study use.* Cambridge: Cambridge University Press.

Mascull, B. (2005, 3rd printing; First published 2004). *Cambridge Professional English – Business Vocabulary in Use*, Advanced. Cambridge: Cambridge University Press.

McKay, W. R. and Helen E. Charlton (2005). *Legal English – How to Understand and Master the Language of Law*. Harlow (England): Longman – Pearson Education Limited.

Solan, L. M. (1993). *The Language of Judges.* Chicago and London: The University of Chicago Press.

Tiersma, P. M. (2000). *Legal Language.* Chicago and London: The University of Chicago Press.

Williman, D. (1986). *Legal Terminology – An Historical Guide to the Technical Language of Law.* Peterborough (Canada): Broadview Press.

REČNICI

Business Dictionary, English-Serbian; Poslovni rečnik, srpsko-engleski (2006). Marija Landa, Beograd: Metaphysica.

Business rečnik, englesko-srpski, srpsko-engleski (1997). Milica Jeremić, Beograd: IP „Žarko Albulj".

Collins Business English Dictionary (1989). M. J. Wallace and Patrick J. Flynn, London: Collins Educational.

Ekonomski rečnik, englesko-srpskohrvatski; srpskohrvatsko-engleski (1986). Vera Gligorijević, Beograd: Savremena administracija.

Financial Words You Need (1992). Miroslava Cvejić, Beograd: Savremena administracija.

Hrvatsko ili srpsko-engleski rječnik privrednog nazivlja (1978). Vladimir Ivir, Zagreb: Školska knjiga.

Krátky slovník slovenského jazyka (1989). Slovenská akadémia vied – Jazykový ústav Ľudovíta štúra. Bratislava: Veda vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.

Privredno-poslovni rečnik, englesko-srpski, srpsko-engleski (2004). Marija Landa, Beograd: Građevinska knjiga.

Privredno-poslovni rečnik, srpskohrvatsko-engleski (1984). Marija Landa, Beograd: Privredni pregled.

Rečnik pravnih termina – srpskohrvatsko-francusko-engleski, francusko-srpskohrvatski, englesko-srpskohrvatski (1990). Jasmina Jovanović i Svetlana Todorović, Beograd: Savremena administracija.

Српско-русински речник, I (А-Њ) (1995). Нови Сад: Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет, Катедра за русински језик и књижевност, Друштво за русински језик и књижевност, Завод за уџбенике и наставна средства.

Српско-русински речник, II (О-Ш) (1997). Нови сад: Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет, Катедра за русински језик и литературу, Друштво за русински језик и литературу, Завод за уџбенике и наставна средства.

Veliki rečnik stranih reči i izraza (2006). I. Klajn, Milan Šipka; Novi Sad: Prometej.
Vukičevićev Pravni rečnik, srpsko-engleski (2008), 2. izdanje. Branko Vukičević, Beograd: Jezikoslovac.

A bilingual English-Hungarian dictionary with Hungarian-English glossary ... of Law
www.amazon.com/Hungarian-Dictionary-Peter-Collins-Publi
Anglicko-slovenský online slovník
http://webslovnik.zoznam.sk/anglicko-slovensky
Babylon 10, The world's best online dictionary
http://www.babylon.com/definition/inn%20of%20court/sk
dict.cc, Anglicko-slovenský slovník
http://ensk.dict.cc/?s=legal
Dictionar Englez Roman – English Romanian Dictionary Online
www.dictionare.com/english/dictionary.htm
Dictionary English Romanian
www.babylon.com/define/117/Dictionary-English-Romanian....
Dictionary English-Romanian Legal Glossary of the Superior Court of California (EN>RO)
www.lexicool.com/dictionary.asp%3FID%3DNX2RC810565
Dictionar juridic roman-englez, Legal dictionary
www.amazon.com/Dictionar-juridic-roman-englez-dictionar...
English-Hungarian Legal Dictionary
www.draftingcontracts.eu/hu/coursebooks/145-terminology...
English-Romanian dictionary
en.bab.la/dictionary/english-romanian
English-Romanian Dictionary ...
www.amazon.com/Romanian-English-English-Romanian-Dictio...
English Romanian Dictionary Online - *Dictionar Englez Roman*
castingsnet.com/dictionaries/
English-Romanian Dictionary, Romanian-English Dictionary
hallo.ro/%3Fl%3Den
English/Romanian/*English* online dictionary
www.lai.com/glossaries.html
English/*Romanian Legal Glossary* (Superior Court of California ...
www.proz.com/translation-glossary-post/English-to-Roman...
English-Romanian Online Dictionary
www.ectaco.co.uk/English-Romanian-Dictionary/
English Romanian online dictionary
www.lingvosoft.com/English-Romanian-Dictionary/
Glossary of legal terms VITS LanguageLink 2004. Melbourne, Australia
Hungarian Dictionary
hungarian-dictionary.fyxm.net/
Hungarian English Legal Dictionary (English and Hungarian Edition ...)
www.infibeam.com/Books/hungarian-english-legal-dictiona...
Hungarian Law Dictionary: *English-Hungarian*

www.amazon.co.uk/Hungarian-Dictionary-English-Hungarian...
Nadácia Pontis Slovník pojmov
http://vzdelavanie.nadaciapontis.sk/slovnik/Slovn%C3%ADk-pojmov-1/%C4%BD/%C4%BDudsk%C3%A9-pr%C3%A1va-34/
One/Look Dictionary Search
http://www.onelook.com/?w=inns+of+court&loc=dym
Romanian-English Dictionary and *English-Romanian Dictionary*
www.diseara.ro/en/utils/dictionary/romanian-english/
Romanian English dictionary and *English Romanian dictionary*
www.freelang.net/dictionary/romanian.php
Romanian-English-Romanian electronic dictionaries.
www.webindia123.com/advt/ectaco/hgold981/dictionaries/r...
Slovník pojmov
http://www.ppabk.sk/prakticke-informacie/slovnik-pojmov/
Slovník pojmov
http://www.unicreditleasing.sk/slovakia/sk/foot_nav/glossary.html
Slovník.sk
http://slovnik.azet.sk/preklad/anglicko-slovensky/
slovniky.lingea.sk
http://slovniky.lingea.sk/Home.aspx?set=ensk&n=7fffff